

9662 II

Siewierz

prosa

S. M.

1894.

Uwagi:

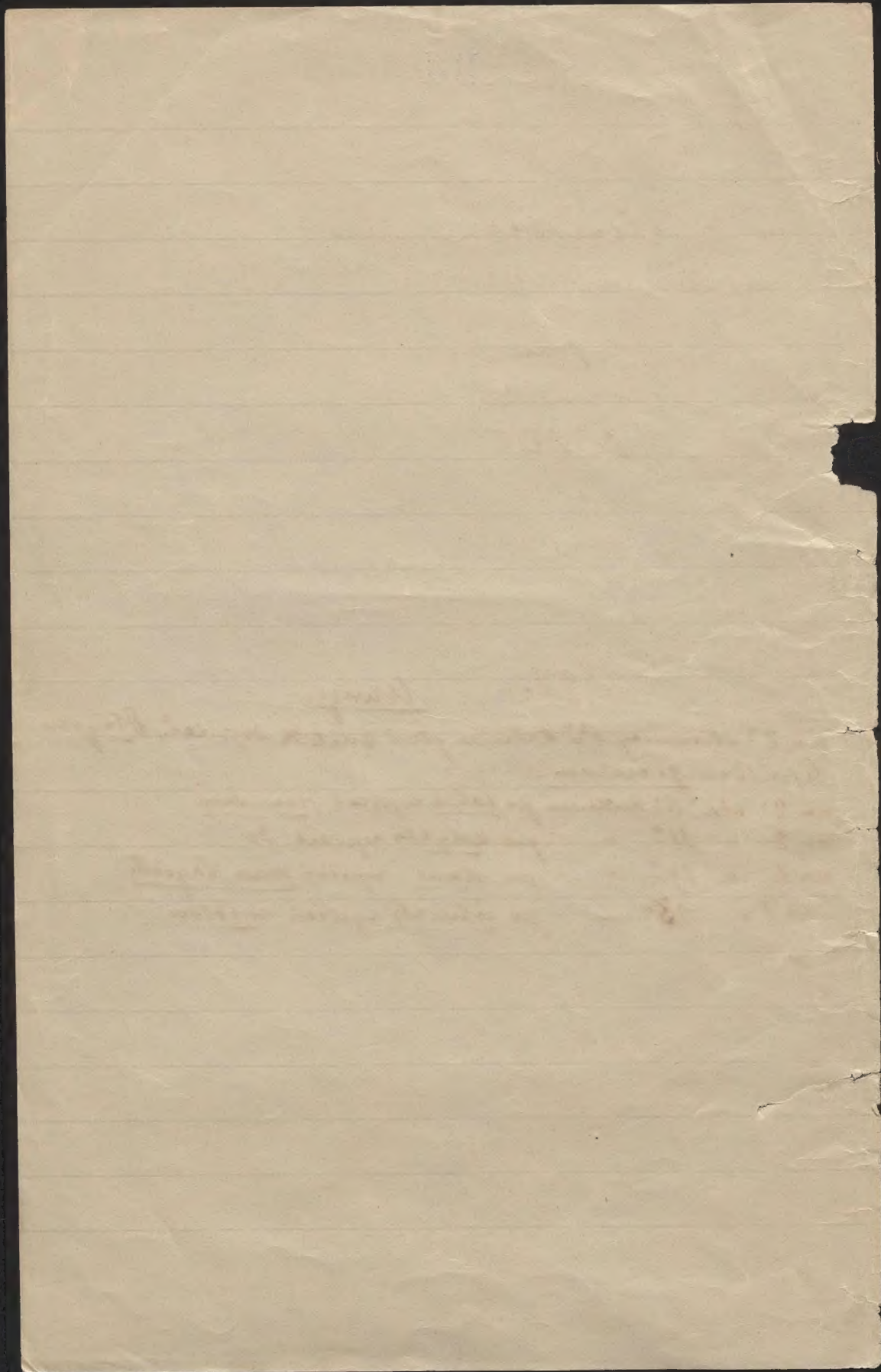
na 2^{ej} stronie 1^{ej} Arkusza górni smuk. X dopisać: Strzyżowa
libri Beneficiorum.

na 2^{ej} str. 6^{ej} Arkusza po tablicy wypisać powodem

na 2. " 11^{ej} " po edykcie wypisać do

na 1. " 19^{ej} " po dane wypisać prosa Łaziejski

na 1. 23^{ej} " po istnieniu wypisać wolsze.

Księstwo Siewierskie

2

Badanie dziejów krajowych zrobiło, w ostatnim dwadzieścia-
sięciu lat, olbrzymie postępy. Zbadano i wydano trzy tysię-
cie wiek dzieł dotąd nieznanych, przez przybyło wiele
materiałów historycznego i materialnego. Pojawia się nie-
jedno nowe źródło, - a nawet spisano wiele monografii
przedmowych województwa, ziem i powiatów a nawet posre-
gólnych miast lub miejscowości. -

Praktyczni, jak i naukowcy, Siewierskie wyprzedziło nas w tym kie-
unku. Karłowicz, historyk episkopu dzieje (miejscowości w 1822
Archiwum Siewierskie) a Wrocławskie towarzyszyło historycz-
no archeologiczne również w tej mierze imponującą wy-
noszą. -

Jeżeli tylko, między Siewierskiem a Małopolską, powo-
ne Księstwo Siewierskie, dziś cyfry powiatu Olkuskiego
sławowicie, uwieczniono się dotąd historycznym, - i powia-
da bardzo ubogą literaturę. - Wobec bibliografii nie ma
o jakichś to odnowionych publikacjach, - ja się jednak przy-
znam, że znam tylko broszurę wydawną na Kwiecień Kenta-
go Kłuscia, - bez imienia autora, ani drukarza, lub
miejscu i roku druku, pod tytułem „Księstwo Siewier-
skie”. Leżęca to broszura polemiczna, warty mu-
rowanej Biskupa Krakowskiego broniąca, - ale niepro-
szenia ani słabych i geograficznych szczegółów, ani
wiadomości o prawdziwości i niesłuszności owej kra-
jiny. - Opona tej Książki napisał tylko krótki
i polemiczny wyprawa. Także ciekawy fakt, - a na-
stępnie czas dobiegają „Nowy Kalendarz polityczny
na rok 1827” (Warszawa u J. Wętko) w opisie wojewód-

1. „Wiadomości o Księstwie Siewierskim” (Enc. Ogólna) Siew

* *Stuzora libri Beneficiorum*

W 3
Lwa Krakowskiego wspomina mimo chodem i Stewera. W
seulentonie „Czasu” było nim mniej więcej przed 40 laty o-
głony Artykuł, - ale go teraz znaleźć nie możemy. Dziś
nas: „Biskupa Łęckiego”, Katalog Biskupów itp., „Stawa-
nię Geograficzne Krol. Pols. - Encyklopedia Polska, - oba
wydane w Warszawie, Volumina Legum, Herbarium Men-
sura, Słownik Polska, Dzieje i menu itp., - w dziele Geografia,
Henselius Silesia renovata, Roshne Beiträge zur Geschich-
te Schlesiens, Sinapius des schlesischen Adels etc (Herten)
Dr. Lasky Geschichte der Stadt Mydlowitz, Grumme'sa Chro-
nik der Stadt Oberkottbus mato w tym przedmiocie poda-
ję wiadomości.

Oczywiście Archiwum Kapituły Krakowskiej jest tu
jedynem a najkompetentniejszym arcybiskupem. Lwa archi-
wisty i podległość arcybiskupa nieprawdopodobnie pod-
nieśli i stosownie powołanie i przedłożenie odnośne ba-
dania.

Celem niniejszej pobieranej pracy, arcybiskupa, anahantel-
narych bawary na lozactwo przedmiotu, ohenjace się jui-
tem samem, - że bez strachu, - najwyżej i fałszy-
nych Aktów, ponieważ zwrócić uwagę, choć niekom-
pletne leżał wiadomości.

Terazai przedmiot ten stawia być jednym naszym uwagi,
to obecnie nabiał tem większego interesu, gdy Tarsawie pa-
rujący Monarcha nie tylko raz był odtąd oświecony, Stolis
Biskupie, Krakowskie, powierzyć obecnemu naszemu Me-
mlebkemu Pastrowi, ale raz był także myśliwiec dawniej
pociągany, godność Króla, Biskupom Krakowskim
Tarsawomni się nie po krótko nad:

...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt
...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt
...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt

...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt
...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt
...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt

...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt
...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt
...the first thing I noticed when I entered the
...the room was very quiet. I felt a
...the air was so fresh and clean. I felt

I. Powstaniem Miśłwa Siewierskiego.

4

W Shulach podiatu Polski między Synia Bolesław Krzywos-
rutek, Oświęcim, Łator, Bytom i Siewierski naciąg do X^{wo}
Krahowelskiego, - a mę do Słzchij dniełnizy. - Dopiero w r.

1180, jako powstanie wiadomem, Karimierze Sprawied-
liwy, monarcha polski, Synowcowi swemu Miśłowi i dawowi
X^{wo} Gornu Słzchijemu, czyli Raciworu ~~temu~~ Synowi do
chrustu Syna, i temu to chrustu howi, a zarazem swemu
staryemu wnuhowi Karimierrowi darował owe ctery po-
myjy wyprawione ziemie. -

Z tych Bytom, po różnych przemianach, narencie jako
swobodne państwo, free Landesherrschaft Beuthen, po-
rostawato dawne przy Słzchu.

W r. 1454. podaje się Polscy i Wnaje jej lemmickim Wacław
X^{wo} Łatorchi i Oświęcimski. - Trzy lata później bo w r. 1457
Synedaje on Oświęcim za 50,000 kop srebrnych gwozy prag-
skich, - a następnego X^{wo} Janusz wraz z żoną, Barbora,
żoną X^{wo} Opawchu - Raciworche, Synedaje Łator w r. 1494 za
80,000 czerwonych złotych Wępierskich Królowi Karimiernowi
Łazickowiczowi, i za reutz dożywołnie 200 gnywien rocznie
i pewny słoci soli z Wieliczki (Vol. Leg I: II.)

Siewierski awresce, który był gódem, jako tego dowodzi doku-
ment z lat 1232 i 1252 (Stow. gny. X. 602) Synedaje Władys-
ław X^{wo} Rybowicki w r. 1337 Karimierrowi X^{wo} Cienychelskiemu
prostawat on w prociadaniu X^{wo} Cienychelskiemu aż do r. 1443.
Wtedy to Kandyat Abizniew Olewicki, Biskup Krahowelski,
który był enaruz żoną Władysława Karimierowiczowi, jadącemu
na Królestwo Wępierskie przegrzł, a aż do jej odebrania Kardawem
Syni Synem (Latorchi I. 384), Rebransy 60,000 gnywien cze-
wskich gwozy prazchich, (cytowana Broerura rachuje gnywnę po
48 gwozy a cety summa na 230,000 Złoty) za takowe kupit
od Wacława I X^{wo} Cienychelskiego dnia 30 Grudnia, w Bawedia

Ten
 u
 w
 g
 n
 2
 K
 A
 1
 d
 7
 u
 n
 a
 v
 1
 n
 K
 2
 2
 v
 1
 c
 v
 4
 n
 n
 y
 n
 1
 n
 n

5
Tek przed 1° Sylwestrem w Cienyusiu. Tamże tegoż roku w po-
średziach go narodził się płaszcem Ofka czyli Eufemia, z
domu X^o Mazowiecki, żona mniemstawa I X^o Cienyuskiego.
go, a śmiejąc się matka, a dyktu powaga tegoż Reszala
na tę śmieć, którą się i Bolesław III X^o Cienyuski
zawierał. — Oba bracia obowiązuje się przed królem Cieny-
uskim merymnie Reszala tegoż ułtadu, a mienianiu mis-
ta Bielska pogrąża Hardynstowi i gohojno obęgie du-
pionij krómi.

Pomimo tego, jenież zapanowania Władysława Harnie-
czyka strach było orzeczem bronić posiadania Cienyuskiego. Rze-
począta się kilkoletnia wojna, w której helmanis Piotr
Krajaniec, podkomorz krakowski, dopiero za krasi-
nienem zajełłończyka ułtadu. W r. 1446 Bolesław
i mniemstawa X^o Cienyuski, bracia Władysława, którzy byli
Cienyuskiego śmieć, pro testują przeciw tej śmieci. W r.
1452 Bolesław X. Opolski nymda X^o Cienyuskiego, a z
nurenie zjeżdża do Krakowa Mitotaj Radoszali, Brze-
sko i Bolesław Cienyuski a także Cienyuskiego i Krasi-
nienem i radami swojemi i wienyćdy prohoj zwojska
zawierają. — O tych wypadkach pominada Bishop Leton-
ski i Abiguiem Olewicki mniemstawa III X^o Cienyuskiego,
brata Władysława I i Bolesława II, narowczy o śmieć tego
X^o, i tegoż pominada nachodzącego Cienyuskiego, z braniem woj-
nem deimaj tak potęmie, że lewie musiał prozić o po-
hoj. Flacelinus eas (II. p. 272.) mówi: praemislans III post
mortem fratris sui Veneciai I. in ducatu Tesi nudi re-
rum potitus, et adversam tibi fortunam expertus, a
polonis captus, sed a re Mathia liberatus, curarum ple-
nus, Glogoviae Majoris miseram finis vitam anno
1477. z czołgi okamy, że nawet się dostał do awerok
Hardynata. Stawuich Geogr (X. 783.) dodaje z r. 1459
odduchy choroby a Moraw i Salzha najeżdża i spaliły mis-
to

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a handwritten document, possibly a letter or a journal entry, spanning approximately 25 lines. The ink is very light, and the handwriting is cursive. No specific words or phrases can be discerned.]

do Stawów.

6

W r. 1462 Karimierz Łąciellończy pako pamienny, spisu-
kuje dohody z Terym Podietnem Anthon Crestlin ex de
Winnam Rucenichuwa polski nad Ołwiecimem, Łatorem
i Siemiercem. —

Ostatni raz jinne występuje Karimierz X^{ty} Cienyneli; pro-
szonek Macieja Apłelunzani o Siemiere pociem Biskupa
wi Łanowi Monarchiemu, ten także ciż na Łyd Łygnunt
I^{ty} a ~~po~~ po Abadani sprawy i Winnam niechujno ciż
jego pociemzi pociem tego Monarche, od nich odłepuje (Me-
drys Koruna dat 1518 i 1529.) — Co wspomina: Staranik
Georg monie, ze Karimierz X^{ty} Cienynelnie oddał
Łygnunt I^{ty} Apłelunzani, onchujno, iż on uciema uciem
jako do dictum Dⁿⁱ Siemiorissem.

W r. zaś 1548 Łygnunt August onychuwa te dokumenty,
spisane w jeden Księg, — dozwodził.

II / Tęczy ciż chładato X^{ty} Siemierskie

Najlepiej by nas mogły powiary Altha Archiwum Katedrałne-
go, — tam munał borem Snydowici ciż Czyniati, lub my-
nijmniej wopre mnytelne nalepiu pociadłoci, — bema-
mą granie, spier i opre, — inwentare doh Knapco-Bis-
kupich, majsthor Klenborych, dohwy mnych i parafal-
nych, Austraye, wphary duciej ciż, Siemierskiy pobrowe
i tym podobne.

Z niewostakunych bardo, — a mnie przychujajacych ruder
okunuje ciż jedynie ze

I^{ty} / przedaby ciem X^{ty} Biskupin Krakowscy pociadali jini w
tej Siemi wci duchowne, — byto ich 10. i ze Kuch X^{ty} Cie-
dynskim optacali pociadali. Od tych borem pociadłow X^{ty} Kari-
mierz, dokumentem daty I^{ty} Barbary w r. 1347 w Ciesaynie,
ich dozwodził. —

Gdy jednak Polko X^{ty} Cienyneli, niezważając na te przywile-
je w r. 1426, ze wci wspomnianych wypierut pociadł, a nawet by-
łto grabit, Vastnkie, Arcybiskup Gnieński, jako bym
najpniot

na
x
i
p
d
e
n
2
E
O
n
c
n
V
/

L
w
o
R
d
G
n
s
b
e
c
/

c
b
x

7
najmniejszego wspominać, - a gdy to nieśledkowo, Małemu obto-
czy, - co sprawę układa.

Imię kupca X^{ro} Siewierskiego nieznajemy a jego natura tych
procedur, nieznajemy jego stanu polityczny. Siewierski stał
się państwem wziętym, wyjechał z Anachnu z Krolestwem
Cesarskim, - a zarazem właściciel wielkich duchownych stał się pa-
nującym krajem.

2) O co chodzi? - i jakiego tytułu należało miasto Cieladzi do
X^{ro} Siewierskiego?

Encyklopedia Ogólna (X. 448.) stwierdza, że przed Karolem
Aleksandrem Kupionem X^{ro} stałoby się z dwóch miast, tj.:
Siewierski i Cieladzi, oraz z 8^{mi} wsi a mianowicie z Gótychow-
ca, Łagisa, Komornego, Wojkowice, Ławodel, Bzewsz, Ławna,
Nowej Wsi i Strzeszowice. Toż samo podaje Stownik Geogr. Okręgu
jeśli nie jest to miasto Cieladzi Ławna do Siewierskiej na-
leżało. - Do tego stwierdzenia powracamy później. Tu jed-
nak co do innych 8 wsi zauważyć musimy, że Słownik
długości (III. 72.) ma je to nie przedstawia. powołano:

Decimae manipulares Monasterii Xwieny newis:

Łagisa, Strzeszowice, Wojkowice, Nowa Wś, Łagisz, Dobie-
wice, Tyżowice, Dąbie, Myszkowice, Góra, Głowice, Tomkowice
omnes decimae in hoc folio notatas ferunt Monasterii
Xwieny newis dotem perpetuam habuisse, sed prius duces Te-
schinenses, non valentes absque illis castrum Schyewor
conservare, monasterio Xwieny newis, per villam ducalium
Grodziec contulit, illas pro se usurpaverunt et denue-
runt annis multis, quas Sigrisus Card. et Episc. Crac. Ducatu
Scheywensi apud Venceslaum ducem Teschinensem pro
6000 Marcarum latum grossorum anno Dⁿⁱ 1444 pro Ecclesia
Crac. Coempto, etiam praefatas decimas simul cum ducatu
Coempto, ipse suo episcopatu reuocavit. - Otworzenie
tych pomiej, prawda że z niego powodu, do powodu drę-
cia Koscioła Xwieny newis, znajdujemy tylko 4 wsi
biskupie z pomiej cytowanych jako Kosciołowych, są to wsi:
Łagisa, Strzeszowice, Wojkowice i Nowa Wś, dalsze 8 wsi

wymagających

3
opracujacych to Lahir Kungius do Kungiusa, do przywal-
ne.

Wracając do Cieladzi między se w. 1532 Biskup Jan Konarski
miał to do prawa eto suwalnia. W r. 1574. francuski Krol
dłuzsi urzadzanie nowe eto na rzecz Brynicy pod Cieladzi,
wchodzącej granicę od Śląska. Powiadają, że Coimmissar
wchodzący granicę między dwiema krajami dla Krolstwa
i der Herrschaft Oberbuthen w. 1624 (Bohne Diploma-
tische Beiträge zur Schlesischen Geschichte, Vol. II. Th. I. p. 92.)
ze Brynicy jest granicę od bieżącego miasta Cieladzi.

W r. 1625. Biskup Marcin Frykowski udziela temuż
miastu przywileju na pobór Mostowego. Wzrostło to dowodzi
ze Oleśnicy już nie był Cieladzi, a następny je bez przerwy
przebiegał.

3^{ty} Dawid, jest sprawca do miasta Stawkowa.
Cyfrowany "Kalendarz" powiada że ono ualorato do X^{ty}
Lewickiego, który o milę od Olkusa, tu granicę Salackiej,
na górze, stał wchodzący białe. Biskupi Krak. tam prze-
miankować kubił. Kopalnie srebra i tu się wzięły (Staro-
wójki p. 443.) Jest jennym wchodzący, wielki, gdzie
pnie 28. laty (a ratem 1799 r.) srebra w Olkusu i w Stawkowie, tu
zmelcowano. Według powieści dry mienianymi zachowało
się powiadanie, że w górze miejscich tu Strzeniemycom sre-
bro wydobywano. W r. 1455. przez rabusiońską spelonę do miasta.
W tym duchu pisze Stowicki Geogr. (X. 783.) że Dawid, który
wtedy był dyktorem Stowicki, był gród królewski, - a dżuzon mó-
wić o wsi Chechło powiada, że wzięta in Castellanatu Staw-
kowi, nawnym barzo wzięcia Biskupom Krak.

Teraz nadawać się pytanie kiedy? - i w jaki sposób na-
daje to miasto? - Czy jako darowizna Kosiowa? czy przez
odrzucenie od Korony, a wzięcie do Lewickiego? - Czy
to darowizna biała w owym X^{ty}, Kłosa Karimiere darował swo-
mu chrześniowski, - a Kłosa przez Kłosa Lewickiego przez Kar-
dynała 2000 musykaty, podlegających przyłdy kęsi m.

(1) 10

3
pr narodzi, pomieszczenia; ten samem w dobra stotawa nie-
podległego Monarchy?

Gdy jednak Biskup Letowski (I. 81.) prziśe kę Biskup Fulko
(1186-1207) w Stawhowie miasteczku biskupem abudowar
kościół pod wezwaniem S^{ci} Jana Chrzciciela, osadził przy nim
Kahonników Sancti Spiritus de Saxa, którym było obowię-
żeniem opatrywać chorych, - naco im wystawit szpital, i dat
na fundan pot miasteczka, stawhogo zarowno Kopal-
nitami srebra i stola; - i porada że nadanie Kocierowski
Kraś. Quisigini i wszelkich Kopaln Ktola, srebra, miedzi,
soli; - a goruich swobodami pinn Kersha Bwatego puch
tego czasu, - stego więc by omyślenie wytyczano kę Stawhów
archidiecei dołacza duchowna, - archidiecei opowiadanie
Biskupowi Kraś. prowadzący, - unalaxiat de owego X^{mu} L^{du}
Kierkiego wr. 1180 darowanego, gdy w takim czasie cy-
nitay w nim nadania, i nawet przy wilyc nię X^{mu} Krahon-
tho, ale X^{mu} Cienychi. *)

Z tem by eis też zagadato kierdzenie Stawhowa Geogr. kę Bles^{ki}
michi wstąpił Stawhów do dwierio nabytogo X^{mu} Siemierskiego.
Kwaje eis że to zrobił w drodze admi nistracyi, pmer pota-
czanie zarząd nowych nabytków i dawnego posiadania, a
nie wdrożenie prawno politycznych ustadoń, gdyż jenne wr.
1498, a więc w 55 lat po nabyciu Siemierskiego pmer Blesnie-
kiego, Księża Jan Albracht nadaje Stawhówowi przywilej na
jarmarki, a nawet w 92 lat po wspomnianem Krahonie,
Księża Kypmunt I mwaluim mienian Stawhowski od pra-
ccia

*)

X. Letowski dwierski ze Biskupa Iwo (1218-1229) mienioł ten szpi-
tal re Stawhowa do przynika pot Krahonem. Długosz (III. 56) przy-
piera fundacyę Janowi Muskacie (Jan II. k. 1320) tak szpitalu
jak i Kłanora Kocierow S^{ci} Jana Chm. dla braci szpil. S^{ci} Duchy de
Saxia. Nam to objętne, dowodem Krahon, że Biskupi Kypidypie
wne realności w Stawhowie, lezój w Krahonie być musieli.

cenia etc.

Trebaty pownać trzech takich przywilejów, by skanowano orzec-
wkiej sprawie. - Mówienie o opłatach wchodzących do krajów
arzech (polskich) może monarcha (polski) nadieć i obco krajów
arzym (dziwizyonom), - ale nie może dawać przywilejów na
pasmach. Na granicę; - chyba że i tutaj zachodziło tak. Wzsta-
worych ciach zabranianiem więcej o kompetencji, czego
wzstanie. Cezary nie mieli tak wiele dawali przywilejów.

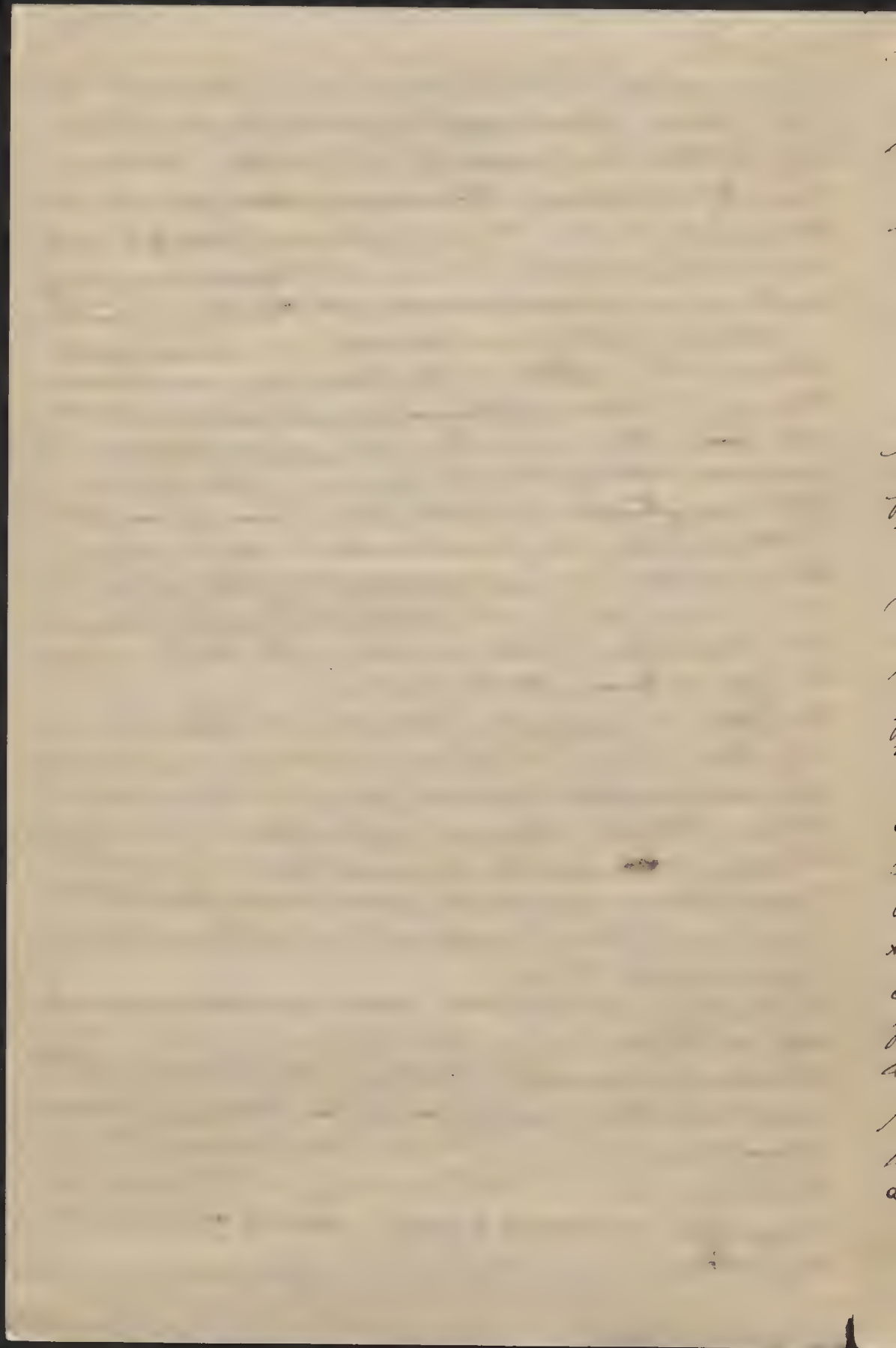
Pomimo jednak tych wielkich wyjątków, pewnym jest że
stawiono do X^{tych} należało, że jak stawiano, czego. Powinno mieć
stem, że i starostowie byli. Tytuł niezgodnym się na
dla nie tamże kamieniarz. Wzrostem że „wzrostem, bezdaru”, to
nie wiemy nic o fundacji stawowich, a dla fundacji
krak. fundacji, L. 208 ca. a. 1650 nie mówię „Capitaneus
Castrensis”, lecz był „Praefectus Starowickensis”, a dykt
ten ostatek Administracji lub starosty wiejskiego. On sta-
wita był, jak to później zobaczymy przytępnym przy kupa-
nie Kowalczyk, - a Starowicki dyktano zatem X^{tych} dziesiętnym
nr 1790 do Korony wcielonym lokat.

4/ Kładęmy teraz pytanie o nazwę Kowalczyk.

Ze Stowickiego (IV. 546) dowiadujemy się, że ok. 1106
były one wstąpiły do przodków, później gniazdem wojen-
czym, że Karolierski fundował ich wsielował je i nadat
Mikotajowi ~~le~~ herbu diu, królowi krakowskiemu. Ten
wzrost tam wawny sam. Krasem ulowonyta się w koto
Kamień osada, która wlotu potowy XV wieku otrzymała unę-
żenie miejscie (o kopy?)

12 Prowizory często cyfrowanej potanijcie się do Kowalczyk. nale-
Raty w 1484 do Krzyżan Kowalczyk, - a wkrótce wkrótce
probowaty przez w. 1487. - Podobnie Kowalczyk (am. 1480)
arzech diu. Beny. podaje Wstąpiłam Kowalczyk i wstąpił
których Kowalczyk. - Ze ten zaś także herbem diu się pie-
czątował (Niesiecki IV. 342.) mogły być i by potanijcie
owego Kowalczyk, a przyjań naszemu o tej potanij-
my wkrótce.

na wawny i wkrótce

C
la
x
le
n
n
Pi
to
p
n

C
L
b
u
J
s
d
h
S
d
s
d
p

m
M
w
Ba
w
m
a

Co do Kierowienia Kwatermistrza na Kujawy Konegłos, to
sepewne jest to diwny mładosci - Gdys, jed zechł po-
swadłosć la leziata na blzchu lub w liewierem, ntemist
dam Krol polski nie do podwalania, - zechł one raz w polsce
leziata, to Krol tak sam pnie siebie na jej oderwaniu od kraju
niezmogł i nieumiał prawa zewalac. - Ale i tu przypomij-
my sobie urozywie Cesarstwie do praw Swierchunich w
Prusach, pomom i Kd, - a w Kwertys nas eajmujacy byto
sepewne talie, ^{powodem} do taliej mgladem Krola mgladowni, - ze
pnie mianowanie Biskupa Krakowianego Krol zarucem
nadawat X^o Lomirnie i byt niby jego panem temnym.

Kościełowy dobra nycerskie, baronia czy hrabstwo?
Czy telesiny: feudum kościełowy, hrabstwo kościełowy a
tradycja do dziś się ubrzmiewająca twierdzi że kościełowy
były baronią. *) Wspominam mi nawet, że wyjechał do
malarym pisał na biletach swoich Baron de kościełowy.
Jaka pomyłka aktów kapitułowych rozwiązała by wątpliwość
i wykazała prawdę. Bez mił można tylko stawiać mniemania
lub raczej ugrundowane przypuszczenia. I ja tu stawiam
hipotezę, lecz ją wyrażam, jako taką, podając:
Słask, ówczesnym obejmujący trzy części, tj. górni, średni i niż-
szy, a później tylko na górni i niższy podzielony, ulegał
wielokrotnym wrodkom i w partach, a tem samem wielokrotnie
do różnych druzin sukcesyjnych cięszym przemianom, tak że
nie samo wyliczenie wszystkich dwudziestu kilku druzin

[illegible]

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a handwritten document, possibly a letter or a journal entry, covering the entire page with cursive script.]

jest dość trudnem zadaniem. Piastowie powinni dawać
niea dworechności Korony Rzeszy, posiadali pełnię prawa
monarchie, po śmierci więc którego z królów synowi smar-
tego dzielili się państwem i stawali się nowymi suwerenami
monarchami, - a ich udziały samodzielnemu królestwu.
Zdarzało się też że jakiś król czoł lub w części wskazywał na
Korony lub episkopat, w obu rzeczach było tożsamość. Wtedy również
królato. Biskupi Wrocławski i Wrocławski stali się królami. Wroc.
Tawernik i s. ewangelik i w tych najbliższych królestwach tak państwo
wali jak król na Toruń, Kołobrzeg, Opatów, Łowicz albo
jak najwęższy, - Cieny nary, lub Opole i Racibórz. Król
Bytomski król m. Marię I, król Węgierski król
Wrocławski i królina, stało się Baronią, - i jako król
nie mento wypowiedzenie królestwa Henckel v. Dornersmark
podkreślił w. 1440 nadaje bractwo król Cieny nary Andrzeja
i król i królów prawem królestwa na polskiej Opatów
i Włocławek Królestwa (Grosskunzeuoff) i podkreślił ich do
stać swobodnych państw (swobodni państwo) wznagradzając
dla ich i ich własne królestwa. (Zmianki Cien. 1893 nr.
46. str. 496.) Herbata królestwa powieka na, że jeden z królów
nowa królestwa, czyli królestwa, król, królestwa król
i królestwa królestwa.

Wkrótce potem, gdy Maksimilian II i król król król król
Cieny nary królestwa d. 19 lipca 1537 na 40,000 królów królów
król Alexana królów de Becklenfalwa królów, królów królów
królów królów monarchii królów, - królów królów
król król królów, ale swobodni państwo królów
król królów królów, - królów królów królów
królów, swobodni państwo królów królów. - królów
królów królów królów, obejmowało królów królów
królów i królów, 4 królów królów królów
królów, królów królów (królów królów, królów i królów
i mento 30 królów królów - królów królów królów
królów, królów królów królów i królów królów królów
królów

cice

[The page contains extremely faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side. The text is organized into several paragraphs across the page.]

Kalczu do gurydyjczy Kienianickiej i Leżowskiej X^{mo} Lewarskiej
go, - do pu. w. 1790 tym in korporat X^{mo} do Korony (na-
zywano do wojny umię, dła zaś sekularyzacy lub aneksy)
a Korony dostaty się do Kategoryi, miast Krolenskich." -

Widzimy więc następujące wyściłtawowe X^{mo} o którem
mowa:

1^a) Wsi powiatu gminy Bielun powiat Krolenskich nowej Kien-
gma nabywem Lewarskiej. Miasto ich być 10. - Może to wsta-
nie owe 10 wsi wymienionych gminy Stuzowa, quorum pro-
prietas ad Episcopatum Cracoviensem pertinet. - Są to
Stuzemienice (wielkie i małe, Tucz, Gaby, Bukowo, Odra-
wionów, Gostanów, Lebkowice, Rydzyna, Łosień (wysokie w
parafii Stawowskiej), Brzegówko i Lubianki (Obie w
par. Siemowia.)

2^a) Gmina Alenickiego Kijowa Łanek i miasto Siemowice,
miasto Cieladę i 8 wsi następujących: Gostuchowice,
Łagiza (czy Łagier) Komorne (tj. Wójtowice Komorne)
według Stuzowa w parafii Siemowskiej, Wójtowice (tj.
Wójtowice Komorne) we własnej parafii, Rzewszyszów
(par. Stare Konejstowy) Stuzowice (par. Siemowia) i
Nowa Wieś (podobno par. Siemowia) a wreszcie Ławolki
które na mapie Sitabu general. pruskiego widnieją i
o których niewiem do której parafii należą.

3^a) Miasto i Starostwo Stawów, że wsiami do Starostwa
należącymi, miasto ich być 10. - Nawiast ich nigdzie nie
spotykam, - a uderza, że powyżej wymienione jako
"dawno posiadane" także w herbie 10 "tęż, po wielkiej
części w parafii Stawowskiej. Nadawać więc pytamie,
czy owe 10 wsi mia facti wraz ze Stawowem do X^{mo} przy-
jęte, niech wstanie owemu 10. Wsiami od biskupów daw-
no posiadane? - To by Stomacyno i. Takwoś wielebna
Stawowa do X^{mo}, Łęka, Łęka, wsi i brach Kupetny ich
nawiać.

4) Karsch, Miarko i Starokorcieżowscy, należą do konar-
skiego r. 1519, a nie do emierci Długosza (1480), a nie
nie do tegoż średnim miarowemu pemu jest Korcieżowski
Wsi tu przy należących Anglijskiej 10. i to następujących:
Czynkosi, Wójcikowice, Karskowie, Gwardow (w par. Korcież-
owy) i Starokorcieżowscy, Winowno, Gąsien, Myślow, Lwówek i
Krośno (oprac. Starokorcieżowscy.)

zaj jako uszczelnienie w stosunku do $\frac{K}{n}$ potężniejszej drugiej z
warstwy duchownej, tj. Milowice, (wspan. Cielak) wstawił klasztor
św. Marii Magdaleny w Bydlinie na półgłowie i mł. Wapizyn (wspan. fi-
sićwiercie) wstawił protom. śś. ewangelistów. -

6) Licz prosta tych wsi księpczych, biskupich, i duchownych
było jeszcze sporo dobiegających, tj. prywatnych, potonnych
ograniczeń X^{tych} i Władcy Monarchji Biskupów należących.
Bez przekroczenia do wyznającego ich wyznaczenia, zastawiamy
następujące, - potonnie w takich parafii, sekcjach, iż były Cierpi-
ślami:

W parafii stare kościoły były 5:

Pięcioryce, Marhownice, Łyżka, Mroszów, Podstawyce.

В пар. възовище Коси'чне 4.

Wysokość: 1000, 1100, 1200, 1300, 1400, 1500, 1600, 1700, 1800, 1900, 2000, 2100, 2200, 2300, 2400, 2500, 2600, 2700, 2800, 2900, 3000, 3100, 3200, 3300, 3400, 3500, 3600, 3700, 3800, 3900, 4000, 4100, 4200, 4300, 4400, 4500, 4600, 4700, 4800, 4900, 5000, 5100, 5200, 5300, 5400, 5500, 5600, 5700, 5800, 5900, 6000, 6100, 6200, 6300, 6400, 6500, 6600, 6700, 6800, 6900, 7000, 7100, 7200, 7300, 7400, 7500, 7600, 7700, 7800, 7900, 8000, 8100, 8200, 8300, 8400, 8500, 8600, 8700, 8800, 8900, 9000, 9100, 9200, 9300, 9400, 9500, 9600, 9700, 9800, 9900, 10000, 10100, 10200, 10300, 10400, 10500, 10600, 10700, 10800, 10900, 11000, 11100, 11200, 11300, 11400, 11500, 11600, 11700, 11800, 11900, 12000, 12100, 12200, 12300, 12400, 12500, 12600, 12700, 12800, 12900, 13000, 13100, 13200, 13300, 13400, 13500, 13600, 13700, 13800, 13900, 14000, 14100, 14200, 14300, 14400, 14500, 14600, 14700, 14800, 14900, 15000, 15100, 15200, 15300, 15400, 15500, 15600, 15700, 15800, 15900, 16000, 16100, 16200, 16300, 16400, 16500, 16600, 16700, 16800, 16900, 17000, 17100, 17200, 17300, 17400, 17500, 17600, 17700, 17800, 17900, 18000, 18100, 18200, 18300, 18400, 18500, 18600, 18700, 18800, 18900, 19000, 19100, 19200, 19300, 19400, 19500, 19600, 19700, 19800, 19900, 20000, 20100, 20200, 20300, 20400, 20500, 20600, 20700, 20800, 20900, 21000, 21100, 21200, 21300, 21400, 21500, 21600, 21700, 21800, 21900, 22000, 22100, 22200, 22300, 22400, 22500, 22600, 22700, 22800, 22900, 23000, 23100, 23200, 23300, 23400, 23500, 23600, 23700, 23800, 23900, 24000, 24100, 24200, 24300, 24400, 24500, 24600, 24700, 24800, 24900, 25000, 25100, 25200, 25300, 25400, 25500, 25600, 25700, 25800, 25900, 26000, 26100, 26200, 26300, 26400, 26500, 26600, 26700, 26800, 26900, 27000, 27100, 27200, 27300, 27400, 27500, 27600, 27700, 27800, 27900, 28000, 28100, 28200, 28300, 28400, 28500, 28600, 28700, 28800, 28900, 29000, 29100, 29200, 29300, 29400, 29500, 29600, 29700, 29800, 29900, 30000, 30100, 30200, 30300, 30400, 30500, 30600, 30700, 30800, 30900, 31000, 31100, 31200, 31300, 31400, 31500, 31600, 31700, 31800, 31900, 32000, 32100, 32200, 32300, 32400, 32500, 32600, 32700, 32800, 32900, 33000, 33100, 33200, 33300, 33400, 33500, 33600, 33700, 33800, 33900, 34000, 34100, 34200, 34300, 34400, 34500, 34600, 34700, 34800, 34900, 35000, 35100, 35200, 35300, 35400, 35500, 35600, 35700, 35800, 35900, 36000, 36100, 36200, 36300, 36400, 36500, 36600, 36700, 36800, 36900, 37000, 37100, 37200, 37300, 37400, 37500, 37600, 37700, 37800, 37900, 38000, 38100, 38200, 38300, 38400, 38500, 38600, 38700, 38800, 38900, 39000, 39100, 39200, 39300, 39400, 39500, 39600, 39700, 39800, 39900, 40000, 40100, 40200, 40300, 40400, 40500, 40600, 40700, 40800, 40900, 41000, 41100, 41200, 41300, 41400, 41500, 41600, 41700, 41800, 41900, 42000, 42100, 42200, 42300, 42400, 42500, 42600, 42700, 42800, 42900, 43000, 43100, 43200, 43300, 43400, 43500, 43600, 43700, 43800, 43900, 44000, 44100, 44200, 44300, 44400, 44500, 44600, 44700, 44800, 44900, 45000, 45100, 45200, 45300, 45400, 45500, 45600, 45700, 45800, 45900, 46000, 46100, 46200, 46300, 46400, 46500, 46600, 46700, 46800, 46900, 47000, 47100, 47200, 47300, 47400, 47500, 47600, 47700, 47800, 47900, 48000, 48100, 48200, 48300, 48400, 48500, 48600, 48700, 48800, 48900, 49000, 49100, 49200, 49300, 49400, 49500, 49600, 49700, 49800, 49900, 50000, 50100, 50200, 50300, 50400, 50500, 50600, 50700, 50800, 50900, 51000, 51100, 51200, 51300, 51400, 51500, 51600, 51700, 51800, 51900, 52000, 52100, 52200, 52300, 52400, 52500, 52600, 52700, 52800, 52900, 53000, 53100, 53200, 53300, 53400, 53500, 53600, 53700, 53800, 53900, 54000, 54100, 54200, 54300, 54400, 54500, 54600, 54700, 54800, 54900, 55000, 55100, 55200, 55300, 55400, 55500, 55600, 55700, 55800, 55900, 56000, 56100, 56200, 56300, 56400, 56500, 56600, 56700, 56800, 56900, 57000, 57100, 57200, 57300, 57400, 57500, 57600, 57700, 57800, 57900, 58000, 58100, 58200, 58300, 58400, 58500, 58600, 58700, 58800, 58900, 59000, 59100, 59200, 59300, 59400, 59500, 59600, 59700, 59800, 59900, 60000, 60100, 60200, 60300, 60400, 60500, 60600,

ipar. diemina 7.

Siemomia, Konyelli, Twardowiec, Góra, Gawuzyce, Dobieszewice, Myśkowice, Ujeżdżalnia 4. dawny inżynier księżyca. My do Twierdzy.

W. Par. Cresc. 1.

dobrze, sądzić nigdyś ducis, cis do Twierzyńca

W Par. Chrosomelid 3.

Chroszów, Łikowka, Miśzowice

W Bar. M. wyjazd w Polsce 1.

Bydarr

As far as Bendrim Police C.

Sulików, Trzebiatów, Dzięków, Zelińsk, Matoleży,
Sarnów

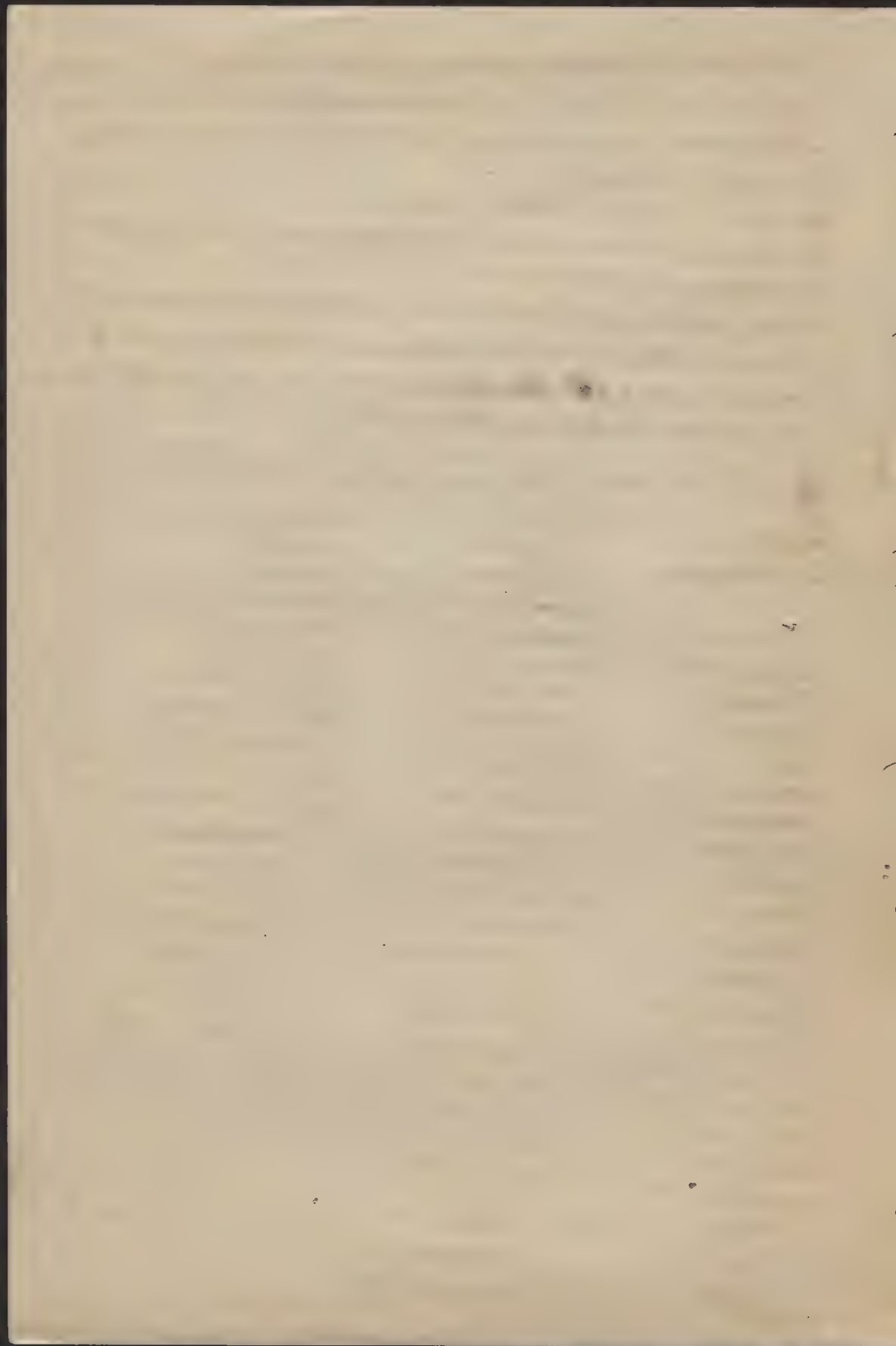
Tarnow

u Pan. Myślowice na Śląsku 3.

Rozania, Zagone, Klimoukoi.

Quach

Leć tak nawet zabrawszy, ile możności, zpisz niedogranowosci
do X^{tn} Siemierskiego należących, nierozstrąsamy granic jego na
mapie oznaczyć. Wypomnienie bractwa mowi tylko że w
r 1599. Komuś z niego oznaczona granica między bractwami
wstawi Zestawice; Będun (Corywicie nie Będzin) a Ko-
ronowemni Mysztoł, Mysztoł, Miłki i Czerwice, zaś do
Bielupa Łotcha Komuś z niego oznaczona granica między Si-
emierskimi wstawi Chorosobodem i Mierzeńcami a
jedną a Koronowemni Wierotka i Wysoka a drugą Chory.
To jednak tem mniej wystarczy, że wiadomy nawet czy
nieś ścieżek przez Otuzow, - jako Władowie Korywowskiego
podana, należała do X^{tn} lub nie, a więc granicy od potaw-
cy oznaczyć niemożemy, a nawet granicy idące z gło-
wicy na południe, pomiędzy trzema wybitnymi miejscami
na pierwszy, tem bardziej, że utraciliśmy granic staro-
żno Będzin chory i wiadomy, czy one bezpośrednio z
Wysokim Krawkowem się stykały, czy też było En-
klawa Siemierska.

Azprawić cię nam więc potrzeba na przypomnienie, że X^{tn} obej-
mował trzy główne figury, - pierwszy: Korywowską, od południ-
od zachodu ograniczoną przez rzekę Niemc, Czarne, od prawi-
cowską, a od południa stykającą się z drugą, tj. Siemierską
figurą. Ta nowa granica mniej więcej od południa z
polskim Będzinem, i z trzecią figurą, Stawowską, która
znów od południa graniczy z Łęka, od południa z
Będzinem, - od zachodu (ależ nie?) z polską, przez którą
z przemyślem, Białą.

III. Prawno-polityczne Stanowisko Bielupa Krawowskiego jako X^{tn} Siemierskiego.

Gdyby Abizniew Oleśnicki był kupił od X^{tn} Czerwianin
Siemierski ze wszelkimi prawami monarchicznymi, dla

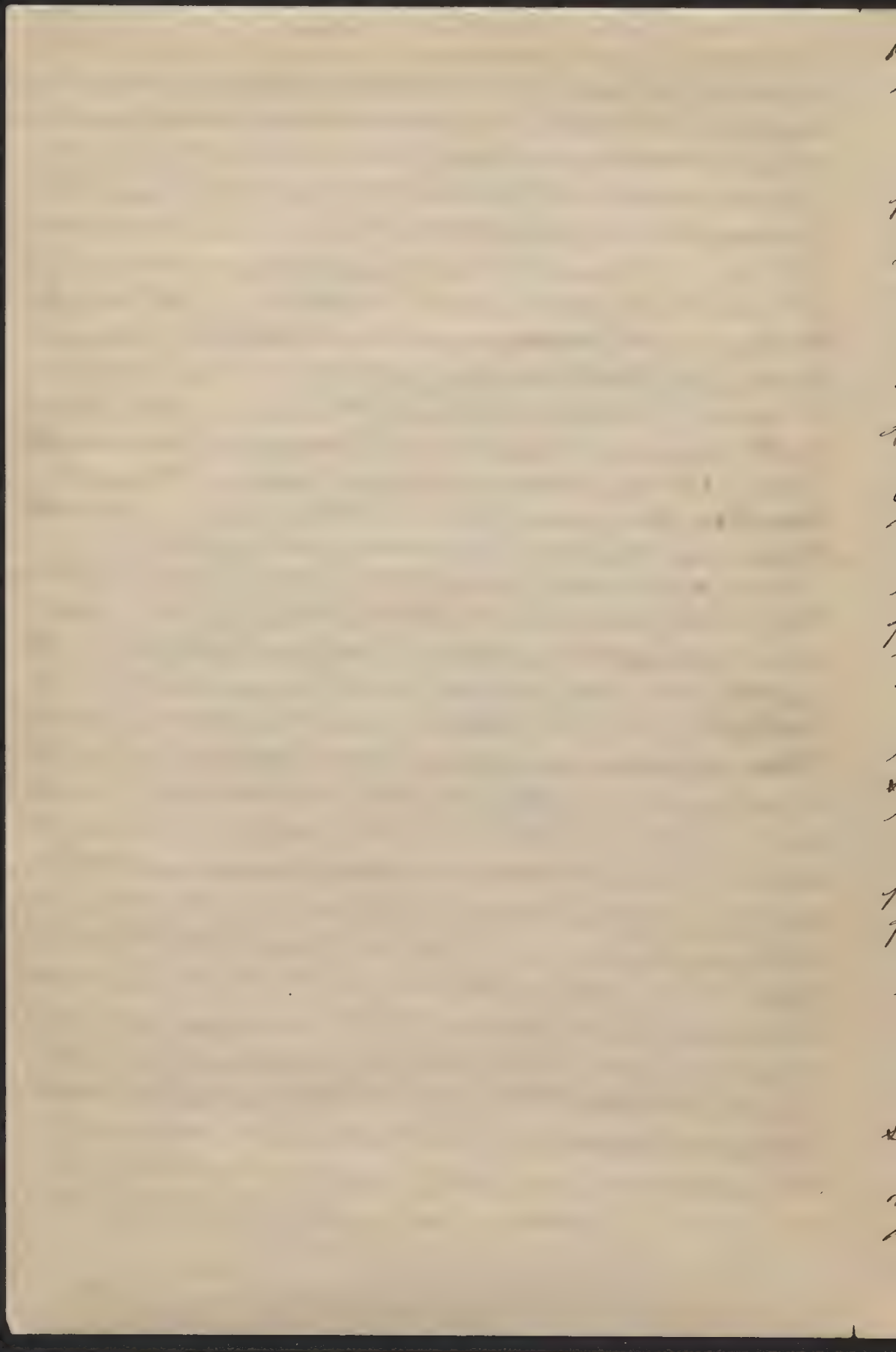
Swego

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a single paragraph of handwritten or printed text, possibly a letter or a page from a book. The ink is very light, and the paper shows signs of aging and discoloration.]

211
sweego rodu, byby nieprawdnie udrichnym Kriż ciem, jak inni
Pi'arkowie, lub jak Podrebrady na Alenicy a Marzoubrowie Bran-
denburrey na Kioenic, - a waznosnym cas'owie swobodnym Sa-
nem jak Turohowsy na Ostrowie a Turszoway na Burgund.

Gdyz ci wnycy w dwy wstachwady jedynie byli pmer wst-
nawanie kennego dwierchnictwa Krolow Ciesniek ogranieniem
byli. - Kely Olednicki byl szlaskim Biskupem, pamerat by
w Ciem i tak jak wstawski oze swojem, - ten tu zachodzi-
ta wipnica wtem, ze szlaskie i - miat posiadac Biskup
polski, - pmer Krola polskiego mianowany. Pmer to Kiewie
Derwany o szlaska, stat ciż wiejako kenne polski. Krowa-
niz to wumianu i udrizowu traktatem w. 1462 zawarłym
miedzy Kerym Podrebradem Krolom Ciesniek a Krowie-
rzem Japellowczykiem polskim, a udrizującym dwierchnictwem
Polski nad Bluzgimem, Taborom i Kiewierem.

Tenore w potozeniu Biskupa Krowowskiego jako K^o Kiewie-
skiego a Arzypichupami Elektorami, Arzypichupami, Krow-
pami i pamerjeczami Opakami i - pamerstwa Rymskiego jak
prowobienstwo wtem, ze tak on jak i ci wnycy duchowni dy-
gnitarze, co ipro, pmer cawienowanie na odnowu godnowi
Krowelny, stawali by Krowem pamerjeczami dych Krowow, Kto
ze dotaryz ich beneficjow stanoisty, i Kto do pewnych publi-
nych funkcji powotaniem byli, Biskupi Krowowsy za-
siadali bownem w Senacie Krowelskim polskiego, a Elektor-
nie byli wyborcami Cesarzy, wnycy zai Krowelny godnowi po-
stadowcy duchowni w Krowelach, mieli glos i Krowelny
sejnie Rremy (Sitz und Stimme im Reichstag). Prowienca zai
zachodziła wtem ze Kiewiera do Polski wienalerat, gdy Krowe
pmer niemieckie duchowieństwo posiadano byly wite-
gralueni cycciami Imperyem, ze na nie o Cesarza inwes-
tysury brac musieli, a obowiazaniem byli do dostawienia
pewnych hufcow do popolietygo ruszenia (Heerbann). Kto
tunc zai lannu Biskupa Krow. jako K^o Kiewieskiego do

Korony miały być bliżej oznaczonym. Miałoby on od Króla i
wielkiej rady, mieszczącej homagium do Radnych dani lub
czynności miały być obowiązkowe.

W skutkach duchownego stanu rzymskiego Biskupa wyznaczać się
miałoby, że Kapituła Katedrałowa Krak. jest wyjątkowa =
dekrety X^{ty}. Miałoby to znawienie jedynie podług Sędziwa
Kaucji, czyli opowiadania Biskupstwa, a tem samem pod-
legałoby dyspozycji Administracji dycezyj i X^{ty}.

Objawy, że wprawdzie czasem dochodzi do ścisłego po-
łączenia świeckiego z Koroną, wstawiać co do powołania
publicznych urzędników, lub nawet do roli je Biskupi Król
ciężko odprężyć. — Tak:

Za Księstwem III uchwalono w Warszawie, zgodnie z wojną Lu-
recliej, potory i na X^{ty} Świeckiego. Na prośbę, jednak
Biskupa postanowił w 1590, Książ Biskup Krak.
ma pro hac vice tantum z X^{ty} Świeckiego od Litwy i
podanych dwuś latowej pożyczki wyprze, sine praesudicio
na prośbę przywileju, który ma Księstwo Krak. na tamto pa-
ństwo. — Ten potory więc Biskup przyjął na się dobrowolnie.

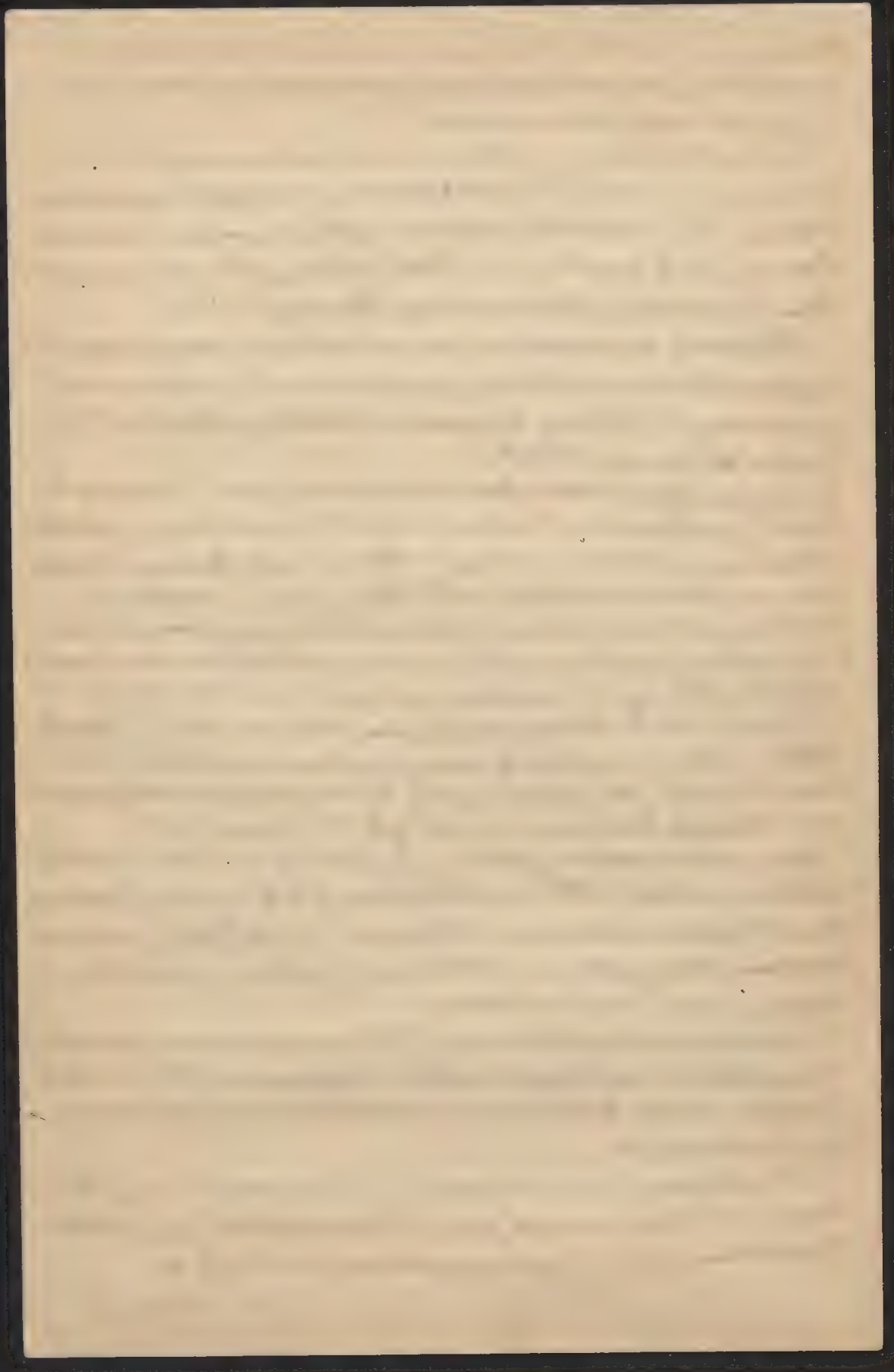
Mniej tej to Władysław IX uniwersałem zd. 17^{ty} Kwiec.
1635, w którym wyjątkowo zachwycił, stanowiąc, że i t. d. w
Świeckim, do udziału jest, do wszelkich podatków wol-
ne i żadnym cięzkom niepodległe X^{ty} Świeckiego.

Gdy po śmierci Augusta II uchwała województwa Krak.
potory podatków w X^{ty} w. 1741, Biskup o to wyłożył sprawę
przed trybunałem skarbowym w Radomiu, wyprze, a potory
Jordan, domagający się od Biskupa kpińskiego podatków, o-
sądzone na 6. niedzieli więcej.

Wreszcie na sejmie w. 1773 czy uchwalono podatków
cega, karku i na rękonoem X^{ty}, wydana w. 1776 rewolucja
JKMci i Rady liczącej uchwała, że one nieodnośna,
dług do Świeckiego. —

Przystępujemy teraz do bliższego przedstawienia praw mo-
narchicznych wykonawanych przez Biskupów Krak. jako arcy-
biskupów Monarchów, a przedewszystkiem jako biskupów ich

a.) Stosunki:

A.) ~~Stowami~~ i ościennymi Morawskimi

1.) Wojen nieprawdliwi, to prawda, bo lei ani hrabstwo
Ceskie, obejmujące Śląsk, - ani Polska, sadnych zabo-
rych lub nieprzyjacielskich względem Kewiera niemiły za-
mów, - a labie dla krumptolci i t. d. Wiercieli my
pedual, są jini pierwsi, nabycie tego kraju walent z
Kd. Ciężyskie, dwójczyt i t. d. i uproszonym.

2.) Między dyplomatyce były dwójali. Według nich

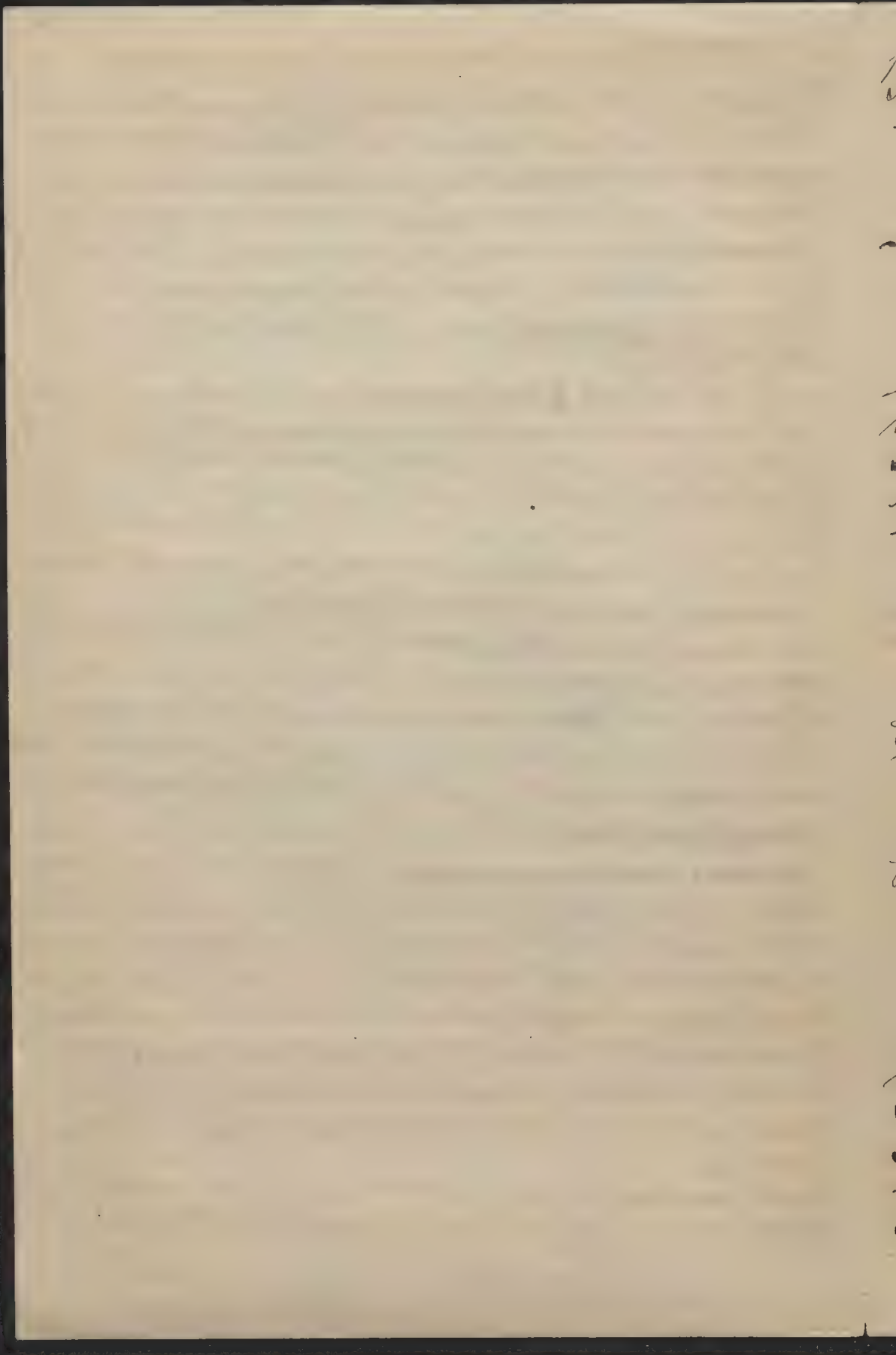
A.) Ms talenia granic, gdzie labowe były nadzworne, a pmo-

to do gwałtów i napadów ponioś dawaty. Talie i pmoż labo-
wano z pomocą kowicji między narodowych. O tak se
Śląskiem: w r. 1608 Kewiera Bishop Roki Tyliński d.
24te Park. transaluje, u granice, która walysiluje w Ralys-
bowie d. 9te Park. 1613 Cesarz Marci, Krol Czech, K^{re} Pobji
(niwiego i gromego) Śląska, d^{te} Opolski

Podobnie Cesarz Ferdynand II Salwarska d. 28te Grud.
1624 ugodę granic, Rawark i Marcinem Lychowickim.
a Kowora, w r. 1599 Kowicie o granice z Kowicą Kowicą
od obu względów między owana (Mizdy Kewierskie wia-
moż Kewitawie i Banzur a polskie: Mzygłot, -
Mzygłotek, Miwli i Ciężowice).

~~Podobnie Kowicę od Śląska oddzielała Kowicą~~
~~Kowicę~~. Gdy granic o granice między Opolskiem (w Polsce)
a Chroszowodem w t. ni. wytoczone przed Trybunał, lenie
w powiadach po S. Wicie i Modenie r. 1617 umat się nie.
kompetentnym i oddziela granic do traktowania per Com-
missarios S^{te} R^{te} M^{te} et Principis Severiensis T^{te} M^{te}
Ep^{te}. Pr^{te}. - Kowicę z Kowicą Kowicą Kowicą Kowicą Kowicą
Biskupa Marcina Lychowickiego (wie Kowicę Kowicę i
Wiesiołka).

Podobnie onch Trybunał Lubelski r. 1626 w powiadach po
Ste Trybunał i w r. 1631. we Czwartek po Czwartek M. P. a 5 lat

przebieg, po śmierci Sierkowskiego, gdy był Administratorem
K^ol. Lwów. i Biskupstwa Krak. Kadyżni, Krolewicz Jan Ad.
brecht Komisarz Ymperatorski saski i saporosania Włady-
stawa ~~IV~~ IV, d. 16° Grudnia 1633 r.

Rokami w latach 1673 i 1785 odbyły się Komisaryzacja
- uisane, - wskazaniami Biskupa Siedziszka.

Dругий відказ відтатді дипломатичне били

B. Traktaty etowe.

Wiadomo jest, że śmierć etna polityka etowa należy do
najnowszych objawów. Nie tak dawno temu w podziemiu
mylebdi fiskałnie, ~~z~~ z potniba dochodu z Komor była podskan-
skanowieniu et wchodowych, wyrotowych, a nawet tran si-
lowych. L danato i z wyprawdnie, że dla podurzenia miej-
scowego przemysłu zanazywano wywoz pewnych pro-
duktów ziemnych, lez mianem ~~z~~ z kanalicji mępiety
o składowi i drogach handlowych, - według których pewne
towary mluo było podjętym wstawianiu, pewnemi
drogami prowadzić, - a w pewnych miastach mianem
głównym mianem na cmentarz, - i to mępiety te mianem wz-
wój handlu na celu! -

Podobnie, jak węgry, drucio i z węgier. Gdy kie-
mian ta z Polak i z obywatelom granicy, bywały mianem wz-
mianowienia grun, lub drugie granicy dotychczas, lez
mianowienia takie adyktu, ~~z~~ z obu krajow się odnawia. - Meto
jednak to odnowienia materiału powiadają, - zarytujemy
co mianem, - wprawdzie etnowologem. I tak:

Ogisto cyklowana bolenia powiadają: Obywatele Siewierny
wymagają z Polak towary, mianem etow (a mianem wy-
wozowego z Polak ani wchodowego do S^o) mianem lat 126 od
mianem kępa tej kępi. Dopiero Polakom mianem wkradanie d.
5° Lipca 1520 serwit by Komore Polak mianem na gra-
nicę S^o S^o, zastępowe, że to mianem i z poddanych
etnowie mianem. (Lez gdy Siewieranie i tak mianem
cet

Cet, ani z Polski, ani do Polski, więc Biskup saksonski dla
nich szuka wolności od eto wyjątkiem składowa, - gdzie przenie-
cie ich komory polskiej na eto, co granicę X^{ty}, obojętne
dla eto do polski lub a polski, tytuł mógłby wpty-
nąć na nadobycie. Siewiersz z Saksoniiem, byłby
to więc swiętokłóty między Koroną a X^{ty} wódz Koll-
Vereinu.) -

Gdy tak brzmiała wdzięczność mojemu jednemu powiada: że
Audrey Kobrydowski (1551-1560) eto wewnątrz emoci, był-
ko eto wyjątkiem do polski i Saksonii. W Siewierszu
były dwójka eto Koronny i biskupie. Za pozwoleniem Bis-
kupów przenieśli komory polskie, a granicę polskiej do Sie-
wiersza, - więc rozumiem że dwójka eto wkłady aż do
władcy do przeniesienia komory, a potem następny swię-
tokłóty, - inaczey saksońska by upłynęła między temi dwu-
ma dworami.

Rok 1574 francuski król wydał wyrok o wyją-
tku z X^{ty} między Saksonią a Siewierszem. Siewiersz =
mi. Władcy nowe eto na rzecz Brynicy pod Cieladzią
(na granicy Saksonii). - Lech Rameł w tych sprawach powiada
dalej podanie brzozy.

W 1636 d. 1^{ty} Cierwień Saksoński król daje wolność od eto wyją-
tku do Saksonii, utrzymując i nadal eto wyjątkiem i wolno-
ść dla towarów a komory. Król eto więc eto między Sak-
sonią a komorą, a król biskup stawia przenie-
sienie według swego wzniesienia.

Krakowski Lubicki d. 9^{ty} Maja 1726 Saksonijczyk wyją-
tkiem do granicy, (zawieszony by byłby w tym miejscu wyją-
tek.)

O eto wewnątrz wyjątkiem powiada.
Widzimy więc że między Siewierszem a Saksonią
Siewiersz Saksonii Saksonii Saksonii Saksonii
Wyjątkiem eto Saksonii Saksonii Saksonii Saksonii

B. Tytus.

St
x
St
dis
Sg
M
St
- 2
St
r
cc
er
St

i
-
t
r
h
t
y
-
h
z
g
-
z
t
h
t
h
t

B. Tytuł Księcia.

Perch' simili bishupi pisali' eis, "Divina favente Clementia"
 tem bardiej mogli to czy nie Wrahowany, jako pamiętych.
 Jan Preszowski (1471-1482) pisat' eis Episcopus Cracovien-
 sis, Dominus ac Princeps Ducatus Sacerdotis. - K. Antio-
 chianych lasi miedze i ich dyktowano: Illustrissima Celsitudo.

Przemiato Le po polsku, niezawodnie Państwo oświecone
- Różnie, gdyż taki dyktus myślny iśat państwa iśat Książdon
- Wpawiający iśat, (np. Radziwiłłowie) niezawodnie, jeżeli byli
Senatorami, wyznali dyktus Państwa Wielmożny, jeżeli iśat
iśat: Wielmożny, - a jeżeli iśat, przysięgamy dla iśat
olego iśat, niezawodnie iśat: Wroczony, jeżeli iśat iśat
iśat iśat iśat iśat. Pół iśat iśat iśat iśat iśat
iśat iśat iśat, pół iśat iśat iśat iśat.

C. Herb-Königswa.

Tak jak Województwa, Karskolan i Starostowie, archidiecei
Województwa i ziemie lub powiaty mają dwa herby,
tęże wewnątrz klejnotów wzięli, - podobnie czynili to
i Biskupi Krasnowscy, - chociaż Kapituła swego herbu nigdy
nie miała. W księgach biskupich także swój herb posiadać mu-
sieli. W tej mierze Archivum Kapituły najlepszy by nas
poinformować mogło. Dowiedziałem się, że herb ten powinien
być miedziastoligowym. - Czegoś słyszałem, - a także swego-
dnego miernego godłem był białe miasteczko, ze srebrnym pół-
księżycem na przetrząkach, - ale czarny w złotym polu. Górnio-
go słyszałem a mianowicie Czerwony herb białe białe, ale
złoty w niebieskim polu. Gdy jednak słyszałem o białym
białym czerwonym białym w niebieskim a złotym białym
białym w niebieskim polu (a literami O a wyżej L na
przetrząkach) wzięty, mogło być, że i czerwone inną barwę białą
lub w innym polu wzięty. (Nie pominę nas w tej mierze ani Le-
lewel, ani Krasnowski ani Silesiographia niemiecka.)

с. Стасна

My dear friend,
I have just received your letter of the 10th inst. and am
glad to hear from you. I am well and hope these few lines
will find you the same. I have been thinking much of late
of the future of our country and the state of our
Union. It seems to me that we are passing through a
critical period in our history. The great questions of
slavery and secession are before us, and we must
decide whether we are to remain a united people or
become a collection of warring states. I believe that
the only way to preserve our Union is to stand firmly
by the principles of liberty and justice for all. We must
not allow ourselves to be divided by sectional interests
or by the passions of the moment. We must remember
that we are a people of many races and many
languages, and that our strength lies in our
unity. We must stand together in the face of all
adversities, and we must never allow ourselves to be
divided by the passions of the moment. I believe that
the only way to preserve our Union is to stand firmly
by the principles of liberty and justice for all. We must
not allow ourselves to be divided by sectional interests
or by the passions of the moment. We must remember
that we are a people of many races and many
languages, and that our strength lies in our
unity. We must stand together in the face of all
adversities, and we must never allow ourselves to be
divided by the passions of the moment.

D. Wława Moncha.

Wryellie naraz arodla podwiaderaję, że Biskup jako Kni-
ażę Liewierscy Bili Wława, moncha. Autor cyrowany
browny mówi o srebrnych piennizkach i czerwonych sto-
łach Kiebnyszowskiego, że dyjski był Monch, a Łatuski
czerwone stoły, forsumo powiada o Sotylu, odczas, że
wtedy gdy on to pisał, byli jeszcze ludzie, mogący zaht-
ten powiadać.

Biskup Sotyl był srebrne monchy w 1761 a stoły w.
1762. -

Oczywiście, że jako państwa, prawo to Biskupom
przyznawano, - ten dawany mieliby to i prawo, by wazi-
co dawać. - Wiele miast, - a nawet państwa po różnych
krajach onato dwoje mennice, a ciekawie państwa piennizko
w archiwary wóh wcale nie, obojnostia. -

2. Dwór i dworskie urzędy.

Perisame arodla stwierdza, że Ksi Liewierscy mieli
dwór dwój Knięcy i dygnitarzy. - Ares to ten naturalniej-
nie, że w Polsce niejedni pan, choć by to etonich przyrady,
dworski dwór wznoszą.

Wiedotam wyrażająco wylęgi wryellie Liewierskie
dworskie urzędy. Wtem by to nie!

Kauckers był niegdyś ministrem ślawn. Takim był
np. w 1704. Kniędz Perry Antoni a mirowszowie Wre-
szowski, Kustosz Koron Koronny, Kan. Kat. Krah. De-
putat na Trybunał Koronny, proboszcz (Probst) Myślow-
ski i Liewierski, Pleban (Pfarrer) Michatłowicki i Bo-
gućki, fundator Murowanego Kościoła w Myślowicach
(D. J. Kuski, Geschichte der Stadt Myślowitz, - Ławie
1867. str. 292.)

Dworskim dygnitarzem był Ławie
Choręży, Vexillifer Ducatus Siercie. Krahowski Acta
Castrencia (Descriptionum Liber 330, pagina 1018, numerus
transactum 262.) cyfry Ławie w 1783 Karimiera a
mirowszowie mirowszowskiego

Oczywiście

0
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99

Perjurie, opócz wspomnianych, musieli być i inni dworcy
Kunheymarii etc. Zapewne byli podkomorzy Succamer-
rius, Komorowcy, czyli dworzanie, Cubicularii seu Aulici
Podstoli i stolnicy, Subdapifer i dapifer, podrasny i cześnik
pocillator, krajczy, incisor, Towary, Venator, a przedewszyst-
kiem Mareschalch, Mareschaleus curiae, morder sekretarza,
secretariu a wrencie i Micerarii, Euerfer. - Zapewne i ku
pawożata wyznawali polskimi wrydon, że podkomorzy,
podstoli, podrasny byli wyzyskani od Komorowców, stolni-
ka, cześnika.
Ze wskazywał Illustriissimae Celsitudinis Notarius curiae
sobaczmy poniżej: -

f. Władza prawodawcza.

wcaty pety Biskupom przystępowała. Miedzy innymi sawierali au-
trakcyj co do ustalania granic i stow, których było po-
tycej, ale sawierali wnie wolności i przystępcy. I tak np.
r. 1532 Jan Hronarski uwalnia miasto Cielad od obowiazku
gracemu etc. -
Andrzej Kębry doński awier etc. wewog Land.

r. 1567 d. 4° lipca Filip Łatuszewski miasto Świerżowi
daje przystępcę na targi, a

r. 1580 d. 26° Paźd. Świerżan od ptacenia etc. uwalnia.

r. 1625 Marcin Cyrekowski zaliczenia dawne przystępcę a
miasto Cielad nadaje prawo pobierania mostowego, ale
nie etc. na rzece Pryurey.

r. 1710 d. 10° wrzes. Karol Michał Lubieński, a

r. 1721 d. 10° lipca Konstanty Ławarski zaliczenia
przystępcę dawne przystępcę. -

Stawia to Georg. podaje se Biskupi, nadawali wszelkiedy
chłobectwo, które jednaki niemiatu anachem w kraju.
Wobec tego wprawdzie spierać o to, czy im, jako państwu
czyli to prawo przystępcę, - ten zaś, przystępcę tak ogrom-
nych sumianach politycznych, pytanie to niemiatu by
praktycznego znaczenia. Pomażem dwóch dni: czy je
necy niscie

rezygnację kiedykolwiek? Każę mi się, że tego
nie zrobię, bo nie ma śladu takich obietnic ani
negocjacji, myślisz nawet, że przy jednoczeniu
zgodzin przekroczeni, a częściej hojarem ci ślacz-
ki polskiej i litewskiej, - a przy nobilitowaniu przez
matkę adopcję podobny dyktando nie było, a dla
symptomów kraju nieznalazły się byli i aspiracje do
tego bardzo chronnego samych.

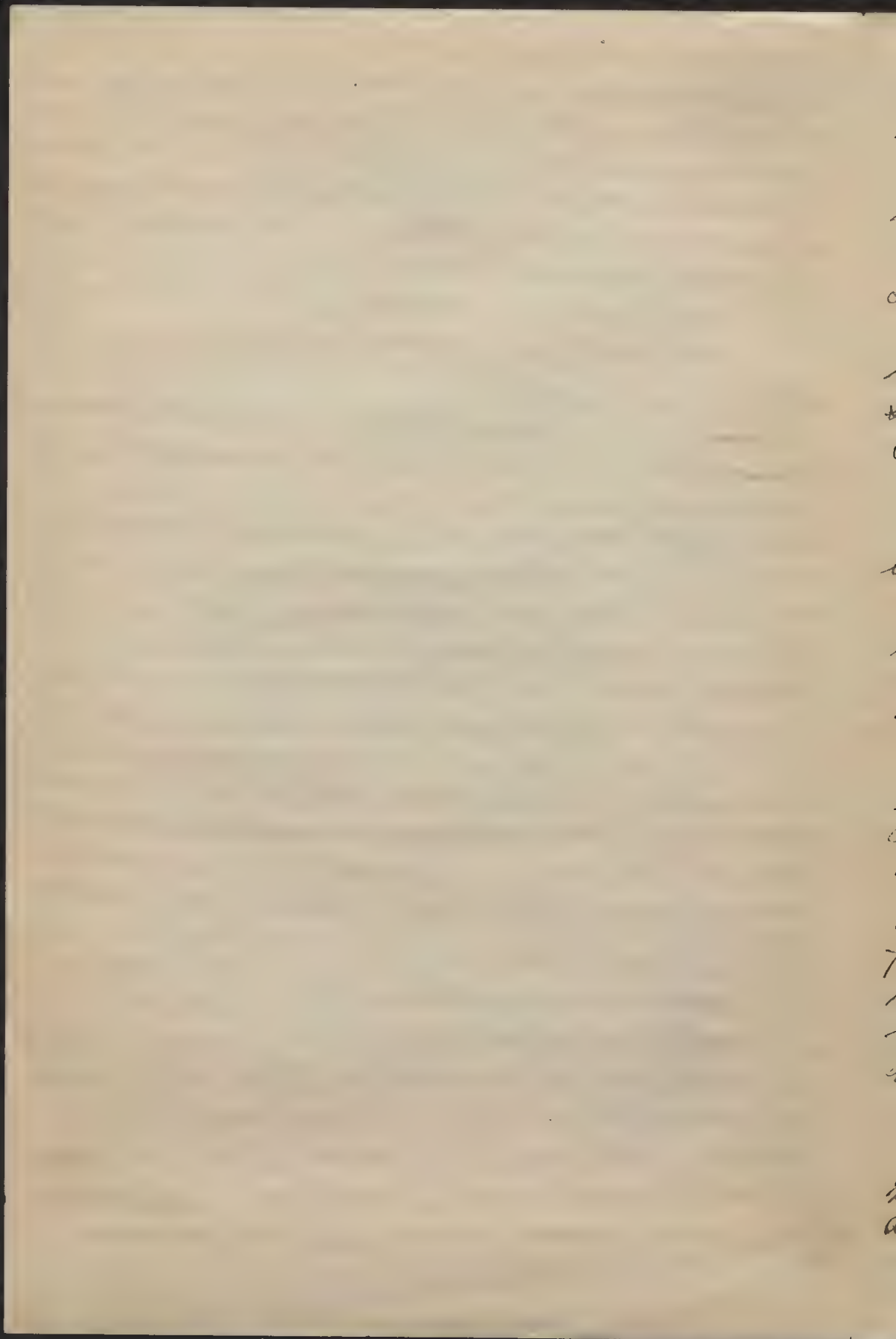
4. Pracownice wód walczyły i Leżanowice

г. Организация Мадридского и Ледовичевского

1.) Ge der Nyichowen

[illegible]

Gdy wyszliśmy te nadzworne formy z w Ręce, powołaliśmy
były do Honorowych lub do Honorowych, - a Berlingi Krok by-
li polskimi Senatorami, niekiedy, niekiedy, niekiedy, niekiedy, niekiedy,
francuzi, se i ich hufce na polski sporob były organi-
zowane. - Myślami, myśli te organizacje, takiej po-
krocie. - Była ona dwójaką, i to polskiego lub cudzo-
ziemskiego Autorem. Do pierwszego, w tym czasie kon-
nego. Liczne husary, polscy, francuzi, francuzi, francuzi

czyli 1. sz. chorągwie posarżonego szabel. Ras z paady lekkoj .
korakow, pedy korcow, szaterow a pozmiej kawalerja,
harodow. Cudzoziemski Antorament obymorat szady
dragondow, szpiecholy: rezymenta piene, dawinij szkolow
wezrow, ciacem kotochow, - powniej: szkolow, - apmwa bez
ardzterys, czyli szek swanz armats.

Szabwel powozanas (h.c.) de wedtuy uradowy sz 1717 szu-
sarshik 16. Kompanij szlyto 1000, a 77 komp. pancer-
nych 3990 ludzi, - a mije szpencow szlyto kompania,
szadon, lub chorogiew po 34. ludzi. Regiment dragoni
571 a regiment pieny 1081, ras chorogwie weziarskie
czyli kompanie 150, a paurarskie 160 ludzi.

Wedtuy Vol. Leg. nr. 1776 Brygada kawalerji Narodowej
obymorata w 24^{ch} chorogwach ludzi 876, - co arymu sz
chorogiew po 36 ludzi (szpencow szowary szow, a kardy a
mich szat poutowego, - wyzienie szwie na chorogiew
po mije szwie 80 ludzi). Chorogwie dowodet w szowary
a szat pod szu, powniej sz podpowniej, chorogiew
i 2^{ch} 3^{ch} 4^{ch} a szwie szwie chorogwach i 5^{ch} na
szewerli szow.

Wedtuy szadu szego szow obymorot sztyl szewary szu.
sz 391. Gwasdji komiej kor. 465, Butawej W. kor. 257
W szwie szlyty chorogwie weziarskie: W Butawej po
73, batalion szzyli szow 427 ludzi.

Nr. 1792 szpiero szlawowiu sz sztyl szewary szu
na mije 10 chorogiew po 1360 ludzi, - a sztem szew 1369.

W sztyl szew szew szpiecholy na 3 bataliony a
sztyl kardy na 4. kompanie po 176, mije batalion na
sztyl 704 a regiment na 2112 ludzi. W oficerach szow
szew szew szew szew, pod szew szew szew i 2. mije szew
szew szew, szew szew, szew szew szew. Oszew

Oto co do siewierużyny następujące mamy prawo.

mości:

X. Letowchi, mato wozolowie tym X^m się sąpijący, prawa da nam ze Olesnicki lencyzko angliczko odpust napady stł. Litgshiek na kraj swero pmeriego nabyty.

dalej (4.53.) że pnieć Łatarom wyszedł a łacianowa Jan Wapowski, zdrowe, sturbe Kardynałska, ale oni niestawili pola... Kardynał (Krolewie Fryderyk) zebrał jeńców 500 i kilka rot piechoty, - leu nim się to przywlektło do Koceryna, oni uciekli.

Le Półk Tomicki nr. 1526, gdy król wyprawiał się spospo biem ruszeniem na Turki i Łatary, - on zaciągnął stołowna, chorągiew i wyzwał awitę swych (czy polskich, czy siewierskich) w ich tego ciotniska, rano się kował mu hymnusz August Andem (str. 84.).

Le Półk Paduiewski, według Pasiecznego, udny wyprzet dwor oharaty, gdy jedwito kawale pmer nim 200 konnych stryjnych wstawady, a na Kardym był Tawmich stoly (może było 2000? str. 130.)

Le Franciszek Krasiniski, podnas berko kuria, po smierci Xymmu Le Augusta, pnieć Łatarom postat 100 koni a staustawem Krasickim oboinym, - a na Franciszkanów 50 husary i 200 piechoty. - Nasladujac Paduiewskiego, klony się wazdy oharate oharawat, stawit się przy korona. cy: Henryka Krola w 200 ludzi konnych, na wtochi obycraj ubranych, szlonych kurdy mwał stoly Tawmich na kryci, a przy koronacy Batorego też wiele pokharat w 50 husarra ustrojonego, klonych wystat wraz z kiolem pod Gdanisk przy. dawcy do tego 200 piechoty a rusenickami, pod dowodztwem nym wodzem, staustawem Skostawskim (str. 137.)

Le Marcin Frydlewski uickato wat ze szkaludy swyjej na sadne potneby krajowe, a pod Chocimskie wojcie, ella obrony krakowa, oddane mu wopieche, chowat 400 piechoty i 100

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

i 100 jednych.

Le Pivolo Gambirski, podcaus beresteckiej wojny, poznat
Napierewskiego, ciotniczego ptochego, który udawał się do Włod-
ka Kieruberga, - a towarzysze jego, czterech, hulali z Karne-
go Damięca do Letowskiego Marosetha. Oba, zabrawszy
swawolnie, kupę ludzi na pograniczu Węzirowskim,
kupili, i ciocięchucki samych ubiegli, a na sam się Kra-
kowi odgrabił zapytytem; ale od ciocięchucki ludzi poj-
mali, - którzyś on trzymał w gotowości kawale dla o-
brotu kraju. - Na przytłumienie koczowniczej burdy,
wyszedł rary kłilla anawie ludzi strojnych, to sta-
wając husarskie chorągwie, to dragonieśkie wły, in-
dziej po 800 piętych, dwulata odciuwając i 2000 pta-
ce, tak się wyszedł nade do 800000. (str. 205.)
Le Enelicki Andrej na północy Alty, owożliwie pod-
caus burdy swedelskiej, wyszedł siemato do ciocięchucki swo-
jich, to stawiając husarskie chorągwie, to wyszedł
piętych, do nie strojnych, którzy zginęli w kamien-
cu podolskim (str. 210.)

Le Metachowski Jan Krolowi podcaus wyprawy wie-
denskiej, wielkiego portat husarskie chorągwie i rezi-
ment dragonów, ale pod niebyłowość jego (Krola) w kra-
ju zaregnował ludzi do swych ciocięchucki i trzymał uobro-
ny w kraciowice. Pod nielercynum postawił także 500
mężów uobrony miasta. -

Pomijając Kwerdy, pogawdził się ruremnia siłachy, a
ni anawie cy kachowe, - w których latach i najatniej li-
bie starato, - jaxnem jest, że opwie prachoty Tano-
wej cyli wybranieli, - reszta wspomnianych
tu skrupnych oddziałów było werbowana, cyli prach-
duta z wotkowolnych zaregnow, a organizowana,

była

1870

1. The first of the year was a very dry one, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought.

2. The second of the year was a very wet one, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain.

3. The third of the year was a very dry one, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought.

4. The fourth of the year was a very wet one, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain.

5. The fifth of the year was a very dry one, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought.

6. The sixth of the year was a very wet one, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain.

7. The seventh of the year was a very dry one, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought.

8. The eighth of the year was a very wet one, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain.

9. The ninth of the year was a very dry one, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought. The weather was very hot, and the crops were much injured by the drought.

10. The tenth of the year was a very wet one, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain. The weather was very cold, and the crops were much injured by the rain.

była na spóół polski. Kertawaję nie przewyższa wi-
domości, widziemy że Biskupi nie walczyli husary, jeźd-
nych, - strażaków, - piechotę. -

Husary nie walczyli po 50, po 1 chorągwi, stawiali po 100
i po 200 koni. Gdy według powyższych podanych wshero-
wek chorągwie pancerna nie walczyli po 50 koni, a
50 przy koniach, - więc tłumaczyło 2 chorągwie
czyli 200 ludzi. - Regiment strażaków i regi-
ment jazdy można na pewnie przjąć po 500 koni, cy-
li razem 1000, - a a husary, jazdy ogółem na
1200 koni.

Biskupi 800 ludzi może stanowić regimento 10^{tych} ch-
chorągwi po 80 lub o 6 chorągwiach po 136 ludzi. Wfi-
ciście wyświadczył zdobę, po zotwierciu spawanej li-
dymos ustemamy bliższych wiadomości, - ten mo-
żemy je może na 1000 ludzi przjąć, - wtedy naj-
większa ogółem cyfra strażaków biskupich wynosiła by
3000 ludzi. -

Co do macedońskiego dowódcy tych ludzi wiemy tylko
że w 1731. w Archiwum Główn. Urząd. Inscryp. L. 346. p. 1695
m. Fr. 582 występuje: Karimierz Mienowicz Mienow-
ski, Prokurator Biskupi, - Siemianowicz Matolecki de-
duc jako Vicerolniazister Ducatus Serwiciae. - Ch-
cież musiał być i rolniazister? - Niemożna być
dowódcą rolniastwa, bo taki w Polsce Mienowicz
pod sobą nie miał, - a gdyby był istnieć Kapitanem,
to by był nim w jakowej chorągwi, - a nie całego X^{tych}
to do tego byłby na wyższej rangi oficerem. Znowu
nie tłumaczył facimie sprawy facimie.
Leć gdy w Siemianowiczu wyjechał by na dół
spóół unadzanem, - sążymy w tych sprawach na

2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526

Witaj - Ołwi worygielnym, po cześlu pisanym
Alkier fundarzi Odyznacyi Mytowskiej, ad. 26: Lis-
topada 1678 r. cykluiny między świadkami uproszo-
wani, "Urozeni i a stateczni Rytirzi," takie i
"Jich Miłostwo, Panow: Pana Jana Paczyskiego
z Wielkiej Paczyny, a na światochłowy cych z Łazien-
nickiej Heytmana Zemskiego Panski Bytomskiego.
Le tu niemowa o starwie, dowodem kweż Akt cykujacy
"Geko Miłostki Pana Jana Mirowskiego, Landray
Zemskiego z starwoy Siewierskiego," - i kweż między
Heytmancem niemiannym. Ungdwe Stomarcie na
pryż Miemiecki kweż Aktu, pna Lęd Paryński kweż.
Krowane nazwa ich Die Hacheelgebornen und
ehrbaren Ritters und Herren, Paryńskiego Landes-
hauptmann der Herrschaft Reichen a Mirowskowie.
go Landrichters u Starosten zu Siewier, a pnieci
Miemiec Rohnicki Stomarcy Rittmeister, Cech
Lęd go Rohnicki, aktami Landeshauptmann Lub
Heytmann Zemsky, - a poturram re Wirowski.
Anno ocale wiebyto. -

Den Starowen neu verstray zu wie die Dr. Lustig
(Geschichte der Stadt Myslowitz st. 47: 48) oddruko-
wany list ad 15: Juny 1662 po polsku pisanym pna
Knyazofa Mirowskiego do, "J. Mei Pana Toachi-
marz Krowowa Rujakowski, na Rujakowie, Wiel-
kib Pansowach i t. d. pleno tit. Hetmann Niem-
ckiemu Panski Bytomskiego, Mnie W. Mi Pann, a
pnow najcy cis do Myraron, Meiwy Pannie Hetmanie
Bytomski, a my wieke moiwy Pannie." -
Wiemy wie se najcyrceni dygnitarram dwe
Bylo

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side. The text is organized into several paragraphs, with some lines appearing as distinct headings or section breaks. The overall layout suggests a formal document or report.]

byli Helman i Wicelhelman ^{król} Ciesielskiego.

2) W skarbowości.

pośrednio była już wiadomość o braku lat stowych i o pracy
wielu rękami od wyrostu sta. -

Fakty i podania nakładat Bishop według swego wra-
żenia. Znamy m. j. Uniwersał francuski Krasieńskiego z r.
1574 nakładający podatek na Elachtę i Miennan na utry-
manie Kamku Ciesielskiego (Brosen). - Bliznie wiadomości
dać by mogło być Archiwum Kapitulne.
W Akcie napotykanym na naszych piśmieńskich funkcjonary urzędów:
Thesaurarius ^{król} Severiae (podskarbi albo skarbnik ^{król})
Indigator Thesaurii, - Telonearius (poborca cet.)

3) Szkodownictwo

Pracem obowiązującym było szkodnictwo, - a mianowicie: Pie-
rzyśnienie. Szkodnictwo ono we węgelskich Anzłach i Ciesielskich
dworach, w Bawierii i w Katorze, w Bytomiu i w Białymostku.
powszechnie; Akty fundacji Ordynacji Myśliborskiej, z dnia
26^{go} lutego 1678 przewidują wyrażenie:
A gakoż rozkazem Rzemieślniczym Tieszyńskiemu, kteremu
ktoś swobodnie państwu Płotyńskiemu od starodawna se rzadzi, na
dniu 23, Godzi kula t. Rzekłemu omdawa, że jeden Karły to,
aby stał się zech ad Rodu niedessel, zapłacił, y stał się swym
na wssem y na dila. budato szynom a Wmierzatom, aneb lake
stregom, aneb prokelom blessem, prode Libości swę, daci
argasi a oddaci może*)

*) W polsku: A jako ustanowienie Rzemieślnicze ^{król} Ciesielskiego,
według klóych Anzłach swobodnie państwu Bawaryńskiemu od
dawna się rzadzi, na Karcie 23, warty kula t. wyrażenie po-
wiada: że Karłemu wolno zapłacić, by majestatu jego a je-
go Rodu niewychodził; a zatem, że ten wolno majestatu swój
w catości lub w częściach, według swego upodobania dać,
myć, lub oddać, bądź szynom swym lub wzmiankowanym, bądź lei-
sterjom, albo powołanym bawaryńskim.

Flori L.

[Faint handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side.]

Odrobiło prawo ziemskie Czynuskie obowiązywało i w Siewier-
skiem. Przewodząco to i często cytowane bractwa, mianowicie
te: w przedstalek po śmierci ofiarowania Malti Boskiej,
Andrej Lebnydowski i na harat, aby Siewierski i Sąd Kiem-
ski sędził według praw, ewangelij i słowu księstwa Sied-
kich, - a by cyrografy, albo zapisy rohojemskie według starych
praw i sądów obserwowano i im sadowi czyniono. "Prawa
te były narem utrwane w obojętności.

W r. 1625. d. 16° lipca Marcin Sierichowski odnowił to roz-
porządzenie Lebnydowskiego, a tym dodałkiem, że jeżeli pra-
wa i sądy nie wystanęły (Landfrieden i sądy), aby u-
trwano prawa polskie, jako subiektarne, i aby Kom-
petytore sądów Kiemskiego i Grodzieńskiego Siewierskich ure-
gulowano według polskich. (Niewiem czy ow Landfrieden
zestawem w. 1498 przez króla Władysława dla całego Litwy
wydanym, "Wielkim przywilejem krajowym". - Aż po obioru
prawa Saskie i Saksenskiego w owych Kiemskich ob-
owiązywały.)

Len Biskupin i Siedzieli Litwskie prawa, ustawa i ewangelie
zakładali, ale je wdrożeniu ustawodawcy sakramentali
lub unipetualni. Stali:

Marcin Sierichowski, pod powziętą datą, proces sądowy skro-
cił, formy postępowania napisał, kadencyjną armię,
a nawet Trybunał L^o ustanowił.

Istniały więc w Siewierskiem sądy następujące:

Wniarski Siewierski, Cieladzi, Stawhorie i Konegto-
wski sądy wojenne i Larowice.

Sąd Kiemski w Siewierskiem. Na jego ciele Siedzieli Kiemski
(*Judex terrestris*). Pod tym stali: pod sąd (sub-judex), pi-
sarz Kiemski (notarius terrestris), prokurator wojny czyli
generał i t. d.

Sąd Grodzieński w Siewierskiem, powierny starości Grodzieńskiemu
(*Capitaneus Castrensis*) także powatgo pod sąd i t. d.

Pod sąd *lub*

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a single paragraph of handwritten or printed text, possibly a letter or a page from a book. The content is not discernible.]

Sub delegat gwardii, dany był Rejent, Psarr. Sol.
(Subdelegatus, Notarius Carthensis.)

Jednego prawnika Sędzię Kiemulskiego i Starostę Gwardii w tem
samym celu były wthorować: Incompatibilitas. Nie tak w
Siewierem. Jedno miejsce obu te urzędy sprawował Jan z
Mięrowo wice Mięrowowski i Dzierżko Baugow, Michałkowicz
Mat obg dnia smarty r. 1682 a nowo po nim Sędzię Jan
Myszkof, Pięrowy Brzuch Myszkowski, Dzierżko Michałkowicz
i Sędziowski, dawać w ołowie dwarary deputat nadaj-
kumat Krowny, a w Sędzię Sędzię Sędzię i Rybow-
ski, - także podstoli Kiemulskiego, sm. r. 1755. Obaj
przede wszystkim i Starosta i Sędzię Generalny X^{mo} Siewierski-
go, - Capitaneus Carthensis ac Index Generalis Ducatus
Sivieriac. (Prac. Acta Carl. Fusc. L. 300. p. 300. n. 4.
103 ex anno 1680, - i L. 361. p. 1187, n. 4. 306 ex anno 1747.
i dalszy h.c.).

Gdy Starosta Stawkowski, a był nim np. Wójciech Mięrowowski
Dzierżko Mięrowo wice Baugow, Jakubowicz i Siemianowa,
Sędzię Wójciecha podwójny Krow, a brat Jan Staroski i
Sędzię Siewierskiego (Acta Carl. Prac. Relat. L. 77 ex
anno 1650.) pisał się Praefectus Stawkowski, - a w Ko-
wiełowski w aktach u niego dany, wzmianki, więc Sędzię
a na cato X^{mo} Siewierski uchwalał był jeden Sędzię Gwardii
i Kiemulski w Siewierem. - Aluta tak siemulski jak i
gwardii, podobnie jak i wthorować uchodziły pod wotem
pięćset herbów Staroski, - i także ten porządek.

Sprawy cywilne miały należeć do Sędzi Kiemulskiego, a karne
do Sędzi Gwardii, ale jak w ołowie, tak i tutaj niebardzo
ściśle w granicach kompetencji, i w aktach gwardii na-
protyka się na wiele Sędzię, Obłat, Krow, Manifes-
tacy, Notarialcy, Relacy, Krow, Cessy, Donacy (tak dawa
i Siewierem), trzeci cywilnej, Sędzię cyfary i Krowi Kar-
dej Władcy były owone.

O Sędzi

di'euskiego lub grodzkiego sta apelacya a Iudicium
ducale, czyli a Iudicium Tribunali d^e Severiae,
do S^gdu H^o Kierzącej M^{ci}, S^gdu H^o M^{ci} na Dworem, do
Tribunatu Liwieńskiego. Tak czytamy w Actum r. 1645,
czyli w dekrecie wydany, w roli kiemskie "na Łamku
Liwieńskim: "dekrety powienciona prawna a praw-
ny uiepmysła, ake od owego do S^gdu H^o M^{ci} na Dwor-
em apelowata. "Zas'a akto r. 1676 dowiadujemy się o
tamtadnie owego trybunatu. Czytamy tam bawdem:

"Actum ex limitatione generali causarum Ducatus
" Severiae, praesentor: Iudizator thesauri nostri d^e
" calis, — Canonicus Cathedralis Prae. Ut. Sum. d^e Iudex
" causarum Consistorii Episcopatus Cracoviensis, —
" Capitaneus et quidam terrestrius Severiensis, — Vexilli-
" ufer Severiensis, — ten ci dwaj osłanki widai a wybo-
ru słahty, bo powienciano s^urech, ex Ducatu nosz
" to Severiensis Delegatus, — a wrocie " Castrensis
" Severiensis ac Illmae Celibudinis Curiae, Ducu-
" dus actorum notarius." — (Takim, jak mi a aktois
wiadomo byt takie, w 22° roku zycia Smarty Łaci Kny-
dof a Mienszowie Mienszowski, syn Wyuscha Sta-
nordy Stawkowskiego)
Jako " Iudizator ac Delator Fiscii " wystepowat Łaci
" Thesaurarius d^e Severiae."

Wyuscha wrota podaje, ze Biskupi misliquis gladii,
prawo misra, ze poriadali prawno słahty, a s^gdr-
li hoc apelacyi, stawowili prawno mienszowali urz^edus.
kov. — Bardzo to powierchowne a nie dobita d^emed-
stawienie mieny. — Derymisie ude Biskup, ale groz,
a w Apelacyi trybun et na smiere s^uchyrwat. Tem
miej atem j^est d^erownego, ze s^gdy hardy maty misra-
ny, — byle na mazdeburskim prawie osadzoney Łaci kny-
minaknie, a misra i na gard^o s^uchity. Ze grozi Trybu-

nat

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript or letter. The text is written in a cursive style and covers the majority of the page. There are some faint markings and possibly a small signature or date at the bottom right.

nat miaty do tadeż nad stacchą, to oorywista, to wtanie
byty dla nich ardanowionem, Komprehenhennym jinyz-
o ykheamii. - Trybunat zaś X^{ty} Siemierski, tak jak
Trybunaty koronne i Siemierskie, - a nawet jak Ordynary
Trybunat Kamoyński byty pod ciemni i skandale,
a więc co ciężarowaci, ac ostaleni i sztyty. *)

Prawda, jednak, że, jak pamięć, przychodz
wato pod agnitionem, że wyhanypali wtadę, prawodaw-
ca, - że jak Mrołowie w Polsce, oni w dwym krajach mwa-
nowali wyprawiać, - a więc Szlubi i Szarostow, i Ld. Kola-
pe ciężarowaci, że w Trybunale Siemierskim Radacheli i Kachie
i obierali deputaci (na Sędzię Landrechts bei i Kser.)

Leż co bardziej owblinem, a nawet jest radziwioja-
cem, że Siemierski nadawali i specyalne przywileje,
odnoszące cię do prawa cywilnego. I tak posiadani elit
~~amoyński~~ Ktorego cię obierali, ac amarta w. 1672 Elibreta
a przedstawiciele Kropaczanka psectarska, 1° voto Szarostow
z dubojenki dubojenskiego, a 2° voto Łana Siemierskiego
Siemierskiego

*) Pocz. Szarostow i Trybunat III na rzecz Łana Kamoy-
skiego agnitionem przywileje Łana Siemierskiego i Kropacz-
Ktorego Siemierskiego, Ktorego to nie, jak Siemierskiego, osobne
Siemierskiego, - ma i z tem X^{ty} pewne podobieństwo. Wici Kropacz-
ka, - Kropaczka ruszenie się do Ordynatu, - a on ciężarowaci. Ma
Łana Kamoyński byty "Kropaczka". Ordynat mianował Sęd-
zię Siemierskiego i Kropaczka, a od nich się apelacya ad
pod ciemni i skandale Arcis Kamoyński, - do Sęd-
zię Siemierskiego Ordynatu. Siemierskiego Siemierskiego Siemierskiego
Siemierskiego, pod ciemni i skandale, cy chce ko-
nyści agnitionem Siemierskiego, cyli prawa Siemierskiego.
Kropaczka, - byty pod ciemni i skandale arbitralis. - Prawda, że
Ordynat i Kropaczka, Kropaczka, i Kropaczka Siemierskiego
Łana Kamoyński i Kropaczka, Kropaczka, Kropaczka, - ostaleni var
w. 1831 Kropaczka Siemierskiego. Miceo Siemierskiego Siemierskiego
Kropaczka, jednak i w Polsce, pomimo Siemierskiego Siemierskiego.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

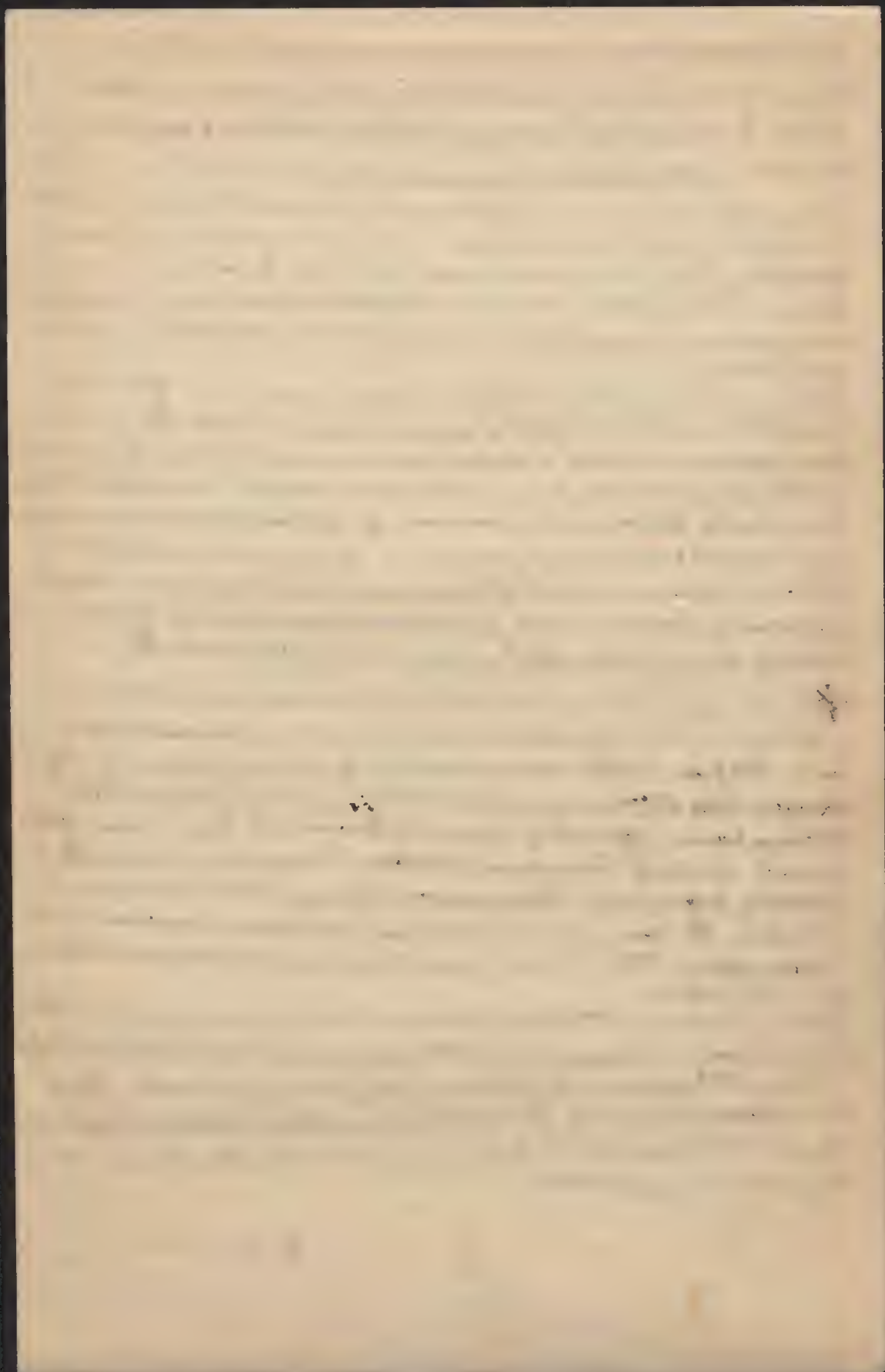
Mierosławskiego (ci potrali' się między 1643 a 1646 r.)
Starosty i Leśnego Generalnego Liwierskiego (Acta
Castri Crac. Relat. L. 109 py. 663 m. 7. 262 ca n. 1682.)
w r. 1662 „gdy Książę Szymon dał jej w osobliwej Tacli
przyjętej, że jej wolno testamentem legować dobra swoje, tak
ruchomości jak i nieruchome; - ona, wifore prawi legii, trochy
dwoje legowała; tam quam bonae fortunae hereditatem i wpi-
sałam.” (Kłaje się, że ów Pan Elżbieta dozwoliła rozporządzać
majątkiem i ogryżym i mawieryskim, jakby to był majątek
dobra dowy.)

Akta Archimundatunku Liwierskiego pożywały: grodzkie o
r. 1545, krusznicze odr. 1640 a trybunałskie o 1643. Książę nasz
dowu podał nabycia i darów po ułbyciu X^{ty} miewy, kpiawie
był cześki, a czasem, a czasem wnet ustąpił miejsca polskie-
mu, może mniej więcej wówczas, gdy Akta Schiedau grodzkie.
Wspomnieliśmy bowiem powyżej że Ruchusze Leberydowski w r.
1532 a Lyschowski w r. 1625 Sędziowie Liwierskie reorga-
nizowali. Książę nasz przykazał urzędowy zapewne nadsta-
nieszki drugą połowę XV, a połowę XVII. wieku. *)

*) Sreżoty bardzo ciekawe w tej mierze, co do X^{ty} Ciężki-
chże podaje Gwardia Ciężka (s.c.), flowiada ona że
odr. 1433 do 1432: wskazywać mnogo świadectw pisanych. Wy-
dalope: Ofka X^{ty} Marawiecha wdowa po Brzymieście I X^{ty}
Cienychaim i jej ceteri, Synowie: Brzemko II, Cienycha - Gto-
gowski, Bołko II Cienychi, Wacław I Cienycha - Ryłowski i
Wacław (Wacławski) Cienycha - Gtozowski X^{ty}, to razem z
Matką, to razem z nią razem, lub Kady z osobą. X^{ty} tych
Cracow s.c. w 1440 nadanie praw Księżycy Andryowi i Janu-
wi a Kłusowa

Akt spowiedny X^{ty} Liwierskiemu Kardyn. Kauckowski w r. 166.
Abizineowski Aleksandriemu dla Ruchusze Krak. w 144. Gnd 1442 m.
W r. 1442 pojawia się pierwszy list pisany po cześku. Ryt o
to Kłusowa autem się do rozporządzenia Kłusa Cześkiego Synum
Le 2 v. 20. lipca 1436 r. Ktorem przykazał cześki jako urzędowy
zaprowadzonym rozlat.

IV Duchowne

W duchowne posady.

1
9
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Jedno słownictwo z Łamoyckim na czele obrato Łyżmunt
Kwilewiciu Kwedliwego (Kownowanezo w Krakowie d. 29°
Grud. 1587), druzie pod wodzą Borowski, w sierpniu 1587 r.
powróty na łon Arcyksięcia Maksymiliana. Ten pociąg
nast pod Krakow, by miało do obleda. Lecz na jego dy =
Tach Karali i katary ulindowali im dowoż żywności. Wte =
dy to rodmieśln Hotubek chorakami, dnia 11° Października
1587 rabuje i pali miasteczko Myśłowice i dwie wie, auto =
rych jedną, potwora, między Siemianowicami a Cieladzi,
Ł. Łabowice (nadana Mirowskim pma Kł. Ojro =
łuk, - Böhme h.c) już więcej nieobudowano. - Dnia
16° Października Rabrali Moray transport żywności, podnieb
wyższych i anacze sumę pieciody i uwięzi do Rabvaly.
na. Wrazym to cześc Arabowali mwało Bielsko.

Ola trojęć Rymy i braku żywności, Maksymilian cofa się
od Krakowa, szigany od Łamoyckiego z 15000 ludzi, pniegy
na d. 24° Sierpnia 1588 r. leżące pod Ryerem, traci w niej
3000 ludzi i dostaje się do niewoli. - Rozpruwają się u
Włady o polioj. Postawie Cesarz przybywa, do Bytomia,
Łamoycki i polny delegaci do Beudżina. Łamoycki i
Rosenberg szperają, się w Cieladzi i tam ulatadają polioj.
Maksymilian pma Cieladzi wraca do Łitcheu; w Bytomiu Re =
gna. się skomisarzami powstaniu. Wtemże miesiącu d. 1° Marca
1588 podpisano polioj. -

Jako skutek 30 letniej wojny między (Evac. Acta Cast.
Relat. L. 56 ex 2 1633.) Re Wyciech Mirowski, Podrojewoda
Krahi, dzedzie Michalowie na Łitcheu, odbiera od Staw =
kowsian bytło i owce swoje, jemu pma wracających dozwoly
hri Arabowan.

Ten Akt z r. 1650 (L. 77.) podaje, Re Wyciech Mirowski
Starosta Stawowski (czy pomedkajacego) namine Tłmi ac.
Rtmi Episcopis Crac. Petri Gembicki, ac in colorem d. 1°

Severiae

Severianae contra G^m Johannem Wadowicki
Aothmagostrum et ejusque commilitones, puncto variarum
injuriarum, devastationum, violentiarum et exactionum
summorum protestatur.

Archiepiscopus cracoviensis podaję cytowani powyżej dwaj
sejmowscy autorowie, de Król Jan III cieżnast d. 20 i 21:
L. 1683. proz Myślowice, Rytom i Miemielcu Pie-
kary na oddzieł Wiednia. Zapewne niejedno odwrót wój-
sha pniechodit w ówczesne mury fortyfikacji Siewierskiej.

W Miemielcu - Grodzkiem Archidukum Krakowskiem niegdy-
dem by był Anastas dotychczas dotychczasowy w Kró-
pnie Strojcie Kartęsy Sprawowanych. De Arce i m. i pny-
stępnym cyklicznym następnym.

W. 1712. Maksimiera Miemielczowski, Chwazę Siewierski, i Jan
Kathowski suo et totius Nobilitatis Severianae nomine
contra Petrum Prebendowski, de jociis dragonorum M^m ac
M^m Lubieński Exeritus ex K^mae Miemielcz Generals,
Colonellum et contra G^m Aulay, ejusdem Legionis Maj^r
nem et alios ejusdem regiminis Milites, puncto variarum
violentiarum in bonis S^m Severianae protestuje (Crac. Acta
Castro-Rel. L. 136 p. 280. n. 4. 123.)

W. 1717. w imieniu S. Prebendy Lubieńskiego i Kapituły Krak.
manifestuje S. Jery Aulay, Mieroszewski, Kan. Rel. Krak. i
Michał Łodzinowski pniec Ankausiemu Cierwinskiemu Kask-
delawowi Natogochiemu pto variarum violentiarum in bo-
nis S^m Severianae (Lamie L. 140. pag. 1248. n. 4. 405.)

Pniec unigimiu Biskupa Łódzkiego, W. 1783, podpisali
manifestują: Senatorowie, Wzomni i Delachta (Crac. Acta
Terrestria L. 10. p. 461. i drugi raz pag. 51.)

Miernemu mi jest być, Skrypta danego W. Stanisławowi
wi Sładkowskiemu proz Kiemian: Obywateli W. Siewierski
W. 1793 (Acta Cas. Crac. L. 223. pag. 262 n. 4. 137.)

VI. Anexa Ksigielwa.

Wskazanie do podatków statyckich (teraz bierzących w imię Wzomni)

i powołanie

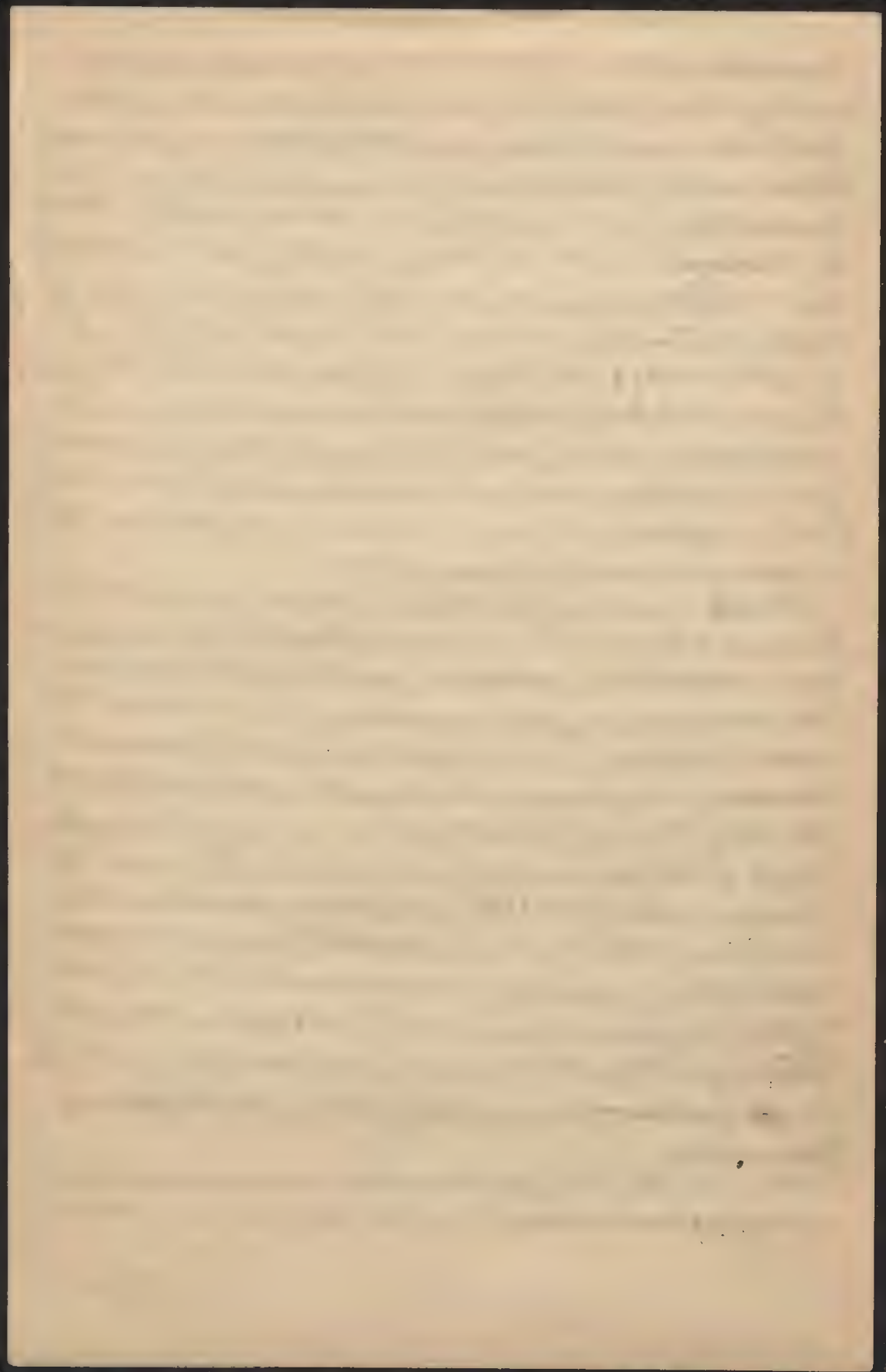
Handwritten text in a cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is partially cut off on the right edge.

i powołne, względnie wprowadzanie, przy coraz bardziej urau-
wiać się dającej potrzebie powiększenia dochodów publicz-
nych, skierawo w inną stronę myślenia, w myślenie o ka-
steleniu skarbu publicznego. - Po zwycięstwie Karolu For-
nyska Senusowego (bulle Mleusca XIV Gaudemelli, "Deus
ac Redemptor auster" 20. 11. 1773.), jak wreszcie,
tak i w Polsce, przypały planu temu znaczący, bu-
dowl. fundusze w arch. ale. To też Sejm 20. 1773. udwo-
żył konwenty, edukacyjn. i jej poruczył sąsied. catech. fun-
duszy. - Nie tylko wtedy powstał ten nad natury ciemi-
i marnotrawstwem, jakie się objawiały, - ani nad zastu-
pami tej władzy co do podniesienia edukacyjn. nauko-
wej; - wspomniemy o niej konwenty Sejmowe 20. 1793
a szlubiatawa do konw. 20. 1794. -

Ochota wcielania funduszy do skarbu państwa i dalej. -
Wzięcie z kustosza, - czy dobra starościn'skie, ow. planis
bene merendum, wypracowane quartam partem dochodów
na używanie Wyższej (Kwarcianego) mi. ni. i. i. a. aby
niektórzy kłopot powołania i niewyistnienia swego in-
traktatu; - usterka zaś alch. skarstw w jakichś powo-
pięchoty państw; - mienatożono na nie profuturo nish.
tych opłat, ale postanowiono konwenty Sejm.
nowemu 20. 1773 i 1775, pod tytułem "Starościn. i. kros-
kowskiej" (Vol. Leg. 8. p. 39. n. LXXVII), że o ile one trako-
wać będą, wypuści się je plus offerenti w dzierżawę wie-
cystą. - Co jednak niegwarantuje, pod tytułem "Nagroda
Lecturionym" (l. c. p. 105 et seq.) uchwalac fawory w nagrodę bar-
dziej problematycznych i szlachy adhecentów konfederacyi
Radomskiej.

Leż i na dem niegwarantuje. Postanowiono również murej
wiecej szlachy doceniy a przy tem zadecydowano dobru

Bisunpie

biskupie, wyznaczący Prymacowi 200,000, Biskupom
po 100,000, Metropolicie Moskiewskiemu 100,000 a Biskupom
moskiewskim po 50,000 rubli. - A co do dworów, że tak nadzwyczaj
warszawskie, łódzkie, sejmickie, weneckie, wiedeńskie i olu-
skie, lecz pod prozorem i dyktum obmyślenia „fundusze
dla myśli” i to mychliwie z faktu pójazdowego, przedewszyst-
kiem Biskupstwa Włoch (Vol. L. IX. p. 104. 105. Oskarżenie
Konsyliarza d. 27° lipca 1789.) Czynny bowiem w ówczesnej
Austrii, gdzie ogólnie uważano Biskupstwo i X^o Lewickie
za własność, dobra katolickie mają być przez niego wy-
odrębnione, Biskupowi ogłosił, że w Austrii i
w Włoszech mają być w sumie wyłączone 100,000 zł. we
dwóch latach, - a superata ma być na wojnę między - do-
zwalać, że Biskup radzi, że w sumie
dobre tych wyłączone, wyłączone, do 100,000 zł.,
byłyby one dobre i nie mają być kopali. Ostate-
cznie dobre Biskupów i X^o mają być oddane Karm-
li. Szwabów.

Tak to, mój chodź, po ciebie, owo, Włoch i in-
fiorano, zabrano, niechwaliby nawet w tej mi-
aniam, kimś radnego Włochów - a niechoby było jacyś
specjalnej ustawy. - Prawda, że były to rzeczy w
Włoszech i w Austrii oprawo i stosunki przelano! -

Dobre Konsyliarze i Symone de Sylva i następstwem
prawy, - i tak:

Włochy pod dyktum „Duchawieństwo obojga obywateli”,
(Vol. IX. p. 174. Włoch, oblat. d. 11° lipca 1790.) skanowi, że ko-
misyja z dóbr Włochów Biskupów Włoch. na szkodę obywateli,
oddaje im i wydzielają im 100000 zł. z dóbr katolickich
X^o Lewickiego, przez Biskupów dyktum Włochów prosta-
nego, - wyłączeniem dóbr i lasów, fosztyli Rawickich.
Le Włochy Włoch. będzie od dóbr katolickich Włochów X^o po-
danych opłacać 20% od wartości, - a gdy w ogólnym pod-
liczeniu

1
 4
 -
 6
 /
 8
 -
 10
 12
 14
 16
 18
 20
 22
 24
 26
 28
 30
 32
 34
 36
 38
 40
 42
 44
 46
 48
 50
 52
 54
 56
 58
 60
 62
 64
 66
 68
 70
 72
 74
 76
 78
 80
 82
 84
 86
 88
 90
 92
 94
 96
 98
 100

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a continuous block of text, possibly a letter or a page from a book, but the characters and words cannot be discerned.]

10
prowodu Krahovskiego: X^o Siemirskiego: Krahov. Koscior
I^o Army. - podobnie ustanowiono dla tego Wywodzona
dnie Komitetya pongschore cyli: Cywilizacyjnych. Których
jedną obejmuje prowody i Krahowski, a do nich
i mezone X^o Wiedlow.

Ostatnią wrencie prawodawną uchwałę, tego Krahov. dowo-
dząc, żeł Krah. sejm "Warunki Względem X^o Siemirskiego"
(Vol. Leg. g. p. 345. w. CCCLXXI. obł. d. 30. Lipca 1791.) brami ona
jak następuje:

"Pauwemaj ma ustanowienie Księgi Krahovskiej dla X^o
Siemirskiego, Obywatela Słachta tego X^o a Obywatela
"Ręty jedyną cię, arely to wrencie X^o Siemirskiego obywateli,
"wowne uwolody i prerogatywy im cywilizacyjne, do wownych obowią-
"ków obywatelskich im poświęcało." Stanowimy. - Komitetya
*)

*) Wiadomo, że proa X^o Siemirskiego składył się w pol-
sce: X^o Łowickie, Prymaka, Arzybiłskie, Prymaka, Prymaka
Warmińskie, - dwego Prymaka, Prymaka, Prymaka
X^o Pułtuskie i Prymaka Siemirskiego X^o Siemirskie.
Łowickie i Siemirskie powstały, gdy ~~siemirski~~ Krahov. Marowia-
ki a Prymaka Krahov. Łowickie ex hominibus, wreni-
dę składył wylugit. Warmia, w. 1466 gdy cię Krahov-
zawia Tajicellouery Krahov. dołata, X^o wrenia. Których X^o
Krahov. byłyby nader zajmującym. - Jech był nad i
Ordynaryzacja Łowicka i Białogłaska edawaty, cię dowodzie si-
lemu Krahov. cię sporady, cię inkuaty, ^{w Polsce,} prymaka
Angielskiego prymaka wlej miere. Krahov. X^o do
wobec Krahov. były prymaka fundacja, - a Ordynaryzacja,
Krahov. Białogłaska opirata dwu miere, nad obywateli.
nej prymaka dołata alłodyalnych, cię niedużo na
swoje lem, - aratem na tem co stanowia fundum oblatum.
Radymirskie ady cię si do tego nędu wrenialaty, ani
Przemyska, - ale prymaka miere sobie Krahov. lem a si-
kewskie i Białogłaska, swolia w alłodya miere, arely
w Vol. Leg. wprymaka. 23

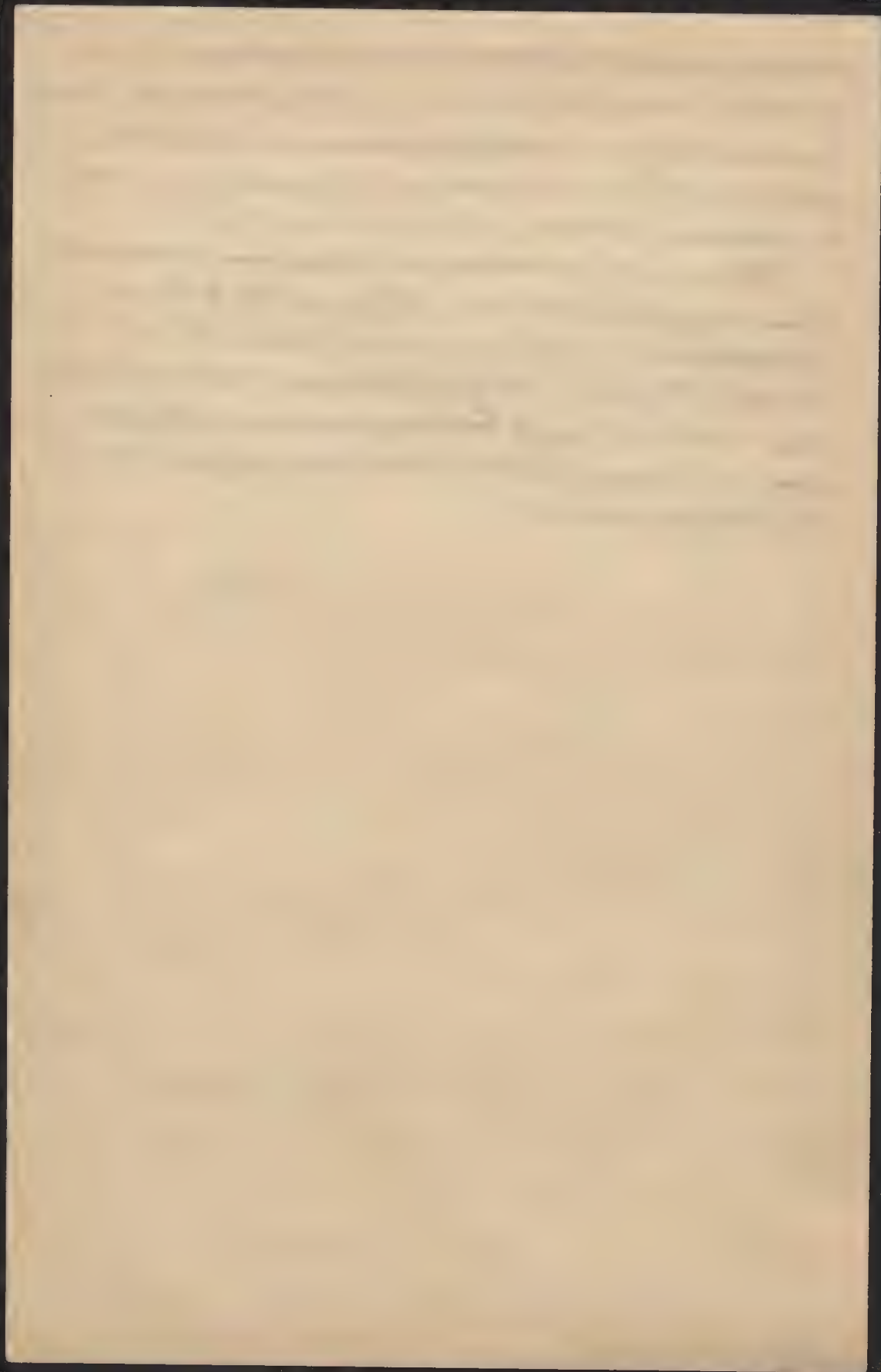
Skarbu

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to blurring and is located along the right edge.

skarbu rozprowadzi to, cegrowe, papieroski, kabanosy,
wypraty od rzeki i inne, a konusze - pociągowa Woj. Krak.
podatek z wóki ziemskich, duchownych i mieszczan, -
kustarys dymów i ludności, a ten podatek podziemy
w wysokości wyrażony w Województwie Krak.

Także istniało mierniwo, Biskupio-polskie X^{to}
Kiewierskie od r. 1442 do r. 1789 czyli lat 346, - a od
władztwa od Nabywcy aż do Ostatniego R^o Bisk.
Krupa Lotkys 34^{ty} Książę Biskupów (Kiewiem ex-
m ostatek Angla Turskiego mierniwo, gdy zpro-
miednio pociągonych faktów oburzył się se Anadya po
X. Lotkys następnym.

S. M.

Spis treści.

Wstęp.

I. Powołanie H^{mo} Lewińskiego.

II. Aż do daty daty do H^{mo}

III. Stanowisko Biskupa jako H^{mo} Lewińskiego.

a.) Stosunki z ówczesnymi mocarstwami

1.) Wojna.

2.) Mitydy dyplomatyczne

A.) o ustalenie granic

B.) Traktaty etowe.

b.) Tytuł Królewski.

c.) Herb H^{mo}

d.) Wzrost Moneta.

e.) Dwór i dworskie przydy.

f.) Władza prawodawcza.

g.) Organizowanie Władzy Sądowej

1.) Wykonawcza.

2.) Sądowa.

3.) Sądowa

IV. Duchowne powady.

V. Historia H^{mo}

VI. Anexa H^{mo}

Księstwo Siewierskie

Badanie dziejów krajowych zrobiło w ostatnich dwóch
dziesiętnościach lat olbrzymie postępy. Kładano i krytyko-
wano już dawno wiele dzieł dotychczas nieznanych, przez co
przysięto cenniejszy nader historycznego materiału. Wy-
dawano niejako nowe dzieła, a nawet spisano dużo
monografię pojedynczych województw, ziem i powia-
tów. Wreszcie miało i poszczególnych miejscowości. -

Brakuje, szczeni nam śród nich przysięto przed nas w
tym kierunku. Kładę miastem i spisanie dziejów (ale
niektóre po niemiecku), a Wrocławski Towarzystwo arche-
ologiczne - historyczne rozwija na tem polu imponująca
czynność.

Jedną z nich śród nich a Małopolską, poświęcone Księ-
stwo Siewierskie, która część powiatu Olkuskiego stanowiła, co-
reżym ~~z~~ drugiego historycznego, - a literatura tej ziemi jest
dotychczas nader uboga. - Bibliografom nie udało się, może jeszcze sta-
nowić publikację, - ja wiem jedynie przez chrześcijańskie, po-
święcone o wspomnianem Księstwie wzmianki, jakże było
o broszurze wydanej na końcu dziewiętego stulecia, bez podania
nazwiska Autora, drukarza, nieprze i wolum druku pod
tytułem „Księstwo Siewierskie”, ten broszura to jest po-
święcony, broniący Władcy Monarchii Księstwa Siewier-
skiego, - ale nie przedstawiającej ani statystyki - geogra-
ficznych szczegółów, ani wiadomości o prawodawstwie i u-
stawach tego kraju. - We fenelocie niegdyś czas był
artykuł o Siewieru ogłoszony przed m. w. 40 laty, ale
go teraz znaleźć niemożem. Ciekawy bardzo i na swój
czas dobrze redagowany „Nowy Kalendarz polski” z r. 1827
na rok 1827” drukowany w Warszawie u J. Netto
w opisie województwa Krakowskiego wspomina

X lista A. Biskupa Letowskiego „Katalog Biskupostwa”
z etymologii geograficznej polski. wydanego w
Warszawie, X encyklopedia polityczna, X Genealogia
dnieła delecta renovata, X herbarium Salzkiego, das
schlesische Adels, Ad. Dr. Ludw. Geschichte der
Stadt Myslowitz, Grammel's Chronik der Stadt Ober-
berthel, X Herbarium Mirowskiego, X Voluminaria Legum
i delecta: Polka dieje i neeryje, (Geografia)

niemochodam o Siewieru, ale się nim teraz o bać
niechajmy. mato są można powrócić wiadomości z
Berjwicie do Archiwum Katedrały Katedrały
Krakowskiej jest jedynem a naj'kompletniejszym
zrodłem wreszcie naszym dla naszego przedmiotu.
Lec niech podamy i podyskutujemy o sobie staję, na
jniektóre podjętemu, - by uzyskać stosowne
rozpoznanie najtę odnośności bawarskiej. -

Celem więc tej pobieranej pracy awścić by było
mając, imakomitych naszych bawary na tożactwo
tego przedmiotu, - jeżeli, bez żadnej przesłanki i pro-
duktu faulitynych było papierów adnotatem Rebra;
choć niedokładne, - leć zawsze jednak ciekawe źródło
mocy.

Przedmiot ten jeżeli zawsze by był jednym naszym
uwagi, obecnie nabiera większego interesu, gdy Pa-
karbie panujący nam Monarcha nie było osieroco-
ny, tak dłuży Krakowską Stolicę Biskupią, -
powierzył Królewskiemu nuncjuszowi Pastrowi, ale
nawet Biskupom Krakowskim przedana, przez nich
dawniej przewrócić zgodnie Królestwu.

Po krótkim zastanowieniu się nad

I. powstaniem Królestwa Siewierskiego.

Pomimo podziału Polski między dynię Bolesława Krzy-
woustego, i atę z wyjątkiem odwołania się do szlachy
Królów, Odwicein, Łator, Rydom i Siewiers
deriaty do Królestwa Krakowskiego. Dopiero, jak to
powszechnie wiadomem, gdy w r. 1180 Karimierz
dynastii, Monarcha polski dynastowi

Szwem.

X Zebranych na Spiżu, wypuszczonym nad Władysława Wamenczyka
aż do wybrania summy anaceny wygrodowej temu Krolowi;
gdy zechce na Krolstwo Węgierskie (Lubowski, Kataloż, Berkeg.
I. p. 384.)

z domu X^{ta} Marowicka.

XX Zebranych na Krolstwo Węgierskie z tytułu procyu swego.

2
swemu Międzystawowi Między Gornostolichiemu,
czyli Raciborskiemu przyznał do chrztu syna, ten-
to chrześnikowi, a zarazem stryjczanemu wnukowi
swemu Kazimierzowi darował te części powy-
żej wymienione ziemie.

2 Księstwo Bytom (jako swobodne państwo, freie Stan-
desheroschaft Beuthen) powstało na zawsze przy
Księstwie, - Księstwo zaś oświęcimskie w. 1457, a Łę-
ka w. 1494 przechodzi prawem kupna i sprzedania
na Koronę polską.

Świadek zaś, który, jak tego dowodzi dokument z lat
1232 i 1252 (które są geografią X. p. 602 et seq.) był
grodem, sprzedany w. 1337 przez Władysława X. By-
tomskiego Kazimierzowi X. Cieszyńskiemu, powsta-
wał w posiadaniu Księstwa Cieszyńskiego aż do r.
1443, kiedy to go kardynał Zbigniew Oleśnicki
Biskup Krakowski za 6000 grzywnen srebrnik grody przy-
szlich. (Byłowa broszura rachuje grzywny po 48 gro-
szy, - a całą sumę na 230,000 złpól.) od Władysława I
X. Cieszyńskiego, dnia 30 grudnia w przedmiocie przed S.
Zylwestem w Cieszyńcu. Tamże, tegoż roku w ponie-
dziątek po narodzinach państwa Ofka (Eugenia) żo-
na X. Jmamyśława I. Cieszyńskiego, a sprzedaje go
Matka ^{xx} Bolesław II X. Cieszyński sprzedaje go
Zurichaj, - Ofka bracia obowiązują się przed królem Cies-
kim wykonać zeznanie tego układu, a Muszakanie miasta
Bielska przekaże kardynałowi spójne obciążenie kupioną
ziemią.

X / powieść w tej mierze Biskup Letowski: Zbigniew Oleśnicki
Mściwysława III K: Cienyńskiego, brata Wacława I i Bo-
lesława II, zmarłego o sprowadz tego królestwa i tego powodu
następującego brwiem, Rebraniem wojewodem siewier-
skim, że tenże miał przenieść o pokój. Wypowiedział wy-
prawy te Henclius / h. c. II p. 272: Mściwysława III post mor-
tem patris sui Wenceslai I' in applicatu Tesineusi rerum po-
situs et adversam sibi fortunam expertus, a polonis cap-
tus, sed a re Mathia liberatus, curarum plenus, Glo-
goviae maioris miseram finivit vitam a. 1477. Z czego się
okazuje, że nawet w nie wolę dobiegł się Kardynała.
Stowick Geograficzny (X. p. 783) mówi że w. 1459 oddał
Zbigniewa z Moraw i Silesia najechał ~~na~~ i spalił miasto
Stawów

XX Co wspomina i Stowick Geograficzny, że w. 1518 Kar-
mierz oddał K: Cienyńskiego z tego prebendy, ożcha-
jąc że on niema ułomku z do dictum D^m Severicem

Przemko i Bolko K: Cienyński, K: Bawicki
z parafii i Radani swojej i wieńcy polny
z polski zawiera X

blomimo tego, że wice król Wawnoy, Władysław
Jagiellończyk, miał być bratem, dochodził prociada-
nia Siemierza, wreszcie się królowski wojna, w
której helmanit Piotr Szaprawicz, podkomorzy Kra-
kowski. Dopiero za króla Władysława Jagiellończyka za-
konizował. W r. 1446 X. Ciężkiy Bolesław i jego
synowie, bracia Wacław, Henryk, Kieński, byli syme-
dat, protestując przeciw tej symedacy. W r. 1452 na-
grada książstwo Siemierskie Bolesław K. Opolski, a
nawetcie Kierdaj, do krakowa Mikołaj, X. Flaci-
borski i protestował. ~~Bolesław i jego synowie~~ K. Kierdaj.

Gdy Symerasem w r. 1454 podał się, folne Wacław
X. Zatorski i oświęcimski i winał lenni ziem (a w r.
1457 symedat Oświęcim za 50,000 kop szerskich gro-
dy prazdskich, a braci Zator symedaje następca Wacław
X. Zaturz wraz ze swą żoną Barbarą i domem
w opawko-Rawiborsku w r. 1464 za 80,000 szersowych
a złotych wzięciach), więc króla Władysława Jagiellończyka w
1462 jako pana lenny obu tych książstw spiewał trak-
taty a Henrym Podiebradem królem Czechom w do-
wianiu swierachnictwa Polski nad Oświęcimem, Za-
torem i Siemierzem.

Ostatni raz jeżere wysłupuje przeciw królowski Za-
nowi Honorowemu symedacyani u Siemiera Kierdaj
X. Ciężkiy, prociach Wacław, lew sady się na szd
Zygmunta I. Wskutek abadania sprawy jednak prociach
for króla i jego odczerzanie, wreszcie niestawowi szdych
symedacy i od nich odstępuje. (Metryka koronna z
lat 1578 i 1529.) XX

W r. 1548. Zygmunt August wzywał do dokumentu syme-
dane w jedną, książkę polowierka

II. Z czego się składało X. Siemierskie.
Tedyż się mogły by wyharai Alti Kapitulne Krakowskie
Gdyż

Gdyż obejmują one najkryjś oryginalne Alita nabycia
 tych posiadłości, lub przynajmniej ich kopii staro-
 żadne, spisy i opisy do Raskupit, inwentarze
 spisy majątków klasztorów, dobroczynnych i pa-
 raliarzy, mykary Kierijcin, Lustracye, Kierow-
 kety poborowe, i inne Alita

X Długosz Lib. Benef. III. p. 72 & seq. mianuje to new
 przedstawia, poniada on:

*Decimae municipales Monasterii
 Kwieczyński.*

Lagisza, Strzeszowice, Wojkowice, Nowa Wies, Szećów, Do-
 biestawice, Tyrowice, Dąbie, Myszkowice, Góra, Gawercy-
 ce, Tomkowice... omnes decimas in hoc folio notatas, fortius mo-
 nasterii Kwieczyński dotem perpetuam habuisse, sed miseri-
 abiles Teschnenses, non valentes absque illis castrium Schy-
 rogor conservare, monasterio Kwieczyński per V. Nam ducem
 Grodziecki contulato, illos pro se usurpaverunt et tenuerunt an-
 nis multis, quos Obigneus Card. et Epis. Prae. Ducatu Schwie-
 nensi apud Venceslaum ducem Theschnensem pro 6000 marcarum
 daturum quosdam annis D. 1444 pro Ederici Crae. Coemeterio, etiam
 praefatas decimas simul cum Ducatu coemerit, ipsas duo episcopi
 patri reuocavit. — Ohoi wrypieniyeh pompy, prawda że 2 in-
 nego powodu, to powodu dieu, ciny dla klasztoru Kwieczyński
 Kwieczyński był 4 ksi biskupie pompy cytoranych jako Kwieczyński
 wiecwidny das mydy wieci 4^{ch} a an to Kwieczyński cytorany
 8 ksi przywratyeh. Ohoi ich Kwieczyński

Kwieczyński Lagisza... opłatajaca diecizynie — Biskupie Lagisza
 " Strzeszowice " " Strzeszowice
 " Wojkowice " " Wojkowice
 " Nowa Wies " " Nowa Wies
 " Szećów " " Szećów
 " Dobiestawice " " Dobiestawice
 " Tyrowice " " Tyrowice
 " Dąbie " " Dąbie
 " Myszkowice " " Myszkowice
 " Góra " " Góra
 " Gawercyce " " Gawercyce
 " Tomkowice " " Tomkowice
 " Kwieczyński " " Kwieczyński

Apparatus diuicinus pyralis

"	"	Myerhowice
"	"	Gora
"	"	Gaweryce
"	"	Tombowice.

W r. 1625 Biskup Marcin Szyszkowski uderzył smutku
teniu przywilej na potok mostowego. + Wysłano do o-
kazy ze Oleśnicy nabył przegone miano: Rejz na-
stępnego jez. bez pracy pośladali.

37) Co do miasta Starobłona rzecz jest dawne
Halewanych wytworony porzucił miasto to naberato do X^o
Siwierskiego, leży o mil od Otkusa, tu granicy kręskiej
na górze, nad rzeką Sirenem, białą. Rzeki w krak tam
pnie się w górę. Kopalnie srebra tu się wyciągały
(Starowieski. 443.) Wstąpienie nad rzekę, pięć stę, w rękę
górze przed 28. laty (a latem 1799.) srebra w Otkuszu wy-
bierała tu kopalnia. Dołki ponownie miennanaua sa-
chowała się powieć, że w górze miękalu tu Sirenem
com srebra wydawało. - W. 1453 przez rabację ^{spółnie} ~~głównie~~
tu miasto.

W tym słuchaniu także słownik geogr. X. 783, że Kawaschem
y tej Beady (Kawonow) był zapewne sławny gwałtowny
z a Wingoś mówi o wsi Chechtu powiada że leżała in
"Castellanaui Hlawcovieui; nadany bardzo wroczny
"Biskupom Krak."

[illegible]

Byłoby wtedy spisanie między porażkami i
winnymi słowami. Gdy jednak Biskup Łetowski p. 81. pisał
ze Biskup Fułko (1186-1207) w Tawlowie miarce-
ku brakuje abudowat Kocciót pod wezwaniem S^r

Kana Chraciecka, ościsł miy mini kanowichoi S. kpi o lio
de Ladia, ktorzych było obowiązkiem opatrzac chozech, na co
im wysłano dyktando i dło na to fundusz potniałsterka,
stało się sarowno kopaliarowi srebra i stola, i powrót do
nadania kosciołowi krah. ducisz cini woselliach kopali stola,
srebra, miedzi, soli - a goowi kon dwobodami pnie Leska
Białego jst a tego czasu. [Tu do datki na odpowiednej stronie]
długo więc wypisanie charyzji zię Stawkon, alchowiech
dotacza duchowny, - alchowiech wazypacim Biskupow krah.
prorokowcy mien alerat do X. kiewerskiego pnie krah.
mierza swem chroscin hoi dawnowego, gdzie przys
teje i nadania egzistby wledy X. Cierzycki a nie krah.
X. krah. by ciz tui radato, co podaje Stawkon Gey. - krah.

Olewnicki wstępn Stawkon do swiezo nabytych X. kiewerskiego.
Ktoje ciz zię to robić w drodze administracji, pnie p.
Tajenie. kandyd nowych nabytch i dawnego posiadania
a nie wdroze prawno politycznych aktach, gdzie jener w
r. 1498, a więc w 35 lat po nabyciu pnie Olewnickiego X.
kiewerskiego krah. Can Olbracht nabył Stawkonowi pnie
wilej majarmarki, a nawet w 92 po wygnaniu krah.
krah. krah. I krah. mierza Stawkonowi krah. o pnie
cewa sta. -

Trzeba by poznać droze tych przysięg, by dawnowo o wzeu
michowai, nadanie przysięgi majarmarki w krah.
do krah. sienaberecem, - a krah. by krah. krah. Biskup.
pnie mianował krah. polski moztolgi krah. pnie pnie
pnie o kompetancji, jako naowies było bardzo angustem
a krah. pnie. Cezary krah. krah. krah. krah. krah.
krah. krah. o Cez polski moztolgi krah. krah. krah.
pnie krah. krah. krah. krah. krah.

Ponimno tych woselliach wazypacim pnie pnie krah. krah.
krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah.
krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah.
krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah. krah.

[dodatek zawiesić z odwołaniem strony]

Tenże autor powiada, że Berling Lwo (1218-1229) przeniósł ten
 szpital ze Stawkowa na przód pod Krakowem
 Tymczasem szpital w Libri Benef. III, p. 56 przypisywał fun-
 dacyę Biskupowi Janowi Muskacie (Jan II. in list 1320)
 Jak szpitalu jak i Kłanowski ałtostrotem S. Jana Chrzcici-
 la dla braci szpitalnych S. Anthon de Sapia. - Ten dla
 nas new to obywatel, dowodził tym do Biskupa szpitalu
 Anna Marytowi wnie realności w Stawkowie, szpital
 Kłanowski być musieli

† Gdy zaś Koczłowiec a Koczłowiec byli latwiej, Herbert his.
 nie jest niemożliwym, by on od owego Koczłowiec Mi-
 kodyś nadanego temu dobrami pochodził, nieunik-
 niemyż tego przypuszczenia (Wienicki V. 342.)

≡ a nastąpił to r. 1514. Książę Zygmunt przygotował na
 kupno Koczłowiec dla Jana Konarskiego Biskupa Krakowa
 szpitalu. - Długo to trwało. - Zechł Koczłowiec należał
 do dekanatu (Siemierza) - niepostrzeżenie Biskupowi do ich
 kupna pozwolenie Krakowski - Zechł należał do Królowy
 jakże ongi Książę Koczłowiec miał odebrać z Trudu
 do Koczłowiec

1494
 1497
 1547
 1549
 95

L. 266 ex 1650 awż go mi Capitaneus Castrensis ten był
 Prayseus Starokoviensis, - a był ten zrychle ornawa ad-
 ministratorem, - lub Starostę niezgodnego.) Później
 do wyprawy przeciw Królowi, razem w 1790 do Kon-
 nym walczył w bitwie. On Starosta Staroborski występuje
 w Akcie Świeżickim up - jak to zobaczmy przy kupnie Ko-
 rziół i innych - po cenie jednej grzywny Staroborski do Świe-
 żickiego, i razem z nim do 1790 do Ko-
 nym walczył w bitwie.

4) Zbadajmy teraz pytanie nabywcy Korziół.
 Starosta Geogr. IV. 546. podaje że Korziół był około r. 1106
 Władysław, Drugi Starosta, później gubernatorem rozbojnickim,
 że je Kazimierz I. przedkazał Konfederacji i nadat
 Michałowi herbu his, Wójciechu Krawcowskiemu, który
 tam wziął warowny zamek. Z czasem wyburzył się
 w okolicy zamku ocalała, która około połowy XV wieku o-
 brywała urządzenie miejskie. - Nieprawda jednak
 może być nadane.

Gdy o broń i o Świeżickie dawaliśmy się z Korzi-
 ół należały w. 1484 do Krzyszta Korziółskiego,
 a potem do tejże familii w. 1487, - ten więc rok ocalał
 ni adamasz się być najwzrostem rokiem nabywcy
 tej posiadłości przez Biskupa Krak. - Gdy zaś Świe-
 żicki umarł r. 1455, więc chociaż potem to Krzyszto mógł być
 mianem go zawiadzić. Czytamy jednak w Letoniskim I. p. 400.
 że to on nabył od Świeżickiego cum feudo Korziółski pro
 vex militibus marcarum laborum grossorum Bohemica-
 rum chociaż Świeżicki autor II p. 59 pisał że Bisk. Krak.
 Jan Konarski nabył w. 1519 Wroblewo Korziółskie
 za 10,000 czerwonych złotych węgierskich i oddał do
 Biskupa, że cyfryta owo cyfry Świeżickiego
 dalej zaś p. 65 że Akt Świeżicki Korziółski posiadamy

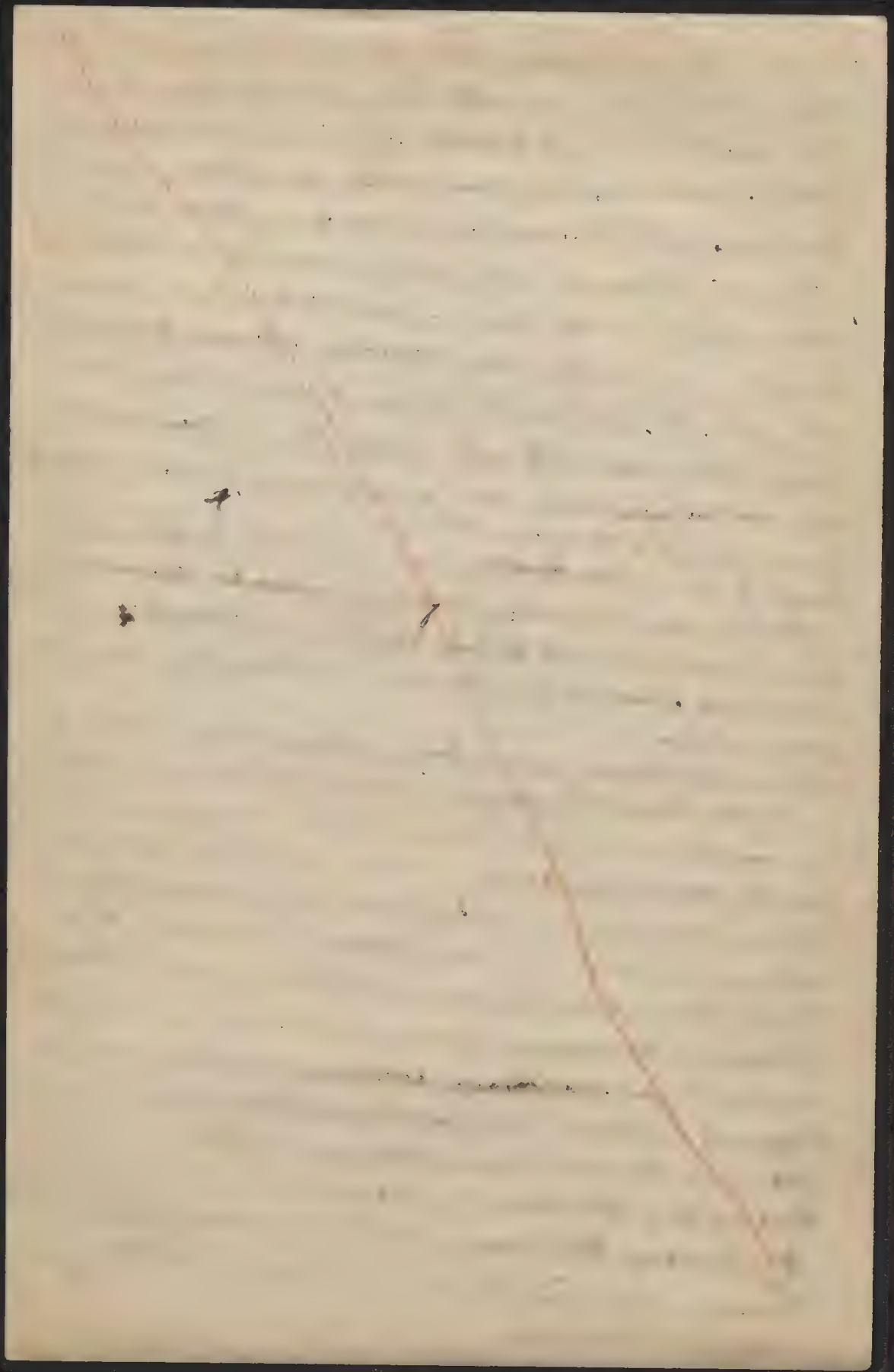
f

W Trauscumpcie, de zastępiła Gmiewan przed Starostain.
- Siewerskim, Stawhorskim i Korietowskim oraz przed
Sędzią Siewerskim in Vigilia S. Hedvigis, anno
Domini 1519, de Korietowsy rüsse, narwane Arab-
skiem, de Korietowski pizre cis Korcomen, Christi-
anus, wroceni sie cety Ahst jert po polsku. -

dwaj ciż miżcie Honorabli to Kupcy majestwość. Gdy
jednak sławny Autor bez powodu byłby o bleskim
nie wspominał, - mój, - jeżeli to nie ma być prosta, przy-
piadkowa omówka, trzeba chyba przypuszczać, że jak orda-
nicy polne kupno i sprzedaż tego samego majestwa, mi-
ny teni samemu osobowi jako różnym królom i w
wielu ciastach po dachach ziemskich i grodzkich i
przejawia, to cenna, to inscripcja, manifestacja, po-
kutowanie i t.d. jak już w 1454 r. Wacław sprzedał
królowi Kazimierzowi Jagiellończykowi i Zator i O-
święcim, a jeszcze dopiero w. 1547 król Jan Olbrach-
cieński za 50,000 dworków grocy prazskich uty-
piz, - że następnego K. Janusza wraz z żoną Barbarą
dopiero w. 1494 sprzedał król Zator i O-
święcim. Wzierniwszy na teuty, dozwolnie 200 grzywien
wocni i pewny słosci soli a Wodzieńki (Vol. Leg. I i II
przedtemi latami), miż też może podobnie było i a
Koziełstowami:

Koziełtowianin.
 Koziełtowianin sprowadził ich do Juchowatki. Młoda
 jego nader ~~przystojna~~. Jęko dobra przynależność. Gdy w
 r. 1180 starostę Koziełtowianin, Ładzi, Rybom, Koziełtowianin
 dał do kłopotu de łos Koziełtowianin, Monarcha, już nad męzstwą
 duchownictwa, ślechy, nad Miastem i chłopami prz
 wodzami; de swojemu dobru i dobowemu, Koziełtowianin

[Faint, mirrored handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the red diagonal line.]

[illegible]

Łas Biskup Łelowski ~~cał~~ moim o ~~o~~ nabyciu tej posiadłości
utrzymuje, że Akta Dyplomu tego nie są prawdziwe.

Do dziś dnia jednak utrzymują się tradycje, że dobrane
stanowisko Baronia, podobnie jak Ogródzieniec i inni
Jeszcze proste przejęcie aktów Kapitulnych rozwiato
by Kapituła, a nie i objawiało prawdę. Na starym drzewie przycho-
dzi się tylko do mniej lub więcej ugruntowanych przypu-
szeń. — Je takież to sławiam hipotezę, że ją wypracował
jako takie, podaje.

Wschodzący, spowolniony dolin, średni i górni obejmujący
wielki jednak na dolin i górni rozciągony, wleżał wchłaniał
diator i sukcesy, niezłym memianom, tak że wylisze-
nie wryteliś dwudziestu kilku wieknie już jest dość
Andrem. Gdy zaś Pałowie, ponownie nanała Twierd-
niedwa Korony Czeskiej byli w posiadaniu setnych praw
monarchicznych, nie po śmierci Kłocię i Kłocię, zgonu
umierającego Kłocię i jego państwie, stawali się również
zupetnieni monarchami, — a ich uroczyste stawały się
samodzielności Kłocię. Kłocię to że i Kłocię Kłocię
tę drogę, przyrządzony lub jednak Kłocię w obecności prze-
chodzą. Wtedy również było. Biskup Wrocławski
stał się X^o Wrocławski, Biskup Krakowski X^o Ści-
wiercki, i w niektórych z tych Kłocię tak paowali.
jak Kłocię na Kłocię, Toszczu, Osmięceni
Łatone — albo jak nymiębici na Cienywie lub
Opolu i Raciborzem. Łas Rykowie X^o gdy
małczy I Kłocię Kłocię. Łasowi i Łelowski i Łelowski
mi stało się Baronia, — i jako takie prosto
w posiadaniu Kłocię Kłocię i Kłocię Kłocię.

Tak samo nr. 1440 Księstwo Cieszyński Bracia na
 dają Andrzeja i Jana z Tworków, praw. Księstwa, na
 wólciej Ostrawie i Wielkim Księstwie (Gross Kün-
 denhof) i przynosi ich do domu wólcych panów
 (Svobodni Pan) rektorem i ojca ich zastępcy.

(Gniazdo Cieszyński 1893. nr. 46 str. 496. - Według
 ślaskiego pisma nas, że jeden z Burmistrzów z Tworków
 czyli Tworkowski, Jan, miał bezdług Księstwa
 Kutorczy.)

7.
Podobnie gdy Karimiere III i syn jego Wactaw XX Ci-
synicy dnia 19 lipca 1517 Alexemur Thuro de Belh-
deusfalva da 40000 czerwonych złotych wzięciemu
de wytykaniemu swemu monarchicznemu prawom
spodaje, Pozry 48, - nie proszaje aby Xw Przyashe
ale swobodne państwo saskie, freie Standesherr-
schaft Pless, liber baro et baronatus Plessensis,
swobodne państwo Pozryskie. - A było to takie, nadeł
de państwo, - gdzie obejmowało ono sześć, tzn 4 do-
minialne Amty: tj. Schadlitz, Lendzin, Deutsch Weisk-
del (niemiecka Wille) i Hammer ale pmento 30 dóbr
Rzeenich i miasto Mytowiec, - a pment de Mytów
czego państwa należały wie Pozucice, Tropienice,
Rengerhonde, Rordien, Rordieniska Kunita i
Pmerauke, - a wie 6 dóbr, - owe wie 30 dóbr Rzeen-
ich i owe 4 Amty dominialne, mogły obrotu 100
dóbr obejmować. - Chleba, mienianie i chłopci
musieli sławiać swobodnemu państwu przyzycie ho-
mazialny - jego były wtedy "Plessisches freistandes-
herliches Gericht, - on de rion mianował i ten state
stau. Awet ai do r. 1848. - Wtedy zostało mu tylko prawo
Przymianu Abroiny gwardyi na Kamku Przyashe
(Henelius Silesiographia, Principis res silesienses Adels)
takuż baroni było 6 szlache 6, a mianowicie Warlem-
berg, Militsch, Pozry, Trautenberg, Rydomgorui i Ry-
som dolni czyli Carolitz. -
Otoi ewangelicy, że chwierz do szlache Niemca de tu
szlache państwa, ewangelicy, nawet, jak to powieć soba -
ony szlache państwa prawa, de atypu cześkiego i
zika w wapiu wapiu, de tu przyroda, plody i

nicze, strój i morza ludu niechodwie aż po Kresy owie 8.
żet salska, a nie Krakowska, de jure w XVII wieku
stała się rycerskim księstwem, a niech dobra do dziś dnia
lud „państwa (Bobreckie, Chmarnskie państwo) na
rzeka, nie mierzwi nas, jeżeli obszarowy Konegowski
ma jest „państwem“, a jeżeli miżalio cze go nie przysięgi-
waty przysięgi, „swobodnem państwem“ nazywano, a stał
może być powiat i Lysut Baroni.
Widzimy więc następujące części Kładowe Biskupiego
księstwa:

1. przez Alerwickiego kupionu Miasto: Zamek Siewierski,
wraz z miastem Ożeladzi i 8 przynależności wsi, a
dojeżdż: Gotuchowice, Lagiza (czy Lagisz?), Komornie (w tym
wice Komornie (według Długosza w parafii Siewierskiej)
Wypkowice (kościelne, w tej samej parafii) Przeworski
(par. stare Konegowskie), Strzegówice (par. Siemunia) a wreszcie
Nowawiesi i Lawolki. Z tych pierwszą sążę się należą do
par. Siemunia należą - o drugą nie wiem, i widemże.

2. Wsi posiadane przez Biskupa Krakowskiego między
ciem Siewierską, miasto ich być 10. - może to własnie owe
10 wsi przypisanych przez Długosza, - quorum proprie-
tas ad Episcopatum Cracoviensem pertinet. Są to:
Strzemierzyce (Kielkie i Mate), Trzypaba, Bukowo, Ohradów,
Wron, Gotonów, Łobkowice, Ryryna, Łosień (par. Stawhorstkiej)
i Brzeżkowice i Rubiarki (par. Siemunia)

3. Miasto i Starostwo Stawhorst, de iure do Starostwa
należące, - miasto ich być 10. - Nazwisk ich nigdzie
nie spotykamy. Wierząc musi, że powyższe przypisane,
jako „dawno posiadane“ także w liczbie 10. leży, po wykony
czyli w parafii Stawhorstkiej. Sami z siebie nadsuwa

+ Amartejo v. 1480.

Wszystko powyższe, czy owe 10 wsi nie są faktycznie stałowawem
do księstwa pomysłowe i nie są w rzeczywistości wsiami
prowincjonalnymi od dawna porzucanymi, a wpraw. staw.
konieczne, po większej części potoczne. To by Komary
i Tatarskie wcielanie Stawowa do K^{wa}, i toisamow. listy
10 wsi; - i brak zupełny ich nazwisk

4.) Miasto, Łanek, i Stawowo Koryzłowy, nabyte przez
Biskupa Konarskiego w 1579, a więc już po śmierci Otta-
gona - w księgi księgi Libri Beneficiorum występuje je-
no Koryzłowski jako tych dóbr Drodzie. Wz. przez niego
porzadzanych znajdujemy 10. następujących:

Cynków, Wojstawice, Kaniowica, Gniardos (par. Koryzłowy)
Stare Koryzłowy, Winowo, Gajin, Myśłów, Lędlece Krocini w
par. Stare Koryzłowy.

5.) Jako wsi duchowne znajdujemy w Długoszu wymienio-
ne 2 wsi, tj. Milowice (par. Cielach) i Wawowice (par. S^z
Mazgonale w Długoszu) i Wawowice (par.
Stawow) i Wawowice i Wawowice, obie wprawdzie w
obozie K^{wa} potoczne.

6.) Liczba wsi starobowych, biskupskich, duchownych
było jeszcze sporo dóbr prywatnych, rycerskich, potocznych
w granicach K^{wa} i wady monarchicznej Biskupów
leżących - Per pretenzji do wyzyskujących ich zastawie-
nia, wyliziam tu następujące, jako w tabeli parafial po-
Bona, - o których myślę, że są Ciwierskie
w parafii Stare Koryzłowy: 5.

Wawowice, Markowice, Łgota, Mroczów, Podstawy

W par. Wojnowice Kozielec: 4.

Wawowice, Wawowice, Wawowice, Wawowice

W par. Siemowice 7.

Siemowice, Koryzłowski, Gajin, Wawowice, Gajowice, Dobieszewice

Wawowice, Wawowice, Wawowice, Wawowice, Wawowice

W parafii Cielach 1.

Dobieszewice dawno niegdyś należące do Siemowic

w Parafii Chrosznowit 3:

Chrosznowit, Lichosha, Międzywice

w Par. Wązylów w Polsce 1.

Bedusz.

w Par. Bendzin w Polsce 6.

Lubików, Trzebistawice, Dzielni, Keliślawice, Matobędzi, Sarnów

w Par. Myślowice na Węgrzech 3.

Pozonia, Zagóra Klimontów

Wszystkich u Długosza wymienionych, na Twierdzy nie pracowali
wienięc, - a wiadomo do której Parafii należących 3

Sączów, Pyrkowice, Tomkowice

Załatw a niewiadomej Parafii 2.

Mierzęcice i Międzywice

Co wyszło razem Kierawniwy okazy się, że było
Miał 4. Dawnych Wzi Białych 10, Liewierskich 8, Kwie-
głowskich 10. Długosza 2, Rycerskich 35. Razem: 69 *)

*) Zestawiam tu wyszło, że miejscowości w pow. dku
alfabetycznie:

Bedusz	Kamienica	Nowawici	Winowice
Brzeżkowice	Klimontów	Okradzionów	Wojkowice Komorne
Bukowo	Koszyński	Pieniężce	Wojkowice Koscielne
Byczyń	Kwilew	Podstawy	Wojławice
Chrosznowit	Kwieglów stare	Pozonia	Wrapiń
Czładzi	Krosin	Pyrkowice	Zagóra
Czyków	Lagira	Przewyszów	Zakowice
Dąbie	Legola	Sączów	Zawolthi
Dobiesławice	Lodzie	Sarnów	Zeliślawice
Dzielniki	Lubianka	Siemowit	Razem 69.
Gawryce	Malinowice	Świerze	Załatw rodzinnych
Gąsin	Matobędzi	Łichosha	czyli, a c. Alie
Gniazdów	Mełkowice	Stawków	Wszystkie posiadali na-
Golańca	Mierzęcice	Stronienice	Wszystkie w X =
Gostów	Międzywice	Trzawice	Lewierski:
Gostuchowice	Milowice	Trzebistawice	
Góra	Mroszów	Turzybaby	
	Mysłów	Trzawice	
	Myszkowice	Wielki Błonie	
	Myszkowice	Wielki Błonie	

*)

92

Leu i tak zetrzewcy o ile się dało spis miejscowości do Kwa-
świeckiego naderznych, niedotamny na mapie granic
jezu wzmiany. Wspomnianą broszurę objasnia nas jedynie
sewn. 1899. Książka o granicach między biskupstwami
wsiemi Łódzkiej i Bełskiej (nie Bełskiej) a Koronnemi:
Mysztów, Mysztów, Nivki i Cieżowice, zaś do Bełskiej
za dotychczas Książka o granicach między Kwaś-
świeckimi wsiemi Chroczobrodem i Międzywiesiem z pod-
a Koronnemi Mierotki i Wysoha z drugiej strony.
Niekiedy się o oznaczenie granic Kwaśświeckich z
potnocy, - to nawet tego sprzeczności, niewiemy, czy pro-
długosza jako wstawa do Kwaśświeckiego podany Ścieśko
do niej należał, pomimo wyliczenia powyższego wsi pro-
granicznych i wschodniej, to jest od potnocy ku potnocy,
nie wiążąc pomiędzy wsi te granice zupełnie do-
kładnie wzmiany niedotamny, tem bardziej że nie-
my granic Koronnego starostwa Bełskiego, i nie-
możemy sprawdzić, czy starostwo to było Euklawe, si-
wskiego, lub czy bezpośrednio z wsi, województwa Kra-
kowskiego się słychać.

Ograniczyć więc się wypada na wzmiankę, że Kwaśświecki obej-
mował trzy główne figury. Pierwszą Kwaśświecką, oczywiście od
wschodu przez rzekę Premę, rzekę, od północy odgrani-
czoną, a od południa stającą, ze ścieśkowem figurą się
słyszającą. Ta granica musi być od południa spolskim
Bełskim i z trzecią figurą, Stawowską, która leży
od południa granicy z Bełskiem, od południa z Bełski-
nem, od wschodu (ależ nie) spolskim, - oczywiście przez rzekę
Premę, rzekę.

Jeżeli Archiwum Książki posiada jakie mapy, między
lub jakie spis miejscowości wsiem potnocy, - wszelkie
by, pro takie dokumenta, w sprawie Kwaśświeckiej
należy im iść szukać.

Podobieństwo położenia Biskupa Krakowskiego, jako (7.)
X^o Śiewierskiego z Arcybiskupami Elektoraui, z Arcy-
biskupami, biskupami i gremijacemi Episkopami
Szwajcarskiego Tryumfującego jest wtem, że wszyscy ci duchow-
ni dygnitarze co ipso iure stawali na odnośnym go-
nowie Kościoła, stawali się awansowanymi przez Kró-
low, które dostają ich Beneficjów stawać. Takie były
i włościaninów, że pewne publiczne szpitali czynności,
Biskupi Krakowscy byli bowiem Senatorami Królestwa
Polskiego, a Elektorowie wyborcami Cesarzy, wszyscy
są księżę, godności posiadający duchowni w Niem-
cach mieli z tego i zaciągali w Sejmie Pręsy (Litz und
Stimme im Reichstag). — Porównaj się między ich poło-
żeniem a X^o Śiewierskiego stawać przed wyświeceniem, że
dworem cesarstwa Polskiego nie stawać, gdy Kró-
wie przed wyświeceniem duchowieństwa poświadczenie było inter-
nalne cesarstwa Imperium, — że inwestytury brali
z Cesarza, że obowiązani byli do wysłania pew-
nych husarów do poproszonego rycerza (Heerbann).
Stosunek zaś do Biskupa Krak. jako X^o Śiewierskiego
do Królowi nie był bliżej oznaczonym. Nie był od Króla inwest-
ytury, homagium nie składał, do radnych dawał lub
czymś się obowiązanym.
Wyjątkiem duchownego stanowiska Biskupa było, że wy-
sokość jego mechanizm, iż kapituła katedralna Krak.
jest wprostokrady, X^o. Miał to znaczenie podzi-
wne dla ludzkości, gdyż opromienienie Biskupa
u tem samem podziwianiu Admirałowi, Dycei i X^o
objawiały się wprawdzie czasem zachwycenia i szlachet-
ności Śiewierskiego szlachetności, natomiast co do powołan-
ia publicznego cesarstwa, — ten sam był Biskup
anglikański w Niemc. Tak.

7. Ten przystępny teraz do królowego przedstawienia
praw monarchych, jako Biskupi Krakowscy wy-
konawali jako naczelnicy monarchowio. Prze-
czyniliem do wykonania należy się

2. Stwierdzenia odcienienia Państwa

1. Wobec nieumotywności, że prawa, - ale o to też, że ci
Królestwo Cerkwie obejmujące terytorium, a nie Polska
Radnych Radoszych lub nieprzyjemnych, niekiedy
Lewiterna nie miały samowoli, - i o to nie-
Tęci kłóczy się. - Wskazujemy jednak że już po wstępie
niebysza tego kraju należy do Cerkwi, a nie do państwa, i
co jest i upoważnia. -

2. Wskazywanie dyplomatyki były dwójaki. Jedne dotyczyły
ustalenia granic, gdzie one były nieprawne, a więc do
do granic i nieprawie point dawaty. Te

X. Ostateczna Kampania od Litwy wzięta nie, za
Biskupa Lotyńskiego.

(Ten dodatkowy na drugiej stronie arkusza
gdzie znak X, - a nie duży)

Lea Tygmonula II uchwalono w Warszawie sprawo 11.
wojny Turckiej i na Kr^o Ściwierskiej. Na prośbą
jednak Biskupa sejim uchwalit 1590, Kr^o Biskup Kra-
kowski ma pro hac vice landum z Kr^o Ściwierskiego
od szlachty i poddanych swych łahowei pozwolone wy-
dać, dając praejudicio na potem przywileju, który ma
Koscioł Krakowski na lando praeiudic^o. I ten więc
probow Biskup przyjął na się dobrovolnie.

Wnaje też do Władysława IV uniwersalem d. 17°
Kwieciana 1635 w którym wyjął sakaryę ^{stanowiąc} ~~z~~ i t. d.
w Ściwierskiem to uderzenie jest, od wszelkich podatkow
wolne i żadnym ciężarom nie podległe jest Kr^o Ściwier-
skiej! —

Gdy po śmierci Augusta II uchwała wojewodów Krak^o.
probow podatkow w Kr^o w 1741, Biskup o to wyłożył Gra-
mę przed trybunał skarbowy w Radomiu, — wygrał je,
a proborca Jordan domagał się od Biskupa Lipskie-
go podatkow ośrodkowy na 6. uderzył wiecy.

Wnencie na sepytanie ar 1775 wy uchwalone podatki
cięż, które i na rezonem Kr^o wyraża w 1776 reso-
lucya JKMC i Rady Nicustającej, — Re one niedo-
szły do Ściwieru. #

3. Sprawy o granice z sąsiedztwem Krajami sąsiedztwem
do pomocy Honicy; międzynarodowych. — Tak se-
o 24. sierpnia: wr. 1608 zawiera Biskup Piotr Tylicki
o 24. sierpnia transakcyę o granice, która była filiję
1612 d. 9. Parkier w Białymonie Cesarz Maiej, Król Czech,
K^o Obojga szlachy (gornicy i niskicy) i K^o Opolskiej
Podobnie Cesarz Ferdynand II zakreślił d. 28 Grudnia
1624. argoty granicę, zawartą z Marcinem Szyrkowickim
z Koroną wr. 1599. K^o Polnie o granice (polnie wci Mny głot,
Mny głotek, Nivki i Czągowice, — a Ściwierskie Zelisławice
i Bandurę) zaktawita od obu stron arbitrowana do
nielaza.

g
w
b
r
i
n
v
d
f
o
o
o
4.11
d
n
n
s
R
/

Gdy przed Trybunał Koronny wytoczono sprawę o granicę między Opatowem (w polu) a Chroszobodem w Kujawach, Trybunał r. 1617 wpośredziat go H. Wici i Modercowi, wniósł się niekompetentnym i odczyta sprawę do Honor. dykt., per Commissarios Sae Rae Mti et Principis Ducatus Severiensis Jm^{ci} Ep^{is}. Prae. Honor. a to sprawę datowała d. 5. Marca 1618 za Biskupa Marcina Szychońskiego (Wice Koronne byscho i Wicariota)

Podobnie onch Trybunał Lubelski r. 1626 wpośredziat go Trojcy S. i r. 1631. we Czwartek połącząc MB. a 5 lat później, po śmierci Szychońskiego, gdy był Administratorem K. Siewiers. kasymier i Biskupstwa Krah. Kardynał Jan Albrecht, Krolewicz, Honor. a to sprawę zapawa. uia Władysław IV. datowała d. 16 Grud. 1633 r.

Odczyta się też Honor. a to sprawę r. 1672 i r. 1781.

4. Ustady Cłowe.

Zeamiętna polityka cłowa jest jednym z najnowszych obywatów, dowodzi metneba. Metak dawno jeune, a jedynie myśły fiskalne, co jest pobór dochodu z Honor. był podług, co wchodowych, wychodowych, a nawet transi towych kwarcato się czasem, co dla podniesienia męskiego pnie myśtu zacharywało wzmożenie pewnych cłowych materiatu. Znamy z historyi przepisy o cłach i drogach handlowych, według których pewne towary omarowuły tylko wozami wolno było przewozić, - a w ^{pewnych} ~~w pewnych~~ innych ~~swas-~~ ^{swas-} ~~teb~~ ^{teb} przez cła przepisywane nie wstępować, a to wszystko by handel podnieść! - I w ciemnym podobnie się drucio Siewierskie graniczyło z Polską i z Słowacją, byraty nie rozporządzenia jedny lub drugie odczyta granicy, gdy jednak napływały na obu krajach edykta odwozace się do obu krajów, a tylko mało w tych sprawach mamy wiadomości, - więc je tu razem chronologicznie

~~11~~ *francisco Kralinich*

x Raktow zaś sądownych widzę, że Biskupów jako Król
Siwierskich dyktowania Illustrissima Celsitudo
co po polsku pewnie bymiało Tadeuszowi, czy
gdyż taki dykt dawano państwu Królowi, gdy
niepamiętam (np. Radziwiłły) przydanie prefekty
deklaracji, przywali dyktu Tadeuszowi, jeżeli
Władysławowi Władysław, - a jeżeli panu Władysławowi
diadali dyktu karcenia Słuchaczowi przytępiły
dyktatury Młodkowi. — Biskup

Tak wogólnych zarysach przedstawiamy stanowisko naszego
narodowe Książęstwa Siewierskich, bez żadnej roszczenia podobne
do stosunków Książęstwa państwowych Cesarstwa Niemieckiego
i innych europejskich Książęstw holdowujących, gmyżymy
się wewnętrznym dla Krainy stosunkom

6/ Typh. Aricia.

Tereti imi Biskupi pusali i pina, Divina favente Cle-
mentia, to hem bardziej Krahovcey, bydecy pramyacem
Kragytau. Jui Jan Krenowski (1471-1482) pisat cis
Episcopus Cracoviensis, Dominus ac Princeps Ducatus
Sacerensis. Waj archidex byt u ^{sw. rzy} byt tak ottygo jain
dyty.
(Zyly w pveradann swego Rms.)
A! Biskupi i Krahovcey were dy

2. Two i dwo This is surely

Tak Encyklopedia Orzechowa, jak i wszelkie drobiazgowości,
nie ma to, że Biskupi jako K^{te} Lewicki czy inni swoj
dworu królewskiego i dygnitarzy. Tem wyżej jest to natural-
nie więcej, że przenieśliśmy się do wielkiego państwa, gdzie
ciężko było przygotować dwór królewski w Warszawie. ~~Ktoś tam~~
wyłączył Lewickiego z dworu królewskiego. Wtem byłby się
do Kancelarii był niejako ministrem skarbu. Rękoiszczo
rezydentem w Warszawie. Takim był np. cyfrowy
wzrost w J. Kusig, Geschichte der Stadt Myslowitz
(Myslowitz 1867) na str. 292 pod r. 1704 fundator mura-
nego kościoła Myśłowickiego Jerzy Antoni a Microse-
owicz Microseowski Huson Koron Koronny, Kanonicz Kated.
Krak., Deputat na Trybunał Koronny, Kanceler Król Lewicki
go, Proboszcz (probst) Myśłowicki i Lewicki, Pleban
(Pfarrer) Michalowski i Boguski)
dworskim Urzędnikiem, czyli dygnitarem był również
Chorąży Król Lew; Veallifer Ducatus Sericariae. Krakow
tutaj Acta Castellania Cusnigivium, Liber 330 pagina
1018, numerus transactionis 262 pod r. 1713 cyfry
Kazimierza i Microseowicz Microseowskiego.

Dear Sir,
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 11th inst. in relation to the matter of the ...
and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
J. B. ...

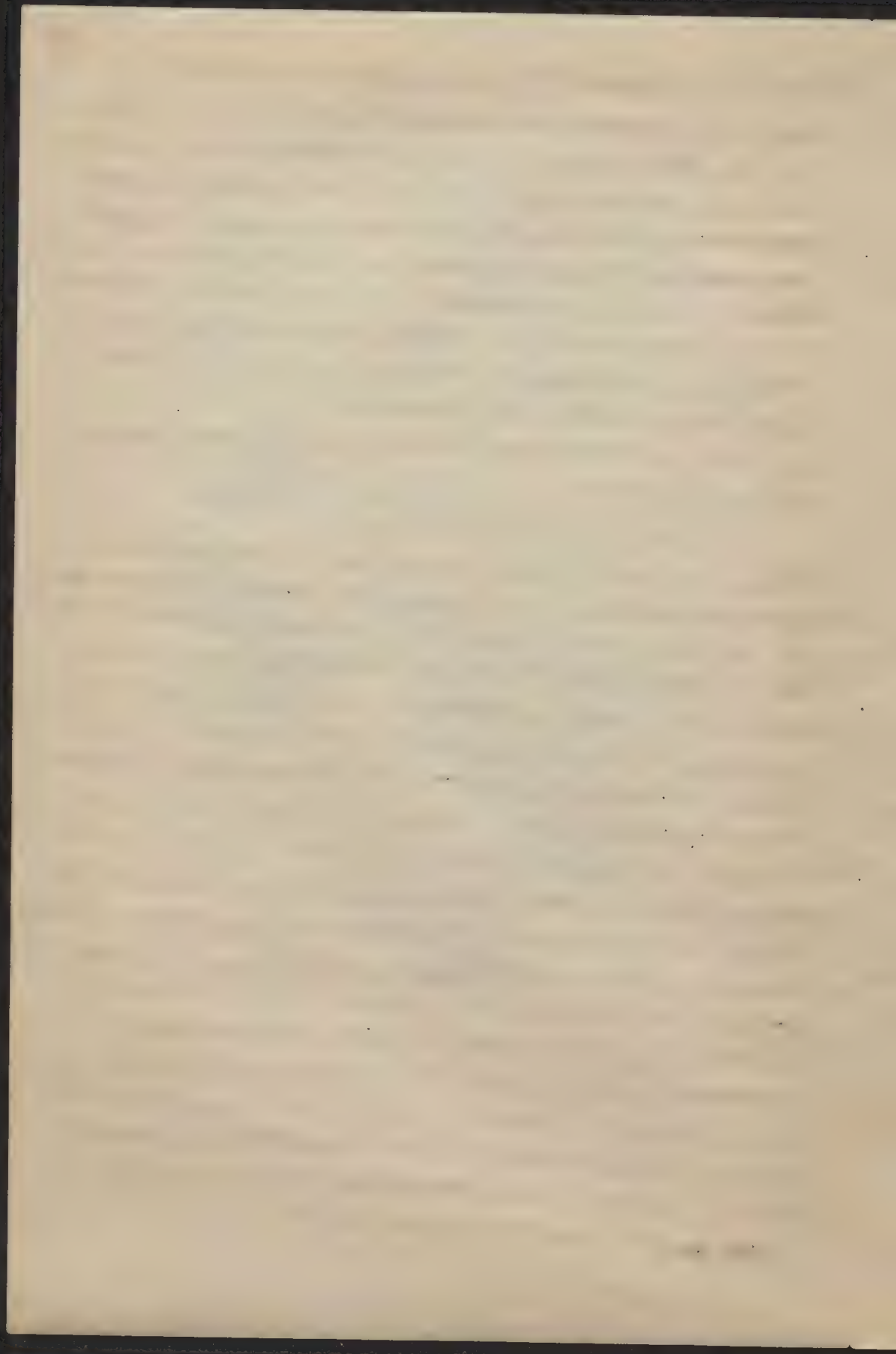
I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 11th inst. in relation to the matter of the ...
and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration.

I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
J. B. ...

Oczywiście że opowie tych mnieli być i inni dworcy
 wyduicy (Kapeone prothomony, Succamerarius, thomov-
 nicy czyli dworzanie Cubicularii seu Culici, - podstoli
 i Stolnik Suprapifer i Supifer, floderacy i Creadni
 flaccillator, Krajczy Kucior, Lowery Venator a pmede-
 wery zliem Marszałek dworu Marechalus Curiae, more
 sekretarze, secretarii a more wrencie i Micerun Eusi-
 fer. - Któraż jest oryginalność polskiego wyzłow dwor-
 skich, ze prothomony, podstoli, podnawcy są wyjęci od
 Komorowika, Stolnika, Creadnika.)
 Zedyt Illust.issimae Celestydiniae Curiae notarius
 Robertus my powieć. -

d.) Herb Księstwa

Chociaż Białymy pierzłowali się swemu wodomu
 herbanu, a Kijpsta i Dyceczy swój miaty herb odrębny,
 tak jak Wojewodę, Handlarzy Starostowie dworak fa-
 mularzy i innych klejnotów wywali, a Wojewodztwa i Kieci
 swe miaty herby, - musiato i Kⁿⁱ miewi swetale
 godło. - To tem powierzo by nas wyprzenie w herbi-
 num. - Domyślam się że herb ten mnieli być potew-
 nym słę, ichuun - Catep, - a także naszego
 słęcha godtem jest piałowchi bnet a potewnyem
 na pierciach, - ale czaruy or stołu polu. Słęcha goi-
 sięgo, - a mianowicie Cienym herb piałowchi pias-
 łowskięgo bota ale Kto kę w ^{niebieskiem} ~~czaruy~~ polu. Gdy
 jednak, jak wiadomo słęskie Kⁿⁱ Bawiecinu słę no-
 si czarony orta w niebieskiem polu, a także Kⁿⁱ
Katorzkie białego orta w niebieskiem polu, Także by
 mógł być myto, że siemim znów innej barwy orta w
 innym polu wzięto. Ani Lebevel (Polsha, dieja i
 Meeru ję) ani herbaide Wieniekiego ani Silezkiego
 piasu ani wty interre miedzię

e.) Właściwość Monety

72

pozwiały, to były iluś nadre ardyta. Czysto cyben-
wana brońura powiada że Andryj Katuski był srebr-
ny, monety i srebrne krole, że (Kobny dowst) Bla-
dny dyński był Monety a Andryj Katuski srebrne
krole, także powiada że o Lot Lych, dodej, że wle-
dy żył on pisał, dęgli perne Andie, co na to mogli być
dziadkami. —

Reszty Lot Lych był srebrne monety w 1761 a w
1762 krole. —

Jako prawni Monarchowie prawo to ocywiście po-
dali; — ten dowoic niebyle do ich wina, sprawa jak
serwa Wilełmian, a samet prawu po wany i tra-
jak mieli swoje mienice, — a reszty prawu pie-
nięde wcale u Andryjowu nie, owli waci.

f.) Władz prawodawca

Wzbroniali; — a to sprawa daleko wawiejna. Opowiz
Kawieraua braktatow co do uchalenia granic, — i cto-
nych o których przegrę mowili, nadawali wane pra-
wa, wolności i przywileje, i tak miż dy imienici

o. 1532 Jan Monarchi swalnia od obowiazku pracowni cta
Aniasto Czeladi

Andryj Kobny dowst: cta swowu, trane suoci

o. 1567. d. 4: dyja Filip Paderewski daje przywilej na kary
miedzi liwiersowi

o. 1580 d. 26: Paderewski i na przywilej liwiersowi
prawu cta swalnia

o. 1625. Marek Grychowski zaburwist dawne przywi-
leje, — Miastu Czeladi zaś nadat prawo pobierania mow-
lowego, — ale nie cta na Kere Przywilej

o. 1710 dnia 10 Wreca Marcinier Lubieuski; — a

o. 1721. d. 10 dyja Konstanty Kaniawski zaburwist
wzbronili dawne przywileje.

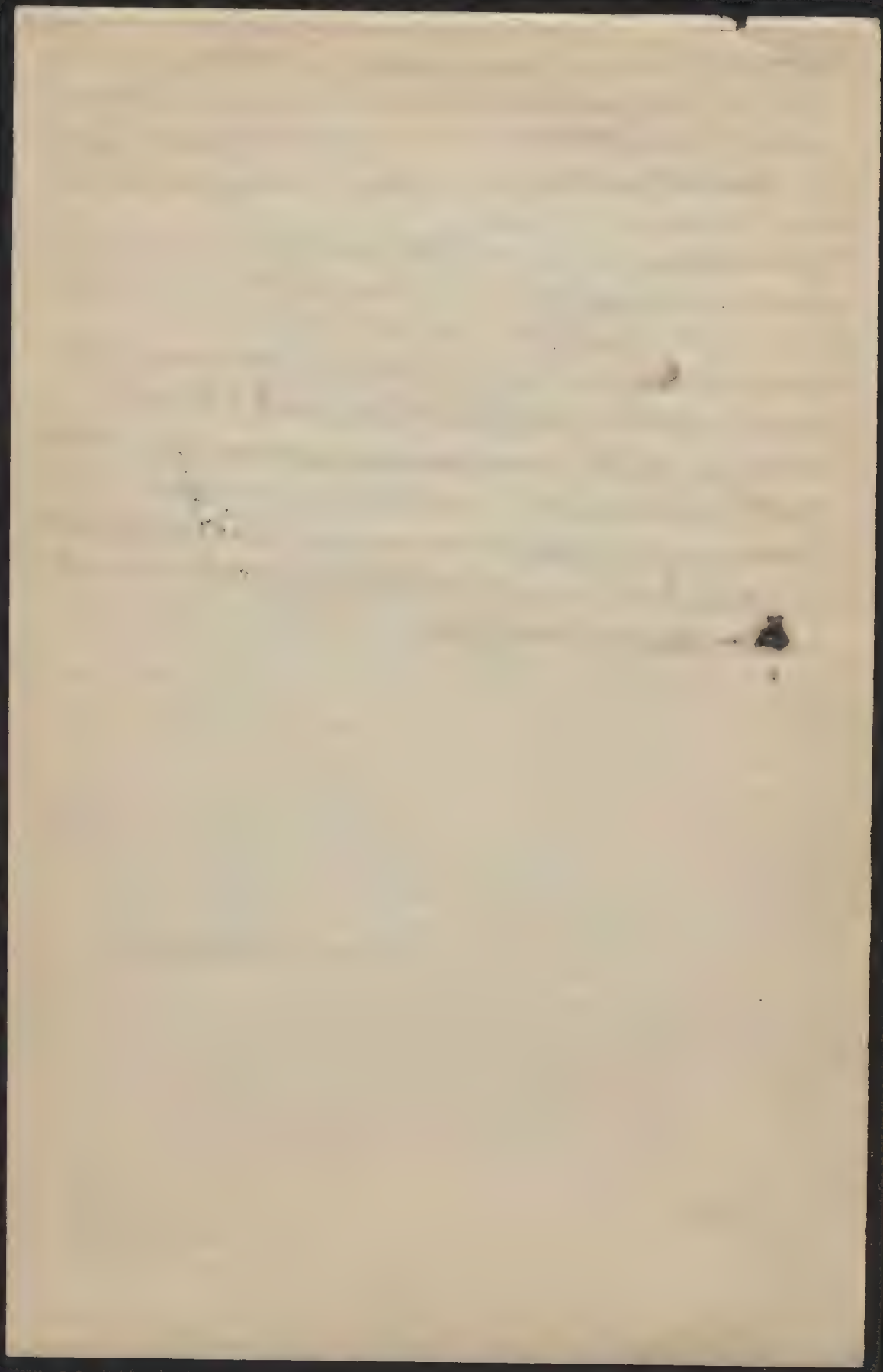
[The text on this page is extremely faint and illegible due to the quality of the scan. It appears to be a handwritten letter or document.]

(16a)

Wieluż wziętych podanych cyfr i ośce bechurpin 1. chorągiew hu-
sary mogła obejmować najwyżej 50 towarzysów i 50 po-
lowych razem 100 koni, - a gdy „jardy” - aspuone husa-
ry stawiali po 100 i po 200 koni, - mogły to być 1.
lub 2 chorągwie tej broni

Wyprawa dany Regiment Dragonów i fluth jazdy moźeć
opawuocić, mnyżć po 500 koni razem 1000, - a 2 husa-
rni ozdobem jazdy 1100 - lub 1200 koni.

Rekumnie ~~800~~ 800 ludzi piechoty mogło stanowić regi-
ment o 10 chorągwach po 80 ludzi, lub o 6 chorąg-
wach po 136 ludzi - 0 puchów wybrawczych braku
conelluś nadawuoci, - nicuotam anie ozoluy cyfr
Rekumniej piechoty okmazyć, - ale mogły by się moze
na 2000 ludzi mnyżć, - a wtedy cetera sile obwys X^{mo}
na ~~2000~~ 3000 ludzi. -

Rozumia geograficzny podaje se Biskupi, nadawali 14.
 niekiedy Słachectwo, które prouk się miało swawolnie w
 kraju? Wprawdzie można by się o to dysputować, czy im
 jako państwowym władzom należy to prawo niegmyślującego
 len, dziś, gdy X^{mo} to właśnie martwo, przytłumione
 miane niema praktycznego znaczenia. Tama nowa, docho-
 dzie, czy je kiedyś kiedyś nie było? Ołwi adaje
 mi się, że tego nie było; - bo ani sładow takich mo-
 tołistychi wienapo bykaten, - ani kandydatów do takich
 ten samy wie by byli dysponowane niemiędzy, przy szary
 Tomi ich kraju, - a jednopłeniennymi, czyli wprost
 pochodzenia i czystego społecznosciuwa się do takich
 polski i do tych i zatem i do wiejskiej - Niebyło
 arenty i potroby do takich dobie, - gdy adopcya przywa-
 na stary zastawata by kogoś ustrachcie. Aleza to
 esto tuie

g) Nadawali prawa, wydawali rozporządzenia organo-
ne, dwonogli wszelkiego rodzaju sądy, miawowali m-
rozdziału, wydali wszystkie dykt poddanych bez
wyjątku. Przejdmy po krótko pojdziecie zapytanie
 by publicznej.

1. Co do wychoścei.

Widzimy wanie między ludźmi i między obywatelami od-
 riatów, w dawniejszych czasach, nie dostrzeżono nie-
 zmiśności ani wady monarszej. Wiemy, że marto
 nie było w cesarstwach swoich smaty organizmu wy-
 choścei, ale tymczasem w końcu stracił (stracił mi-
 cie), bez narad przyrady ustry mywali strój za-
 stępy. - Kady mowięcy dom, mowięcy, swoje do
 sławie chogęnie, - a doń wspomnie do nowości

* proukni, jst proukni lyty obu, ale proukni ožko

Lamoyshuk, Ostrozshuk, da Lygymuka III Hopyj Mos.
Kseuskie, - cety Hopyus Radnistow i Koraclie
Solnie ukrainskie, panow arto odelnich erator
Preuyropolity. - Niema nyz nie wtem starowozgo ze
Pudupsk Brakowsey, Miezista Siemierny mioraz
nadwozne chozynie trymali. pwrto go Slatkta ob.
mierzana, byta do strony krajni propolidum rusce-
niem, dalece erator bandryj amotygnieto, ar byt.
ho teozgo pwrkato. -

Organizacya woj skona byta dwujak: byta polidiezgo i co-
doziemskiego autoramentu. Do piernowozgo rachowanu
husary, - piosnij towany etno paucerne, - cety chozynie
prowaznego knalnu, - i jandz lekka: jaiady horcow, tatarow,
koraclow, - a pwrniej kawaleryj narodow. Do cudziem
thuzgo autoramentu liczono rezimentu piechoty, aera-
sem i strzelcow, ~~star~~ dawniej sakotow i wozgrod rusum
awotochow, - dragonie, i ardysery (tak amoz, armaty) #

Mozli diu niemyliung, ~~star~~ ze Reziyzi bialupie
byty cudziemskiego autoramentu. W teozgi Siperow
Slatkta Siemierny obowiazana, byta do propolidum ru-
sacina.

Gdy pod r. 1731. erytany w Akbach Inscripctionum
Carteusiun L. 346, pag. 1695 xno numero transaction
552, ze Karimiera i Siemierny owie Mierowowski, pod-
stoli Bielski, Siemiernowie i Matobzdrin Siedzie
jerd Vice Rothmagister Ducatus Severiae, nasuwa diu pwr.
Severijethum mysl ze musiat byt i Rothmagister
de Sever. - Coz to byty ze urzedy, - gdy w obliw Vice-
rothmagistrow niebyto, - a wrencie, gdy ci dwaj ofiero-
wze byli by byty niskiej rangi, - kety stac na erete cety,
chochy byto w teozgi wchudzajacej sily utrojnej catego
XII? - Gdy w Siemierny erie myslcho byto na Slat-
ki znowe wydzonem, - Robaczny, jak tam diu to

F. Skanowski nie potrafił wystąpić o dozwolenie na
drucie J. Lurka p. 47:48 list 25.15. Cierp 1662. Moryll.
Łoża Międzygórskiego po polsku pisaną do J. M. P. Pau
J. achima a Kurowa Rygowskiego, na Rygowie,
Melchiora P. urocz. etc. p. ten. H. Hermann
Kiemskiemu P. urocz. Rygowskiego "M. W. M. P. Pau
a p. urocz. ten. od dykt. "M. W. P. Pau Hermann
nie Rygowski a mój m. e. M. W. P. Pau. —

newy miaty. — Oho w Ahre oryginalnym, po 115.
Cieslu spisanym nad. 16° Lulypawa 1678 r w Myetowi-
cach, bierzym fundacy, Odywaczi Myetowski, eryta-
my w orlyczym orzech „Urozynek a statecznych R. k. k.
Klorych Kerna jacy ow Ahl na dwi adkion ymmit. — Muzdy
niemi, Gich Milostkū Panuw: Pana Jana Paczynok i o z
Wolityj Paczyn a na Swietochowicych y Lajewuistach
Fleytmannu Zemskiego Paustwi Ryfomskiego! — Ke to nie
był Starosta, dowid wtem ze wielokrotnie Ahl ten cy-
ny, Gcho Milostkū Pana Jana Mirowsowskiego, Paud-
cy Zemskiego y Starosty Siemierskiego, a miedy go
Fleytmannu niemianny. — Muzdy niemianny 16.
mierzem tygo dokumenta przez dyk dwotornego Paustwa
Przyuskiego wypane, dyk Przyuskiego p. r. r. die hoch-
Edelbornen „ehrbaren Ritter und Herren, Herrn
Johan Przyuski, von Gross-Paryn, auf Swiento Klonitz in
Lajewuist, Landeshauptmann der Herrschaft Beuthen“
a orygo Starosty narywa, Herrn Johann v. Mirowsowsky
Landeshuter in Starosten an Siemiot. — Meini, gdy ow
Rothmagister był Roluistnem, mestomany by go Niemi-
cy na Rittmeier a po czechu na Roluistler, — a ni-
me Landeshauptmann lub Fleytmann Zemski, maza-
cego jeneru pod toba, ViceRothmagistrem, Vicehetmanem,
a na jeneru powstarem Wicewruchtion nigdnie nie
bywato. F

Także mogła być taka strona Bistunowa Krahowskita? —
Mimoirze o prosperitem ruszeniu, była werbowana i
tak organizowana, jak i Muzek Moznost adkion, to jest
albo wcelny polski, albo cudzoziemski, ep autorem
Wato mamy wby niemi wiadomosci. A. Letowski

wogolniej matu ci, ci curersunym, zbudowa, do-
nie de a niego doradzajemy ci o mraz blednichiejs
zyciejsu odpartych napadach sztych na kraj
jmes nieg wzornabysy.

Podzi daty Lelowski II. p 53 ke pnieis Tatarom wyneet z laca-
nora Jan Wapowski adworche, sturche, hardyualstus, ale ouis nie
stawił pola... hardyus (Krolewicz Fryderyk) zetrat jezd-
con pnieis el i wol kitha piecholy, - leu nim ci to przyteli-
tu do Koczyn, - ouis ušli.

p. 84. ke Piotr Louichin m. 1526. gdy kwił wyprawit ci zpozro-
uitem rufceisem na Turchi i Tatarz, - ou zardzynał stokoma,
chorozim i dyktat adob dych (cy polskich cy z ci curer?)
drickiejsz, kotonicha ne wojus, sace dris borat mu dygnut
August litem...

p. 120 ke Filip Radziowski wedtuy Rancujsz ubrzynowat
dwor ochuraty " gdy jendito sawer pnie nim 200 konnych, stroj-
nych w bawaty, - a ne hardym by Tancuch 200ty " (mnie bylla
stocizly?)

p. 137. ke francuski Kradinicki podcas berkitania ju ciurerei
dygnut August " pnieis Tatarom podit 100 koni z Ha-
nislawem Krasickim obrzyn, a ne gdwancianis 50 husary
i 200 piecholy " - Nasladujze Radziowskiego, Klonz ci szty
ochuraty potarywat, stawit ci pny konnacy Henryk Krowa
w 200 ludzi konnych, na wotchi obrzyn zabranyc, sklonz
hardy most stoly Tancuch nadzi, a pny konnacy Patwego
kei szluch pokarot, w 50 husara wybrzonego, Klonz wywat
sacar skrotem pod gdwant, mydawcy do by 200 piechych z
Andrzejami, pod docinaderonym wodem slawistawem
Mzhoostawoskim "

p. 175. ke Marcin Sysehorali, " uciatowat ze szkaluty swojej
na sadu potnety Krowe, a pod elocin stis wojus, dla obrony
Krowe oddawcy mu wopiech chorat 400 piecholy i 200 jend-
nych.

Fi English, piccolo (raprowe cudo ziemskie) auto-
ramente.

L'chevel f. s. prodaje nam the wedding ustawoz sw. 1717 16. Kainprami
husarskich decyzo 1000, 77 komp. pumiernych 3990 ludzi, - a
wiez wpmieizim kompania, kawadon, cyli chorez gicwoli'cyta
po 54 ludzi. Regiment drzazeni po 571. a regiment p'essy
po 4081. ludzi - kompanie cyli chorezini w'p'isilic po 150 a
janczarska 160 ludzi.

wedlug 1717. 1776. Brygada kawalerji kawadoncy, - a ona
se, zastepita takowane swiatli powatne, cyli husarskie i par
cerne, obymowata wciuch 24 choreziniach razem ludzi
876, wiez na choreziniach puzpada po 36 - ludzi, knazy do Re
prowe losarzycy - gdy kady z nich maat "poutowego"
wiez razem wygada po muij muij 80 ludzi. Choreziniach,

p. 205. Re Gembutski Polk, podras beresteckiej wojny po 16
met napierstkiego, calonicki procezo, ktory udawal sie na
Kostka Skeruberga, a torunijer jego, cktop, kulta, a Crarnery
dunajcu ze Lezinskij Marnathu. Oba zabrawny swawolne
kupa ludzi, na pogranicu wzejerskim lipili i ciwoskypeli
samoch ubieyli, a na dam sie krahon odgrazali a apetytami,
ale od biskupich ludzi pojmaeli, ktorych on trzymat w gotowosci
kawere dla obrony kregu. — Na mystniewicim korackiej ~~braty~~
burdy, wyptat rany kille suawnie ludzi atropnych, to sta-
wajze husarskie chorzgwie, to dragouskie rudy, miedziej po 800
pienizy, dwalata odierwajze i solum placy, — tak se wyzypat
na to do 800,000.

p. 210. Re Frzebicki Dunaj, na polnocy Rpty, owobliwie
podrasat burry swedelskiej wyzypat niemato ze eskabuty
dwojej, to stawiajze husarskie chorzgwie, to wyzypajze
pienizych dobru mrojojnych, ktory agierli w kawnicim
pokolskim ...

p. 218. Mataschowski Jan, krolowi podras wyprawoy Wiedenskiej
melyllo postat husarsky chorzgwie i regiment Dragacii, ale
pod melzpuosc jego (krole) w kregu zaciagnat ludzi ze swiej
drakuty i trzymat na obrony w krahowie... pod interregnum
w 1696 postawit lakie 500 miedia na obrony miasta.

Lezawiajze te wiadomosci i bierzze z nich te, ktore najwiesh.
cie przedstawiajze, egdy, — miedimiy z biskupia miewali
husary, pirdnych, dragow, — puchoty wyprawy, 2000, po
kotruiemu apewniej licyly dzymion (Tanowa, wyprawycku.)
husary miewali po 50, po 1, chorzgwie. — Oblewacny 200
1776 Brygada kawalety, standardy, a owato zastepita 200
ke pzwane, cybi husary, a potem paucerych, — Brygada
czymowa w kregu 24 chorzgwiech razem ludzi 876, miedia
1 chorzgwie, miedimiy po 36 ludzi. Anany to apewnie, dowodny
a szlach husary miedia swego powalowego, miedimiy ohotu 80
ludzi. Husaryckie biskupie chawowickie chorzgwie, etc.

X awopisurach tneba dodac' 2. adzi lantow, kwaleonis
Arza, andz kora - - - - -

W kerdyn put hylt podzeta put kowinik, podput kaw.
asik, dwaik megorow, adzi kauli, andz kow, kwa
lernisik raren 5-6-u w hartej chyszwi cyli kom-
parin

~~domu po 50 koni, a także i 100 koni obecnym~~
~~100~~ - Tak, domów szlacheckich, - a mały podwórko,
pomieszczenia, podpomieszczenia, chłopek, 2, 3, 4, a nawet w hirs-
nych chłopskich i 5 namiotów, podoficerów, domo-
wych i szeregowych.

~~Jako, dragony, (cud. autor) tych stawali Budyń po 100~~
~~po 200, po 500, i Regiment~~ ~~Stai~~ podług stanu z 1776 oky-
monaty: Pułk medycy szary 391, Gwardy, kon. kor. 465, Pu-
łk W. Kon. 257, - a dopiero stat. z 1792. ustanawia do Pułk
medycy szary ma mieć 10 chorągwi po 136 ludzi, razem
1360 ludzi. - Składając to do naszych cyfr, - a także ludzi
po 100 i 200 koni, mierzając do katarzy, obywateli Pułk
w 1000 ludzi i Regiment dragonów mierzając także 500
ludzi licząc. Mały one może po 4 chorągwie, - a ofi-
cerów i kucharzy 2 majorów, podpułkownika i puł-
kownika.

~~Kawaleria mała nie obecnym katarzy 100 koni a~~
~~dragonów i party razem 2 regimenty, czyli 1000 koni.~~

Chorągwie piechoty w 1776 liczyły: wzięte były pułki
pułk Wielkiej i polny Pułk w 73. Batalion fur-
tieron 427 ludzi, - jeżeli obecnym 6. chorągwi, to kawa-
ły po 71 gton liczyły. - W 1792 oznaczono Regiment pie-
choty na 3 Bataliony - z których każdy na 4. kompanie po 176
ludzi, - więc Batalion na gton 704, a Regiment na 2112 ludzi.
~~Budyń ma 800 ludzi, może stać regiment 10~~
~~chorągwiach po 80 ludzi, lub 6 chorągwiach po 136 ludzi~~
w chorągwiach ma być Kapitan, porucznik, podporucznik,
chorągwie, podoficerowie i szeregowi. - O Panowie przedwie-
dzieć nie ma potrzeby.

~~Wszystkie Cyfry chorągwi i katarzy ma być w 2000 ludzi~~

(An 16^a)

X (po polsku: A jako ustawy królewskie Cze-
cińskiego, według których tutajne wolności
Polskiego Przeniesienia do dawnej ich części, na sto-
nie 23, warty kula 1. wyrażenie powiada że kró-
lewna wolno zapobiegać by Majeść jego Jego Ro-
du niewy chodzą, a zatem że muszno Majeść
swoj walców lub w cyrciach według swego wyro-
bienia dać, - wyroby, - lub oddać bógto synom synów
lub wnukom, być też dziedzicom albo pokrewonym
bliskim)

po medicine wyprzymusiawszy Biskupa Sandomierskiego, aby
 etowe do siebie wciągnął, i nadawali przynależne ro-
 kosc etowej mety przywilejowania.

Wobec słowej wolności wypowiedzi.

Podatki fabryczny i cegły w naszym mieście. Także su-
nym jest uniwerset, Kłajm francuski Kłajmiki w 1574. na-
Kłajmiki podał na Kłajmiki i Kłajmiki na Kłajmiki Kłajm-
ku Kłajmiki (Kłajmiki). - O całym Kłajmiki Kłajmiki
Kłajmiki Kłajmiki by nas powierzyć Kłajmiki.

Jahresbericht des Charbonniers spolykany w Lhotač:

Thesaurarius Ducatus Sveriae, podskarbi, albo thesaurarius
Kr. Sver.; - audigato Thesauri, audytor skarbowy.

Wiermana nam organizacja nowych urzędów. Zgłaszajcie w
aktach jedak Polonearius czyli probowca Cet.

W Ładowicach

Prawdowstwo obowiazujace do tego, - a miało
wiece Ciencyjnie. Chciało ono na wyrostek niezdy
Ciencyjnie, dachować - w Ołwiecynie, Katorze w
Ryżynie i Pruznie. Cyfrowy już Akt fundacyjnej Or
dynacyj Mysłowskiej w. 26. listopada 1678 powiada wy
raził: „A gakoż Kłaxeni Kemske Kniżestwi Tieszyn
sheko, Klereni tożto swobodnie Państwi Polskyshe od
Kłaxawona de Kłaxi, na liście 23, Artykulu 1. Kłaxedne
omluwa, że gasteł Kłaxi to, aby Kłaxi gęho od Rodu ne
odesset, zoopadniki y Kłaxi swog, na wssem, y na Dile
budzto Cyrom a Wmieszalom, azeb Kłaxi Stregrom,
azeb Kłaxi Kłaxi, podle Kłaxi swog, dali,
wydali y oddali mure. „A Kłaxi Kłaxi Kłaxi Kłaxi
Kłaxi Ciencyjnie obowiazuje s' w Kłaxi Kłaxi Kłaxi,
powiada to cześć powiada Prokuror Kłaxi, że:
w powiada to cześć powiada Prokuror Kłaxi, że:

X, by Cyrografy albo Księgi rękopiśmienne, według
ich słownych praw listownie obserwowano. Wini Radziwiłł
w Kryciu no. 4.

(XX) Niewiem, czy ow Landfrieden jest tem samem, co
później Król Władysław w r. 1498 wydał „Więli
młynski krajowy”, — jakawa starostę Litwina — Ar
gu ow was „Sachsenpiegel” z praw Sachsen w tej
kierunku obowiązuje. —

1552. Andrzej Lebnydowski ukażat, aby Siemierski Sąd
Kiemski był w mediu prau, wyciągów i sposobu XX^w
Sędziów. - a prau te były zabrane razem w osobne karto-
ni. 1625. dnia 16°. Lypca Marcin Tryebkowski odnowił owe
przepisy Lebnydowskiego, abym dodał, że gdyby prau
wa Sędziów niemiętarczy (Landjuden Sędziów), aby wy-
maw prau polskiego jako dubydyernej, i aby kom-
petycy Sędzi Kiemskiego i Sędzi Grodzkiego Siemierskiego
uregulowano według polskiego - (XX)
Leu Biskupi mieli prawo wyrocz, ukazy i prau Sędziów
zakusordali, aby je w drodze ustanowienia wampetualu i
Amicualu. Tak i
Marcin Tryebkowski pod datą powyższą, proces sądowy
stwiercił, formy postępowania przepisał, kademy eustawo-
nił, ale nawet Trybunał Królewski ustanowił.
Tak więc istniały w Siemierskiem następujące Sędzi-
wmiarstach Siemiersu, Cichadzi, Stawkowie i Korysto-
wych magistratów Sędzi Królewskie i Lannieru.
Sąd Kiemski w Siemiersu. Na jego ciele Sędzi Sędzi
Kiemski, preda terrestri. pod nim byli: podszedł lub
index, prez Kiemski, notarius terrestri subdelegat
grodzi, subdelegatus castrensis, pro tego wójt czyli
generat i t. d.
Grodzi Sąd w Siemiersu. Na jego ciele starosta Grodzki
Capitaneus Castrensis, jego zastępca podstarosta lub
subdelegat Grodzki, subdelegatus Castrensis, Rejent, li-
care grodzki Notarius castrensis i t. d.
W Koronie Starostwo i Sędziwo w jednym powiecie były Im-
compaktolnia. Ale tak w Siemiersu. Oba lewały pod one-
nie sprawował Jan z Miroszowie Miroszowski, Brudzi
Michałowie, Ranzowa i Watołędzi, zmarły 1682, a
po nim znów tym jego Jan Ryzkoff I. były też My Stowbi

X. *Polonica Acta Castrencia Cracoviensia Inscriptio-*
num Liber 300 pagina 300, numerus transac-
tionis 103 ex anno 1680 - i L. 361. p. 1187. n. fr.
306 ex a. 1747.

XX. *Polonica Acta Cast. Cr. Relationum L. 77 ex a. 1650*
był nim wtedy Wpocih Mirowsowski, Drużie Mie-
rowskie, Ranzawa, Salubowic i Siemianowic, Lp
Wpociha podroczny Krahowski, a brat Jan
Haroty i Lp Ruz generalny Siemianowski.

ne Michaltonowcach; Dobrowa - Zararem w Polne dwa 18.
 Nay deputat na Trybunał Koronny, - aw szesna
 Sztos Poleski i Rykowski; Lebie podstoli Lwowski 82
 Bielskiy. Umarty r. 1753. -
 Sztos Generalny Krzyslow

Bielohy: Martyr. 1755. -
Oba pisali si k Her Sharvoto: Sedni Generalny Kri Shon
Sienierskij: Capitaneus Castrensis ac Fidei generalis
Ducatus Sveriae X " " " Praelectus Starhovian

[illegible]

Alta Kiemskie i Grodzie, tak jak i w Nowym
pod herbem, pręgiem starożytności i latami tej powiadamy.
Sprawy cywilne miały należeć do Ładu Kiemskiego, Karne
do Grodu - ale jak w Polsce, tak i tu było i tutaj nie było
wtedy miały Alty noworocznice - i w Alty Grodzie dawa
liczby tych Kato Juciercy, - Oblat, Kwiłowa, Manifesta-
cyi, prokuracyi, Relacyi, Ujęć, cieży, dawa cyi (miej
miejni sprowadzają). - Tytuł cyfary i w polityce każdej wla-

My oboe. -

Ny osobne. -
Od Sędziów Siemskiiego lub Grodziekiego do Apellacyi w Kr.
Trybunatu, ad Iudicium Ducate, czyli ad Iudicium Tri-
bunalitrium Ducatus Severiae, do Sądu H. Księcey
Mozci, - Sądu H. K. Meis Rudworem. I tak cyfany w
Akcie or. 1645 czyli dekrete wydany „wroli Siemskie”
wydanym na Kaustu Siemesshim, Dekretu pomienionu
rozważana le prawny nieprzyjst, ale od onego do Sądu Jego
H. K. Meis na dworze apelowata. - Has z aktem or. 1676 do
wnadujemy się o skutecznosci owego Trybunatu. Cyfany tam
bowiem:

11 Aulum ex limitatione generali causarum Ducatus Severia
12 praesentes: Auditor Thesauri nostri Ducalis; — Canoni-
13 cus Cathedralis Cracov. U. T. S. Generalis Auditor, Tudea
14 Causarum Condistorii Episcopatus Cracov.ensis; —

probowi prawo powiadat Ordynat Łamowski, choć iac pnieci wie
był parunijem Stefan Bator i Kypnial III. wyznosił przymie
pnie Bazyli, dygnitroni alwora, oraz Batoris, kurencyj
wadane na Koryci Łamowskiego. Wicempospolite rane
wie sity od krola do Ordynata, - a lęz wici do krola. Sute
dygnitroni - On mianował Starostę, gubernatora. Sąd Łamowski a
d lęz sity apelacya od Sudi cinn. ultimae instancie
Arcis Łamowskiego, - Ordynata Sąd Łamowski. Sute
wicznyma sprowadzanie sity powiadat, pnie Ordynata, wico
dnie dęz se chce Koryci a gubernatoru sity przymie
czyli prawa pierwo kupu - a to. bęz propadniecia pnie poenae
arbitralis. - Czy to wiadnie pnie? Prawda se Ordyn
at fortece Łamowski, pnie pnie do krola wojny (ostedni w r.
1836 - jako 5^{ty} pnie Łamowski) - i Uniwersytet Łamowski se
to opiaromat Branyjowolitej. - Jednaki lęz w łolce w wie
co: feudalizm!

(ex anno 1682)

xx. (pnie. Acta Cnecv. Casto. Rel. L. 109 p. 163 n. 162.

Capitaneus ac Index terrestris Severiensis, — Maxilli-
fer Severiensis; — Ci dwaj ostali widak wyborni selsachty
gdzi powiadani o nich ex Ducatu nostro Severiensis
Deputati: "La wrenie", "Carlensis Severiensis ac Ulmae
Celestudinis Curiae Ducatus, actorum Notarius"; — Takim
jak mi z kłopotu familynych wiadomo był także w 22°
roku życia smarty r. 1674 Jan Wryetof Michrosowski
był wojciechu Starosty ~~Starosty~~ Starobrowskiego. —

Tako, "Custigator ac Delator Iudicii" występował także, "Theodori-
varius Ducatus Severiae".

Wszystcy ci ludzie podawali, oboliczowali że Biskupi mieli
już gładi, prawo miara, że posiadali władzę nad selsachty, że
sędzieli bez apelacji, skarżąc prawo, miarowali wreszcie, że
jest to bardzo niedobrze dla przedstawić rzeczy. Obyw-
nie nie Biskup, ale Grot, a w apelacji trybunał w sprawie danym
na emierie skarżąc. Ręko to przecież aby być, nawet Karol
mógł miścić, — jeżeli było na prawie Majdeburstheim osadzone

że Grot i Trybunał miły Mały nad selsachty to oczywiście,
bo to były dla nich konieczne instytucje, tak, jak i w Ko-
ronie. Tęcza zaś Trybunał był judicium ultimae instancie
do podawania jak pociąg i li kielich, — a nawet jak Kamor-
trybunał sędzieli bez apelacji: ~~Prawa~~ Prawa, że jest że Biskupi mi-
li wstąpię prowadzić i że miarowali wreszcie, jak to
ostatecznie i Koronie co do Starostów sędzieli tej służby. Tę-
że jest prąd że w Trybunał Biskupim sędzieli i obierali
deputaci. — Także już apelacji, — prawo Biskupim
wład Biskupim, jako ~~dot~~ młodym.

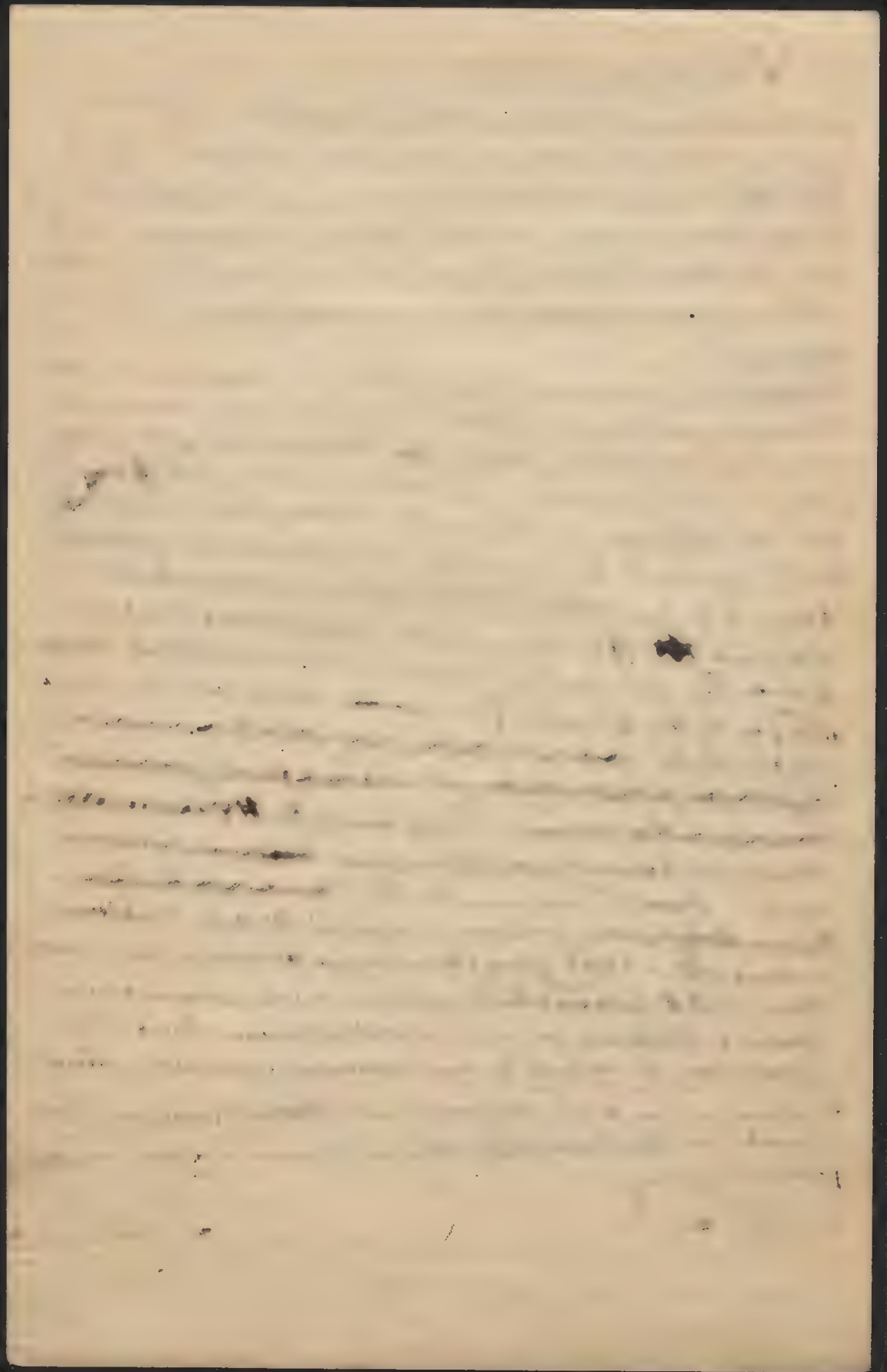
Też bardzo obojętnym, a nawet sędzieli w jakim, jest że Bisk-
kupi nadawali nawet specjalne przywileje, odwozili ich do ma-
wa cywilnego. I tak wreszcie; w kłopot familynych de wr. 1674
smarta Eliberta z młotawie Krupczanka młotawka,
r. 1660 Skarbka z Lubowicki Lubowickiego, a 2° roku Jan
Michrosowski Michrosowski, Starosta i Sędziego General-
nego Królestwa Siewierskiego Złota (pobrał ich między roku
1643 a 1646.)^{xx} wr. 1662, gdy Książę Tęzomoc dat jej

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a single paragraph of handwritten or printed text, possibly a letter or a page from a book. The ink is very light, and the paper shows signs of age and wear.]

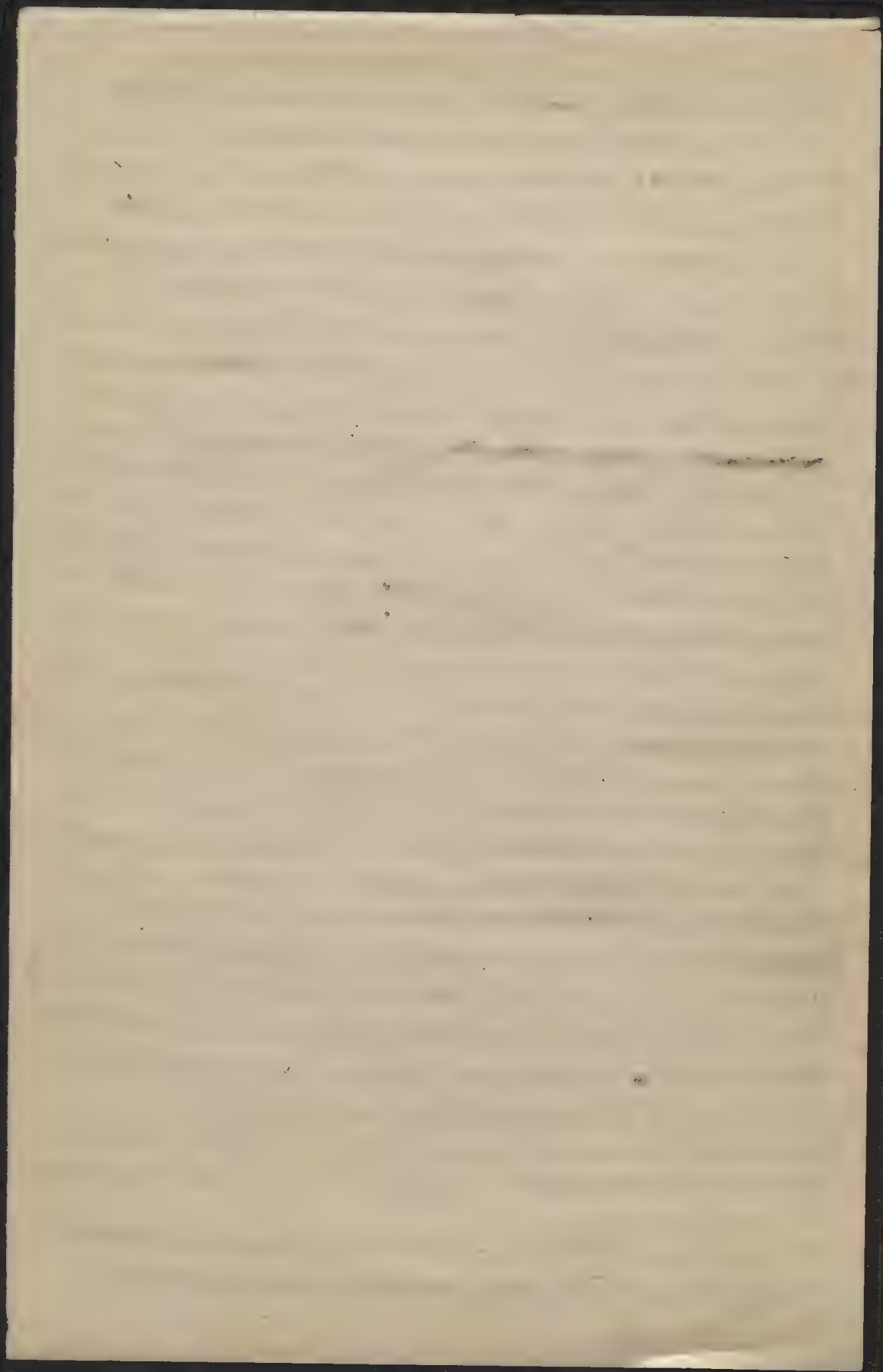
V. Historya Księżstwa.

Łak krumptego niemożliwe obfito w wypadku. Często katarzy
o granicę, często do stryżeni napadami potraw, były w
XV, XVI, a nawet i w XVII wieku. Różne powstania się
do często między np. Miastem Bielariz, a Słachim w wa-
ni jak Michalłowice, Banzon itd. i Łakowicz katarzom ar-
ch. w polsku i Słachim licząc przechowały ślady. Len to nie
historja. —

[illegible]

20
Wykazanych i Ananias Lunne, prawnicy i dwierli do
Rabudyne. Wtedy ~~ta~~ także pracowali instancje Bolsho.
Sta wojny Ciny i braku symonowi Mazyneval coja ci do
Krahowa, szigany od Karmojchego z 15000 ludzi przegrana
d. 24^{ty} Czerwca 1588 bitwa pod Ryzyne w której 3000
jego ludzi padło, - i oddaje ci do niewoli. Rozprawy ci
traktowanie o pokój. Postawili Cerny przybywa w Ry.
Lomni, Karmojchi i polny prośbowa w Bendziwie. Karmoj
chi i Rosenberga szedł ci w Cieladzi i ~~Karmojchi~~ ^{instancje} pokój:
Mazyneval pmi Cieladzi wraca do Klesku, w Bytomiu
~~podpisany pokój, tam on Regna ci ci szumitunaw~~
polskimi. Tam d. 12 Marca 1589 podpisany pokój. -
Także skutek 30 letniej wojny między w Act. Cast. Crac.
Relationum L. 56. ann. 1633. z Wojciech Mieroszewski pod.
wojewodą Krakowski, ducie Michallowie na Klesku, do
biera od Stawkowian kurje było i Bydwe, jemu przez Wta-
czających Lisowczyków pracowane.
Tercuma Alta L. 77 ar. 1650 podaje że Wojciech Mieroszewski sta-
wosta Stawkowski (jym poprzedniego Wojciecha podwojewody
Krak.) nomine Ill^{mi} ac R^{mi} Episcopi Cracoviensis, Petri
Gembicki et iude larum Ducatus Saceriae contra G^m Jo-
hannem Wadowski Polhmagistrum et ejusque Com m^{ti} bu-
nes, puncto variarum injuriarum, devastationum, vio-
lentiarum et exactionum summarum protestatur
Procurator Curiegotani podaje poprzez cyfrowani utemiercy
Antoranie (kurij h.c.p. 30) że Prot Jan III uzjęt d. 20 i 21.
Czerwca 1683 r. przez Myślowice, Rytom i Niemcewice
kurje na oddziel Wiednia. Zapewne nie jeden oddział prze-
chodzi przez siewierskie dzwytorium
Archiwum Krakowskie obejmuje zapewne wiele ku odnośnym
aktom, - że widet mnie myślep azel moze jednych tylko arstep
neacytorac
Acta Castreucia Relationum libro 136 pag 280 numero transactio-
nis 123 ex Anno 1712 podaje że Maximiere Mieroszewski

X. LXXXVII.

uprowadzając konie i kurycę w roku 1793, - a która
wymagała aż po koniec roku 1794?

Leż ośrodek wieclawin funduszy do służby, przez którą
obudowa i ogrodnia, praca i dalej. Skarżąc się na to, że
panie bene merendum, opłacające pewną część in-
stytutu na utrzymanie brygady kuracji, - nie pozwalają na
wypychanie opłat, - nie tłumacząc, czy niekiedy opłaty nie
są większe niż w innych podobnych instytucjach obojczy-
wano, - nie starano się w jaki sposób przystąpić do starostwa
przebiega, danego, - leż konstanty, pod tytułem „Starostwa
i krolewny” (Vol. Leg. 8. par. 39) z tymże 1773 r. 1775.
postanowił, że dla onej służby brygady, wypłacanej plus o-
ferencji w diecezji, nietylko. - Co jednak implementowało
pod tytułem „Nagrody zastępczym” (t. i. p. 105 et seq.)
uchwalać fałszywy w nagrodę bardzo problematyczny za-
stępy adhesionem konfederacji radomskiej. -

Leż i na tem niepoprzednio o postanowienie mniej więcej
zawierać wielkość diecezji, - zastępczość dobra boche-
nie, - wypłacając dla X. prymasa 200,000, - dla Biskupstwa
po 100,000, - dla Metropoli wiskiego 100,000, a dla Biskup-
stwow wiskich po 50,000 zł. (tut.: fundusz dla brygady. Vol.
L. IX. par. 104, 105. Oblatorum konie i kurycę d. 27. Lipca 1789.)

Wskazywano formę pod tytułem i prawem obywatelstwa fundu-
szów dla brygady z tymże 4. teluś uchwalać tak nadany kraj na
reformę uposażenia brygady Biskupstwa i to wychodząc z
przedzenergo, jednego traktatu. - Przytaczamy bowiem wspomniany
ustanowi, że gdy Biskupstwo Krahowski i K^o Łowickie za-
wazowało, dobra krahowskie mają być przez niego przez wydzier-
żawione, Biskupowi mają być wypłacane w Krahowie i
w Łowiczu, sumy 100,000 zł. w dwóch ratach wypłacane, a
superata ma być na wyphożenie. Dzwalać ci, zararem, - by

by Biskup dem Raderi awit z wotrych czyni odpowiedź: 28
nie wspomnianej dotacji 100,000 zł. — by były mi dobra
Kieleckie i niemieckie Kopalnie. Aż tu dostał bismarck i
Księstwo Salsburga, mają być oddane Komuś z Salsburga.

I tak to mimo chłodu, po cichu, owady krótkie i nieporo-
wno - zagrabił, — nawet zabrał mi traktat z ni-
m, — ani jałuzję owady, ustawił w tej sprawie mi-
chwalimy. — Pranda, że to były cary, w których niewiele
władzie i prawo i sturmo i pytało. —
dalej ustawił, czyli Komuś dany i jemuże by było na-
stępnym powzięty — i tak:

pod dyktando „Duchownictwo obojga Obrońców” uchwały obla-
nowana d. 11: Lipca 1790. (Vol. L. IX. Nr. 174.) Księstwu
Komuś, — która z wotrych Biskupów Krakowskich na-
stępnym odebrał odda Biskupowi dobra wartości 100,000 zł.
i takowe wydał z wotrych Komuś Siewierskiemu,
mimo Biskupów dyktando Księstwu powzięty, z wyłączeniem
dobra i dawno foscia w obie Siewierskiego. — Kapituła Kra-
kowska będzie od dobra dany w d. Siewierskiemu powzięty
z wyłączeniem 20% do wartości. — „Ażdy wojownik szta-
dnie politycy z wyłączeniem Księstwu uważany być Siewierski-
ch, w którym Kieleckie i niemieckie, jako jedny Opatrzny
Siewierski, pod jednym i Siewierskim Księstwu i niemieck-
nie i pod jednym i Siewierskim Księstwu powzięty, powię-
ni i Siewierskim powię, Siewierski i Siewierski, powię w
powię i Siewierskim Księstwu, Komuś, Księstwu” i t.
Księstwu Siewierski dowody Kieleckie i Siewierski, Siewierski
i Siewierski Księstwu, Księstwu Siewierski, 20% na więcej powię
Księstwu, powię i Siewierski Biskupów, Siewierski
Księstwu (mimo Biskupów mają być pewne dobra Siewierski-
nie, — Siewierski Księstwu, w nich Księstwu powię? do
Księstwu do Siewierski), powię i Siewierski Księstwu

d
k
k
c
K
v
v
d
R
T

v
o
n
r
F
v
a
a
H
v
a
H
f

c
c
"
a

"7

10
dla utrzymania ich praw odde i wyzysku do zakuszenia
tegoż pmioty. — Tu czytamy także se cęgi dićczy
krakowski będn oddzielone, i przysługę do dićczy
Chelmskiej, która swa cę będn lubelsko-Chelmskiej.
Wskazuje bych uchwał Stanowi pod L. 13. X. 1790. kowstępną
oblatowania d. 22. Lipca 1790, pod tyt. „Kalcie kowstępną
Chelmskiej” (Vol. Leg. 9. p. 179.) że będn a także będn
do pmioty do będn (pomiędzy) naterie, na
kowskiej na do będn będn, a w pmioty pmioty
mu będn 100000 Zp. w będn. — Kowstępną do będn, w będn
oblatowania będn, — to będn kowstępną kowstępną
ad będn będn będn będn, — będn do będn
będn będn będn 13,500 Zp. w będn będn. Tym będn
będn będn będn (1791-1800.).

Tak czytamy będn będn, kowstępną będn
mowa d. cędn XIV, oblatowania d. 2. będn. 1791. (Vol.
Leg. IX. p. 326) tyt. będn będn, będn i pmioty
a będn będn będn na będn będn, będn w
będn będn będn, będn będn będn będn 4 będn
będn, a będn będn 4 będn będn będn będn i
będn będn będn będn, — będn będn. —
będn będn będn będn będn będn będn
będn będn będn, czyli będn będn. będn
będn będn będn będn będn i będn, a do będn
i będn będn będn.

Obstanie prawodawcy, będn będn będn będn będn będn
będn będn będn będn będn będn będn będn będn
będn będn będn będn będn będn będn będn będn
będn będn będn będn będn będn będn będn będn

1) będn będn będn będn będn będn będn będn będn
będn będn będn będn będn będn będn będn będn

*) Która, jak nierz, że opowie X^m Liwierskiego o ułwie ty
 jemu X^m Łowickie, ~~zobacz~~ Mynysa Arcyksięcia
 Gniędońskiego, Wamińskiego, dwu Biskupa, Płockiego
 zaś pod X^m Pułtuskie, a prowarne sąwio Liwierskiego X^m
 Liwierskie. ~~Też~~ ~~zobacz~~ ~~zobacz~~ wiadomem powstanie
 X^m Łowickiego i Liwierskiego. - Konrad Marowski nie-
 mi się skłoty ułwipit, ułwipit, popyt za Rebiecie Księcia
 Jana Ciofli - Wamie X^m Wamie r. 1466, gdy się Wamie
 Karimierawi Łajellowiczowi dojecha. - I tych Księcia
 obawie były nadużyciem. - Ich był zaś i orty-
 nazi, Kamyński i Ostrowski, ademat aby się dowiedzieć
 że lewie ułwipit w Polsce ułwipit. - Wierawodnie
 bowiem X^m te angli dem korony były feudastra, a
 Ordynaryo opieraty swe miedzi, niezgodnie Ostrowski
 nad. z feuda Oblata. - Benta i Włypnie i li ten-
 chie lewie schiedł się na mył nasuwają.

Koniec.

Aptej w prerogatywach Siemieńskich jednowers, 23.
arely im to wielenie się ~~z~~ Siewierskiego obywateli
nowe swobody i prerogatywy im czynięc, do wiarych
obowiązków obywateliich przystępowanym. w Ko-
munię Sierbku zaprowadzi to, cegły, papier, stępl-
wy, tabaki, opraty, d maki i inne, a kamień przystaw-
owy. Krak. podatki z wsi Siemieńskich, ~~dochodów~~ duchownych
i innych, karczmy, dyplom i miedzi, - a z tych poda-
tek podzielną w wywołaniu opłacania w Wy. Krak.

Tak więc istniało owoce, Biskupio-polskie ~~z~~ Li-
wowskie od roku 1443 do 1789 czyli lat 346. a do na-
bywania się do ostatniego ~~z~~ Biskupa Łotyska, - (bo wie-
wien czemu ~~z~~ Turckiego ostatnim miastem) pr-
szawato je 34th Książę Biskupów. *)

Komunię

S. M.

Spis rzeczy

Wstęp.

I, powstanie X^{wa} Lwów.

II Ruchy ekonomiczne

III Prawo polityczne Łwowa X^{wa}

a. Stanowisko i osiedlenie państwa

1. Wzrost.

2. Urzędy dyplomatyczne

3. Sprawy graniczne

4. Urzędy cłowe

b. Tytuł książęcy

c. Dwór i dworskie urzędy.

d. Herb

e. Moneta

f. Władza prawodawcza

g. Władza najwyższa

1. Co do wychośności

2 " " Karkowscy

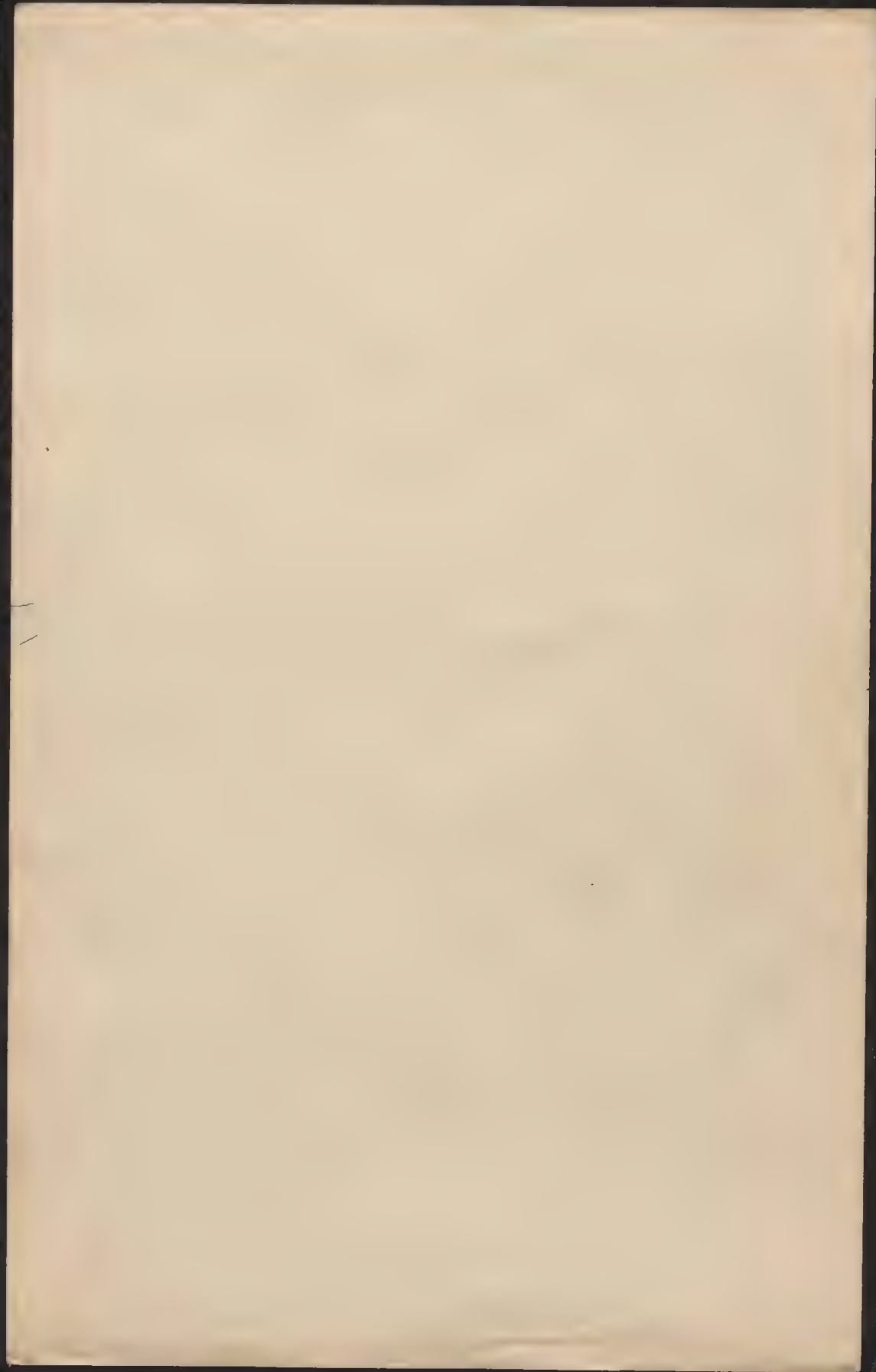
3 " " Szwedzi

IV duchowne posady.

V. Historia X^{wa}

VI. Anecdoty X^{wa}

J. Wielmi. Panie Piarabio !

Bardzo wdzięczni byliśmy za łaskawe nada-
stanie artykułu do Przeglądu naszego i sta-
nowilibyśmy go z wielką chęcią, gdyby nie
niecierpły wrzód na cieleństwach naszych,
mniej w ogóle odpowiedzieć dla siebie na-
stawy rozpraw. Dlatego, choć z żalem ody-
tamy wyczerpy nam artykuł; jeśli wola-
wanie swe wyrazić, to zdaje nam się,
że najwłaściwsze miejsce byłoby dla niego
w Rozmaitości Akademii.

Zawsze wyraz najgłębszego powierzenia.

Za Redakcyję „Przeglądu Pows.”

N. Jan Baden' y.

Recenzje Artykułu
o Siewiersku

Siewierz.

Przedmiot ciekawy - 1. prawno-polityczne stanowisko
księstwa, którego głową jest Karol Karolowy biskup
krakowski, wice-dostojnik polski, zależny od
króla i ^(nysa) senatu, pomijając już jego charakter duchow-
ny. 2. Geograficzne położenie księstwa i histo-
ryczne tradycje utrzymujące, ciążę wpływy
śląskie, i życie polityczne wprowadza znorn
ber ustanku polskie - nieraz ta mała zemia
pojedynczy odgrywa rolę pośrednika i prze-
wodnika na obie strony. Silniej to uwzględ-

Z tych względów rzecz aparta na materiały
archiwalnych warta opłoczenia, zwłaszcza
że to są akty rodony sybitne i pierwotne
najmniejszej stanowisko.

Pracowanie posiada jednak wiele niedostatków.
Tak: 1. za dwoje rękopisów, rzęsto nie-
wypetuszonych dodatkowo
2. wiadomości rzęsto tylko po kronikarsku
zarejestrowane - oporządzenie skutek tego
nie dość zysk. (niebyle do czego się
zapalać!)
1.

autora 4 przypisku.

5. Rozdział II „Zrezo ię skłatało X. berrerie

Gmiorit ~~u~~ stanie przerwne o archim
postanajale wiadomości już poprzednio potana.

Wstęp Tawirki: Kuznosa (ark. 3) dać 4 przyp.
pisku, podobnie do przypisków przerwne

takie wyrażenia jak „cytorany kalentanyk
poriata”, „orkup Łęportki jutre” -

oporiadanie powbawione tego balastu
zyska znaczenie i taturiej wzięci uwaga
cyrkuluika. Dobrem jest zebranie wiad.

możi osobno do usi, osobno do kar tego z mian,
jak Cieladi, Warkona, Kozich 9 Tör.

~~At wiadomości o „fandem Kozich 9 Tör”~~
~~amiej~~ o prawnem znaczeniu darowizny
Kazimierza francuskiego należy opuszczać
(początek ark. 6). Wtedy pewnie nie ma
mowy o dobrach słotawych Książęcych
a ziemie i stada, rozporządzt Książę,

tak jak przypatniz wiadomości ^{Ciekawym}
^{dlaczego?}

Party meier otbra 3. Kuchawna o Książę

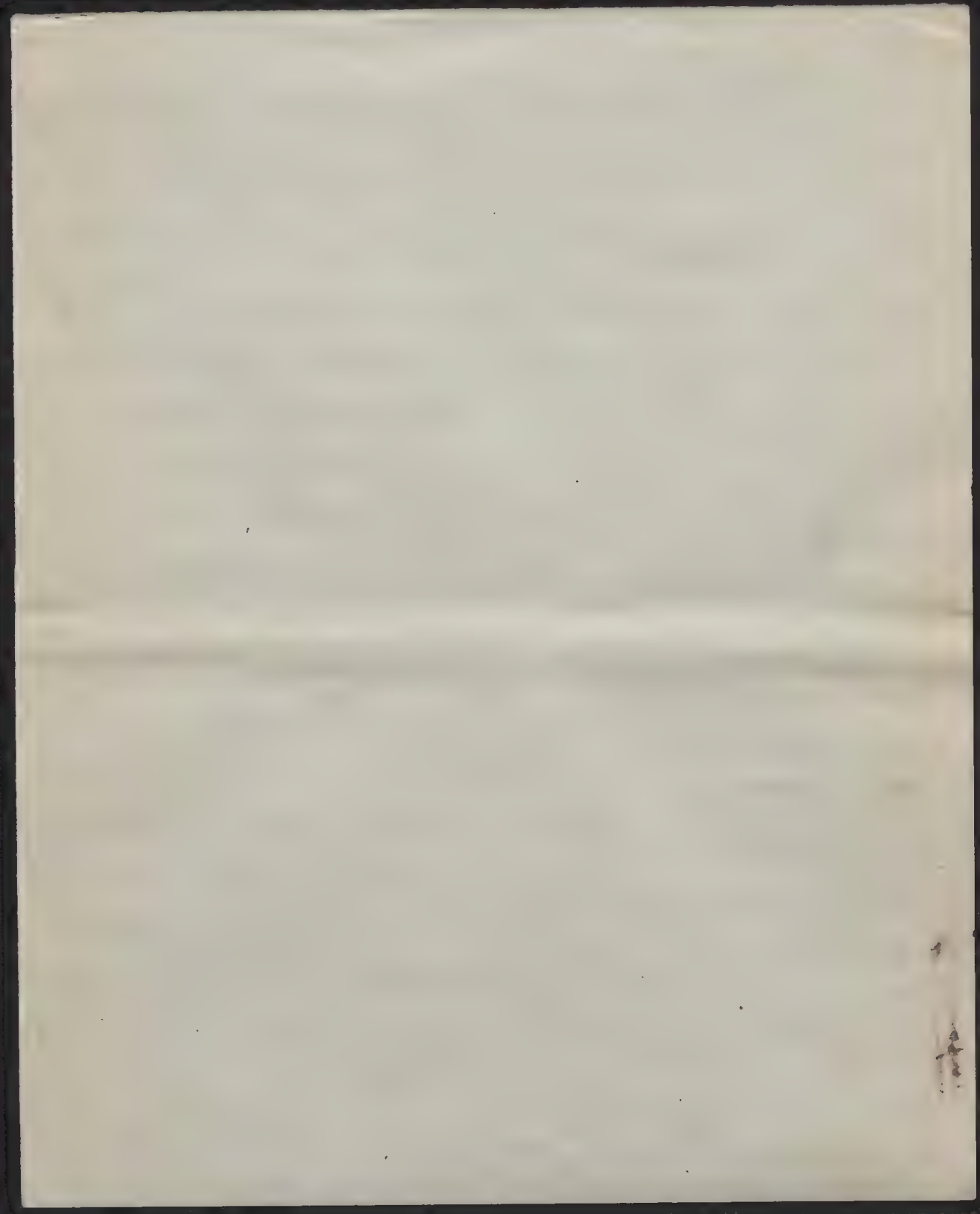
A naturalku le nie

3. nie przesłane archiwum Kapituły
Krakowskiej, co zarząca sam autor (arkusz

1). Uwaga referenta. Należy mi się, iż na-
leżałoby raczej zbadać archiwum diecezjalne
konstytucyjne, bo to byłoby właściwe
archiwum biskupie. Kto się jednak cry

komisya wybrana i myśli konstytucyjnej
w r. 1790 a przytępiła ją księstwo do
Korony nie zabierała aktów mających war-
tość prawnopolityczną, których zatem diecezjalne
nie miałyby należeć do Warszawy, Moskwy, Petersburga
burgen. Choć zapewne i w Kapitułach znalazł się nie-
jedna zbiórka i czasu wakansów biskupich.

4. Autor nie rozróżnia źródeł i literatury.
Jeżeli jednak praca ma mieć tylko charakter
informacyjny dla przyszłego badacza
(jak tego pragnie autor) należy przyznać
mniej unikat ^{steknie} zyskać takich, jak
"Encyklopedia Ortelbranta młodego", "Słownik
geograficzny młodego" i tylko pośredni
i techniczne treści podać wóto wiadomości

Przez o "fendum Korespondency" czekana
i czekare zastanawiają baroniami cześkimi
i słaskimi - staje mi się, że autor miał
cośobrodek zalekko przypuszczając im udział
wój państwa - zalekko oł pana metropol
go, którym był król cześki była także
dość silna wielka. Należałoby także
zastanowić ich stanowisko z stanowiskiem
dzielnie słaskich Piastów, aby przez
siebie określić. Stanowisko Baronów i Piastów było podobne

Narysanie niektórych dóbr państwami
car. 3 nierego nie dowodzi - narysano je
tak w całej Polsce - ^(wypis) "roboche państwa"
(baronia) to już co innego.

6. Ark. 12 a. Tytuł Księcia - dostać, że przed
wypisem tytułu "princeps" wypisał Bencowski
tytuł "dominus et heres ducatus Silesiensis"
(zob. Enc. Argelb.) na to tytuł, to to obywatel

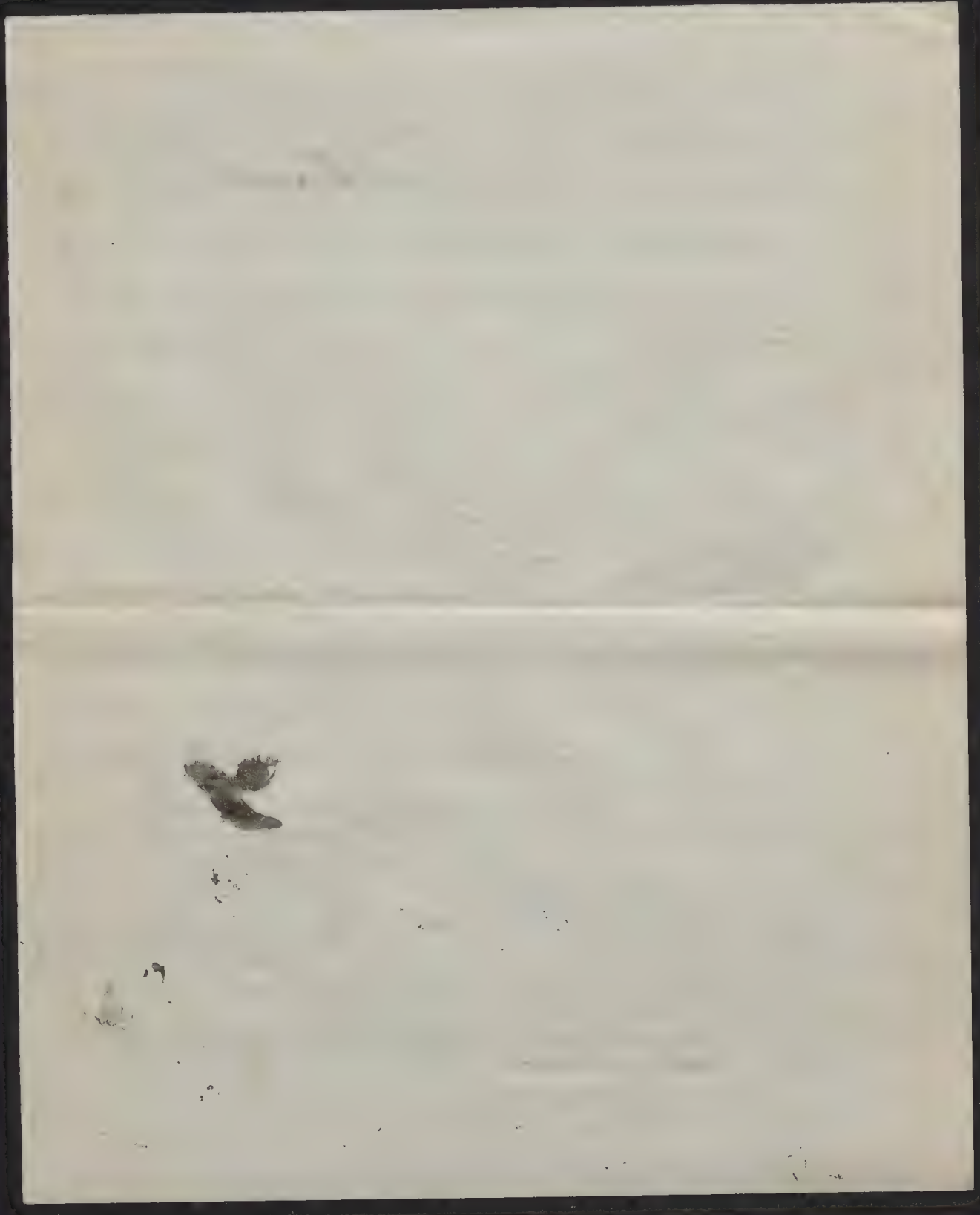
6. Herb Księstwa albo Konieczność oznaczenia
albo rozdziat opuszczać. Oznaczenie
herbu jest bardzo ważnym. Należy koniecznie

postarać się o odpowiedź na pytanie,
czy z aktach Sta Książca wyławiamy
wypat Książ^{biskup} pieszczci biskupiej,
z herbem własnym rodowym, czy
też pieszczci osobnej z herbem siewers-
skim ^{mieln Książca}. Pytanie heraldyczne. Czy
iż tu pomskaż z prawnopolskością
C. o Monieie rozdziatu, czy nie są to
iż roznem. a skąd?

D. Dwór i dworskie urzędy ^{prawa mieln Biskup}
art. 13 m. 2. „Dworskie ... ^{dwój dwor?} ~~museli~~
być i inni dworscy funkcjonariusze
i t. p. „cane to stanie przyprawa
iżce neref urzędów, których może nie
było (pamiętaj nie ^{monopoliści} ~~czuystkie~~) opuszc

G. Wojtkowici Art. 14. ogólne urzędy
o wojtkowici (kompania, brzoza i t. p.)
polskiej opuszc - nie należy to do
przedmiotu. Czy może prawnie być?

nie jest to autorstwo, tylko składowy element późniejszego

Art. 15 w którym mowa o wojskach
biskupich ^{opraci albo bardzo} znaczne skróci - ^{Wojaka} (są to bo
wielkie nadworne, które biskup mógł
począć i pociągać jako pan, nie-
koniecznie jako książę wawerski.

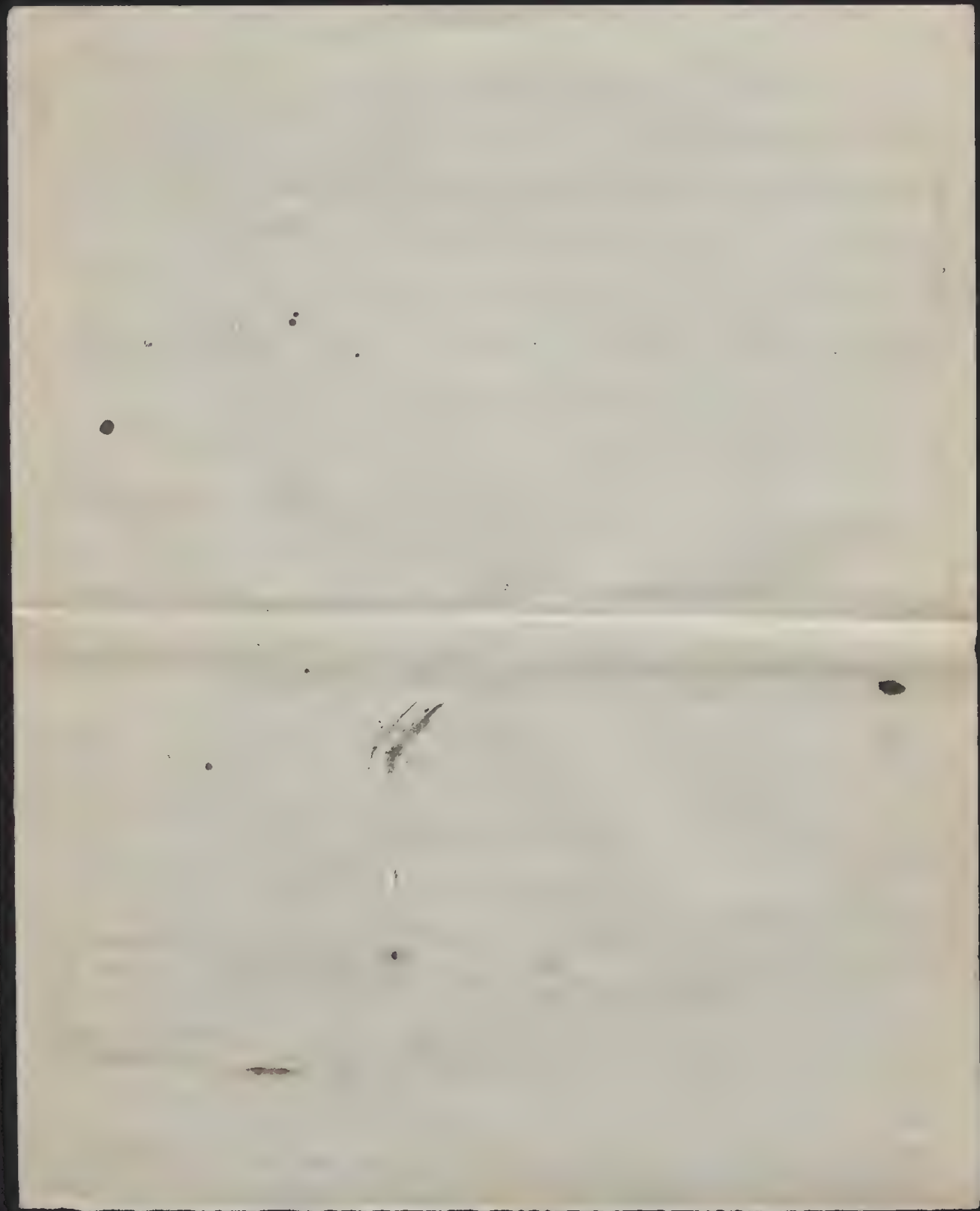
Zachować warto tylko art. 16, w któ-
rym mowa o unęskach wojkowych ^{zob. w. Skad.}
(Czy to tylko naprawę unęsk wojkow. ??) neg.

Sądownictwo Wiadomości b. ciekawe -
^{dotyczące iż prawa rękopisu, ordynacji i t. d.}
Art. 19 Jerzy Kanonik Autor che zach.

raci incognito, powiem umiark. takich
spraw, jak "porozumienie akt" - wtedy
i tu lepiej rzecz opowiedzieć, a dodać "zob.
"akt ten a ten z archiwum prywatnym".

Art. 19. 2ª część Skąd wiadomości - że akta
archiwum wawerskiego porządku iż
grodzkie od r. 1545, ziemskie 1640, trybu-
nałskie 1643. ^{chętnym do wzięcia} Czy to archiwum?

Art. 20 Duchowne posady ^{prawa państwa} ^{rodzajlik}
bardzo nieokładny - ilość parafii ^{parafii} można
mierzyć według schematyzmów dyce-
zalnych lub historyi ludności z końca XVIII w.
^{przechowywane w konwiktach} f. opracowanie

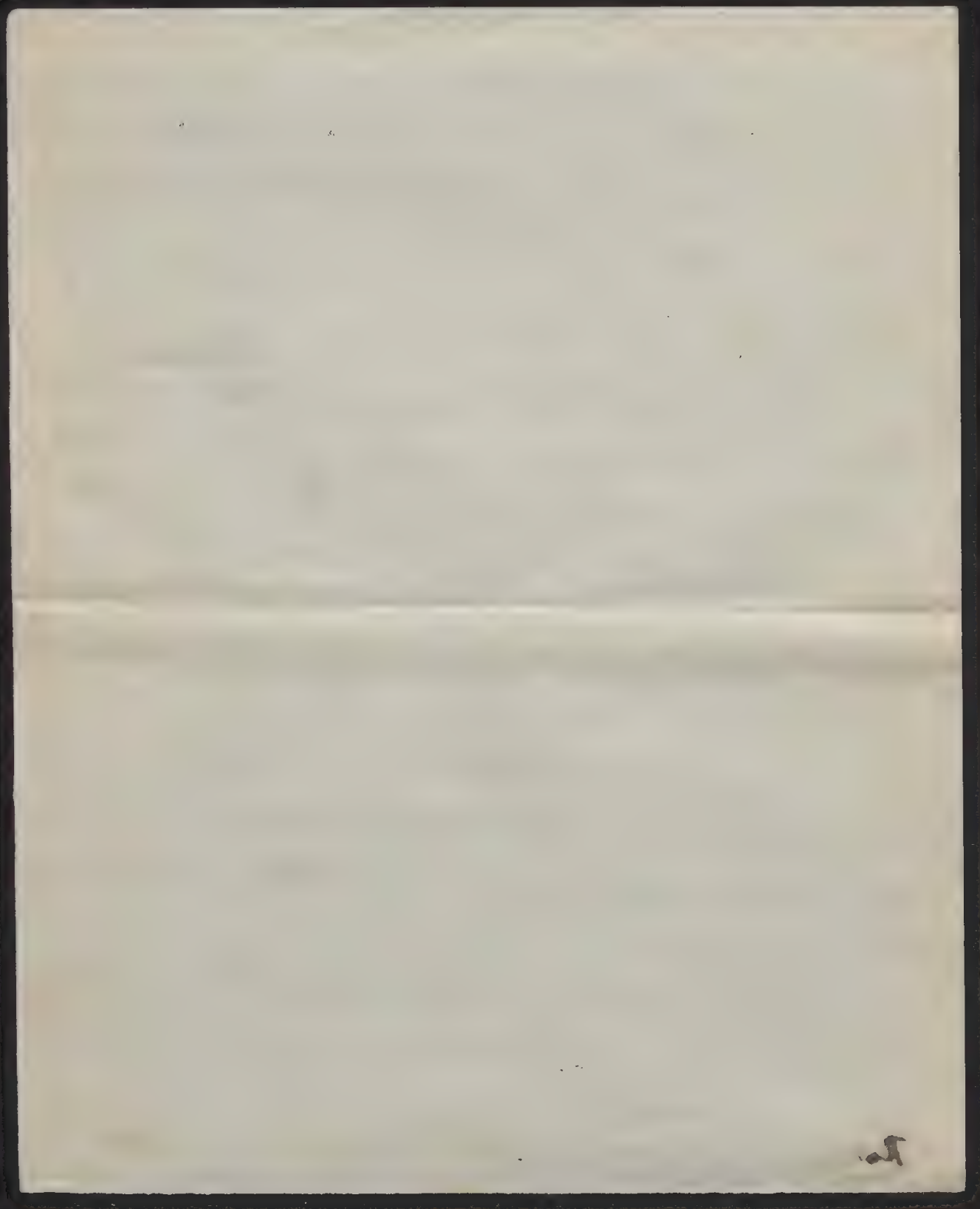

je prof. Klerujski - są staż mi iż
r. 1786, wż pnt pnytaprenu
Križtra. Uwypetnienie tu uwelbyne
albo rodzialite opuscie.

itok. 21 Anexya Križtra. Halcy?

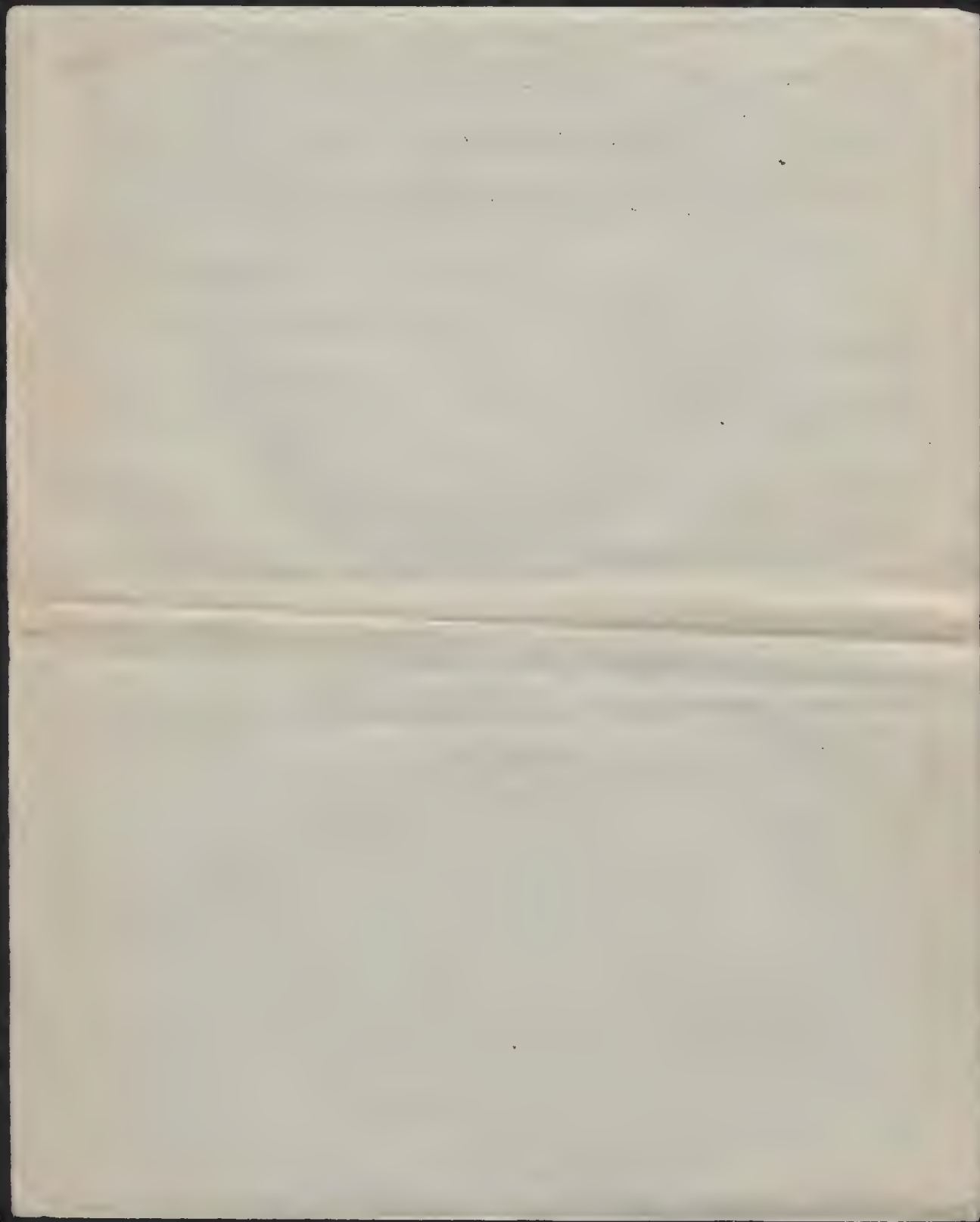
O kominyj edukacyjnej i jej nadwiz-
ciach uil wyminać - wreszta,
z rzeerz samą uil ma to zwiazku.
Opuscie ratem catego stroude i porochie
tylko kolka iwa o zaprowici sekularyzowa-
nia dobr duchownych i o chepi wypraczo-
nia penryj biskupow. O tej rzeery
można mieć oczywistie sąd indyji.
Dualny, ale w pracy o Križtril sil.
wierstsem ualery iż, tylko w głoynych
zarzysach traktorai.

Nat sama anexya tego Križtra do Komny
niepodobna iż ^{chyba} rozczulać - wypada
tylko iatorai, ie uil stato iż to wreszcie
rozczulać iż se francuskie pnytapreny i Polne tak uil pnytapreny
in uile konserwatorum.

Natomiast jeżeli już da, należy
prow. dokonania aneksyi,
dokładniej opisać. Jak i skąd?

Art. 23 przypadek o Królestwie
Towarkiem, w armii i kół, ordynacji
zamojskiej i ostrogskiej, wy-
rzucie - stawisko tych ziem
było inne, niż Królestwa północnego.
Natomiast z rodziców III warteby
dokładniej oznaczyć stosunek
pewna do Korony. Ten wpływ długi
trwał do cechy pracy o feudalizm w Starą Polnę, bnie
by go wykorzystać

W odpowiedzi na tak bardzo uprzejme
uragi poezjane przypadnemu recenzentowi
pracy „o Siewieru” prosiłka
tenie wierszany przez Administratora,
Przeglądu Polskiego z następującym
dodatkowym wyjaśnieniem, poro-
żę iż na stronie recenzji:

W. 1. Przyznaż, że zależności biskupa
od senatu prawnie była żadną,
politycznie i moralnie była jednak
zawsze znaczna - z pewnością na sta-
nowisko biskupa wpływały więcej
ogólne sprawy polskie, niż sprawy
cieriewskie - o takiej zależności
mysłałem.

Gworiowanie „nieboi i yse” - może

nawet ze względu na ciągłe rejestrowa-
nia, materiały pośrednie, nie
dość potoczne."

Mr. 2. Wierzę, że niepotrzebna
crasem przedziwiać archiwalnych
kwereń, ale jeżeli chodzi o rzecz,
to niepotrzebna bętać w Krakowie
i wystąpić pracę w piśmie w Kra-
kowie wychodzącem pominać
zupetnie jednego z źródeł naj-
wazniejszych. Dodatkowo poleję,
że przekopana u archiwum ka-
pitulnem księga „Liber Archivi
nr. 3. misii o. Mr. 217 porządku
„Iura Ducatus Severiensis et
Wawkon, Kozietory, Tangrot
et Lelov cladium" i zawiada

Dokumentów 62."

W archiwum konsystorskiem
są sprawy ludności z r. 1786 gdzie
są potane cyrystkie parafie.
Przynajmniej te dwa źródła
należy koniecznie przejrzeć
i wyryskać.

Szanowny Autor pracy wzgłędnie
moje w tym względzie stanowisko
do referatu o pracy zaproszony
przez Pana Redaktora Przeglądu
Polskiego musiatem mieć na
oku powagę czasopisma, a są-
dzę, że niektóre braki spotka-
ły by stusza krytyka. Nie mniej
przedmiot sam uwarłam za tak
ciekawym i za tak ścisłym, że var.

to trochę silniej i przejrystiej
stałe kontury nakreślić
i pierwszeństwo autorskie w
poruszeniu sobie zawindyko-
wać.

Mr. 3. O wianości Księżej,
Duchownej i prywatnej w XII wieku
możnaby pisać całą rozprawę-
wyparcie „Dobra stowore Księżę”
nie jest przesadą na ten czas sta-
nowieniem.

Mr. 4. Stanowisko Baronów i Piastów
nie było jednakże już choćby
dobre. To o ich charakter osobisty
Piastowie byli zawsze uwarani za
dom państwa. Takie mieli
atrybuty stady i stowach
Duchownych i jaki był ich styl

122
Kierunki stosunków do Kościoła
cerkiewnego, takoby ich zaplanować
Tatroszabaci w Wroclawiu, Pra-
de i Wiesznie - ale to osobne
zastawie - ja tylko synaratem
przypuszczenie, że ci dawni
dynastowie musieli być częścią
inną, wyjątkiem, niż przy-
byłe zakupujące baronów.

Panstrawie wano synytkie
Dobra w Polsce (Prof. Ulanowski:
Kresy Polska pod względem prawnym
i politycznym Polakom i Polce
1894 r.)

Mr. S. Dr. Wojtkowski - wra-
żenie zmierzających do tego, aby
nie być w pracy o filozofii
synyckiego, co można znaleźć

o brkupie Krakowian
i co brkup mógł mieć,
jako brkup, użycowując
jako książkę.

Mr. 7. Co to. aneksyi książka,
referent namyja indywidualne
funkcjonowanie ~~znanego~~
Autora, ale mimo to wyjątk
mu iż anomalia, istnienie
tego osobnego Kraiku rasew.
tego między Niemcami, Pruskami
a Polską, a bardziej jeszcze
nie osiągnęła go do udziału
w tym całej Polski jeszcze
w wieku XVI, kiedy idea unii
tak potężnie się objawiła.

Mr. 8 Że utwór o książkach

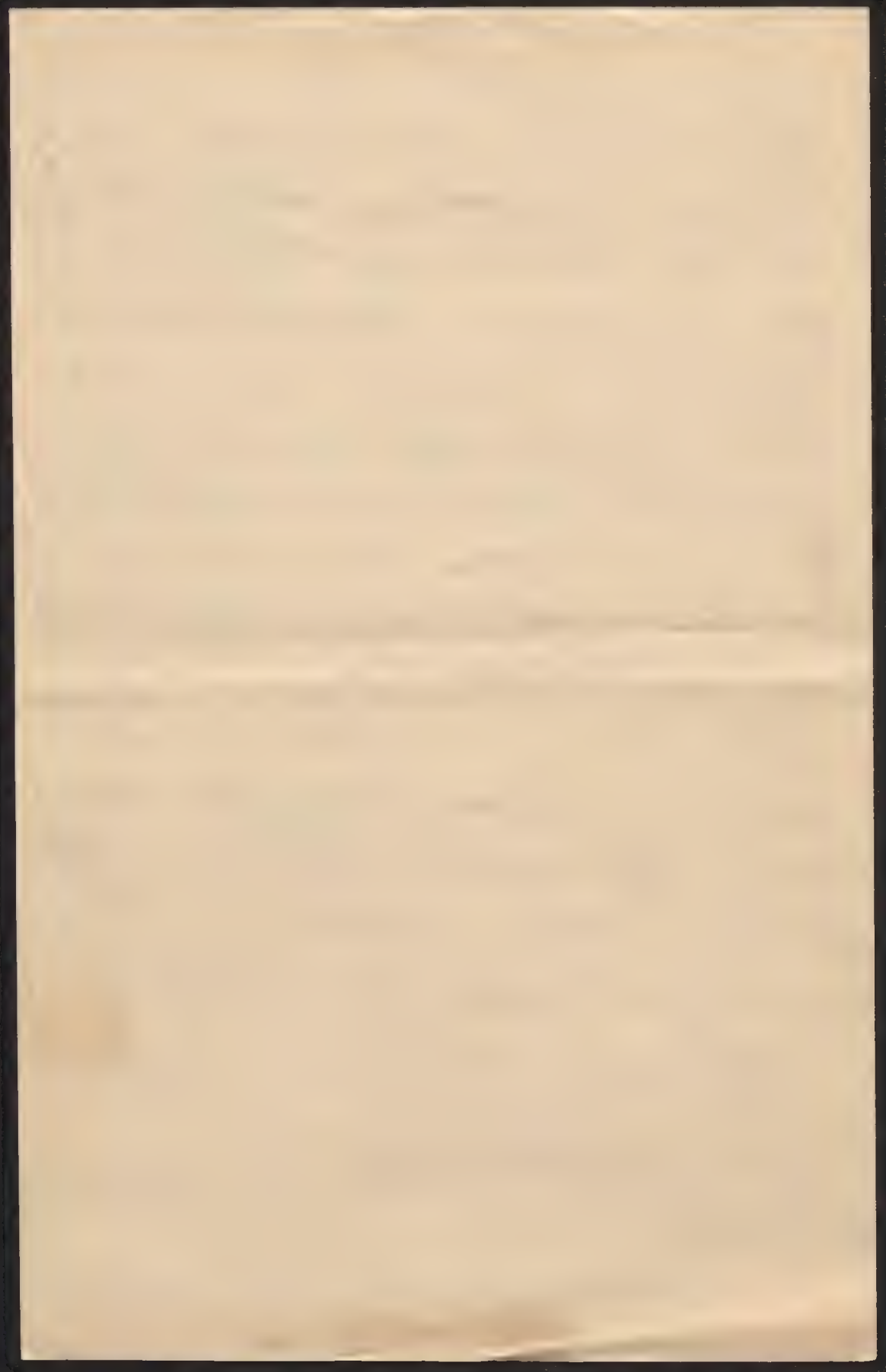
191
Towarkiem, w armii'skiew, ordy-
nacyi samoj'skiej i ostrej'skiej
sady rozserowy tresie do cie-
kawej pracy o festalirmie
w Solcu, jektu r6mnie
głęboko przekonany - ale
stomnek festaluy a cudelnoie,
to co innego - r6mnie i powo-
brendre z becznem wyprawoty
zbasai taktdniej.

Zatagrejze typh kolka wyjasnen
dofaje, ie zrenta, salay los artykul
zellery wytapnie of Rebalkeyi (ktorej
pro pro interno itudytem i statygo
nii rechorijz moje inofuisto nawel)

Towarkiz z wyokiem powarawem

Referent

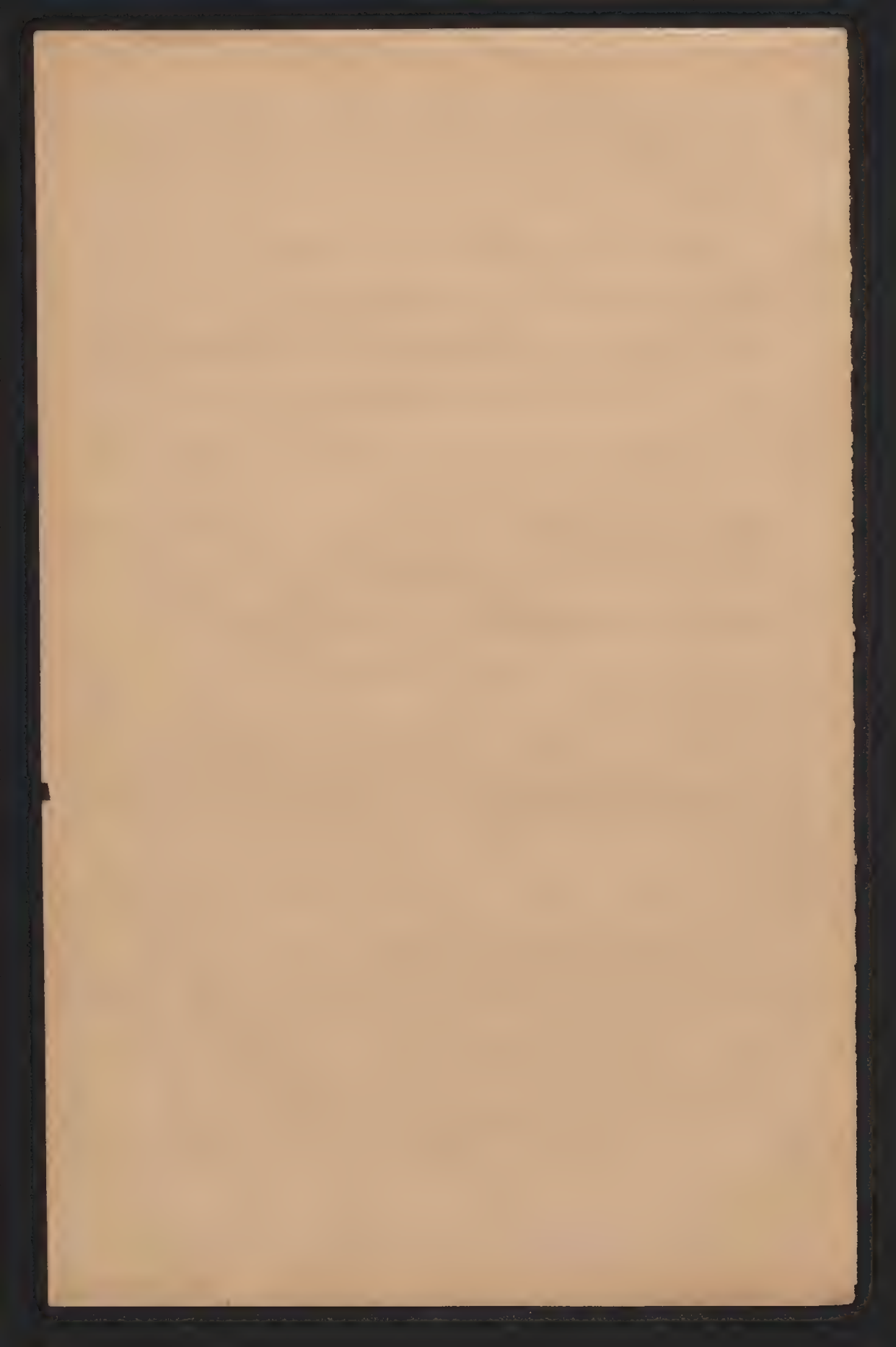
23/7 94.

Starodno Bendin'shie.

Janie Wielmożnemu i Wielebnemu
Jm. H. Leopoldowi adol. Sas Dobrawskiemu
kanonikowi Katedralemu Kieleckiemu, Dłuchanowi,
Proboszczowi Bendinickiemu,
Grodzianemu Opiekułowi kościelnych i mieyscowych
parafii
te Krokwi Wołki o Miroprowskich, wólkunich Czesach
Starostach Bendinickich
w imię wyżej Pci i porządku ofiaruje
Ordynat Stanisław Strabina Miroprowski
Ck Radca Prywatny

Kraków, dom Ordynacki
1890.

Starostwo Bendzińskie.

Mienarzato do ziem przez Karimierę Grynajdlinę.
zr. 1180 chrenekowi swemu Karimierowi, zgo-
ni dⁿⁱ Gornodolaskiego Mieny ^(darożany) i aⁿⁱ Kuten nie-
nalezali do Rytonia, Owieczimie, Zaboru i Liewie-
naja - ale stanowiło część dⁿⁱ, a z czasem wojewo-
dztwa i powiatu Krahowskiego - powiadano to słownem
Geografiję Polski t. p. 166 mówiąc że Bendzińskie sta-
rostwo niegdyś, leżało w pow. i woj. Krahowskiem.

Stę też też przy Kuznie Konejstów, przy Biskupa
Tana Konarskiego zr. 1519, ałyckich Biskupów Staro-
sowie Siwierskich, Stawkowski i Konejstowski, - a nie-
mna tam tak tchlikiego Gnedniego Staroszy Bendziń-
skiego, bo był Krotowski. -

Starostwo to leżało na samej granicy dⁿⁱ Siwierskiego,
do parafji Bendzińskiej należały bowiem dobra Ma-
tobyn, - a te nieprawdnie były Siwierskimi, - nie-
gdyś, niemożę Lwowski ani o Gieichowie, ani o
Podlipnie, choć te razem z Matobzdiem Kuznie dnia
16. X. 1645. Jan Mienkowski star. Siwierski od Tana z
Kłobu Sarnowskiego. (Diedzię je po nim 1702 syn Karimier
Chorazj Siw, - a po jego śmierci 1757, syn Stanisław Sta-
rosza Bendziński, zr. 1803 sprzedał nadzwyczaj Kłobu Fole-
ja, po którym je Łódź Kłobu Łódź po S. Gierzejach
i S. 200 latów posiadaniem jego do Siwierskich, jako że
na Murcu leg. -) Powinno Mijaczów też wyrobić z Gieich-
wem posiadany niegdyś, Lwowski ten w dⁿⁱ Siwierskim.

Tabrah.

Wskutek ustawy, czyli Konstytucji Sejmovej ar. 1775.
 Karolstwo Bendein'skie wyznaczone wódzkiem węgierskim.
 Erbach, czyli Euphikensis Antonium Kocichstienem, Le-
 ję zaś przedwie jako lecie w. 1786 Stanisławowi Mirowsko-
 sztemu, kapitanowi brzoj Kor. (+ 1803) Andrzejowi Malotzka
 Mijanowi, Grichowi, Podlipin, Razowa, Klimontowa i Miwki. -
 Rząd w tym Karminiem i Felicyan General Majora a V. Ordynatu
 Mytowickiego. - Rząd Stanisław Karłowicz, Bendein'skim
 (Bendein'skim) -

(Dzielnicy mi.) -
Czas r. 1849. w feuilletonie o Ciemierzu pisanym o Mierowostwie
Leśnaurowali Ramch w Benderach i o tym historyi. -
Wtedy to Bender, Matobach, potanow i Grichowem, tego
ostatniego nazwisko przyjęty. - Kalendar polski rny Krolst.
Polskiego (Warszawa r. 1827. str. 472.) wspomnie wywołano Krolow.
a mi anowicie Bendera wspomina prochy patas i o tym Mier.
wosowich. - Istnieje one dotad w Grichowie - wozdnie wiele
starej mitologijny oki skamienia. - Jak pominiano powrój,
po nim odchodzi dobre to, - br. Józef Kianow Mierowostki u
pobliż prędy w rzece Demisioch. -

Gdy dotra te więc myślisz eroda naszego, - jedynie byłoby pa-
mieszczyć tam po nas prostotę i interesować nas może. Te są
nawet nie w kraju naszym. Tędy się przeważnie rozchodzi o tem.
Katajam więc tutaj do nasowości

A. Ahlwin parapsalmych
Bendzin'skei:

1891
The following is a list of the names of the persons who have been elected to the office of the President of the United States since the year 1789.
The names are arranged in chronological order, and the year of election is given in parentheses.
George Washington (1789)
John Adams (1797)
Thomas Jefferson (1801)
James Madison (1809)
James Monroe (1817)
John Quincy Adams (1825)
Andrew Jackson (1829)
Martin Van Buren (1837)
Franklin Pierce (1853)
Abraham Lincoln (1861)
Ulysses S. Grant (1869)
Rutherford B. Hayes (1877)
James A. Garfield (1881)
Chester A. Arthur (1881)
Grover Cleveland (1895)
Benjamin Harrison (1889)
William McKinley (1897)
Theodore Roosevelt (1901)
William Howard Taft (1909)
Woodrow Wilson (1913)
Warren G. Harding (1921)
Calvin Coolidge (1925)
Herbert Hoover (1929)
Franklin D. Roosevelt (1933)
Dwight D. Eisenhower (1953)
John F. Kennedy (1961)
Lyndon B. Johnson (1963)
Richard M. Nixon (1969)
Jimmy Carter (1977)
Ronald Reagan (1981)
George H. W. Bush (1989)
Bill Clinton (1993)
George W. Bush (2001)
Barack Obama (2009)
Donald Trump (2017)

czyżbyż tegoż w. 1836 ma ona być płaćta. Słysz
szednego. Była Malowany, po odnowieniu, byłby białony.
Na ścianie dużej obraz Matki Bożej Częstochowskiej,
wramach słowianych, pod nim, mezza. między, między
był, jakto Repitancem jest w imięntach kościelnych
otłaz ozdoby przy ścianie, malowany ze słowian
amortami (figurami) po bokach. -

Ze pyramids. K. Cierusianskiego, P. Wincenty
Ściemięckiego, owieczny Własciciel Grichowa, do kłosa
go to kłosa i Mat obęda naleri, dał paręset Rubli
na odnowienie Kaplicy, ale dało na nią byłby
dach nowy, areszki fundulnu wielono do kłosa
na byzby, rekturay, kościota nylej.

po obęciu protokola K. Cierusianskiego samemrat
ze szładek odnowie Kaplicy i odprawie w niej
otłaz. Tu był nurek nito nylek, czyli plan zoko-
ny, gdy w. 1863 w szubek mienię, które go prot-
kety cety kłosa mienię być odnowionym.
po nylej dacy ten kapłan słubował sobie, że
byłby cęta, śięta odnowie. w. 1867 pisał, że cęta
wly kaplicy dęć posędkę cementonu, a renty musi
penu do myśłtego cęta otłaz.

Pomnikowi według K. Cierusianskiego niema w tym
kościółce żadnych - ten wielek to dawniej było
prochety na parapecie choru kłosa mienię, wój
cena M. prędy mody kłosa i kłosa go do kłosa
z Bebelu Gostawskiej prochety ze słowian
co pomnikowi - a było co pęnu mienię, gdy wli-
chinnu mójem słowian dęć napędy tu pęnu

univernone, a jāt qeluep suib hōdai, puer fūnd
sua Breznacyi Myntofath. utrius, in aduēu sui
grat, de tūdrat vīs ou pōry, gōz flōrē Allēi w
Krahōwē drahōwā (Wdżisunki Hst dō. polsk)
pōz Pōdy grēclie obojnowaty. — Olo nypōry prōmōtōr.
I.

Dom.

Flores

Quicunque mortalitatis consideras exempla,
Scias, hoc in humulo reconditum nostrum
Alberdum in Miroszowice Miroszowski
in Muchalłowice, Siemianowice, Baugōw haeredem
Nicipatiliūm quondam Cracoviensem

hic
Quidquid Amicis, Patriae, Religioni et Deo
Obsequium, amor, pietas et cultus suscepit
Catholicus percolit

Anno Dni 1647

/: Q. J. C. Myntofai Nozmita)

II. Dom.

Eucundus, gratus, comis, sermone jocosus,
Pulchrior, et toto nobilis, orbe, puer,
Ante me abis, neque amplius ibimus una,
Nec mihi, nec tui dulcia verba dabis.

Alberdus de Miroszowice Miroszowski
Filio suo, dilectissimo, dilectissimo
Moenus genitor affixit

ed. 1659. die 15. Novembris /: pōryjny, dnywōi:/

III.

Dom.

Amara

Amara, fatis tota

Seu

Amarum, amarissimum, lachrymarum mare

Seu

Quantos in immotis, horrida, crudelis
ex oculis, oribus, cordibus

Pateris)

Patris, Matris, Patrumque
Elicendi
Placuit, gemitus et suspiria
Furor

Quinque speciosis ante assumptis, nouum de trita filius
nunc sextum

Joannem Christophorum Mienskowski, Notarium
Cartusensem Severiensem 22. annorum parvae nimium
aetatis

Sed iniquae expectationis eripuit adolescentem
adque die

Solacium Parentum, Decus familiae, spem totam
Patrum, pro dolor, amisi.

Ergo truae eruditionis

Patris vero et materis moeroris

scripta per Parentem, scripta per Patrum

hic appenditur Memoriae

Obiit die 24. Aprilis 1674.

(Hoc est pauperis
Lynowi)

Epitafium mechnawych ukazyje cię de mietyhu podryjcowo
Michnowski Wycech i jego żona mietyhaż tam pomutłi
ale z pomutłi ich idpłotie, de chraj ich wumkowicę
Janiny: Wygumł dach dach potraiwali.
Zamiarę ich Lotierowa Hr. Mienskowski, cy-
na piersce, w kaplicę tej, do wiewań, nad dżuriani
do kociwta prowadzecem, - anżę napraciu od Larra,
Ramiereie pomutłi, - ot kłozymy u gory uie cysnię
Wpawumiane potłety zniw Ramiereieie anialuty,
Lekun napraciu.

D. O. M.

Wojciechowi Mienszowskiemu
podryjcowi. Krok. Lychi Mienszowski, Gonora, Plechowa dach dach
+ 1647 i dwie jęp dach dach dach dach dach dach dach dach
Kłozę dach dach dach dach dach dach dach dach dach dach
mechnawych, Luchier ich prawumkowicę

Janina

Stanisławowi Mirowskiemu
 Sławoii Bendińskiemu, Kapł. W. Kor., Międzywó, Matolezsin,
 Grichowa, Podlesie, Łajóna, Miłki, Klimontowa Dziurkowi * 23. IX.
 1727, + 5. XI. 1803, i żonie jego

1727, + 5. XI. 1803, i žene svo

Magdalena von Lamb

* 1737, + 14. V. 1797.

Wszystkie te ukończone kapielnie są w stanie ukończenia

du duc de Thabiane Mikosowski

Arabico Luce, Lamb. Ord. I. Stan. Kawalera, wicki dōn skicirica, circe

John Griehorn dietician,

Mucentyo Larange Swendsen'schitz

Roine, tu, was ameeru puchowanej

promisite ten pokaziv

Wroble Lubicz Jan Krzyżof Mirowski

6. poset Segun Gabrij. skamb. Jasbo kaj murshi, doh. Peshova

Shata i' inuyoh Driedie

R.T. 1891.

Czł. Łęczyński i Darow. Wypracowany sp. T. Czerniawski i urzędnicy
miejscowi w sprawie wiadomości:

1668 feria post festum Sⁱ Mathaei, Joannes Christophorus de M.

M. Juxta Reverendis et Capitaneus d. Severinae, Kelo p. et a.
his ductus erga Deum. . . . quatuor ~~modi~~ modis frugum, vulgo
wiesleli; - frumenti albis 4 kyla 3. - hordei 3. - ciceris 4. mon-
durae Bendi nensis, - ex bonis suis haered. Teriis, praefatae
Villae Matolgh. . . . pro victu, seu sustentatione organarii
Eccl. paroch. Bendi. quatuor, pro quolibet festo S. Martini
inscribit in aerum. . . . obligando se, suosque successores.
prodp. Jan Christophor. . . .

1685 Coram Actis Carb. Sever. Martinus M. in Villa Pozouia
censum redemptionalem a mille quingentes fl. pro 24. mis-
sis inseruit.

1703 feria 4^a post fest. conversionis S. Pauli, idem Martinus de
M. M. et ejus conjux Barbara de Tomice censum viemph-
nonaziebat triforum pro cumma capituli 1500 dinforum, pro
tribus suis quotiesh mense inscribunt.

1749.

16

16
16
16
16

三

1

4

1

1

1676 16/7. Jan Krzysztof syn dyktanymel Mat. Chr. Agniewska
M. Siedemiaszowie

1677 12/9. Tery Andrzej syn dyktanymel. Oj. Chr. Tery Wilech a
Michałczyński (Baron, Dział, bo opisał Ertury)

1678 19/11. Anna Marya córka dyktanymel

1680 2/3. Karimierz syn dyktanymel.

1681 10/9 Magdalena córka dyktanymel

1683 — Maryanna córka dyktanymel.

1684 — Andżej Leopold syn dyktanymel

1724 20/4. Jęlicyau Andrzej Jan, syn Karimierza M. Subapi
feri domae Bielkensis (zobaczę w do niego pod ~ 1686)
i Katarzynny (Dąbowski). Oj. Chr. Jan M. de M. Capita-
nens Myśłowicki (małżonki oddał syni Janowi
Ordinatus fideicomitarius s.) Chreśc. X. Tery M. M.
Kamionki Krak. proboszcz Myśłowicki.

1727 23/9. Stanisław Korka Andrzej syn powojnych Karimierza
i Katarzynny, (Stanisław Bendin s.) chrześc. go zwody i
był mu Ojcem Chr. powojny s. Kamionki M (Tery.)
Stanisław Korka Andrzej + 5/11 1803.

1740 4/1. Jan Krzysztof syn dyktanymel Tereza M. Venabotis
Lancicensis i Matobgria i Agniewski Dobinskiej. Rodzi
Chreśc. Johannes Christophorus de M. M. Comes My-
śłowicki i Susanna Cornelia de Oppernstorf,
w 23 par. X. Babulski kamionki Krak. i Barbara de
Oppernstorf Mirowska (sowa Jan Krzysztof L. Br.)
Chreśc. X. Tery M. Kam. Krak. Custos Corua-
rum Regni (Documentum ten posiadani w odpiśle m-
regdowym, in extenso, sporządzonym pod d. 1/4 1867
p. m. R. Czerwikowski.)

1741 2/1. Tereza syn powojnych: Tereza M. i Matobgria
i Agniewski - Rodz. Chr. Karimierz i Katarzynna M.
i Grichowa (powojni) Agniewski Tereza + 10/5 1749.
Tery w Krakowie.

1746. 13/4. Joanna Tupa, córka Józefa Agaty (Apłewski) powię-
szech

1747 4/9. Barbara Buzalska córka powięszech. Oj. Chm. Jeli-
cyan M. Szychowa (Gaurat, Budynek)

1757. 3/6 Joanna Juliana Katarzyna, córka Stanisława M.
(Starosty Bendi.) i Magdaleny (von Szamb). Ojciec jej
powięs pisał 5/11 1803, ona 24/5 1797 miała lat 60. - Le-
żąc obok w grobie pod Kaplicą. - Rodz. Chm. Katarzyna
M. Józef M. - Anna M.

1758 11/7 Marya Magdalena córka powięszech Stan. i Mary M.
dopietwiny Chmerek - umarła 10/1 1772.

1759. 17/9 Józef Renat syn powięszech

1760 5/12 Józef Antoni syn powięszech + 18/8 1769.

1762 4/8 Wawrzyniec Stanisł. Korka syn powięszech

1762 30/9 Najrodzkiego trzymała do Chrztu. Mirosławscy z
Grichowa. Chrzest go K. Józef M. Religiozni w Chri-
ście Pater Paulista (nie K. Józef Antoni Korka Korka-
ny, - ale powięs, Łabie Korkowski Kork Kork. syn
Adama).

Wyciąg

o Tablicy Genealogicznej Mirosławskich

skrzyni w której skrzyni Grzechowski Grzechowski
w Krakowie przez Stanisława Mirosławskiego
zopunymem Nobiel. i Młodo smarych, i dawniejszych
Generacji, a zgrawirowany tu na podstawie Budynek.
dow. Myślowicki i innych Matogardów-Bendinckich

Таблица Genealogicum
Водяного Мышловит, Луис Минеролов
Материя - Бендиксиз.

(Известно Таблицу Мышловит, Луис Минеролов.
Знаешь - Известно Бендиксиз, Бендиксиз
или Бендиксиз Минеролов)

Jan Mieroszewski

Podskarbi Krakowski, Starosta Redziński
na Mieroszewicach i podskarbi, Salskowiec,
Michałkowcach, Bangowie.

1. Krzyżtof na Chyrowcach, Salskowiec
Michałkowcach, Siemianowicach + 1623.
Z. Jadwiga de Benedyktowiec Salomon + 1617.
pnyw. Miasto i państwo Mysłowski

2. Wojciech Podwójewski Krakowski i
na Mieroszewicach Bangowie, Plechowice.
Z. Dorothea Bechlin Gostarska

1. Krzyżtof Sekretarz i Inżynier Król.

Poset do Rakowca, Kom. do fortyf. Krak. i Cysłukowy
na Siemianowicach i fund. Ord. pnyw. Mysłowski

2. Wojciech Jan Starosta i Sędzia Gen. Sędzia
na Michałowcach, Matogórn, Grich
Elżbieta pryncetarska, po Skarbku król
Estera Baroniowa Nilesak, potem na Gabl

+ 1679. Z. 1. Anna Hirska na Mżemiu i Głodzie
2. Agnieszka Starowicka na Baraniku i Faszewie
pozem na Mikołajem Mysłowski

1. Jan Krzyżtof 1676 + 1745. Ord. I. Hrabia
Stolnik podskarbi. Starosta, Sędzia Siemianowicki.
Sędzia Rykowski, pszyński, na Michałowcach,
Dębowce. Z. 1. Barbara Hrabianka Oppersdorf, 2.
Hrabianka Kolwrat, Gwarek ochuski.

2. X. Ferry Antoni 1677 + 1756.
Kustosz Korony, Kan. K. Kr. Kancelar
Saw. prob. Sędzia Mysł. Bogumiński
Deput. Tryb. Kor. na Czechach.

3. Hrabia
i Hrabianka
Ostrowski, 1640 + 1749. Z. W.
Chubraica Dę

1806.

1. Józef Łowczyński, Kurz. Ławn. Kraków.
Ord. II. Hrab. na Odnowie + 1765. Z. 1. Voti
Agata Dobinska + 1749. Z. V. Anna de Korabinski
Wasmann po Dymniczki Skrzynny, ona na
Pekuniu, Nagornauk i Wiedgunach.

2. Felician Ord. V. 1724 + 1798. Gen. ad. Major
Gen. ad. Szambel. Kan. Ord. J. Han. na Dębie
Krzysztof i Czechach. Z. Helena Letowska + 1794.

1. Jan Nepomucen ur. 1740. Ord. III. Hrab
podskarbi Hrabianki na Odnowie, Ple-
chowiu, Gornowie i Dobach. Z. Katarzyna
Szygłowska, potem R. Plutk. Zielinski

2. Wincenty Ord. IV. H.
Chorąży pnyw. + 1780

1. Stanisław Ord. VI. 1750 + 1824
Szamb. poset Sęd. Kom. C. W. Szamb.
na Hrubcach, Malchowcach, Gorn. na Hru-
Z. Kunyund a Hrab. Kborowska + 1810. Telle

1. Alexander 1781 + 1846.
Ord. VII. pryncetarski Ordyna
z. na pieczeni - na
małkowcach.

2. Ignacy 1787 + 1854.
Ord. VIII. pryncetarski kan.
ad. Voti. Miliłari

3. Jan 1789 + 1867.
IX Ord. pryncetarski, Szamb.
Sędzia, poset Sęd. na Malchowcach i.
Gorn. 1. z Wiktorya Kłose na Chmarnowiu
+ 1829, 2. Telle Baldowska + 1867.

1. Stanisław Hrab X Ord. 1819 + 1890.
Kom. Ord. Sędziarza - na
Machany Skle. i Salskowiec
2. Julia Grzeszka -

2. Stanisław 1827. Hrab. Ord. XI.
Rada Rybny, Kan. Order. powst. i. na
Machowcach i. Ławitka Bertale + 1877.

1. Jan

2. Stanisław

3. Krzyżtof

Horowski + 1647
Hochowici
Ka

Gen. Siemieniński + 1682
Glichowici. 2. 1. Voto
Karbka Lubojanowski 2.
tem na Gabr. Proszynskim

3. Wojciech Starosta Starowski
na m. Proszynskach, Zakubowicz
Rangowice, Siemieniński. 2. Elżbieta
Czajkiewicz na deluance, Wrasniawa
potomstwo istniejące

4. Walenty i Maryanna
Stapińska.

potomstwo istniejące

Haliński Podst. Biedzi, Chorąg
Kochanowski. 2. na Matylda, Glichowici
ikoni, Odonowi, Tasiemicy, Remosii
+ 1749. 2. Wiktorja Proszynska 2. Katarzyna
brańca Dąbówka.

Major
1794.
Starosta Bendinowski, Kapitan, Kom. Krot., na
Matylda, Glichowici, Olichowici, Łagow, Klimontow
Krowie. 2. Magdalena v. Szamb 1797 + 1797.

Siemieniński

1. Karol 1759 + 1839.
C. W. Szamb. Kapitan
owce na D. emia 2. 1. Jan
410. na Arab. Glichowice 2.
Tobiasz Biedzi

2. Karol i Elżbieta
promocja 2. Tychon
na Czechach na Gych.
wagawici 2. Cich
ca ka.

1. Józef Hrabia 1759 + 1833.
Szamb. Kap. 2. 1. Jan. na
Matylda, Glichowici, Łagow, Klim.
1. Józef. Kapitan. Wodichow
2. Józef. Siemieniński

1. Józef 2. Wacław 3. Jan. 4. Wacław.
2. Józef 2. Józef
budzi. Kap. 2. Wacław
w Łagow. 2. Wacław

1. Karol
+ 1894.

1. August
na Wagawici

1. Józef 2. Józef 3. Wacław
2. Józef. Wacław na Glichowici
na Glichowici 2. Józef
Wacław

Wacław Wacław
Wacław Wacław
Wacław Wacław

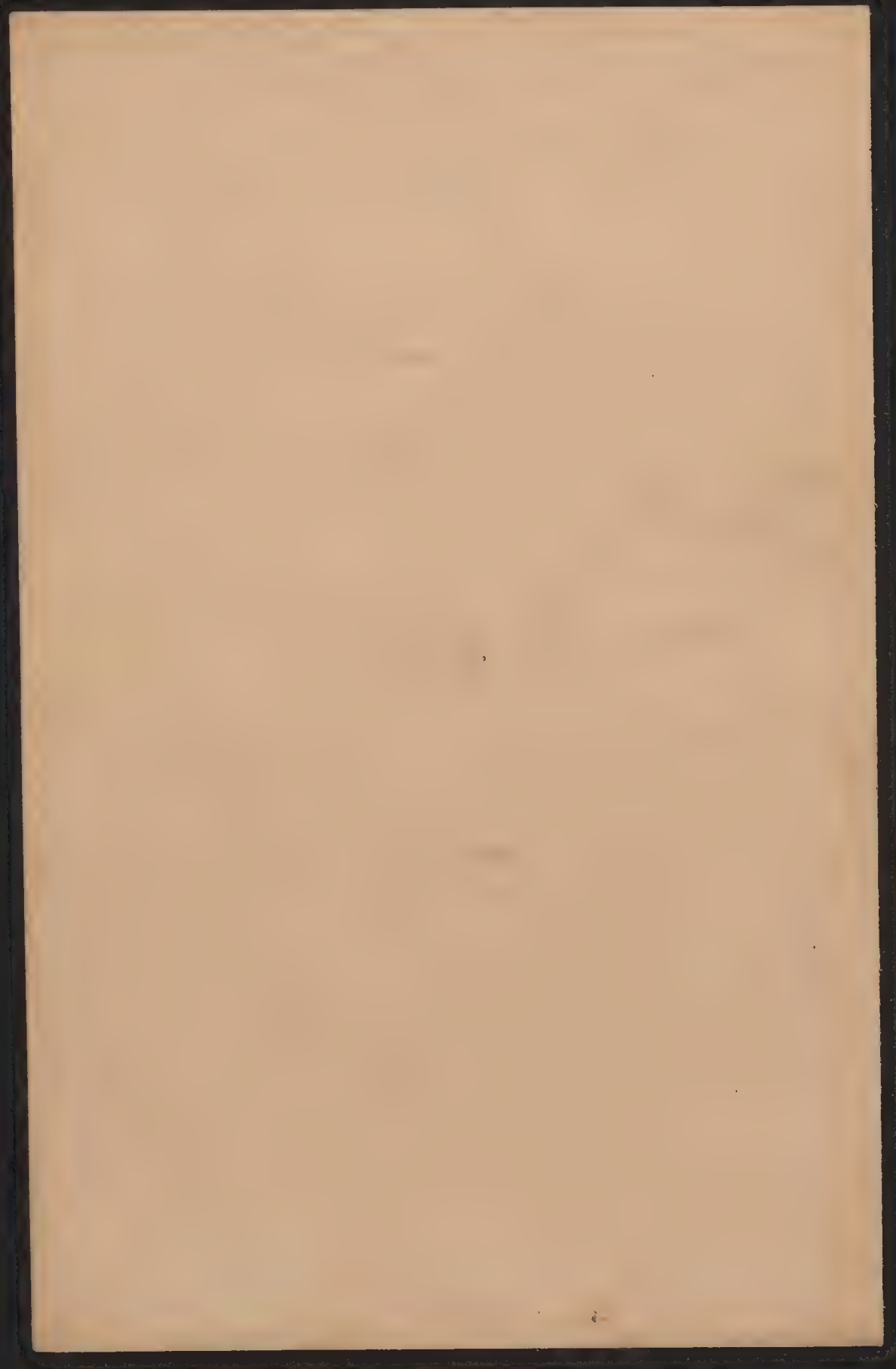
Erta 2. Józef
Józef 2. Józef
on Jan
2. Józef

potomstwo istniejące

3.

2.

W.

Wojciechowi Miroszowskiemu

Ktożby tylko powyższe postawy do zastrzeżeń pominięć się przechowały, tudzież ich prawom kowci
tudzież ich prawom

Starosieć Bendrinskiemu, Kapitałowi W. Mor. Mijajowa, Matobgria, Griczowa, Podlipin, Łajowa, Niewki
Kleinoutowa Dzedziowie * 23. IX. 1727, + 5. XI. 1803 w Łajowie jego * 1737 + 14. V. 1797-

~~Wie~~ wie ja Magdalene von Skaumb, ~~1707-1717~~
 wlej mraz sich fundowanej Kaplicy spoczywajacym i Anor ich wuncce
 Ludwice Strabiance Mieroszowskiej

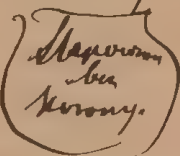
Arabiejsz Toraja, Szambelan, Ord. S. Stan. Nawalera wielu dobr diwidziac córce, dobr grichowa diwidziac
Wincetego Lesnyc i Siemienskiego

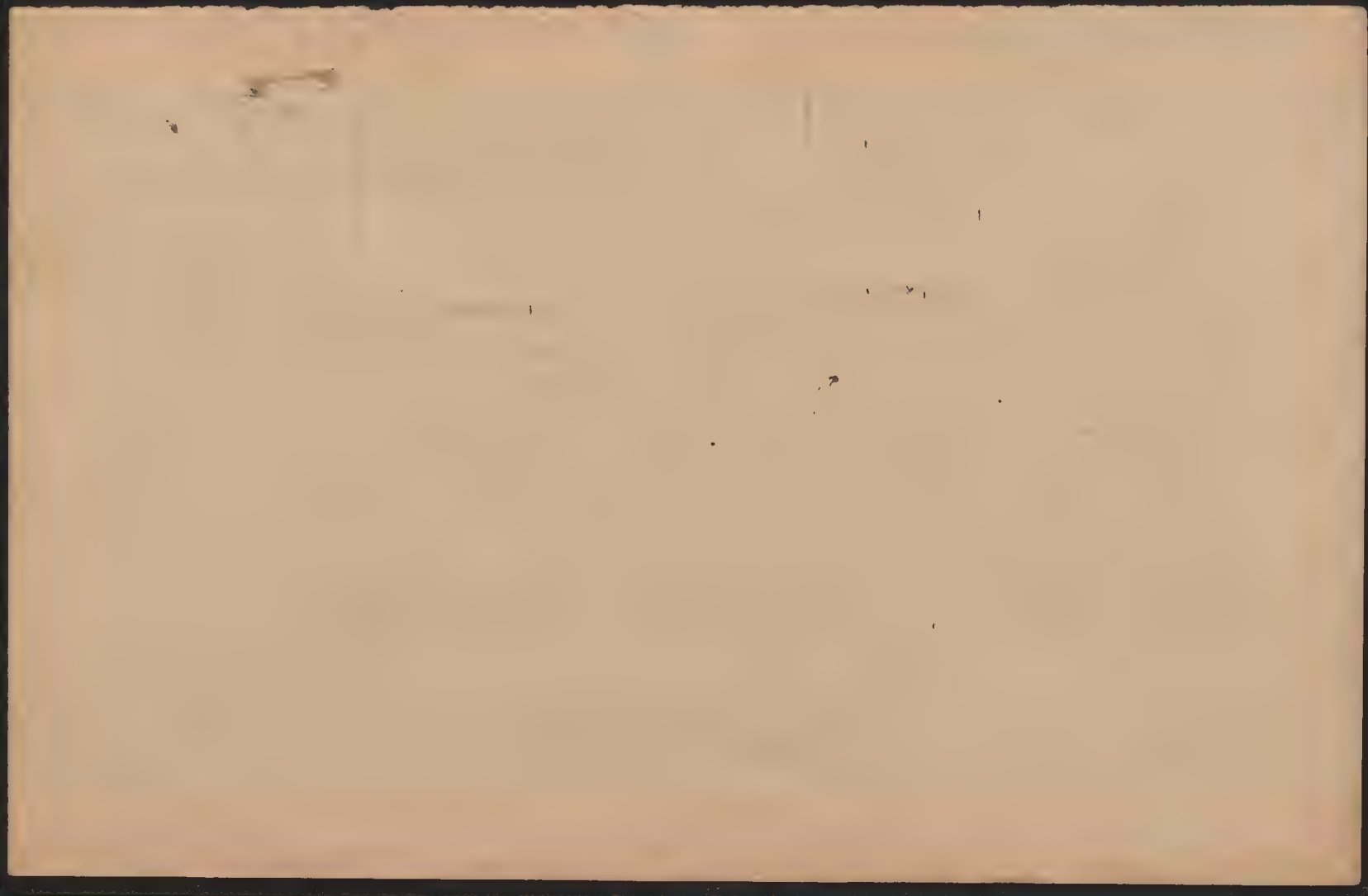
Łonie, ^{Stwierdzenie} du war' amgiem pschoranej
pomnik ten postawio-

Arabis lobiantha Kryetoz elliczowski
dół Piłkowskiej i innych Działach, Kamień i Ławo-wojnowski.

R. P. 1891.

6. poset Sejmu Galicyjskiego

Vodalki co do Vlyzhu .

Perbury 1886.

Boo
m
dln
da
na
m
Oln
Boo
na
slap
+ 1

I.
A.
Hau
a. u.
mon

Hau
na
+ 9/4

Boo
na
gu
P
Lub
up
wale
1277

Boo
na
cf p

Boo
III na
lyot
haeld

Genealogia Piastów

1.

Bolesław III Krzywousty, książę Polski między 1147 a 1179, dat. praprz. do Oder-
nawia Śląska. - Władysław krakowski i śląski X - drugi do powstania Pań-
stwa Krzyżow. (Podział 1139 - Wygnanie 1147) Młodszy do Czerwnej Góry -
dał, bierze udział w II Wniezanie 1147, do bitwy i Henryk Ładomierski
wielki. - Między w Aldeburgu 1162. - Wygnanie jego z kraju w 1162, do Siedmiogrodu
w Rumunię. Bolesław wysioli 1161. odgnał się pod Mediolanem.
Odznawia on 1164 Śląsk i dąży do niego.

Bolesław wysioli

na Wrocławiu
śląsk dolny.
+ 1201.

Konrad

na Głogowie
śląsk średni
+ 1179, śmierć bierze
Wrocław.

Mieczysław

na Raciborzu
śląsk górny.
+ 1211. op. pag. 5.

I. Książęta Dolnego Śląska

A. Wrocławscy

Henryk I. Prądko

św. Jadwiga Krzyżow.
monarcha Polski + 1238

Konrad na Nizie

Przybyszew. + 1199 do + 1201.
1200 apanaż, śmierć Konrada

Henryk II Dobry, Piśny

na Wrocławiu, monarcha Polski

+ 1141/1161. pod Legnicą, przeciw Łaskonemu

Bolesław, synu Calvus

na Wrocławiu - młodszy
go na Legnicę. Monarcha
Polski + 1278. Śmierć
Cubus i syna jego Prądko.
Upominek przekł. Wielkop.
Wielki, a Prądko Henryk III, a książęstwo Łaskonemu Wrocław.
1277. Wygnanie Cypri X - Wrocławskiego.

Mieczysław

na Raciborzu
+ 1250. po
mł. śmierci
synu Cypri.

Władysław

Przybyszew. Wrocław
+ 1270. Prądko
synu Cypri.

Henryk III

Legnica mł.
na Raciborzu.
Wielki -
synu Cypri.

Konrad

na Raciborzu
+ 1278.

Elżbieta

1244 r.
X. Poranna
śląsk
Konrada
Głogów.

Konrad + 1294

na Głogowie -
mł. Głogowski
op. pag. 2

Bolesław, Polku

na Raciborzu.
op. pag. 4.

Henryk V, Gryby, Grzesz, Obcas

+ 1296 na Legnicy i Wrocławiu po
Prądko. i. Matrona czołowa Prądko
i Elżbieta. Jan Kłosa Cypri. - Konrad Głogów
broni go do śmierci. 4. Kłosa Złotego 6 lat tr.
ma. 1. 1296. Emigracja do wygn. Cypri X - Wrocław.

Henryk IV Probus

na Wrocławiu Monarcha
Polski + 1296, Emigracja do
Polski, wygnanie Prądko
Kłosa. Prądko. a. 1296. go
Henryk V.

Bolesław, Świdry, Liborali

na Raciborzu i 1/3 Wrocław
go od Prądko 1208. Prądko
Prądko

Władysław, Gryby

na Legnicy i 1/3 Wrocław
ma Prądko. a. 1296. wy-
gnanie Cypri. Wrocław. od Prądko
Prądko Henryk V.

Henryk VI

Wrocławski, 2a. Prądko. Prądko
mł. Jan Cypri. + 1337 po
mł. Wrocław. Prądko. Prądko
Konrad
Prądko. Prądko. Prądko.
Opolski.

B. Głogowski

Konrad (później król) I dla siebie w Paryżu ożenił się z Agnieszka + 1198.

2. Salomea, córka Albrechta Włocławskiego, króla i strasim - zgonem, zgonem ożenił się z Głogowem.
1250. król zgonem zgonem, zgonem 6 lat w klatce belarnej, zgonem zgonem
Król.

Konrad II Głogowski, Głogowski
na Głogowie i Głogowie
+ 1304.

Przemysław I
na Głogowie i Głogowie
+ 1290 zgonem zgonem zgonem zgonem
Przemysław I zgonem zgonem.

Henryk III (Przemysław, Przemysław II)
na Głogowie
Fideli + 1303. Król zgonem do
zgonem zgonem, zgonem zgonem
zgonem zgonem zgonem zgonem.

Henryk IV + 1331
na Głogowie i Głogowie
na Przemysławie zgonem
1/2 Głogowa.

Konrad III
na Głogowie i Głogowie
na Przemysławie zgonem
1/2 Głogowa.
cf. pag. 3

Jan I
na Głogowie i Głogowie
na Przemysławie zgonem
1/2 Głogowa.
Król III zgonem zgonem zgonem
zgonem 1331.

Przemysław II
na Głogowie + 1331.
na Głogowie zgonem.

Henryk V. zgonem + 1369.

na 1/2 Głogowa, Głogowie, Głogowie zgonem

Henryk X. Przemysław Przemysław. zgonem zgonem zgonem

Henryk VI. Senior
na Głogowie

Henryk VII. Senior
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

Henryk VII. Senior
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

Henryk VIII. Senior
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

Henryk VII. Senior
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

Henryk IX. Senior
na Głogowie

Henryk IX. Senior
na Głogowie
na Głogowie zgonem zgonem
zgonem zgonem zgonem zgonem

Henryk IX. Senior
na Głogowie
na Głogowie zgonem zgonem
zgonem zgonem zgonem zgonem

Henryk IX. Senior
na Głogowie
na Głogowie zgonem zgonem
zgonem zgonem zgonem zgonem

Rudolf
+ 1454 zgonem

Balthasar
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

Jan III + 1488

Jan III + 1488
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

Henryk X + 1458.

Henryk XI + 1476.

Henryk XI + 1476.
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie
na Głogowie i Głogowie

B. Głogowski

B. Olesnicki

Syn Henryka III Fideles, Głogowskiego ~~włady~~

Konrad (Olesnicki I, Głogowski III + 1360

na Olesnicy, wolań, po bracie Henrykowi na Cieszanowie, pociąg Rostkowi III
Ludwika Legnickiego, portawny Olesnicy, wstąpił w 1327 za powierzenia
księcia Jana. Ten w 1345 pociąg Polakom pomaga.

Konrad II

na Olesnicy, wolań, Kancie,
Loranczy Zayelle przy kawalarii Cich-giński przy Ołtarzu Wschowy 1395.

Konrad III, Biały I

Konrad IV

Konrad V, Ciemny I

Konrad VI 1417 Biskup

na Olesnicy & Malgona na wolań
o Siemowita Mazowieckiego
ona 1466 imię do prawn do Włoch
Kazimierz. Zayelloviczowi. On
wolań wstąpił pociąg Polakom
mógł do wolań i Cich-giński
1414 pociąg. Wstąpił. Wstąpił
Ciemny wstąpił na Kancie
Ciemny i Wstąpił. o brata Biskupa
mógł, wstąpił, gdy był się
pociąg wstąpił + 1467 jechał
pociąg wstąpił.

Wstąpił + 1447. Biskup I.
Ciemny do wolań i Cich-giński.

Konrad VII, Ciemny II

Konrad VIII, Biały II

po bracie Siemowicie X^{ty}, po wolań i Cich-giński
Ciemny + 1492 wstąpił.

See also index of pag 5.

Ludwik III
na Reginy.

5.

Jan I. + 1453.
na Reginy.

Henryk X
na Goldbergu.

Elzbieta
a. Prinsessa z Opolniansko

Fryderyk I + 1488.
na Reginy, angharski, Bocz, Kluksborg, Byczyna.

Fryderyk II + 1547.
na Reginy, po Bracie na Bocz.
z. 1. 1516 Elzbieta z. Karim kr. pol. + 1517
z. 2. 1518. Katarzyna z. Prus. - a.
magnij's Reformy

Ferry I + 1521.
na Bocz.

Fryderyk III + 1570
na Reginy, Kuffenburg

Ferry II
na Bocz

Joachim Fryderyk + 1580 + 1602
na Bocz, a. Fryderyk IV na Reginy

Henryk XI. + 1588 w. krol.
na Reginy, z. Terym III a. 1584 m. c.
Turyam na Wozny - Katarzyna z. Terym Aug. k. p.

Jan Chryzostom
a. Reginy + 1629.
Ferry Rudolf
na Bocz, a. 1621. w. krol. a. Reginy

Fryderyk IV + 1596
na Reginy, z. Elzbieta Marya z. Karim Kiepski

Ferry III + 1664.
na Bocz

Chryzostom + 1672
na Bocz, a. Reginy
na Bracie Reginy 3 X 1672

Ludwik III + 1663
na Bocz

Ferry Wilhelm + 1675
a. Reginy, a. Reginy, w. krol.

II Księstwo Gornego Salacy.
A Raciborscy. B. Opawscy. C. Opolscy
Mieczysław I + 1211
na Raciboru

Kazimierz I + 1234.
na Raciboru, a. 1178. Kazimierz pol. Opier. a. Reginy z. m. Bracie z. Tal.

Mieczysław II + 1246.
na Raciboru, a. Bracie

Wladyslaw + 1272
na Opolu a. Reginy, a. Bracie

Mieczysław
na Raciboru
Leczko - Bracie
+ 1240 a. Reginy
na Reginy, a. Bracie
Kazimierz
na Raciboru, a. Bracie
+ 1232

Jakob
na Opawie.
na Opawie, a. Bracie
+ 1232

Bolesław I Mieczysław III
na Opolu a. Cenzura
+ 1289 a. Reginy, a. Bracie
na Opolu, a. Bracie

Kazimierz II
na Opawie, a. Bracie
+ 1289

Bolesław II
na Opolu, a. Bracie

Albert
na Opawie, a. Bracie

meuricic

Bolesław I.

Bolesław II + 1313

na Opolu i. z Bernarda Świdnickiego.

Władysław

na Kozł. i. Agata z Tiemon. Marowa
wzrost 1327 Cielcy. Lechowski. Włostko-
Nadzi, X. Ruski, - potem X. Ostrowski, do
później Ostrowski. Włostowski. Radocha
Lwów. - funduje Cielchów + 1401.

Bolesław IV

na Opolu z. Eu-
ferm z. Henryka
wzrost 1327 Cielcy.

Bolesław III

na Kozłowski

Bernard Henryk + 1349. w Płocku

Albert

na Kozłowski

Corba

z Władysławem
Cielcy X. na
podwójnie
na jej. Lubowicki
Lwów. do Kozłowski

Ladyslaw na Kozłowski Włostko.

Bernard II na Frankenberg

Jan Krystof na Kozłowski Kozłowski Kozłowski Kozłowski + 1421.

Matylda z. Kozłowski Kozłowski

Bolesław V.

na Opolu - Kozłowski, Kozłowski,
Kozłowski Henryk z Kozłowski, do
Kozłowski Kozłowski X. Kozłowski

Mikołaj I + 1463.

na Opolu z. Kozłowski. Majd.
z. Kozłowski Kozłowski

Henryk

na Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.

Jan I

Bolesław VI. Mirabilis
Kozłowski Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.

Mikołaj I

Opole Kozłowski
z. Kozłowski
Kozłowski.

Jan II + 1532

Kozłowski Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.
na Opolu.

Henryk

Opole + 1494.

D. Cierzyński E. Ożwiecin Kozłowski, F. Głogowski.

Kazimierz II, Ożwiecin Kozłowski

Władysław II

na Cierzyński

Kazimierz III + 1558

na Cierzyński. Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.

Jan

na Cierzyński. Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.

Premysław I + 1407

na Cierzyński, po Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.

Anna

z. Kozłowski Kozłowski

Kozłowski

na Kozłowski
+ 1381.

Bolesław + 1355

na Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.

Bolesław I + 1424.

na Cierzyński z. Anna. Kozłowski. Kozłowski.

Premysław II

+ 1421. na Kozłowski

Bolesław II

na Cierzyński

Władysław + 1463.

na Cierzyński

Władysław III

+ 1464. na Kozłowski

Kazimierz IV + 1528.

na Cierzyński. Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.

Władysław II

na Cierzyński

Premysław III + 1477

na Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.
Kozłowski. Kozłowski.

Władysław Kazimierz + 1571.

na Cierzyński

Adam Władysław

z. 1617. na Kozłowski

Lidonia Marya z

Władysław Kozłowski

Władysław Wilhelm

Kozłowski + 1625

Elzbieta Kozłowski + 1653

Kozłowski. Kozłowski. Kozłowski.

wr. 1289 Książę Opolski Kazimierz, na Oswiecimiu i Zatorze, wraz z synami swymi Bolesławem i Władysławem, w nadziei, że mu Król pomieści do zagarnięcia wsiadów braterskich. Może on już być tak dla Polski odpowiednim, gdy Król w ten sposób, jak Bolesław I na Opole potępił pod Ściewierzem, walując z Prabusem przeciw Łukietchowi.

wr. 1290 Wroclawski Henryk IV. Prabus, uważony że go Polacy opuszczą i oznaczają Wacławem Brzechimem.

wr. 1290 Legnicki Bolesław książę Wroclaw. Gdy książę Wacław w 1292 roku był w kraju jego Henryk Gruby, chrześcijański brat Prabusa objął do Królestwa, ten więc Królowi został składa.

wr. 1301. Legnicki Bolesław, książę Wacław.

wr. 1302 po śmierci Bolesława księcia Świdwieckiego sm. 1301. Synowie jego Wacław, Henryk na Zawoniwie i Łęchowie (Wartenberg) i Bolesław na Zembicach (Muensterberg), ten dostaje w lenno r. 1346.

Htożko? Tytuł Bernard Houslaus na Świdwiecy, książę Łubelka dzieł niepotrafię. Po śmierci Henryka Wroclawskiego od Jana Luksemburskiego.

Jana Luksemburskiego Król Czechy

1317 Książę na Cierynie, Kazimierz, na Oswiecimiu (Zatorze, Landzie, Lips, Wadowcach i Spinowicach) Jan Łuksemburski, bratowski, na Opole Bolesław, na Koźlu i Jaszczu Władysław.

wr. 1363 Wroclawski (Miegno-Legnicki) Bolesław III Henryk liberalis odstąpił swej dzielnicy po Odrze i obiecał stać się do podległego Króla krzyżowców, Władysław Łęczycki (którego w 1363 Legnica); Henryk VI. Wroclawski odstąpił swą część wrota. Ten dostaje od Króla Jana w lenno Kłodzko na wygnaniu.

1329. Legnicki Władysław przez brata zapytał Król gontami nakładami jego Braci Henryka Wroclaw i Bolesława zapytał o jego synów Wacławem i Henrykiem do Włocławka, Legnicy, Głogowa, Bydżu, Włocław, Głogowa i Włocław (Włocław?), Kłodzko (Kłodzko) Bydżu. itd.

1329. Głogowski na Legnicę Henryk, - oznaczając ewentualnie Lubecanów Braci Konrada na Oleśnicy i Jana na Sławnie (Cienawa lub Sławnie)

1329 Głogowski na Oleśnicy i Włocław Konrad

1329 Głogowski na Górze i Sławnie (Cienawa) Jan. Ten odstąpił od Króla Jana 1336 w lenno Głogów. (Tytuł brat poprzednich, sm. 1331) i przez siebie odstąpił Premysław II na Głogów i niecierne Czech. Sądził zech cenił Henryk Premysław II na Sławnie ginie. 1290 blisko Krakowa, pomaga je Prabusowi przeciw Łukietchowi. Był u Henryka Fideles w 1307

valery a Lotuński, - ujętych i Polakom: germanizacji.

~~Wacław Król Czeski i król Cesarza Karola IV~~

Cesarz Ludwik Bawarski

1357. Ludwik z Jarosławem Henryk II, syn Karola IV

Wacław Król Czeski i król Cesarza Karola IV

1357. 2 X^{ty} biskup Wrocław - Przemysław

1357. Oleśnicki książę. Cierpieli Karmin, Głuchowski

(Falkenberg) Polak, Przemysław Jan

1358. 2 X^{ty} biskup Wrocław - Przemysław

1383. Krzyżacy Rzym: i Przemysław

~~1390. 2 X^{ty} biskup Wrocław - Przemysław Jan Karmin i Przemysław~~

~~Przemysław Jan Karmin, 2 X^{ty} biskup Wrocław - Przemysław~~

~~Przemysław Jan~~

1488. Maciej z Jarosławem Jan z Jarosławem i Głuchowski.

1527. Jan Głuchowski. Przemysław I Cesarz i Karmin
kto po Wacławie objął się.

Przemysław w. 1335 - i 1339. Przemysław Czeski 1356.

ostatecznie przeszedł do Przemysław.

Karol IV 1355. awaria Przemysław Przemysław Jan.

1463. Jan Przemysław Przemysław Przemysław Jan.

Mykoscini brevis *de Schult.* ? kiedy wymarły

Wesley doing.

Wrocław 1337. Nisa, Belmachov 1200. Lubusz 1250. Grodzisk 1341.

Lequica, Bney, Volawa, Luben, Goldberg, Kluczbors, Rzymski, Smolke (1675)

Glazun Ciendava (Kernau) Gora, Leprolawa, Legai (Lagai) Khoruchovis (Khoruchovis)
 Sorawa (Sorau) (1888.)

S. M.

OSTATNI
PIASTOWIE SZŁĄSCY.

KRAKÓW.

NAKŁADEM KSIĘGARNI K. BARTOSZEWICZA.

W drukarni A. Koziańskiego ul. Szewska. 21

1885.

OSTATNI PIASTOWIE SZŁĄSCY.

W Zeszyście I, tomu XI-go na str. 120 i nast. i w zeszyście II, tegoż tomu na str. 275 i nast. Rocznika Wrocławskiego Towarzystwa dla historii i archeologii Szląska ¹⁾ podaje Dr. C. A. Schimmelpfennig, ewangelicki proboszcz w Arnsdorf, w dwóch artykułach dokładne bardzo, a nader zajmujące wiadomości o ostatnich Piastach na Szląsku. Użył on do tej roboty materiałów znajdujących się w król. rządowem archiwum szląskiem w Wrocławiu, a mianowicie: świeżo uporządkowane archiwum domowe książąt na Lignicy i Brzegu, akta dotyczące odnośnych wsi, fascykuł aktów dotyczących się rodziny von Sitsch i akta miasta Nisy.

Mogą przez niego zebrane wiadomości być wiadomemi uczonym badaczom, zdaje mi się jednak, że szerszej naszej publiczności zupełnie są nieznane i to mnie spowodowało do podania ich tutaj w streszczeniu i w zupełnie zmienionej redakcji. Podaję jednak wiernie całą treść wspomnianych artykułów, bo sądzę, że nawet szczegóły o majątkowych i domowych stosunkach tych książąt nie będą bez zajęcia.

Jak autor, z którego czerpię, wprost bez wstępu do rzeczy przystępuje, tak i mnie za daleko by wiodło, gdybym tu chciał wszystkie dziedziny wyliczać, na które rozszczepili się potomkowie Władysława i przytaczać kiedy która wygasła, ograniczę się

¹⁾ Zeitschrift des Vereines für Geschichte und Altertum Schlesiens, Namens des Vereines herausgegeben von Dr. Colmar Gruenhagen. Breslau Josef Max et Cie 1871—1872.

więc na przypomnieniu, że Swidniccy i Jaworowscy książęta wymarli z Bolesławem Małym r. 1367, że księstwa Munsterbergskie i Funkensteinskie po śmierci ks. Jana w r. 1443 przypadły Koronie, a przez króla Władysława Pogrobowca linii opawskiej nadane, powtórnie wygasły ze zgonem ks. Ernesta, Przemysława. Opawscy i Karnkowscy książęta wymarli r. 1469. Ostatni Opolsko-Raciborski książę Jan umarł r. 1532. Cieszyńscy wygasli r. 1625 ze śmiercią ks. Frydryka Wilhelma, a najdłużej istnieli Piastowie na Lignickiej, Brzeskiej i Wolawskiej dzielnicy.

Z synów bowiem ks. Joachima Fryderyka i Anny Marji księżniczki Anhaltynskiej:

Jerzy Rudolf, bezpotomnie z Elżbietą Magdaleną z książąt Muensterberg-Oels ²⁾ ożeniony otrzymał Lignicę, a

Jan Chrystyan brat jego, ur. 1591, po odbyciu nauk w Strasburgu, po znacznych podróżach i po pobycie na dworze Henryka IV. francuskiego, zaledwie 18-letni objął rządy Brzegskiego i Wolawskiego księstwa. Żona jego Dorota Sybilla córka Jana Jerzego Elektora Brandeburskiego (poślubiona r. 1611) przez czas 14-letniego pożycia powiła mu 13-cioro dzieci i odumarła go dnia 19 marca 1625 r.

Z tego potomstwa *Sybilla Małgorzata* ur. 13 Czerwca 1620 r. poślubiła hrabiego Gerharda Doenhoffa wojewodę pomorskiego, Malborskiego, Welińskiego, Lucieńskiego itd. Starostę ³⁾.

Zofia Magdalena ur. 14 Lipca 1624 była żoną Karola Fryderyka ks. na Muensterbergu.

Co do synów: *Jerzy* † 1664 książę na Brzegu, z pierwszej żony Zofii Katarzyny ma córkę Dorotę Elżbietę poślubioną w r. 1664 księciu Henrykowi Nassau-Dillenburg, a drugą żonę Maryę Elżbietę Karolinę księżną von Pfalz-Simmern pojął w r. 1660.

²⁾ Pisząc nie w kraju, a przez to nie mając pod ręką potrzebnych dzieł pomocniczych, nie jestem w stanie nazw niemieckich niektórych księstw, miast i wsi szlaskich zastąpić polskimi, któreby żadnej wątpliwości nie ulegały. Wolę przeto ograniczyć się na podaniu nazw tak jak je nasz autor w swej pracy zamieścił.

³⁾ Także Starosten von Bern, Schoenek.

Ludwig książę na Lignicy, ożeniony z Anną Zofią księżną Meklemburską, umiera bezdzietny r. 1663.

Chrystyan † 28 Lutego 1672. Żona Ludwika księżna Anhalt, połączywszy wszystkie trzy księstwa, przekazuje je swemu synowi

Jerzemu Wilhelmowi ur. 1660 † 21 Listopada 1675, po którym Lignica, Brzeg i Wolawa jako opróżnione lenna do czeskiej korony wróciły.

Cała ta linja szląskich Piastów była wyznania helweckiego.

Lecz ten ostatni panujący książę szląski nie był zarazem i ostatnim Piastem. By o ostatnich zasięgnąć bliższych wiadomości, wróćmy się do zacytowanego powyżej księcia Jana Chrystyana.

Owdowiawszy w 34 roku życia, nadzwyczaj moralny, nie-nagannyh obyczajów, a przedewszystkiem domowego szczęścia pragnący, powtórne chciał zawrzeć śluby małżeńskie i jak się akta wyrażają «nie tak dla zewnętrznej piękności ciała, jak dla jej wybornych cnót, szczególną, serdeczną miłość powziąwszy» dla Anny Jadwigi von Sitsch, dziewicy szlachetnego rodu, pojął ją za żonę.

Podobne związki szląskich książąt nie były rzeczą niezwykłą.

Oprócz powyżej wzmiankowanej Małgorzaty Sybilli córki właśnie Jana Chrystyana, o którym tu mowa, żony Denhoffa, była jedna z córek Fryderyka III. księcia na Lignicy za Zygmuntem baronem Kurzbach, a Mikołaj ks. Muensterberski (1341 do 1346) poślubił Agnieszkę Kruschiną von Leuchtenberg.

Ród Sitschów (Sitsch, Sitsche, Siczszen, Siczin) należał w księstwie Strzelce do starszszlacheckich i występuje w tamtejszych aktach od r. 1340. Na końcu XIV. wieku posiada on Krumendorf, od połowy XV. Polnisch Jaegel, a od r. 1467 do 1616 można nieledwie z dokładnością wywieść jego procedencją z dokumentów.

Zdaje się, że Fryderyk von Sitsch auf Polnisch-Jaegel † 1568 miał dwóch braci niewiadomego imienia. Jeden z nich nabywszy Stiebendorf, daje początek linji z tego majątku się piszącej i jest ojcem Jana, ur. 1552 † 1609, który się duchownemu stanowi

poświęcił i od r. 1601 przez 8 lat na wrocławskiej, biskupiej stolicy zasiadał.

Fryderyk zaś miał trzech synów. Z tych średni Fryderyk II. † około 1590 dziedziczy Polnisch-Jaegel, ale mu się nie wiedzie, syn jego Fryderyk III. † 1609 pozostawia swą żonę Annę von Pogrel z 7-iem nieletnich dzieci i z majątkiem odłużonym 12.000 talarów. Mimo zabiegów i oszczędności nie może go ona uratować i takowy przechodzi w r. 1615 do jej krewnych Pogrel auf Deutsch-Jaegel. Dwaj drudzy synowie Fryderyka I. przenoszą się do księstwa Nisy. Najstarszy Gabryel posiada już w r. 1569 dobra Freiwalde, najmłodszy zaś Adam występuje na początku XVII. wieku jako dziedzic obszernego państwa «Bilaw».

Drugi brat Fryderyka I. także niewiadomego imienia był ojcem Jerzego Sitsch von Polnisch-Jaegel, biskupiego starosty Otmachowskiego; biskup go też bratankiem, Vetter, nazywa.

Pomimo że ta linja była augsburskiego wyznania zostawał biskup z nią w najserdeczniejszych stosunkach. Nietylko, że Jerzego mianował swym starostą (Hauptmann auf Atmachau) ale gdy w r. 1601 gracyalne dobra Eilau, po śmierci dożywotnika do kapituły wróciły, nadał je «w uznaniu wiernych i pożytecznych służb, które jego Wierność, uprzejmie nam miły, stateczny, szlachetny Jerzy von Sitsch und der Polnischen Jaegel, starosta Otmachowski nasz bratanek nam i kościołowi świadczył i w przyszłości kościołowi świadczyć może, chce i powinien» ⁴⁾, temuż Jerzemu, synowi jego Fryderykowi i wnuce jego a Fryderyka córce Annie, w wolne od wszystkich ciężarów dożywocie, zastrzegając jedynie, że po ich zejściu, majątek ten znów w posiadanie kościoła powróci.

Ale biskup nie niewdzięcznego obdarzył. Już w r. 1603 gdy biskupi skarb był próżny a trzeba było cesarzowi wojenne subsidia (Kriegsgelder) płacić, pomógł i Jerzy i Adam Sitsch von der Polnischen Jaegel, dziedzic Bilawy, każdy 2000-mi talarów, za co znów im biskup stołowe swe dobra zastawem puścił. Pierw-

⁴⁾ Der gestrenge, ehrenfeste Vetter und lieber Getreuer.

szemu folwark Martwitz cum fundo instructo, od Otmachowa tylko $\frac{1}{4}$ mili odległy, drugiemu zaś wieś Bilitz.

Syna starosty Jerzego, Krzysztofa, mianował biskup swym radcą i nadwornym marszałkiem w Nisie, a umierając pozostawił swej rodzinie ogromną na owe czasy sumę 84.000 talarów. Po śmierci jednak biskupa Krzysztof ze swych posad rezygnował.

Rok zejścia starosty, który jeszcze przed śmiercią kupił na własność wieś Starwitz nie jest wiadomym.

Syn jego umiera w Grudniu 1611 r. pozostawiając swą wdowę Annę von Pogrel i troje dzieci w najkorzystniejszych majątkowych stosunkach. Dziećmi temi są:

Anna Barbara † 1660, na którą brzmiał ów zapis biskupa, była żoną Henryka von Reideburg, ochmistrza dworu ks. Doroty Sybilli, pierwszej żony Jana Chrystyana księcia Brzegskiego. Syn zmarł w Osterrode roku 1637 któremu tamże na pomniku napisano, że jest ostatni z rodu ⁵⁾. Anna Jadwiga urodzona dnia 13 Stycznia 1611 potem żona księcia Jana Chrystyana.

Wdowa po Krzysztofie Sitschu nie poszła powtórnie za męża, jak to naówczas ogólnym było zwyczajem, lecz poświęciła się wychowaniu swych dzieci. Gdy zaś arcyksiążę Karol po Janie Sitsch objął biskupstwo wrocławskie i rządy ziem do niego należnych, a w Nisie zaczął bezwzględnie kontrreformację przeprowadzać, przeniósł się do Brzegu, gdzie od dawnych czasów ród jej wysokie piastował urzędy.

Data tego przesiedlenia ani jej śmierci nie jest wiadomą, lecz ta ostatnia musiała przed r. 1625 nastąpić, gdy naówczas widzimy 14-letnią Annę Jadwigę przebywającą w domu szwagra swego Reideburga.

Tam ją poznał książę Jan Chrystyan. Gdy dom, w którym zamieszkiwała (frontem do ulicy Zamkowej stojący) dotykał z przeciwniej strony książęcego ogrodu, nadarzała się księciu sposobność

⁵⁾ Że familja ta wygasła twierdzi i Henelius w swej Silesiographii, mówiąc, że w kościele w Brzegu jest pomnik ostatniego jej potomka, zapewne z linji Fryderyka I., o którym było powyżej.

częstego jej widzenia i obserwowania. Jak już wyżej wspomniano serdecznie ją pokochał i spodziewał się, że mu utracone szczęście domowe powróci. Po upływie więc roku żałoby, w sam dzień swych imienin 24 Czerwca 1626 nastąpiły zaręczyny. Spisane pakta ślubne (intercyzę) zatwierdził cesarz dnia 20 Sierpnia a 13 Września t. r. poślubił Jan Chrystyan naówczas 15 lat i 8 miesięcy liczącą Annę Jadwigę.

Lecz książę Brzegsko-Lignicki nie posiadał ziem szerokich i wcale nie był bogatym. Z pierwszego małżeństwa pozostało naówczas przy życiu jeszcze 4 synów i 2 córki, a należało mieć względy na elektorski dom brandeburski, z którego zmarła księżna pochodziła. Obawa też, iż mu z drugiego związku jeszcze potomstwa przybędzie, a takowego nie zdoła po książęcemu wyposażyć, stała się powodem, iż ugodą ślubną postanowiono, że dzieci z drugiego małżeństwa pochodzące nie mają używać tytułu książęcego i że póki starczy potomstwa z pierwszego i potomstwa księcia Jerzego Rudolfa na Lignicy, nie będą dziedziczyły książęcej władzy. Każdemu ze synów urodzić się mających zapewniał jedynie Jan Chrystyan po 20.000 a każdej z córek po 6000 talarów już na posag i wyprawę zarazem.

Chociaż układ ten przypomina zupełnie zaopatrzenie zwykłe przy małżeństwach na lewą rękę, związek jednak o którym tu mowa, nie był morganatycznym. Nietylko takich naówczas wcale nie znali szlęscy Piastowie, ale Anna Jadwiga używała tytułu księżnej panującej, co nawet z początku wiele zawiści wywoływało. Księżna jednak daleka pychy i zarozumiałości, jakie często parweniuszów cechują, pełna skromności i łagodności, nie mieszała się do spraw publicznych, opiekunka, orędowniczka biednych, pełna taktu i rozumu, nie myśląca o tem, aby grać rolę księżny, lecz by spełniać obowiązki żony i pani domu, «była zawždy najmiłościwszą względem koło niej służbę pełniących» i swym damom dworu umiała w prawdziwą przyjemność zmienić ich stanowisko.

Względem męża była najwierniejszą i najpotulniejszą towarzyszką życia, starała się odgadnąć każde jego życzenie, z ca-

łem poświęceniem pielęgnowała go w licznych chorobach i była najserdeczniejszą pocieszycielką wśród ciężkich losu kolei, które i księcia i kraj nawiedzały. Corocznie w dzień jego imienia, a rocznicę zaręczyn ofiarowała mu własnoręcznie spleciony wieniec. Że i Jan Chrystyan kochał bardzo swą żonę, dowodzą corocznie przez niego na gwiazdkę składane dary, między temi np. «Zapewnienie jednej lenności małżonce Jego książęcej mości z dnia 24 grudnia 1631» i drugie «Zapis Jego książęcej Mości ogrodu w Lidnicy swej małżonce i jej potomstwu z dnia 24 Grudnia 1634 w Toruniu», wymienione w inwentarzu, po śmierci Anny Jadwigi spisany.

Ogród w Lidnicy oznacza niezawodnie «Małą Lignicę», Klein-Lignitz, między lasami dem Ritschener und dem Leubuscher Forst, dom myśliwski na prawym brzegu Odry, który ks. Jan Chrystyan w r. 1614 w zupełny zamek przekształcił i urządził, jego ulubione miejsce pobytu. Tem łatwiej dar ten pojąć, gdy dzieci z drugiego małżeństwa właśnie używały nazwiska von der Lignitz, a później von Lignitz.

Było ich 7, lecz tylko troje dojrzałego się wieku doczekało.

Książę Jan Chrystyan przemieszkował zwykle w Brzegu, w Małej Lignicy, lub w Herrnsstadt. Tylko w nieszczęśliwym dla całego Szląska roku 1633, gdy Szwedzi i Sasi Brzeg zajęli, (bo do owej epoki zdołał książę nie przyjmując od żadnej ze stron wojujących propozycji obsadzenia jego stolicy garnizonem, ochronić ją i utrzymać neutralność własnem wojskiem przy pomocy mieszczaństwa) gdy wypadki dla ewangelików Szląska zły obrót wzięły, a nawet osobie księcia groziło niebezpieczeństwo, gdy zarazem i powietrze morowe wybuchło, udał się on z rodziną przez Leszno do Torunia, gdzie z pozwoleniem polskiego Władysława IV. w najętym domu zamieszkał. Potem przeniósł się do zastawem utrzymanego, a do elektora brandeburskiego należącego zamku Osterrode.

Z tego za granicą pobytu Anna Jadwiga do kraju nie wróciła. W r. 1638 miała bowiem już zdrowie bardzo podkopane, a była w stanie brzemennym. Wprawdzie po zwyczajną uwiła

wieniec na imieniny męża, lecz miała widzenie, które ją ostrzegło, że to już czyni po raz ostatni. Nie wspominała o niem wprawdzie, ale upadła na duchu i solennie żegnała się z mężem i z dziećmi. Rozwiązanie atoli nastąpiło szczęśliwe, powiła 18 października córkę i przy chrzcie jej 25 listopada asystowała. Nawet na tyle sił się zebrała, że wraz z mężem i całym dworem 19 stycznia 1639 r. przyjmowała komunię i przy poobiednim nabożeństwie była obecną, lecz od tego dnia już ciągle chorowała. Stosownie do jej życzenia sprowadzono jej siostrę Annę Barbarę, by ją pielęgnowała. Księżna drżącymi rękami, z nateżeniem sił ostatnich spłotła wieniec dla męża i ofiarowała mu takowy 24 czerwca i wtedy mówiła o owem widzeniu, które się nie sprawdziło, ale się co do swego stanu nie łudziła. Owego dnia albowiem przepraszała go, że przez swą chorobę staje mu się ciężarem, mówiąc «czuję że waszej miłości jeszcze więcej niedogodności będę powodem, ale racz wasza miłość ¹⁾ mieć ze mną cierpliwość, muszę czekać, aż od Boga czas oznaczony nadejdzie». I Jan Chrystyan wiedział, że już niema nadziei jej uratowania. Ciągłe przy jej łożu przebywał i razem z nią się modlił. Wzruszającym jest, jak jeszcze na kilka dni przed śmiercią ona męża swego pocieszała «najlaskawszy, najukochańszy Panie, raz przyjdzie nam się rozstać, niechże dla Boga, wasza miłość tak się nie trapi i pomyśli, że przez to nie poradzi. A my przecież się znowu połączymy. Wiem, żeś mnie wasza miłość serdecznie kochał, to mi też serdecznie żał, jeżelim w czem kiedy waszą miłość pogniewała. Błagam miłosiernego Boga, aby waszą miłość za to wielkie przywiązanie i tę wierność, którąś zawždy mi okazywał, nietylko tutaj docześnie ale i tam wiecznie wynagrodzić raczył. Szczególniej z całego serca proszę Boga, aby po tylu przebytych niedolach, zgryzotach, kłopotach i przeciwnościach, raczył znów waszą miłość pocieszyć i w pokoju i spokojności znów na stolicę książęcą przywrócić» ²⁾. Dnia 15 lipca czytano

¹⁾ Euer Liebden.

²⁾ Ten ogród łączący Zamek z mieszkaniem Anny, ta jej tak serde-

jej psalm 23 «Pan mym pasterzem, niczego mi nie braknie.» Z uśmiechającą się twarzą, ku zdumieniu obecnych ostatnie psalmu wyrazy «w domu Pana pozostanę na wieki», powtórzyła z cicha trzy razy. Były to jej ostatnie słowa. Nad ranem zasnęła na wieki, bez boleści, mając lat 28, miesiący 6 i dni 3. Tak spełniły się jej często za zdrowia powtarzane życzenia, «aby nie dożyła śmierci swego pana, najukochańszego na świecie skarbu i aby miała tak lekkie ostatnie chwile, jak je miała jej ukochana pani matka.»

Śmierć, jako rzeczywistej księżny, notyfikowano wszystkim krewnym domu, zaprzyjaźnionym dworom, szlachcie pruskiej, miastom: Toruniowi, Elblągowi, Malborgowi, Gdańsku, z zaproszeniem na pogrzeb na 5 października. Oczywiście, że księstwa przywdziały żałobę krajową. Trzej synowie Jana Chrystyana z pierwszego małżeństwa, którzy z macochą w najlepszych byli stosunkach, tłumaczą w liście z dnia 29 listopada z Brzegu swe nieprzybycie tem, że: «choć mało ludzi i koni ze sobą wziąć chcieli, lecz i na to funduszków w komorze nie było.» Niejednego wstrzymały: daleka podróż, niepewność po drogach, a zwłaszcza ciągle w Szląsku tocząca się wojna. Pruska szlachta stawiała się licznie, a obce dwory i miasta przysłały deputacje. Tekst exorty nieboszczka sama była sobie obrała, lecz go już dziś nie wiemy,—ona oznaczyła, by śpiewano pieśń «Wola mego Boga niechaj się wszego czasu dzieje.» Pochowana w kościele w Osterrode, jak sobie to wywróżyła na pogrzebie brata, mówiąc naówczas, «że i ona z pewnością tutaj swego ziemskiego kresu dobieży.»

Z pobytu swego w Prusach książę Jan Chrystyan raz tylko w r. 1634 przybył do Szląska, by przewodniczyć zebraniu ewangelickich książąt i stanów tego kraju. Przepędził on wtedy święta

czna a pokorna miłość dla męża, to cieszenie go w jej ostatnich już chwilach życia, i myśl jej wtedy jeszcze o kraju,—ta gorąca miłość księcia dla żony, to ciągle u jej łoża przebywanie, ta boleść po jej stracie, której Jan Chrystyan nie przeżył, mimowoli przywodzi na pamięć ogród w Wilnie, Zygmunta Augusta i Barbarę i rozpacz króla po jej śmierci.

Bożego Narodzenia w Brzegu, a w styczniu 1635 r. znów wrócił do Torunia. Niewiele przeżył swą drugą żonę, gdyż tegoż roku 1639 co i ona zakończył swe życie dnia 25 grudnia.

Jeżeli powyższe wiadomości zapoznają nas z moralną i sercową stroną Anny Jadwigi, to następujące wypisy mogą nas objaśnić co do jej materialnych stosunków.

Inwentarz jej spadku okazuje, że na owe tak w pieniądze ubogie czasy, zmarła posiadała znaczne fundusze i żyła w wielkich dostatkach.

Pozostało po niej w gotówce 183 starych talarów ¹⁾, 80 sztuk elektoralno-saskich trójgłowych talarów (z r. 1595 z popiersiami Chrystyana Jana, Jerzego i Augusta saskich), 59 sztuk pół-Klippen (między niemi 1 cała) i 507 pojedynczych dukatów. Prócz tego w «woreczku fioletowym» 26 sztuk chrzestnych darów jej dzieciom ofiarowanych wartości 500 dukatów, gdy wszystkie były złote a pojedyncze i 30 duk. ważyły i jeszcze 12 dubeltowych Rosenobel'ów. To tłumaczy, iż mogła ona w grudniu 1634 Jerzemu Ernestowi Doebel księżęcem Rentmeistrowi (kasierowi) 200 duk. na opędzenie wydatków pobytu w Toruniu za jego rewersem pożyczyc. Suma to, jaką ówczesni książęta rzadko pod ręką miewali na opędzanie ich osobistych potrzeb.

Jej szkatułka z klejnotami obejmowała 94 przedmiotów. Między temi: Korona ²⁾ o 12 różach dyamentowych i o 7 różach w których po 1 dyamencie a 4 perełki i pomiędzy różami z perłami. Korona z pereł zielono emaliowana z różami z pereł. Dwie korony ze złotego drutu z perłami i emalją ³⁾. Opaska na kapelusz z czerwonego atłasu o 29 złotych różach, w nich 16 dyamentów i 14 rubinów. Czepiec w róże z pereł. Klejnot, jakby

¹⁾ Nie będąc biegły w numizmatyce nie potrafię wyjaśnić co znaczy Halbe Klippen, co dubeltowe Rosenobel, a domyślam się tylko, że stare talary w przeciwstawieniu do szląskich (o 36 groszach, o których będzie poniżej) mogą być tak zwanemi u nas *bitemi*, gdy szląskie są *twardemi*, pierwsze o 8 a drugie o 6 zł. pols. (2 fl. i 1½ fl.)

²⁾ Korony te oczywiście musiały być tylko diademy.

³⁾ Zdaje się filigranową robotą.

kita, czarno emaliowany z dyamentami (wagi 27 duk.) drugi podobny (15 duk.) Klejnot ¹⁾ z dyamentami i rubinami, zielono, niebiesko i biało emaliowany z trzema przywieszonemi wielkimi perłami (23 duk.) Sześć klejnotów kamieniami sadzonych (69 duk.). Łańcuch złoty (ważący 93 duk.). Sześciokrotny łańcuszek pancierzowy większy i także trzy mniejsze ($47 + 18 = 65$ duk.). Łańcuch z kolankami czyli sztuczkami ²⁾ (27 dukatów) także ze złotymi różyczkami dyamentami i perłami (10 dukatów). Sześć sznurów pereł 19 łutów ważące. Wizerunek księcia Jerzego Starszego oprawny w rubiny (7 duk.). Bransoleta ze złotemi rękami (20 duk.). Stary pierścień z 9 turkusami. Jedynaście pierścieni z dyamentami i innemi kamieniami. Zegarek biały w futerale wysadzonym szafirem i dyamentami, torbeczka «Fortunata» ³⁾ wiszący na trzech łańcuszkach, z perłowej macicy, na niej z jednej strony zwierciadełko z dyamentem, 5 rubinami i u dołu z perłą (8 duk.) dwa złote lewki (15 duk.) pięć sztuk złotych monet (30 duk.), trzy rzymskie monety i w puszcze pojedynczych dukatów 10 i różne przedmioty (69 duk.).

Spis sreber wykazuje 113 numerów. Między temi pięć podobnych kutyh miednic złożonych z takimiż nalewkami. Trzy lichtarze, jeden świecznik ⁴⁾ z główką aniołka, cukiernica, ośm konew, z tych niektóre z numizmatami, jedna z rzymską monetą, jedna z obręczami, inne z figurami. Wielka połączana konew z imieniem i z herbem księcia. Konew i doń należących 12 koneweczek połączanych. Dwanaście puharów kutyh ⁵⁾. Dwa z białemi kwiatami ⁶⁾, dwa kubki, znów trzy inne ⁷⁾. Dalej pięć wię-

¹⁾ W starszej niemczyźnie ein Kleinod znaczyło zwykłe noszenie na szyję, podobne do dzisiejszych medalionów.

²⁾ Gliederkettchen.

³⁾ Fortunatus saekel.

⁴⁾ Eine Leuchte, zapewne kandelabr.

⁵⁾ Getsieben, to jest mit dem Hammer getsieben.

⁶⁾ Nie wiem co to znaczy? — może kwiaty mat?

⁷⁾ Herzbecher mit Diamanspitzen. Myślę, że grawirowane, ze sercem i ozdobami w diament cizelowanemi.

kszych i znaczna liczba mniejszych, kutych kubków kredenso-
wych ¹⁾. Trzy połączane kubki z pokrywami, srebrne czarki
(filiżanki). Pewna liczba wielkich ośmiokątnych flasz, jedna z imio-
nami i herbami obojga księstwa, dwa połączane uszka na sól
z połączaną figurką ²⁾. Trzy garnuszki, łydelek z łyżeczką, kilka
łyżek. Niema wzmianki o nożach, widelcach, półmiskach, tale-
rzach, jadano zapewne na cynie.

Z bremborionów i rozmaitości są wspomniane:

Wielki srebrny połączany jelen z rogami koralowemi, ku-
kułka na gałązce koralowej, złoty głuźec z trzema rubinami, dya-
mentem, szmaragdem i kilku perłami. Pietnaście sztuk baranków
i innych zwierząt. Głowa błazna ze dzwonkiem połączana. Takż
okręt, pięć srebrnych winnych gron, dwie gruszki. Lalki, grze-
chotki i zabawki dziecinne, własność «paniąt i panienek» ³⁾.

Co do garderoby wymieniono na 40 pozycyj:

Dwa futerka z wierzchem aksamitnym, jedno z zielonym,
drugie z czerwonym. Dwa płaszcze czarne aksamitne, jeden czar-
ny kastor (czy nie płaszcz czarny z bobrami?) Dwa kożuszki ba-
ranie, jeden z wierzchem czerwonym adamaszkowym, drugi z brzo-
skwiniowej tureckiej materji. Sukien atlasowych sześć, z tych
dwie złotem haftowane. Gorset ⁴⁾ z zielonego adamaszku, drugi
z cielistej jedwabnej materji. Pruska czapka ⁵⁾ czerwona aksami-
tna, druga czerwona atlasowa ze złotym sznurem. Sznur do kape-
lusza srebrem i złotem przerabiany, sześć czepków. Para rękawi-
czek srebrem i złotem tkanych, para czerwonych kokard do trze-
wików, ze złotemi ozdobami ⁶⁾. Siedm fartuchów płóciennych itd.

Zapas płótna i bielizny nie był znaczny. Wspomnimy tylko

¹⁾ Kredenzbecher. Kredenzen znaczy podawać, prezentować, lecz po-
dobno wszystkie do tego celu służyły.

²⁾ 2 Salzoerchen, vergoldet, mit vergoldetem Maennlein.

³⁾ Der Herrlein und der Fraenlein.

⁴⁾ Schnuerleibchen. Może rodzaj kaftanika zwany Colet.

⁵⁾ Preussische Muetzen, zapewne rodzaj beretów.

⁶⁾ Schuhrosen mit goldenen Spitzen, albo z koronkami, albo z koń-
cami, albo z iglicami złotemi.

47 łokci ręczników, 2 obrusy, 13 serwet, 52 chustek do nosa, 2 wielkie welony pięćłokciowe, kilka prześcieradeł, poszewek itp. Prócz tego dwie kołdry z zielonego rypsu ¹¹⁾, firanki do kołyski z adamaszku i kitajki, pięć dywanów na stoły z atlasu, adamaszku ze złotymi sznurami, na codzień dwa zielone rypsowe. Pierzyn 5, poduszek 8 ¹²⁾.

Bardzo drobną była pozostałość naczyń miedzianego i cynowego.

Z książek wymienia inwentarz:

Moller's Postilla 4. vol. w białym pergaminie oprawne. Tegoż Postilla 1 vol. w czarnej skórze. Sculteti: Psalmenpostilla 2 vol. pergamin. Gerhardi Schola pietatis, Brzeg złożony. Praxis pietatis, Paradiesgaertlein. Kegeli's Andachten. Dwie biblie i nowy testament. Pisane modlitwy i sentecje in 8vo w czerwonym atlasie oprawne. Wszystko to należące do wyznania augsburskiego, a tylko Brue-dergesangbuch w czerwonym safianie oprawny wyznania helweckiego. Zbija to domysły niektórych pisarzy, którzy utrzymują, że owa linja familji Sitschów ze względu na pokrewnego biskupa przeszła na katolicyzm, przynajmniej co do Anny Jadwigi nie ulega wątpliwości, że była wyznania augsburskiego.

Cały ten po jej śmierci pozostały spadek, obejmujący klejnotów wartości najmniej 600 dukatów, gotówki do 1500 dukatów, a razem wynoszący ogromną na owe czasy sumę 3000 duk., który nie mógł pochodzić ze szczodrości księcia Jana Chrystyana, bo u niego jak i innych ówczesnych zbyt rzadkimi były pieniądze, dowodzi, że Anna Jadwiga z zamożnego pochodziła domu, który się jeszcze sukcesją po biskupie wzbogacił.

Odumarała ona czworo dzieci, lecz jedna córeczka już w r. 1642 zesłała ze świata, pozostało więc tylko następujące potomstwo:

August ur. 21 Sierpnia 1627, Zygmunt ur. 1632 i Joanna Elżbieta ur. 1636 roku.

¹¹⁾ Rasch.

¹²⁾ Spisy te podaję w skróceniu i innem zestawieniu.

Po narodzeniu się pierwszego syna mianował cesarz Ferdynand II. dnia 7 grudnia 1627 matkę baronową, a dnia 18 lutego 1628 przeniósł ów tytuł i na jej syna, gdyż bez tego on by, jako przed wystawieniem dyplomu urodzony, nie mógł z tego zaszczytu korzystać. Tak więc potomstwo z drugiego małżeństwa księcia Jana Chrystyana nazywało się Baronami von Lignitz i używało herbu krajowego, lecz z baronowską koroną ¹⁾.

Sieroty te wzięli książęta przyrodni bracia (z pierwszego małżeństwa ojca) na swój dwór i po książęcu wychowywali. W r. 1643 był nauczycielem obu chłopców Jan Husanus, zdaje się z Osterrode przywieziony. Do obsługi przydzielono im dwóch paziów szlacheckiego rodu i pokojowca. Baronównie dano pannę szlachecką, pokojową i praczkę. Więcej służby nie miewała naówczas nawet młodzież prawdziwie książęcego rodu. Wydatki na utrzymanie tej służby szły z książęcej komory ²⁾. Gdy zaś każdemu z baronów ojciec po 20,000 tal. zapisał, a na każdego po matce po 100 dukatów przypadło, byli więc w stanie owi przez książąt przyrodnim braciom wyznaczeni opiekunowie Henryk von Pogrel i Gabryel von Hund, krewni po kądzieli, zaoszczędzone intraty kapitalizować dla swych pupilów.

¹⁾ Podaję tu opis herbu według Sinapiusa Silesiographia. Tarcza o czterech polach z tarczą środkową na zetknięciu się tych pól. Pole prawe górne i lewe dolne złote, w niem czarny szlaski orzeł ze srebrnym księżycem na piersiach. W prawem dolnem i lewem górnem, szachownica srebrnoczerwona o czterech szeregach kwadratów, w każdym zaś szeregu po 6 kwadratów. Tarcza środkowa od lewej ku prawej skośnie przecięta, od góry czerwona, od dołu srebrna. Na herbie książęcym trzy złociste otwarte hełmy. Na hrabskim stoją na hrabskiej koronie, na baronowskim na baronowskiej trzy otwarte stalowe, niebiesko szmalcowane hełmy. Na szczycie prawego hełmu orzeł czarny w profilu, w lewo na środkowym orzeł jak na tarczy, lecz w złotym kręgu umieszczonym na otwartym pawim ogonie, na lewym szachownica jak na tarczy. Lambrebiny u prawego i środkowego hełmu czarne ze złotem, u lewego czerwone ze srebrem.

²⁾ Używam wyrazy komora, die Kammer, gdyż skarb oznaczał fundusz publiczny państwa, wyrażenie prywatna szkatuła jest nowe, a dziś jeszcze na Śląsku używają wyrazu komora w znaczeniu podobnem, n. p. „Acyksiążęca komora księstwa cieszyńskiego.“

Gdy Szwedzi pod Torstensonem w r. 1642 Brzeg oblegli, chciano przenieść te dzieci w bezpieczniejsze miejsce. Wtedy to stryj ich, Jerzy Rudolf książę lignicki, jako ówczesny starosta całego Szląska ¹⁾ w Wrocławiu przebywający, deklarował się przyjmując je na swój dwór za pewną tygodniową opłatą. Przystali na to książęta i opiekunowie. Lecz ci ostatni z uwagi, że procent od 6000 Talarów córce zapisanych nie wystarcza na opędzenie wszystkich wydatków, a bojąc się, aby deficytu intratami braci pokrywać nie musieli, pozostawili książętom do decyzji, ażali i nadal należy szlachecką pannę przy baronównie utrzymywać. Niewiadomo jaka w tej mierze zapadła uchwała, ani jak długo dzieci w Wrocławiu przebywały i co za nie płacono.

Koleje życia trojga potomstwa Anny Jadwigi były pokrótce następujące:

JOANNA ELŻBIETA

W wyznaniu matki, (Augsburskiem) wychowana, najmłodsza z rodzeństwa, zaledwie kończyła rok 15-ty, gdy prosił o jej rękę baron Zdenko Howora, Herr von der Leipa auf Brandeis, potomek znakomitej rodziny, która nieledwie od 500 lat aż po r. 1621 piastowała nieprzerwanie godność najwyższego marszałka nadwornego królestwa czeskiego (Obersthofmarschall), i która nieraz ze szląskimi panującymi książętami się koligaciła, a teraz należała do owej czeskiej szlachty, która w r. 1651 z powodu religii musiała wyprzedać się z dóbr i opuścić ojczyznę. Zdenko razem ze swą matką Marją, z domu baronówną Zarubin von Hustigan szukał przytułku u współwierców swych książąt Brzegskich i traktował z nimi o kupno dwóch dóbr kameralnych w księstwie Nimptsch, to jest o majątek Schwentnig dla siebie a o Prschiederwitz dla matki.

Książęta na zawarcie tego małżeństwa przystali pod warunkiem: by Joanna Elżbieta w wyznaniu swej wiary tamowaną nie była i by jej stósowne dotalitium zapewniono.

¹⁾ Landes Oberhauptmann albo Oberster Landeshauptmann, starosta generalny Szląska.

Intercyzę spisano według przez Brzegskich radców ułożonego «projektu paktów małżeńskich między jego miłością Zdenkiem Howora panem von der Leipa na Brandeis i panną Joanną Elżbietą von der Lignitz». Postanowiono, że Howora będzie żonie trzymać ochmistrzynię, pannę rodu szlacheckiego i pазia, że jej zapisze dotalitium 6000 talarów, które ona w razie owdowienia wraz ze swym wnioskiem 6000 talarów albo w gotówce odbierze, albo za prowizją 10% to jest 1200 tal. rocznie zapewnione na majątkach ziemskich sukcesorom pozostawi i że z tego powodu baron Howora jeszcze odpowiednie dobra dla siebie zakupi. Gdyby ona przed mężem bezdzietnie ze świata zeszła, ma być jej wiano pod jego dożywociem, lecz po jego śmierci winno wrócić do jej sukcesorów. Będą li dzieci, wtedy one oczywiście dziedziczyć będą. Innym ojczystym i macierzystym majątkiem wolno Joannie Elżbiecie według upodobania zarządzać i testować, gdyby nim jednak nie rozporządziła, albo gdyby tylko jego część mężowi zapisała, a bezdzietnie przed nim zmarła, majątek ma pozostać pod jego dożywociem, a cały lub o ile jemu niezapisany ma po jego śmierci jej dzieciom być zwróconym. Za geradę (wyprawę), którą wniesie, ma po zejściu męża otrzymać 1500 talarów. Przywianka zapisze jej Howora 2000 talarów ¹⁾, ten jednak gdyby żonę przeżył wróci do niego. Na igły ²⁾ będzie jej rocznie płacił 200 tal., kupi dom w Wrocławiu lub w Brzegu na pobyt wdowieński, lub natychmiast po jego śmierci otrzyma ona 1500 tal., które jednak z czasem, lub dom in natura do jego sukcesorów powrócą. Także 6 koni i powóz lub w zamian za nie 1200 tal. staną się jej zupełną własnością i nie ustąpi z dóbr póki całkowicie zaspokojoną nie zostanie.

Po certowaniu się przyjął pan młody te warunki. Odpowiadały też one ówczesnym zwyczajom. I tak książę Karol Muensterberg-Oels zapisał 4000 tal. przywianka Elżbiecie Magdalenie córce Jerzego II., która miała 12.000 talarów posagu. Również

¹⁾ Morgengabe.

²⁾ Handgelder.

i wystawienie rewersu na wolne wykonywanie augsburskiego wyznania było we zwyczaju, gdy bowiem mało było panujących rodzin helweckiego wyznania, musieli książęta tej religii szukać żon w domach luterskich. Dali więc także rewersa Jerzy Rudolf Lignicki, Elżbiecie Magdalenie córce wyżej wspomnianych książąt Muensterberg-Oels, a Ludwik Brzegski Zofii Meklemburskiej, brat jego Jerzy Zofii Katarzynie.

Zdenko kupuje w r. 1652 od książąt swych szwagrów dobra Klein-Kniegnitz, które im jako wygasłe lenno przypadły na alodyalną własność. W r. 1654 zaś od Godfryda Gelhorn wsi Carlsdorf i Weinberg. Po matce odziedziczył Prschie derwitz, a nabył jeszcze zczasem Ober i Unter-Fuerstenau.

Małżeństwo zawarto w r. 1651, gdyż korespondencya trzech książęcych braci z tego roku ma za przedmiot przyszłe wesele, sposób przyjęcia, listę gości i obmyślenie funduszu na wydatki. Opisanie uroczystości żadne nas nie doszło.

Na Elżbietę Joannę, oprócz 6000 tal. przez ojca wyznaczonego posagu, przypadała po matce trzecia część spadku w ruchomościach i gotowiznie, ogrodu w Małej Lignicy i ekspektatywy na dobra lenne, co razem małżonek jej na 3682 tal. 11 groszy i 3 halerze taksuje. Z dóbr zaś alodyalnych po ojcu przypadającą schedę obrachował na 7000 tal. O te sukcesyie upominał się książętom Zdenko. Rzec nie była im wprawdzie miłą, lecz wkrótce ją zgodnie załatwili, obowiązując się wypłacić 4500 tal. w przeciągu 4ch lat ratami i uwalniając ze związku lennego dobra Schwentnig, co reprezentowało kapitał 2000 tal., tak że cały majątek ich przyrodniej siostry wynosił 12.000 tal.

Wróciła harmonja, a gdy mu się 16 kwietnia 1655 drugi syn urodził, donosi Zdenko o tem księciu Jerzemu, zapraszając go na chrzciny, a księżną Dorotę Elżbietę jego córkę w kumy i powiada «raczy wasza Miłość najlaskawiej, dniem pierwszej, biedną chatę moją nawiedzić».

Biedną ta chata nie była, Howora był bardzo zamożnym i zbudował, lub przynajmniej przebudował zamek w Schwenting w r. 1669. Zdaje się, że małżeństwo było szczęśliwem. Nad bra-

mą przynajmniej obojga herby i cyfry ¹⁾ są jednym objęte sercem.

Z pięciorga dzieci żadne dojrzałego nie doczekało wieku. Sama Joanna zmarła, jak się doniesienie brzeskiemu dworowi wyraża dnia 29 października w 38 roku życia „po wieloletniej, „w chrześcijańskiej cierpliwości znoszonej, ciężkiej dolegliwości „ciała ²⁾ i po wycierpieniu wielkich boleści“. Pochowana w kościele w Klein Kniegnitz.

Niedługo Zdenko opłakiwał stratę zmarłej. W kilka tygodni po jej, dnia 14 grudnia odbytym pogrzebie, bo 9 lutego 1674 podpisuje intercyzę, a 11go tegoż m. i r. poślubia Bibianę, córkę elektorsko-saskiego radcy, Zygmunta Zygfrýda hrabiego Promniz, Swobodnego Pana ³⁾ na Pszczynie, Sorawie, Triebel i Naumburg. Wdzięki 25-letniej panny oczarowały marcowego narzeczonego. Okazuje się też wspanialszym w swem postępowaniu niż za młodu, dla swej pierwszej żony. W zamian za 10.000 talarów, w razie nieprawdopodobnego przeżycia bezdzietnego swej żony przyspaść mu mających, zapisuje ze swej strony 20.000 talarów. Na igły daje hrabiance rocznie 500 tal. a nie 200 jak je dawał księżęcej córce, na siedzibę wdowią przeznaczą zamek w Schwentnig, powozy, konie, srebra, ruchomości, gotówkę jaka w dzień śmierci się znajdzie, — jej zapisuje. Będąc bezdzietnym przekazuje jej testamentem z dnia 24 marca 1676 cały swój majątek, małe tylko robiąc legata, a 1 stycznia 1680 po 6-letniem z drugą żoną pożyciu, umiera mając 55. Zapisał także 500 tal. na Epitaphium dla siebie w kościele w Schwentnig, gdzie go pochowano. Czuła małżonka zamieściła tam kamień podający imię, nazwisko, tytuł, wiek i dzień śmierci zmarłego, a w ten sposób zdołała jeszcze coś dla swej kieszonki zaoszczędzić.

¹⁾ Cyfy C. H. L. I. E. V. L. oznaczają Czenko Howora, Leipa, Joanna Elisabeth von Lignitz.

²⁾ Leibsunpaesslichkeit.

³⁾ Taki tytuł przysługiwał w czeskich aktach szlaskim baronom, a mianowicie Promnicom.

Ciepła a bogata wdówka po 6-miesięcznej żałobie poślubiła dnia 10 lipca 1680 Rudolfa Fryderyka, księcia Szleswicko-Holsztyńsko-Norbuskiego, ur. r. 1645. Niedługo się jednak swem szczęściem cieszyła, zmarła bowiem 19 sierpnia 1685 mając lat 36. W trzy lata później umarł i książę Rudolf. Córka jego wniosła cały majątek Howory w dom książąt Brunswickich. Dotąd znajdują się w kościele w Klein Knignitz, w północnej stronie, w niży, marmurowe pomnikowe figury; w środku Bibiana trzymająca dwoje dzieci na ręku, z dwoma większemi tulącemi się do jej kolan, z prawej strony Zdenko Howora, z lewej książę Rudolf, w ówczesnych strojach, fundowane przez Rudolfa, a które stały dawniej w osobnej, dziś już zrujnowanej kaplicy grobowej.

Zygmunt baron von Lignitz.

Średni z rodzeństwa. W 21 roku życia według ówczesnego zwyczaju wysłany na podróż do Holandyi, Francji i Anglii. Według układu z dnia 18 Lipca 1653 miał majątek Zygmunta wynoszący 42,682 tal. 11 groszy 3 halerze ¹⁾ pozostać, bez procentu

¹⁾ Poprzednio już widzieliśmy, że Howora sukcesją Joanny Elżbiety po matce na 3682 tal. 11 groszy i 3 halerze oblicza. Gdy majątek Zygmunta wynosi 42 682 tal. 11 groszy 3 halerze, więc oczywiście okazuje się, że tyle istotnie każde z trojga rodzeństwa po matce odziedziczyło. Odrąciwszy tę kwotę i 20.000 tal. Zygmunтови przez ojca zapisane, pozostanie 19.000 tal. jako scheda jednego syna po alodyalnym majątku ojca.

Podobnie od 12.500 tal., które cały majątek Joanny Elżbiety stanowiły, odrąciwszy zebrane jej przez ojca 6000 tal. i owe po matce 3682 tal. pozostanie jako scheda córki po alodyalnym majątku ojca mniej więcej 3000 tal. Gdy jednak z Howorą zawartym był polubowny układ, gdy innych różnych okoliczności odnoszących się do wyposażenia drugich dzieci nie znamy, nie możemy sched z dokładnością oznaczyć, co znów uniemożliwia odkrycie stosunku procentowego, według którego sukcesją między synów a córki rozdzielono.

Synów było z 1go małżeństwa trzech, z 2go dwóch więc 5 po 19.000 tal. otrzymali razem 95.000 tal. Córek dwie z 1go małżeństwa, jedna z drugiego razem trzy po 3000 talarów otrzymały razem 9000 tal. Wynosiłby więc spadek po Janie Chrystyanie 104.000 tal., a więc z tego wszyscy synowie

przy książęcych braciach przez dwa lata, w których oni mieli rocznie płacić na kosztą podróży po 1800 tal. szląskich a 36 groszy. Przedłużono ten układ i na rok trzeci, a prócz tego obrócono z majątku Zygmunta na ten cel jeszcze 1342 tal. W lecie 1656 r. powrócił on do domu, a obdarowawszy 100-ma talarami gratyfikacji, oddalono Mentora.

Książęta oddali mu wtedy na własność i na rachunek schedy dobra Kurtwitz, niedawno nabyte, i dobra Kameralne: Nieder-Rudelsdorf, Johnsdorf i Dobergast. Komisya wydelegowana oszacowała te cztery majątki razem na 48.011 tal., lecz robota była niedokładną, oceniała co powinno być w dobrach, a nie co było, nie uwzględniła braku budynków i żywego inwentarza, powtórnie więc dnia 27 Lipca 1656 przedsięwzięto tę robotę i obniżyła cyfrę wartości na 44.500 tal. Słusznie tu nas autor szydzi z dokładności, z jaką kommissja swej pracy dokonała ¹⁾. Lecz i przy tej obniżonej cyfrze szacunku dóbr byłby musiał Zygmunt, któremu się tylko 41.400 talarów należało, jeszcze 3100 tal. spłacić, nie mając ani grosza na podniesienie i popęd gospodarstwa w tych tak bardzo zniszczonych majątkach.

Lecz nie z obcymi, ale z najszlachetniejszymi i kochającymi braćmi była tu sprawa. Książę Jerzy pisze do braci, że dobra za wysoko oszacowano, że budynki w nich niedostateczne, tak, iż część zbioru w kopy złożyć wypadnie, że brak inwentarza i że dwór w Kurwitz,— przyszła rezydencja—znaczných reparatur potrzebuje. Jakoż dnia 20 Stycznia 1657 oddano mu wspomniane dobra w cenie 34.339 tal. a książęta zobowiązali się jeszcze 7000 tal. ratami dopłacić i brakujący inwentarz wynagrodzić ²⁾.

byliby otrzymali 91, $\frac{34}{100}$ %, wszystkie córki 8, $\frac{85}{100}$ % (99, $\frac{99}{100}$ %) każdy syn 18, $\frac{26}{100}$ % a każda córka 2, $\frac{88}{100}$ %. Możemyżna przypuścić, że $\frac{1}{10}$ całego spadku szła na te wszystkie córki, a $\frac{9}{10}$ na synów.

¹⁾ Obniżyła ona szacunek dóbr o 3511 tal. 17 gr. $\frac{41}{2}$ h.l. a w tem porachowała kosztą reparacji budynków w ilości 1250 tal. 13 gr. $\frac{1}{2}$ halery, pierwej zaś szacowała także i nieistniejący a potrzebny inwentarz.

²⁾ Autor nasz przytacza dla przykładu następującą takse dóbr Kurtwitz:
 15 mierzyc (Malter) wysiewu oziminy po 18 tal. 270 tal.
 15 " " " jarzyny po 12 tal. 180 "

Lecz pomimo tej braterskiej życzliwości, ciężkimi były dla Zygmunta początki. Dobra rozrzucone, daleko jedno od drugich leżące, bez żadnego roboczego, a z niedostatecznym dochodowym inwentarzem, z najgorszymi budynkami, a w stanie do tego stopnia opustoszałym i bez osady, że książę Jerzy do Dobrogościa jednego ze swych poddanych darował. Trzeba było wszystko najmem opędzać, łożyć na podniesienie gospodarstwa i nowe osiedlanie włościan. Pisze też Zygmunt dnia 27 Maja 1657 do tegoż swego książęcego brata, iż 1000 tal. już wyczerpane, a jeżeli ze stawianiem stodoły i kilku domów dla chałupników niema ustać, musi upraszać o wsparcie go 400 tal. Zapewne nieraz go też bracia wspierać musieli.

Dwór ¹⁾ w Kurtwitz, otoczony wprawdzie ogródkiem, był zniszczony i od biedy tylko wyrestaurowany. Obejmował on wprawdzie 13 ubikacyj, bo izbę przy schodach, drugą przy sieni, dalej wielką izbę i dwie znów inne, z których jedna czerwoną

Ugoru się nie rachowało.

24 krów dojnych po dwa tal. rocznie	48	"
24 cieląt po 1 tal.	24	"
400 owiec po 18 groszy	200	"
Czynsze	36	" 24
Urbaryusz zwarzenia piwa	60	"

Dochód Tal. 826 gr. 24

Skapitalizowany na 6% czyni tal. 13.800

Do tego wartość budynków " 2229

Razem talarów 16.029

Z tego odtrącić:

Skapitalizowane podatki tal. 1974

" dziesięciny " 166 — 2140

pozostaje wartość netto 13.889 tal.

Ilość bydła rachowano według obszaru łąk. Koni nie rachowano, choć ich było wraz z młodzieżą sztuk 29. Dobra te były wydzierżawione w latach 1645 do 1651. Przez pierwsze trzy lata za 500, zaś za drugie trzy lata za 800 tal. rocznie. Ta ostatnia cyfra odpowiada zupełnie powyższemu oszacowaniu.

¹⁾ Podobnie jak po francusku chateau, tak i po niemiecku Schloss znaczy nie tylko zamek, ale i każdy „dwór“, mieszkanie właściciela (niewłościanina) we wsi. Wątpię aby w Kurtwitz istniał był zamek.

zwana, izbę zwaną „narzeczonej“ ¹⁾, izbę dziecinną i ową do niej przyległą, izbę i komorę doatorską, w której się w r. 1615 uczonne księgi mieściły, zbrojownię, komorę na mięso i komorę na suszone gruszki. Nie spieszył się też Zygmunt z ożenieniem, pomimo izby dla narzeczonej i izby dziecinnej.

Dopiero mając lat 27 zwrócił uwagę na 15-letnią naówczas córkę zmarłych już Henryka Barona von Bibran und Model, auf Reischt, Altenlohm und Giessmanusdorf cesarskiego podkomorzego i Hofrata, Starosty Ziemskiego ²⁾ księstwa Świdnickiego i Jaworowskiego i drugiej jego żony Heleny von Stosch, z rodu Kreidelwitz, Ewę Eleonorę ur. w r. 1644. Była ona jedynaczką i dziedziczką 6-ciu włości, tj. dóbr Ossig, Barschau, Porschuetz, Pinquart, Wiltschau i Klein Schwerin. Oświadczył się o nią opiekunom w r. 1659, przyjęty, podpisał 15 Sierpnia intercyzę. Według niej wynosił posag panny młodej 6000 tal. Tenże i dotalitium równej wysokości zapewnione na Dobrogoście. W razie przeżycia męża zapewniono wdowie: zwrot gerady lub do wyboru 2500 tal., karetę i 6 koni. Także na czas wdowieństwa dom, na kupno którego przeznaczono 2000 talarów. Ślub odbył się dnia 1 Października w Ossig, 31 Stycznia 1660 poświadczą Zygmunt, że odebrał posag, a 1go Kwietnia książęta intercyzę zdają.

Młode małżeństwo zamieszkało Ossig z piękniejszym i wygodniejszym dworem a nie Kurtwitz. O usposobieniach i sposobie życia Zygmunta objaśniają nas pod datą A^o 1660 i z podpisem S. H. z. L. dyamentem na szybie wyryty sonet, którego treść tu wiernie tłómaczę: ³⁾

¹⁾ Brautkammer.

²⁾ Landeshauptmann der Fürstenthümer.

³⁾ Litery te znaczą Sigismund Herr zur Liegnitz. Według Sinapiusa Schles. Curiositäten II. 140 brzmi ten ten sonet:

Ist Gluecke, wo und was? So halt ich mir vor Gluecke
Wenn ich mein eigen binn; dass ich kein dienstbar Ohr
Um weg verkaufte Pflicht darf recken hochempor

Co i gdzie szczęściem zowią? Ja mem szczęściem mienię:
 Żem sobie własnym panem; a więc, że nie muszę
 Mieć czujnego ucha, jako płaćny sługa,
 Na cudze rozkazy. Szczęściem, że się nie boję
 By zazdrość mnie trapiła, że ta wązka kładka,
 Co do wielkich łask wie dzie, mnie nie grozi zgubą;
 Bo ja stoję, gdzie stałem, i jestem czem byłem.
 Truczna zaś dumy i majstersztyki dworskie
 Mnie nie obchodzą. Dobrze, że chwila uciechy
 Za godność mi starczy. I dwakroć mi milej
 Niż człowiekowi, który próżnością nadęty. —
 Bo kto się giąć nie umie, gdy padnie, — nie wstanie,
 Ja nie łaknę purpury. Za nią mi obstoi
 To, że Bogu żyć mogę, sobie i bliźniemu.

Autor nasz, nie podając powodów, wyraża wątpliwość by
 wiersze te były utworem Zygmunta. W podobny sposób wolno
 mi, na odwrót, domyślać się, że on właśnie był ich twórcą.
 Wszak i między Minnesaengerami Piast jeden się znajduje, a zre-
 sztą wyrażenie, że nie łaknie purpury mające znaczenie w jego
 ustach, byłoby zupełnie śmiesznem użyte przez jakiego kanonika
 lub profesora wrocławskiego.

Niedługo jednak Zygmunt cieszył się swem cichem szczę-
 ściem. W r. 1663, gdy tureckie zagony aż na Morawę zachodzi-
 ły a i w Szląsku popłoch szerzyły, najał on od wypadku w Li-

Und horchen auf Befehl. Dass mich der Neid berücke
 Da bin ich sorgenlos. Die schmale Stuerzebruecke
 Darauf nach Gunstman Zeucht, die bringt mir nich Gefahr.
 Ich stehe, wo ich steh, und bleibe wo ich war.
 Der Ehren schaedlich Gift, des Hofesmeisterstu ecke
 Was gehen die mich an? — Gut, dass mir Wergnuegen
 Fuer grosse Wuerde gilt. Mir ist ja noch so wohl
 Als dem der Wanst zerschwillt, dieweil er hoffarts voll.
 Wer bueecken sich nicht kann, bleibt, wenner faellet, liegen.
 Nach Purpur tracht ich nicht. Ich nehme weit dafuer,
 Wenn Gott ich leben kann, dem Naechsten und auch mir.

gnicy kilka pokoi, aby tam w razie niebezpieczeństwa znaleźć ochronę. Ale ich nie użył, a dnia 14 Lipca 1664 mając dopiero lat 32 umarł, tegoż dnia co i brat jego Jerzy książę Brzegli.

Pochowany zapewne w kościele w Ossig. Ani niema nigdzie żadnego zapisku w tej mierze, ani żadnego pomnika. Jedynie w kościele w Karzen, do którego i Kurtwitz należy, znajduje się pomnik „Anny Rothkirch, z domu Poppschütz, ochmistrzyni dworu barona Lignitz w Kurtwitz“, Gdy jednak Zygmunt po ożenieniu się przemieszkiwał w Ossig, więc musiała Rothkirchowa zarządzać mu domem przed ożenieniem. Być może, że ona to małżeństwo skleiła, jako krewna Ewy Eleonory, której babka Helena von Stosch także z domu była von Rothkirch.

Po bezdzietnym zejściu Zygmunta lenne jego majątki Kurtwitz, Johnsdorf i Rudelsdorf przeszły na brata. Alodyalny Dobrogost i reszta substancji przypadły w równych częściach bratu i siostrze spadkodawcy. Lecz do tej sukcesji rościła sobie wdowa 22.554 tal. pretensji ¹⁾. Lecz „aby owego między nimi dotąd istniejącego dobrego zaufania nie zakłócać“, zawarły obie strony dnia 19 Września 1664 w Kurtwitz polubowny układ, zatwierdzony przez księcia Chrystyana pod d. 6 Sierpnia 1665, mocą którego wdowa zrzeka się wszelkich pretensyj w zamian za wolny od wszelkich ciężarów Dobrogost, zwraca skrypt dłużny i obowiązuje się ze swoich funduszów spłacić po nieboszczyku pozostałe, a 1278 tal. wynoszące, odrębne Lignickie długi ²⁾.

Ewa Eleonora poszła powtórnie za mąż dnia 3 Lutego 1666, mając dopiero lat 22 za cesarskiego majora, Jana Fryderyka

¹⁾ Jej wniosek i przywianek 12.000. Za geradę 2500, na kupno domu 2500 tal., z obligu dłużnego 4829 tal. i procent od tego 725 tal. Stypulowano na dom tylko 2000 tal. może tu znowu cesarskie i szląskie tal. pomniejszono (twarde a bite).

²⁾ Długi te były: Zaległa roczna pensja rządcy dóbr (Wirtschaftshauptmann) 200 tal. od tegoż gotówką pożyczone 160 tal. Za wino dostarczone dla dworu 489 tal. a zresztą czynsz za mieszkanie najęte w Lignicy, za sukna na żałobę po Ludwiku księciu Brzegskim zmarłym w roku 1663, rachunki oberżysty, szewca, złotnika, aptekarza w Lignicy.

Maltzan, barona von Wartenberg i Peuzlin, pana na Militsch, Freihahn etc. Lecz już w r. 1671 bezdzietnie zmarła, a cały majątek odziedziczyli jej bracia.

August.

Wreszcie, najstarszy z rodzeństwa, kształcony naprzód, jak to już wyżej powiedziano, przez Jana Hussanus, następnie przez ochmistrza magistra Macieja Kloss, syna książęcego kasyera Mateusza Klose ¹⁾, z którym go, gdy miał lat 19 wysłano dla ukończenia nauk na akademję i na podróż, dodając mu jako dworzanina, młodego von Pogrel, krewnego ze strony matki. Głównym celem podróży był Paryż, który swego czasu także Jan Chrystyan i synowie jego Jerzy i Ludwik zwiedzili.

Gdy August na końcu września 1645 r. tam przybył, zastał w tej stolicy i hrabiego Gerharda Doenhof, szwagra książąt, a zatem i swego, który tam jako poseł wspólnego ich krewnego elektora Fryderyka Wilhelma Brandeburskiego przebywał. Obiecał Doenhof wesprzeć kasę Augusta 150 koronami i radził mu, by się udał na «Academie de Monsieur Vian.» Lecz gdy szkoła ta za podręczną uchodziła, a trzeba by się było na cały rok pobytu zdecydować, a z drugiej strony nie wiadano, jak długo tam będą przebywać, gdy Paryż był «nadzwyczajnie drogi,» więc projekt ten upadł. Chociaż się pomieścili na jednej z najtańszych pensyj, musieli bowiem płacić za Kłosa i za Augusta po 16 a za Pogerella po 10, a zatem razem 42 koron ²⁾.

Obietnica Doenhofa się nie spełniła, przyrzeczona od elektora pomoc nie nadchodziła, przeznaczone 1800 tal. na podróż Augusta wystarczyć nie mogły i dlatego upraszał on o nadesłanie mu jeszcze 100 do 200 koron. Wskutek tej proźby pisze książę Jerzy pod d. 1 Maja 1646 do swych braci, że trudno

¹⁾ Czemu syn się Matthes Kloss, a ojciec Matthaeus Klose pisze nie wiem Klose są szlachtą szlaską, mają w herbie czerwoną różę w srebrnym polu według Sinapiusa.

²⁾ Nie powiedziano za jak długi czas. Sądzę, że za miesiąc.

Augusta. w takim położeniu pozostawić i że on gotów wszelkich usiłowań dołożyć, by część żądanej sumy na niego przypadającą zebrać, jeżeli i bracia z swej strony się do tego zobowiążą. Książęta Ludwik i Chrystyan odpowiadają z Brzegu dnia 29 Maja, że pomimo tego, iż im samym środków brakuje do wyżywienia siebie i ludzi, że kraj zupełnie przez feldmarszałka hr. Montecuculi zniszczony a o jego dotąd nic nie słyhać, przecież nie chcą oni zapominać o bawiącym w obczyźnie bracie, panu Augustcie i radziły mu według swych bardzo niedostatecznych sił pomódz. Każdy więc z nich ze swej strony poleci, by sekretarzowi księcia Jerzego w Wrocławiu po 50 tal. wypłacono, a spodziewają się, że uwzględniając obecne położenie «pan Augustus znajdzie w tem swe contentement,» i że wnet brandeburskie subsidia otrzyma. O trzechletnim pobycie Augusta za granicą więcej wiadomości nas nie doszło.

Po powrocie przebywał on na dworze swych braci w Brzegu. Gdy siostra jego Joanna Elżbieta szła za mąż, a on właśnie dochodził pełnoletności (24 lat) przeto w roku 1651 przedsięwzięto ze strony książąt obrachowanie majątku przyrodniego rodzeństwa. Wiemy, że dział brata Zygmunta wynosił 42.000 tal. Zapewne więc i scheda Augusta mniej więcej była tej wysokości.

Dnia 26 Sierpnia 1653 kupuje on od wuja swego, królewsko-polsko-szwedzkiego podkomorzego i pułkownika Hansa Uirycha Schafgotsch, barona von Trachenberg, ożenionego z Barbarą Agnieszką księcia Jana Chrystyana Brzegskiego siostrą, dobra dziedziczne Cantersdorf i Neudorf za 28.000 tal.

Dnia 8 Października t. r. żeni się z Elżbietą baronówną von Rupa, z dawnej czeskiej rodziny, która dla prześladowań religijnych ojczyznę opuściła i w księstwie Nimptsch osiadła, z wdową po Karolu Deodacie baronie von Saradek. Poznał ją zapewne w Schwenting, w domu swej siostry. Lecz krótkie było ich małżeńskie pożycie. W dniu 30 Kwietnia 1655 rodzi mu się syn Chrystyan August, w r. 1658 córka, która rok tylko żyła, a dnia 25 Kwietnia 1660 umiera Elżbieta porodziwszy dnia 5 Kwietnia córkę, która w kilka godzin już umarła.

W r. 1654 po śmierci Ziemskiego starosty księstwa Brzegskiego, von Senitz, mianował książe Jerzy na ten urząd Augusta, a gdy sam jako najwyższy starosta szląski część roku w Wrocławiu przepędzać musiał, zarazem i swym namiestnikiem, na czas nieobecności, we własnej dzielnicy. W memoryale datowanym z Cantersdorf dnia 14 Sierpnia przedstawia baron August bratu swemu, w tej mierze następujące prośby:

1° o pisemną instrukcją, 2° o dozwoleń używania jednocześnie obu tytułów, to jest i książęcego namiestnika ³⁾ i starosty ziemskiego księstwa Brzegskiego, nawet podczas obecności księcia w kraju, upatrując w tem najłaskawsze uznanie stosunków pokrewieństwa. 3° o przydanie do pensji pobieranej przez poprzednika w ilości 1000 tal., z powodu drogiego życia w mieście, jeszcze 60 sążni drzewa opałowego, utrzymania na 6 koni, a gdy «w swym mająteczku» ⁴⁾ nie posiada browaru o dostarczanie mu z nadwornego browaru tygodniowo achtila piwa, przy spuszczeniu stawów, ryb z takowych a także i zwierzyny, zwłaszcza na większe święta. 4° aby dopiero od św. Michała objął urząd i to po przedstawieniu go ziemstwu ⁵⁾. 5° aby podczas nieobecności księcia jemu klucze miasta oddawano, i by on parolę wydawał, do czego pan Capitaine-Lieutenant stosować się będzie winien ⁶⁾. 6° by tylko na rok podjął się tego urzędu i by mu wolno było na wieś wyjeżdżać, gdy spraw polnych nie będzie.

Życzenia te widać uwzględniono, gdy przez cały czas rządów księcia Jerzego, August oba urzędy ciągle piastował, przez to zaś i z powodu pokrewieństwa pierwsze w kraju po księciu zajmował miejsce. Był też zdolnym do tych czynności, znał ludzi, posiadał zręczność i, jak z jednej strony umiał mitygować szorstkość księcia w niejednej sprawie, tak znów umiał przyzwyczajać szlachtę do uległości i do stosowania się do nowych naówczas wytwarzających się pojęć o władzy monarszej. Ale i sam nie zapomniał

³⁾ Statthalter.

⁵⁾ Auf seinen Gueterchen.

⁶⁾ Landschaft.

nigdy o względach należnych panującemu księciu i li tylko się za jego pierwszego poddanego uważał. Ścisłe obserwował wszelkie przepisy etykiety tak np. nietylko księciu i księżnej ale i dzieciom książęcym przesyła powinszowanie świąt wesołych. W listach do księcia Jerzego tytułuje go jaśnie oświeconym księciem, łaskawym, szanownym a najukochańszym panem bratem a panem ojcem (co podobno ma kuma oznaczać). W tekście pisze wasza książęca mość a podpisuje się wiernym i posłusznym sługą i podnóżkiem. Na kopercie zaś kładzie a son Altesse Monseigneur ⁷⁾.

Augustem się też wyręczano, gdy o reprezentancyą chodziło. Gdy na wiosnę r. 1660 książę Jerzy zaręczył się z Maryą Elżbietą Karoliną von Pfalz-Simmern, on to wraz z Melchiorem baronem Kanitz marszałkiem nadwornym sprowadzał książęcą narzeczoną z Krosna, gdzie z matką u owdowiałej Elektorowej Brandeburskiej przebywała, do Brzegu. Z Brzegu wyruszyło poselstwo 28 Września. Z Lignicy raportuje d. 1 Października Kanitz: «wszystkim nam się tu dobrze dzieje, radzi nas widzą, lautissime traktują, ale nas strasznie opajają ¹⁾, aleśmy wszyscy zdrowi i dziś dalej ruszamy. Miły pan książę Ludwik Lignicki, (brat księcia Jerzego) tak się cieszy na przyjęcie narzeczonej, iż wątpią by jej i w Brzegu więcej czci okazać zdołano. Ognie sztuczne będą wspaniałe, przytem brama tryumfalna, mi sternie a kosztownie urządzona, cum hac inscriptione: Vivant principes Lig. Breg, Vivat Maria Elisabetha Carolina. Wartoby, aby Wasza miłość z podziękowaniem liścik napisał, bo ze względu na Waszą Książęcą Mość tyle nam tu dobrego świadczą i dziś będziemy w Luben zupełnie „defraye” (gratis podejmowani).“ Pod dniem 3 Października pisze znów: „p. starosta Ziemski ²⁾

⁷⁾ Ten francuski tytuł kryje może po prostu J. Pana podstarostę. ^{PM}

¹⁾ Durchlauchtster, hochgeborner Fuerst, gnaediger, hochgeehrter herzliebster Herr Bruder und Herr Vater (zamiast może Gevater), Euerfuerstliche Gnaden, treuehorsamer Diener und Knecht.

²⁾ Wir erschrecklich besaufet werden.

³⁾ Nawet w Księstwie Siewierskiem, do biskupa krakowskiego należącym były urzędy według szlacheckiego, a nie polskiego zwyczaju urządzone, I tam był Capitaneus Terrestris i judex generalis Ducatus Severiae,

w Głogowie, ze względu na waszą książęcą mość bardzo nas dobrze i uprzejmie traktował, na zamku ulokował i de suo proprio podejmował. Nie jestem w stanie opisać, co tu za praeparatoria na przyjęcie narzeczonej robią. In specie: gonitwy w pierścienie, ognie sztuczne bardzo piękne, komedye i balety, wszystko kosztem kraju. Wczoraj przysłał tu p. starosta ubite w swych do-
brach 16 sarn i 8 dzików, Ze wszech stron dosyłają, że mnie aż oskoma bierze ¹⁾ i chciałbym tylko tyle mieć w Brzegu co się tu zmarnuje.“ Cała też podróż księżniczki była tryumfalną. Miasta przez które przejeżdżano zawodniczyły ze sobą co do przepychu przyjęcia. W Wielkim Głogowie przedstawiono dnia 10go Października żart dramatyczny „Głóg zakochany“ ²⁾ w niemiecko-szląskim dyalekcie. Tylko Wrocław stanowił wyjątek i tłomaczył się ubóstwem. Zamiast defrayer cały orszak, deklarowano dać 20 wiader wina, 8 mierzyc owsa, a siana i słomy co potrzeba. Lecz Dominus Capitaneus tj. Baron August i Kanitz tej ofiary nie przyjęli, bo nie była sponte, lecz jakby z musu deklarowaną. Orszak składał się z JOXci von Simmern, Jego Książęcej Mości księżniczki jej ochmistrzyni, 3 dam dworu, 2 ochmistrzów, radcy dworu doktora praw, kaznodziei i sekretarza i 8 junkrów (dworzan szlachty). W orszaku było posłów trzech: brandeburski simmeryjski i brzegski, z tym ostatnim razem radca książęcy, marszałek, koniuszy i 6 junkrów. Wszystkiego razem osób 80 i 100 koni.

Gdy w r. 1664 książę Jerzy wydawał córkę swą z pierwszego małżeństwa Dorotę Elżbietę za księcia Henryka Nassau-Dellenburg zapoznał się August, naówczas już wdowiec po swej pierwszej żonie, na weselu z siostrą pana młodego a drugą córką księcia Jerzego Ludwika Nassauskiego, Karoliną, księżniczką zu Nassau, hrabiną zu Katzenelenbogen, Wianden i Diez, panią na Bilstein. Brat i syn panujących książąt, właśnie przez w tym ro-

¹⁾ Die Zaehne waessern.

²⁾ Die vierliebte Dornrose, przedstawiony znówu dnia 22 Lutego 1865 przez członków Tow. histor.-archeologicznego w Wrocławiu,

ku zaszłą śmierć brata Zygmunta odziedziczywszy lenne dobra Kurtwitz, Niederrudelsdorf i Johnsdorf, a w ten sposób zdublowawszy swój majątek, tak więc pan pięciu włości, a przez cesarza pod dniem 12 Stycznia w Ratysbonie mianowany motu proprio w uznaniu zasług przez księżęta brzegsko lignickie położonych hrabią Królesswa Czeskiego i krajów do tegoż należących ¹⁾ mógł śmiało sięgnąć po rękę księżniczki. Tego też roku 1664 doszło to małżeństwo do skutku.

Księżę Jerzy umierając obligował księcia Chrystyana sukcesora swego a już jedynego jeszcze żyjącego brata, aby o lepszym zaopatrzeniu księcia Augusta pomyślał. Gdy zaś dobra lenne przez rodzinę Czirn posiadane, po wygaśnięciu tej familji do panującego wróciły, książę Chrystyan listem swym donacyjnym z dnia 9 Marca 1665 w Olawie datowanym „w uznaniu położonych zasług i w dowód braterskiej przychylności“ nadaje mu, za zwrotem posiadanych dotąd dóbr lennych Niederrudelsdorf i Johnsdorf (wartości ogólnej 11.000 tal.) dobra Prieborn, Siebenhufen, Kummendorf, Tschammendorf, Arnsdorf, Habendorf, Katschkowitz i Detzdorf (7 wsi i 6 folwarków) wraz z lennem kościelnym, z wyższem i niższem sądownictwem i z kamienicą w mieście Strehlen, wszystko wartości 60.000 tal., z wyjątkiem kopalń i z nałożeniem obowiązku dostarczania drzewa do nich. Obdarowany napisał na liście nadawczym: „Że donacją niniejszą, w powyższy sposób opisaną, powolnie z podziękowaniem przyjmuję i za siebie i mych męzkich potomków na wszystkie w niej wyrażone rezerwy i warunki przystaję, zeznając rozmyślnie i stanowczo mym podpisem i mą, z rozmysłem przyciśniętą, pieczęcią. Działo się w Brzegu dnia 24 Marca 1665 roku.“

Na dobrach tych ciążyło jednak 6841 tal. długu.

Wtedy też opuszcza on dwór księżęcy, poprzedniego roku zaraz po śmierci księcia Jerzego złożywszy godność namiestnika i starosty ziemskiego i przenosi się z żoną do Siebenhufen. Tam-

¹⁾ Tak się wyraża notyfikacja cesarskiego starostwa generalnego Stanom Szląskim w tej mierze pod dniem 24 Sycznia 1664 r. uczyniona.

tejszy bowiem dom mieszkalny ¹⁾ wesoły i w dobrym stanie lepiej się nadawał na rezydencją niż dom w Prieborn, przez Szwedów 1643 r. spalony, jeszcze w r. 1654 w gruzach leżący, a później dopiero przez brzeskie książęta od biedy odbudowany.

Pomimo tego książę Chrystyan często zdania brata swego w publicznych sprawach zasięgał, zamieściwszy go na liście owych radców, którzy w majątkach swych mieszkali, a tylko w razie potrzeby do współudziału w posiedzeniach zapraszani bywali.

Dowodem jak wysokiego poważania August u spokrewnionych książęcych dworów używał, jest także, że po śmierci księcia Sylwiusza Nimroda Wuerttemberg-Oels, w r. 1664, obrano go głównym opiekunem pozostałych małoletnich.

Z drugiego małżeństwa nie miał hrabia August potomstwa. Tym straszniejszym ciosem była dla niego śmierć jedyne go syna Chrystyana Augusta, który w 16 roku życia zmarł na ospę dnia 26 Maja 1671 r. Pełen serca (jak niegdyś ojciec jego) zapisuje w skutek tego testamentem z dnia 18 stycznia 1573 cały majątek drugiej swej żonie „gwoli doznanej małżeńskiej wierności, dobrego pożycia i prawdziwie rzetelnej przychylności“ ²⁾. Także panujący książę Chrystyan zezwala by lenne dobra brata, po tegoż śmierci przeszły na wdowę ad dies vitae, i dopiero po jej zejściu ze świata do książęcego skarbu wróciły. Przywilej datowany dnia 12 Stycznia 1672 (jeden z ostatnich aktów tego księcia) kończy się jak wszystkie przezeń wystawione dokumenta dewizą „wytrwale, książęco, prosto“ ³⁾.

Szczegółowych wiadomości o jego sposobie życia i urzędowaniu się nie posiadamy. Nie podlega jednak wątpliwości, że był łaskawym panem dla poddanych i tolerantem pod względem re-

¹⁾ Das wolerhaltene und freundliche Schloss zu Siebenhufen. Porównać przypis Nr. 37 na stronie .

²⁾ Um empfundener ehelicher Treue, guten Verhaeltnisses und recht inniger Zuneigung willen.

³⁾ Bestaendig, fuerstlich, aufrecht. Ostatni wyraz, jeżeli ma mieć sens, a nie być synonimem pierwszego, trudny do przetłumaczenia.

ligii. Chociaż bowiem, z powodu istniejącej naówczas nienawiści między augsburskiem wyznaniem, do którego cała jemu poddana ludność należała a jego helwecką konfessją, musiał sobie osobnego kalwińskiego kaznodzieję trzymać do swej nadwornej kaplicy, jednak sprawił w r. 1668 dwa piękne dzwony do miejscowego luterskiego kościoła, do którego przecież wcale nie mógł uczęszczać.

Gdy dnia 28 Lutego 1672 r. w Lignicy, ostatni z panujących trzech braci, książę Chrystyan zakończył życie, odziedziczył tegoż syn jedyny Jerzy Wilhelm, naówczas 12-letni połączony trzy księstwa. Stosownie do rozporządzeń testamentu księżna Ludwika, matka małoletniego objęła regencją, mając sobie dodanych jako współopiekunów brzeskiego radcę Chrystyana Roth i hrabiego Augusta. W tym też charakterze asystował ów ostatni składaniu homagium przez miasto Strehlen. Rota przysięgi opiewała: „gdyby dzisiejszy dziedzic tych księstw zejść miał „ze świata bez męskich potomków, ślubujemy że Jego Cesarską „Mość, jako króla czeskiego, uznamy za naszego prawowitego władcę.“ Wtedy już przypuszczano możebność wygaśnięcia książęcego rodu, a obecny aktowi stryj panującego w rachubę więcej nie wchodził.

Słusznie zdaje się autor nasz przypuszcza, że powodem cofnięcia się Augusta w domowe zacisze była chęć oszczędzenia żonie upokorzeń, jakieby dla niej płynęły z zajmowania wobec panującej księżny, równej sobie urodzeniem i bratowej, podrzędnego stanowiska, jako małżonki hrabiego.

Syn i brat panujących, udzielnych książąt, z księżniczką ożeniony, musiał on żyć dworno i po pańsku, gdy ówczesne zwyczaje wymagały, by nawet każda baronowa miała paziów i szlacheckie panny na swe usługi. Nie wystarczały mu też posiadane dochody i ciągle, do końca życia musiał walczyć z finansowemi kłopotami. W piśmie z dnia 15 maja 1675 r., którem synowcowi objęcia rządów winszuje, skarży się na swe położenie, i powiada że „bardzo jest uciemniony niemożebnym do zniesienia ciężarem zbyt wysokich indykcij podatkowych na swych do-

brach i ztąd pochodzącą koarktacyą swego położenia. Przyznaje że rodzic księcia wyświadczył mu łaskę nadaniem lenności Prieborn, ale że gdy się zważy jakie onera i prestationes na tych dobrach ciążyą w obecnych żelaznych czasach, to się pojmie, że chwały godna dobroczynność conferentis zamierzonego efektu nie osiągnęła." Uprasza więc o dożywotnie zwolnienie go od podatków książęcych, coby dla skarbu wielką ujmą nie było, a jego od zupełnego zniszczenia i upadku urotowało.

Nie znamy jaka na tę prośbę zapadła rezolucja, gdyż książę Jerzy Wilhelm już dnia 21 Listopada tegoż roku żyć przestał. Przy egzekwiach w kościele w Brzegu odbytych zamieszczono obraz z drzewem genealogicznym rodu. Na wierzchołku onego wypisane było imię zmarłego. Ręka z obłoków wychodząca łamie ów wierzchołek. Stryj nieboszczyka, Piast hrabia August Lignicki, asystował pogrzebowi ostatniego Piasta. On nic już nie znaczył.

Upomnieć się o przodków dziedzictwo było obowiązkiem, choćby przez wzgląd na pamięć matki ogólnie za księżnę uznanej. Nietylko żona i bratowa go do tego zachęcały, ale i zmarły synowiec Jerzy Wilhelm pisał do cesarza w tym przedmiocie, już na śmiertelnej pościeli, mówiąc, że co do stryja jego «nie «inna jakowa niezdatność, lecz tylko zaniechanie przez ojca wy-
«rażnej prowizji jest powodem zakwestjonowania następstwa.»» Jedzie więc August wraz z Ludwiką księżną wdową do Wiednia, aby cesarski Oberamt w Wroclawiu powstrzymał się z objęciem księstw w posiadanie, do czego już przedwstępne poczynił kroki i by pozyskać następstwo choćby w jednym z takowych. W suplice podanej cesarzowi dnia 27 Grudnia 1675 mówi: «że ojciec «jego książę Jan Chrystyan, intercyzą ślubną z matką jego w Brze-
«gu dnia 24 Czerwca 1626 spisana, upośledził go w samej rze-
«czy względem braci i ich suksessorów, pod względem dziedzic-
«czenia, ale tylko w ten sposób, że jedynie tak długo, póki bra-
«cia lub tychże męskie pótomstwo istnieć będą, on niema uży-
«wać książęcych prerogatyw; przez co właśnie ojciec stwierdził,
«że dzieci drugiego małżeństwa nie są wykluczone od sukcesyi
«w razie wymarcia książęcych potomków. Przez swe dyspozycje

«i restrykcją jurium successionis chciał ojciec ubezpieczyć blask «rozkwit i konserwacją rodziny, i nie można przypuszczać, by był, «gdyby mógł przewidzieć fatalum terminum, podającego tj. swego syna z drugiego małżeństwa ekskludował od sukcesji.... «Lecz podający, w najpoddaszej dewocyi, prescinduje od wszelkich prawnych dowodów i błaga znaną światu klemencyą cesarza, aby go raczył, ostatniego Piastów potomka, stosowną «częstką ziemi i ludzi przez przodków jego posiadanych inwestować». Powiada wreszcie, że gdy niema potomków, a dla ubywających sił i zbliżającej się starości, krótko tylko jeszcze żyć może, cesarz nie na długi czas pozbawi się posiadania tego kawałka, który mu rzuci dla zapewnienia uczciwej egzystencji.

Pod dniem 4 Stycznia 1676 r. otrzymał tę wymijającą odpowiedź, iż póki cesarz od księstw homagium nie odbierze, nie decydować nie może, lecz że swego czasu wyda rezolucją. Oczywiście, że po odebraniu od kraju hołdu jużby mowy o nadaniu być nie mogło. Przyspieszono więc tę czynność i odebrano w d. 27 i 28 Lutego od księstw osierociałych przysięgę.

Nie zraża się tem August i ponawia swe podanie na ręce komisji do objęcia księstw wyznaczonej, i prosi ją pod dniem 22 Marca by jego petitum u cesarza swą rekomendacją poparła. Powstrzymawszy wszystkie argumenta powiada dalej: «w głębokiej pokorze upadając do nóg Waszej C. K. Mci upraszam błagalnie, byś moją sprawę wziął do serca i z promieniającej swej, «podobnej do niebiańskiej dobroliwości, zaopatrzył mnie prowi- «żącą, któraby była analogia dignitatis mych przodków ¹⁾. Tu więc już o rocznej pensji, a nie o inwestyturze jest mowa.

Znowu w roku 1677 podaje prośbę do dworu. Odesłany do komisji, zwraca się do niej pod d. 5 Lipca. Nareszcie władza ta przeprowadziwszy poprzednio rozdział allodyów od lenności książęcych i pod d. 29 Marca 1678 r. zaspokoivszy pretensye pozostałych po księciu Chrystyanie wdowy i córki, przyznała mu na-

¹⁾ Mit den Strahlen Dero himmelsaehnlichen Guetigkeit.

koniec dożywotnią pensją 6000 złr. Niedługo z niej korzystał, umarł bowiem dnia 14 Maja 1679 roku w Siebeneichen mając lat 52.

Gdy w żadnym z trzech w dobrach jego położonych kościołów pozostała wdowa, choćby i najskromniejszego pomnika, tablicy, lub jakiejbądź pamiątki nie położyła, nie znalibyśmy nawet miejsca jego spoczynku, gdyby nas w tem dopiero co znaleziony testament nie objaśnił. W nim bowiem wyraża, że życzyłby sobie, jeżeli czasy będą spokojne i to będzie możebnem być pochowanym w Prieborn, w tamtejszym grobie, obok syna swego. Pogrzeb odbył się dopiero dnia 28 Września.

Dlaczego tak późno? Nie budowanie grobu tego przyczyną, bo grób już istniał gotowy, nie stawianie pomników, bo ich nie postawiono, nie przygotowania do wspaniałego obrzędu, bo byśmy opis takowego znaleźli w zapiskach aptekarza Felckel, serdecznie do Piastów przywiązanego, a który nam właśnie tę zwłokę tłomaczy. Oto dlatego, że przez zajęcie się żywym, czuła wdowa, o nieboszczyku nie myślała. W 21 tygodni bowiem po śmierci a w 10 dni po pogrzebie Augusta poślubiła ona bowiem Ferdynanda Goberta hr. zu Aspremont, Dun & Reckheim, barona zu Borschheim, Thiene und Steinbach; pana zu Blaringen, Hontheim, St. Simeom & Onze.

Gdy tylko córki, jeżeli same pozostały po śmierci lennika, spłacać musiał $\frac{1}{5}$ częścią wartości dobr pan lenny, do którego feudum wracało, wdowa zaś do spłaty nie miała prawa, a dalej gdy wdowa przez powtórne za mąż pójście traciła prawa ewentualnie do dożywocia nabyte, oczywiście więc i hrabina Karolina powinna była kontentować się allodyalną po pierwszym mężu sukcesyją, składającą się, oprócz ruchomości z dóbr Kantersdorf, Neudorf i świeżo allodyfikowanych Kurtwitz. Pomimo poprzednio otrzymanego przywileju na dożywocie, należało lenną włość Prieborn opuścić, a zdać się na łaskę cesarza, ażali i wiele zechce jej wypłacić bonifikacyi. Inaczej się jednak ona na te sprawy zapatrywała. Dopraszała się by jej pozostawiono ową pensją 6000 zł

zmarłemu przyznana, a prócz tego likwiduje 53.639 złr. 40 ct. najbezzwzględniejszych pretensyj ¹⁾).

Dziwić się należy, że cesarz, który względem Augusta wcale nie był do szczodrości skorym, dla wdowy jego istotnie wiele względniejszym się okazał. Wytłomaczono jej wprawdzie jasno, że do pensji zmarłemu przyznanej, żadnego prawa niema, ale, przy pozostawieniu jej realności do Prieborn dokupionych wypłacono jej jeszcze 10.000 złr., które też ona oczywiście najchętniej przyjęła.

Musiła jednak spłacić długi pierwszego męża. Winien on był szwagrowi swemu baronowi Wilhelmowi von Rupa 11.000 złr. Dorocie Elżbiecie, córce Jerzego III., żonie księcia Henryka Nassau Dillenburg synowicy swojej 1000 złr. i na podróż do Wiednia od miasta Brzega w r. 1677 wypożyczone 1000 złr., razem więc 13.000 złr., prócz tego potrzebowała funduszów na pogrzeb i wesele. Sprzedała więc niewiele się namysłając Wilhelmowi Rupa majątność Kurtwitz za 13.000 złr. Siegfriedowi Erdmanowi von Zierotin za 5000 złr. dobra Kanterdsdorf i Neudorf, i uratowawszy w ten sposób około 15.000 złr. opuściła Szląsk w roku 1681. — Umarła na Węgrzech w r. 1686.

Autor, którego pracę w treści tutaj powtórzyłem, Dr. Schimmelpfennig, choć obcy nam pochodzeniem i wiarą, pełen żaźnego oburzenia, potępia surowo Karolinę, że nie umiała lepiej uczcić pamięci ostatniego potomka królewskiego rodu Piastów, co 800

¹⁾ Żąda ona np. za dobra lenne Johnsdorf i Niederrudelsdorf, wartujące razem 12.000 tal. oddane przez hr. Augusta w zamian za otrzymane feudum Prieborn 28.000 złr., za długi spłacone z tej donacji przez niego 8229 złr. a za poczynione amelioracye 7254 złr.: nie zważając na to, że lenno, dziedziczące się przecież w linii męskiej, jest rodzajem własności, i że lennik długi spłaca i amelioruje dla siebie i swoich potomków. Domaga się zwrotu 5000 złr. jako wniesionego posagu i przywianku, lecz kwota ta znajdowała więcej niż dostateczne pokrycie na substancji męzowskiej.

Jedynie ugruntowanym jest żądanie zwrotu pieniędzy wydanych na przykupno realności, bo te tem samem były allodyalnemi, stanowiło to summe 1956 złr. i żądanie spłaty połowy wartości obsiewów, inwentarzy, zapasów zboża, ryb itp. w kwocie 4400 złr., a zatem razem żądanie 6356 złr.

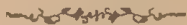
jat liczył pełnego chwały istnienia i kończy temi słowy: „Jeżeli serca, co go kochać były powinny, tak prędko go zapomniały, co się dziwić, iż go i historia zapomniała, gdy on nawet w małym kraiku, w którym życie przepędził, nie miał sposobności by odegrać wpływową na wypadki rolę.”

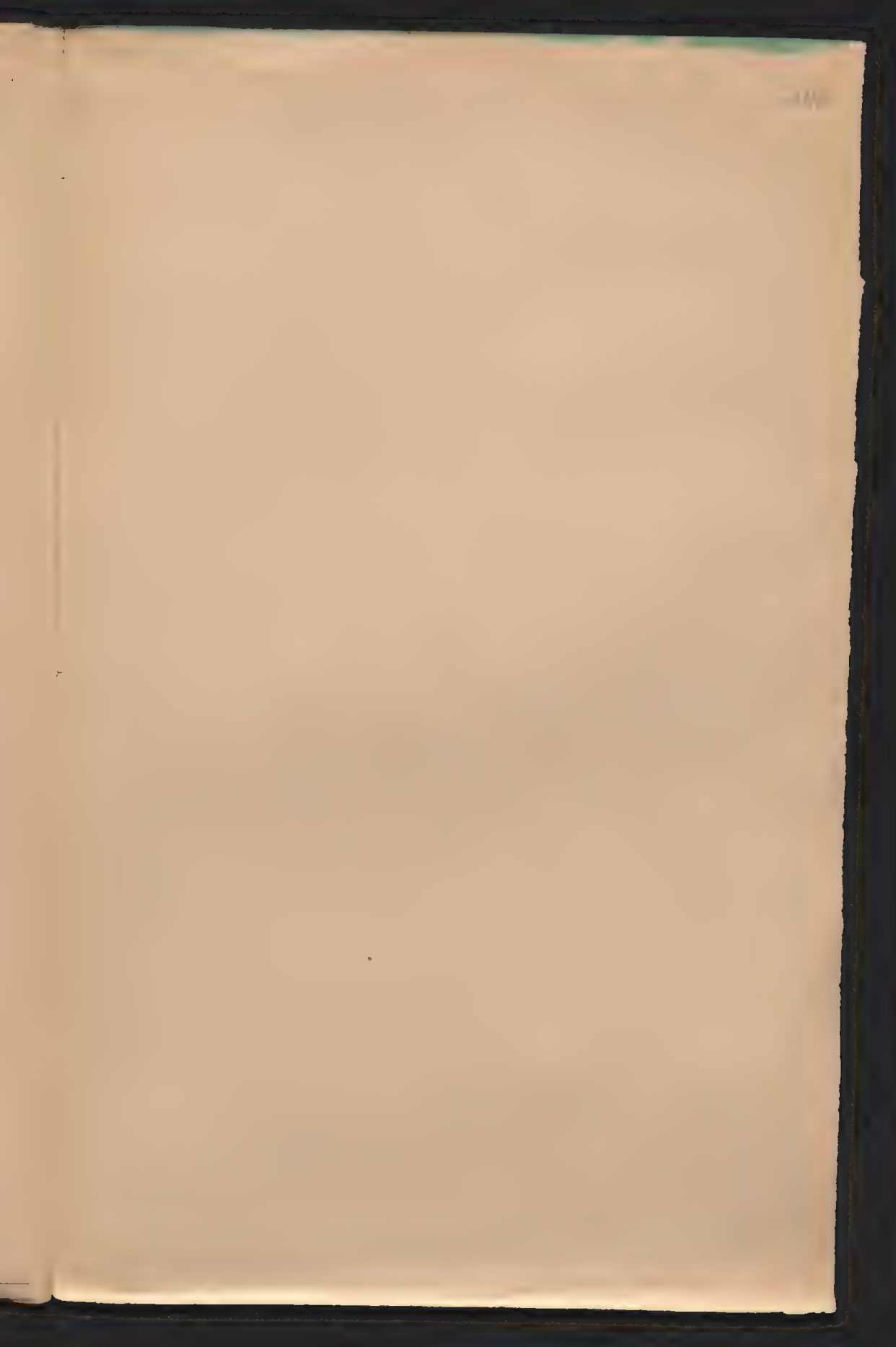
O ileż w naszych oczach smutniejszym ten cichy i nieznamy koniec tej sławnej, pierwszej dynastyi co zdołała uorganizować i skonsolidować Polskę, ratując ją zarazem od podobnego losu, jaki spotkał zachodnio-północną Słowiańszczyznę, Obotrytów, Lutyków, Wilków i owych Sorabów, których dotąd zaledwie garstka jeszcze istnieje.

Nie będę tu badał, czy Szląscy Piastowie, i w czem zawiniли, czy powinni byli niektórzy z nich obce przyjmować wyznanie, pomagać w germanizacyi kraju, a wszyscy uznać czeskich królów zwierzchnictwo nad sobą. To pewna jednak, że znalazły się i łagodzące okoliczności, któreby za nimi przemawiały. Polska ich odsunęła od siebie. Pod Jagiellońskimi rządami duszno było Mazowieckim i Zatorsko-Oświęcimskim księżętom, a w wytwarzającej się szlacheckiej republice byłiby anachronizmem. Chcąc być swój ratować tak musieli się z księżęco-oligarchicznem cesarstwem rzymskiem łączyć, jak przed wiekami przodkowie ich Mieszko i Wielki Bolesław to czynili, nawet naprzeciw pokrewnych im Pomorzan lub Lutyków. Lecz niejednen z nich szczerze sprzyał Polsce, jak żeby tu tylko dla przykładu przytoczyć: ostatni Opolsko-Raciborscy księżęta Mikołaj i Jan.

Lecz, co wątpliwości nie ulega, pozostała wśród ludu wdzięczna pamięć ich szlachetności, łagodności, pobożności i dobroczynności, które nawet obcoplemienni uznają. Piszący zaś te wyrazy, sam rodzinnymi wspomnieniami ze Szląskiem złączony, a wiernych sług Piastów potomek, potępiać ich w żaden sposób nie zdoła.

S. M.

B.J

